

D.^R A N D R E J P A V L I C A

0000

63.58

S E J A V E C

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

DRUGE KNJIGE

TRETJI ZVEZEK

CENA L. 6⁻

+82065

82065

99070/1950
127

Nihil obstat. Die 1. Sept. 1932.

D.r Fran Žigon
censor.

N.rus 1808
32

Imprimatur. Die 1. Sept. 1932.

Sac. Joannes Sirotti
Adm. apost.

Nicht eodest. Die 1. Sept. 1932.

Dr. Frau Jahn

Genoss.

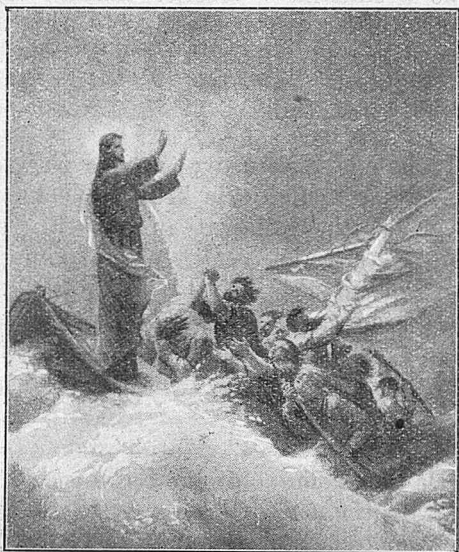
N. 1808

82

Freunde. Die 1. Sept. 1932.

2. Joanne Strahl

Adm. / ost.

SEDEMINTRIDESETO BRANJE

ZA TRETJO NEDELJO PO VELIKI NOČI.

1. Kristus je rekel apostolom: »Še malo časa in me ne boste videli in spet malo časa in me boste videli, zakaj grem k Očetu«. S temi besedami je Kristus naznanil apostolom, da bo odšel v nebеса ter jih pustil na zemlji same, toda za malo časa jih bo spet videl, ko bo ob smrti prišel ponje. Povedal jim je tudi, da bodo v tem kratkem času, ki jim je odločen na zemlji, jokali in vzdihovali, a svet da se bo veselil, toda njih ža-

lost se bo premenila v veselje. Takrat se bodo spet videli, njih srce se bo veselilo in njih veselja jim ne bo nihče odvzel.

*

* *

2. Te besede Kristusove veljajo za vsakega kristjana. Naše življenje je kratko. Večkrat moramo sicer jokati, vzdihovati in žalovati, večkrat moramo preganjanje trpeti, pa tolažimo se s Kristusovo obljubo, da bo to le malo časa trpelo, da bomo Kristusa videli, da se bo takrat naše srce veselilo in da nam našega veselja ne bo nihče več odvzel.

*

* *

3. Da dosežemo obljubo Kristusovo, treba potrpežljivo prenašati trpljenje in žalost in zdržati se vsega hudega. Živeti moramo ko ptujci in popotniki na tem svetu, ker nismo namenjeni za ta svet, ampak potujemo proti večnemu življenju. Zato nam kliče sv. Peter *v današnjem sv. berilu*: »Preljubi, zdržite se kakor ptujci in popotniki mesenih želj, ki se bojujejo zoper dušo. Imejte lepo obnašanje mej neverniki, da bodo ti, ki vas obrekujejo kakor hudodelnike, videli vaša dobra dela in častili Boga v dan obiska t. j. ko jih Bog obišče s svojo milostjo, da se izpreobrnejo. Dalje nam sv. Peter priporoča, da bodimo podložni vladarjem, zakaj to je volja Božja da z dobrimi deli usta zamašite nespametnim in neumnim ljudem t. j. tistim, ki obrekujejo katoličane, da so uporniki. Kristjani-katoličani moramo biti res dobri in pokorni in ne smemo svo-

jega katoličanstva in svoje vere rabiti za zagrinjalo, za katerim bi skrivali hudobijo in nepokorščino. Bodimo pravi hlapci božji t. j. taki, ki se natančno ravnajo po božji postavi in po postavi svoje vesti. Katoličani moramo še bolj ko drugi gledati, da se nikoli ne pregrešimo niti v najmanjši reči proti božjim postavam in proti postavi, ki nam jo narekuje vest. Dalje nam priporoča sv. Peter, da moramo vse ljudi spoštovati po njih zaslugah, da moramo brate t. j. kristjane ljubiti in Boga se bači. Služabnikom svetuje, naj bodo podložni z vsem strahom svojim gospodarjem, ne-le dobrim in pohlevnim, ampak tudi hudim; zakaj to je milost v Kristusu Jezusu, Gospodu našem«.

Tako nam daje sv. Peter zdrave nauke za ta majhni čas, v katerem živimo na zemlji in si služimo večno plačilo v nebesih. Še malo časa in videli bomo Jezusa, ko pride po nas. Človek mora marsikaj potrpežljivo in z velikim zatajevanjem prenašati, da doseže mučeniško krono, ki ga čaka v nebesih. Trpljenje tega življenja je velika milost božja, ako potrpežljivo prenašamo, ker si ž njim služimo plačilo, ki nam ga nihče ne bo odvzel. Bodimo torej potrpežljivi in vztrajni v vsakdanjih nadlogah, kajti Bog nas gleda in nam bo kmalu dal pravično plačilo.

*

*

*

4. Blaženi Herman, ki se ga spominjamo dne 18. dec., je imel pri vseh svojih delih vedno pred očmi pričujočnost božjo. V začetku so mu odkazali delo v kuhinji, ki mu je bilo zoprno, a

privadil se je misliti, da je Bog tudi v kuhinji pričujoč. Zato mu je postalo to delo zelo prijetno in sladko. Sam pravi: »Ko sem mešal v ponvi, sem mislil na pričujočnost božjo. Ko sem jed pripravil, sem pokleknil in pomolil Boga, ki je to jed dal«. Tako je vedno mislil na Boga in je bil srečen in vesel.

On piše: Nobena misel ni tako dobra in potrebna, ko misel na pričujočnost božjo. Na pričujočnost božjo moramo misliti vsak trenotek, ob vseh priložnostih, ob vseh nevarnostih, ob vseh skušnjavah, v zoprnostih, v zapuščenosti in zlasti takrat, ko pademo v greh. Ko delamo, ko beremo, pišemo, ko se pogovarjamo in molimo, se moramo za trenotek ustaviti in pomisliti, da je Bog pri nas, da nas gleda in nas posluša.

Tudi drugi svetniki in svetnice božje so neprestano imeli Boga pred očmi. Povsod so videli Boga. Ko je blažena Barbara hodila s prijateljicami po vrtu, je utrgala lepo svetko in je rekla: »O kako velik mora biti mojster, ki je to stvarco ustvaril. Čim manjša je ta stvarca, tem bolj kaže, kako velik je Bog«. Ko se je pogovarjala ali ko je po cesti hodila, je oči obračala k tlom in mislila na Boga.

Sv. Serafin, ki ga praznujemo dne 12. okt., ni znal ne pisati ne brati, a je imel najglobljo modrost t. j. bal se ni nobene reči bolj ko greha in je povsod iskal Boga.

Sv. Alojzij je tako čuval oči, da se ni upal gledati v obraz človeku. K svetemu župniku Petru Fourierju, katerega spomin obhajamo dne 8. dec. in ki je umrl l. 1640, je prišel nekega dne človek, ki ga je začel hvaliti. Toda sveti župnik

ga je takoj zavrnil. Ker pa ni hotel ta človek nehati s hvalo, je župnik odprl vrata in ga pahnil vun, da bi ga skušnjavec ne zapeljal k ničemurni slavohlepnosti.

Sv. Evlalijo, ki jo praznujemo dne 10. sept., so pripeljali pred sodnika, ki jo je obsodil v mučeniško smrt. V zadnjem trenutku jej je sodnik obljubil vse dobrote in prijetnosti, ako se odpove sv. veri in daruje malikom. Sv. Evlalija pa ga je odločno zavrnila, je pljunila v malika, ga razbila in z nogami poteptala darove za malika. Tako odločno bi se morali tudi mi odpovedati vsem hudobijam, vsem slabim priložnostim in vsem slabim navadam in slabemu nagnenju. Ko imaš kako sovraštvo s kom, pljuni v satana in podaj roko nasprotniku! Če imaš slabo znanje, bodi odločen, pljuni v satana in zapusti slabo priložnost. Tako bodimo odločni v vseh skušnjavah in premagujmo svet.

Svetniki in svetnice se niso menili za neumni svet, ampak so ga zaničevali. S tem so si pripravljali lestvo za nebesa.

Tako hodimo tudi mi! Misel na pričujočnost božjo naj nas čuva vsakega greha. Strah božji naj nas odganja od slabih poti, slabih tovarišev, slabih priložnosti, slabih navad, ničemurne in in pohujšljive noše itd. Strah božji je začetek modrosti pa tudi popolna modrost.

Nič se ne menimo, kaj poreče svet, ali se ljudje smejejo ali nas zaničujejo — hodimo kot tujci pa potu pravičnosti. Mi smo popotniki v večnost. Še malo časa in nas ne bo več tukaj, pa tudi nasprotniki in vsi, ki so se nam morda posmehovali in nas zaničevali, bodo izginili.

Ko hodimo po potu, glejmo na tablice, ki kažejo pravo pot. Tu so pred vsem dve tablici, na prvi je zapisanih deset božjih zapovedi, potem je tablica s petimi cerkvenimi zapovedmi itd. Na potu vprašajmo tudi dobre in resne ljudi, ki nam bodo znali prav svetovati, na pr. dušnega pastirja, spovednika itd. Večkrat se moramo tudi odpočiti in ustaviti pri studencih, da se okrepčamo. Ti studenci so sv. zakramenti, ki jih moramo prejemati.

Slavnega patra jezuita Muckermann-a so boljševiki na Ruskem zaprli v nek stolp. Ko se je zmislil na pričujočnost božjo, je vzkliknil: O kako tolažilna je naša vera, ki uči, da je Bog povsod pričujoč, torej tudi v tem stolpu!

Ko si je sv. Frančišek Asiški nabral nekaj učencev za red, ki ga je ustanovil, razposlal jih je po dva in dva v bližnje in daljne kraje oznanjevat pokoro. Rekel je: »Pojdite v božjem imenu po dva in dva na pot ponižno, pošteno in tiho in molite k Bogu v svojem srcu. Dasiravno potujete, bodi vendar vaše življenje tako ponižno in duhovno, kakor da bi bili v svojih celicah ali v puščavi; zakaj mi nosimo vsepovsod svoje stanice seboj. Telo je namreč stanica, duša pa puščavnik, ki v njej prebiva, da moli in se spominja svojega Boga. Zato tudi celica malo pomaga, ako duša v njej ne ostane mirna. Vaše življenje bodi tako, da kdor vas sliši ali vidi, hvali Očeta v nebesih. Vsem oznanjujte mir tako-le: Gospod vam daj mir! Kakor pa z ustmi mir oznanjujete, ohranite ga tudi v svojih srcih. Ne dražite nobenega k jezi, temveč vodite vse krotko k miru in edinosti. Zakaj zato smo poklicani, da ranjene

ozdravljamo, kar je zlomljenega, obvezujemo in tiste, ki so zabredli, vabimo spet na pravo pot. Veliko jih je sedaj udov satanovih, ki bodo zana-prej Jezusovi učenci«. Po teh besedah izpodbu-jeni so šli učenci sv. Frančiška po vsem sveta brez strahu, da bi kaj izgubili, ker niso ničesar imeli in niso po ničemer hrepeneli, pa so vendar na tisoče duš Gospodu pridobili.

Tako, kakor je učil sv. Frančišek, moramo potovati po potu svojega življenja. Živeti moramo vedno, kakor bi molili v svoji celici. Biti moramo ponižni, krotki in oznanjevati moramo vsem ljudem mir!

Zanimivo je tudi vedeti, kako je prišel sv. Frančišek na misel ustanoviti nov red po pravi-lih uboštva. Nekega dne je bil namreč v cerkvi in je slišal iz evangelija te-le Kristusove besede: »Ne imejte ne zlata, ne srebra, ne denarjev v svojih pasovih, ne torbe na potu, tudi ne dveh sukenj, ne čevljev, ne palice«. Prevzet po teh besedah zakliče: »To je, česar si iz vsega srca želim!« Takoj je vrgel vse od sebe in je začel po-koro oznanjevati in učence nabirati.

Sv. Frančišek in njegovi učenci so se popol-noma odpovedali temu svetu in so živeli, kakor da bi bili tujci, ki potujejo mimo tega sveta v obljubljeni deželo. Oni niso navezovali svojega srca na ta svet, ampak so iz vseh moči hrepeneli po večnem zveličanju.

Živimo torej kakor tujci na tem svetu in imejmo lepo obnašanje, kakor pravi sv. Peter: »Imejte lepo obnašanje mej neverniki, da bodo ti, ki vas obrekujejo kakor hudodelnike, videli vaša dobra dela in častili Boga«.

*
* *

5. »Zdržujte se kakor ptujci in popotniki mesenih želj, ki se bojujejo zoper dušo...« Na tem svetu moramo biti kakor ptujci in popotniki, ki se ne menijo dosti za ta svet.

Vsi moramo sicer služiti in se ubivati na tem svetu, dokler nas Bog ne odpokliče, a ne smemo služiti temu svetu, ampak Bogu, v čast božjo in v zveličanje svoje duše, kakor da bi bili popotniki proti nebesom na tem svetu. Da jo mogoče živeti mej svetom a ne za ta svet, ampak za Boga, nam dokazujejo životopisi svetnikov in svetnic božjih.

* *

6. Blažena Barbara iz Avrillot-a je bila v mladosti lepa deklica, pa se je vedno le skromno oblačila. Bila je sovražnica posvetnemu lišpanju. Ko se je bogato poročila, je le iz pokorščine do moža začela nositi bolj dragocena oblačila, ki so bila stanu primerna. Njeno srce pa se ni prav nič menilo za svet.

Njena največja skrb je bila, da bi otroke vzgojila v strahu božjem. Tako je živela sicer na tem svetu in sredi bogate družine, pa ni živela za ta svet, ampak le za čast božjo in za zveličanje svoje duše in svoje družine.

Najlepše pa se kaže nje zgled ob času, ko je njeno družino zadela velika nesreča: Moža so jej gnali v pregnanstvo in premoženje zasegli. Ko so prišli sodnijski sluge v njeno hišo, so jo našli z otroci pri mizi. Pobrali so jej vse, tudi mizo,

stole, na katerih so sedeli pa tudi žlice, vilice, s katerimi so jedli. Ta udarec pa je ni prav nič užalostil. Ko so jo prišli prijatelji tolažit, se jim je prav prijazno smehljala. Govorila je še v poznih letih: »Tisti dnevi so bili zame najsrečnejši, kajti takrat najde človek Boga najlaže«.

To je res nebeški zgled, ki nam ga je dala bl. Barbara iz Avrillot-a.

Da bi rešila moža in premoženje otrokom, je morala večkrat iti k advokatom, k sodnikom in drugim dostojastvenikom. Včasih je morala čakati po cele ure pred vrati, včasih so ravnali ž njo slabo, nekoč jo je sluga kar skozi vrata porinil — pa ni izgubila poguma. Vse te sramotitve je sprejemala za pokoro in se je Bogu za to še zahvaljevala.

Njeni otroci so morali s posli vedno spoštljivo govoriti in si niso smeli nikdar voliti obleke, ampak so se morali zadovoljevati z obleko, ki jo je ona dala ali kupila.

Glede poslov je bila ta plemenita in sveta ženska mnenja, da morajo pred vsem izpolnjevati voljo božjo in verske dolžnosti in potem še le dolžnosti do gospodarjev. Zato so morali posli vsak praznik in najmanj vsak mesec sprejeti sv. zakramente.

Kako je skrbela za posle, naj pojasni ta-le zgled: Ko je nekoč hlapec zbolel za kužno boleznijo, ga je dala prenesti v posebno sobo, da bi se družina ne okužila in mu je sama po noči in po dnevih ljubeznivo stregla.

Posebno ljubezen je imela do bolnikov. Bolniki so jo klicali k sebi za duhovni svet, kakor

kličejo k sebi duhovnike. Pomagala jim je v telesnih težavah, pa jih tudi lepo pripravljala na dobro in dolgo spoved.

Ona je povsod gledala Boga. Vse stvari so ji oznanjevale Boga in njegovo ljubezen.

Ko ji je umrl soprog in je vse otroke odpravila, je stopila v karmelitski samostan, kjer je bila njena hčerka prednica. Tako je bila ponižna, da se je podvrgla svoji hčerki in jo ubogala. V samostanu je dobila ime: Marija učlovečitve Sina Božjega.

V samostanu je živela pet let. Po petih letih je umrla v duhu svetosti. Prikazala se je prednici v družbi s sv. Terezijo, ustanoviteljico karmelitskega reda. Obe ste bili enako lepi in v enakem sijaju. Prednica je mislila, da je to nemogoče, da bi bila mati in vdova Barbara v nebesih v enakem sijaju, kakor sv. devica Terezija. Dobila pa je odgovor, da so bila dela, ki jih je opravljala mati in vdova Barbara, Bogu prav tako vseč, ko dela device Terezije.

Iz teh kratkih črtic o življenju bl. Barbare iz Avrillot-a je razvidno, kako moramo živeti mej svetom, da služimo Bogu in ne mamonu ali svetu. Ni volja božja, da bi se vsi svetu odpovedali in šli v samostan. Bog hoče, da naj bodo razni stanovi, ki pa ne smejo služiti mamonu ali svetu, ampak Bogu, v čast božjo, v zveličanje duše in v zveličanje družine. Bl. Barbara je imela prav burno življenje, je bila rojena v bogastvu, je bila lepa deklica, se je poročila z bogatim plemenitašem, je imela mnogo otrok, je imela pod seboj mnogo poslov, je živela v razkošnem mestu, je zašla potem v veliko uboštvo, ko so ji moža odgnali v pregnanstvo, je imela

velike pravde radi moža in premoženja, je izgubila moža, je stopila v samostan, kjer je služila v kuhinji in bila svoji lastni hčeri — prednici pokorna — a kljub vsej tej raznovrstnosti in burnosti ni služila mamonu, ampak Bogu in je iskala pred vsem božjega kraljestva in njegove pravice.

Posnemajmo jo, da v potrpežljivosti dosežemo krono božjega kraljestva.

*

*

*

*

*

*

*

*

7. Za vsakega človeka veljajo besede: Išcite najprej božjega kraljestva . . . Vsak človek mora imeti pred vsem skrb za čast božjo, za zveličanje svoje duše in vstajenje svojega telesa. To skrb bi morali imeti po dnevu in po noči, pri delu in počitku, v žalosti in v veselju. S to skrbjo bi morali vsak večer zaspiti, vsako jutro se zbuditi.

V hrupu in šumu življenja pozabijo ljudje kaj radi na to. To pa bi ne smelo biti. Biti moramo na tem svetu kot ptujci in popotniki, ki se ne menijo za neumnosti tega sveta.

*

*

*

8. Vpraša se, kaj naj storimo, kako naj živimo, da pridemo na koncu do zaželenega namena, da si zagotovimo večno življenje?

Tako ne smemo delati, kakor tisti človek, o katerem govori Kristus, kakor beremo v sv. evangeliju (Luk. 12, 16): Nekega bogatega človeka polje je obilno sadu rodilo. In je mislil sam pri sebi: Kaj bom storil, ker nimam, kamor bi

svoje pridelke spravil? In je rekel: To bom storil: podrl bomo svoje žitnice in večje naredil; in vanje bom spravil vse, kar mi je zrastle in svoje blago. In porečem svoji duši: Duša, veliko blaga imaš spravljenega za prav veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje. Bog pa mu je rekel: Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe; kar si pa spravil, čigavo bo?

In Kristus je tem besedam dostavil: Tako je s tem, kateri si bogastvo nabira in ni bogat v Bogu!

Ta človek je imel prvo misel na bogastvo, na jed, pijačo in na veselice. Zato je rekel: Duša, veliko blaga imaš spravljenega za veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje! Tako ne smemo delati. To je zgled, ki ga je navedel nam v opomin sam Kristus.

*

* *

9. Poglejmo si drug zgled, o katerem bremo v sv. evangeliju! Nek učenik je vprašal Jezusa: Učenik, kaj naj storim, da zadobim večno življenje? On pa mu je rekel: Kaj je v postavi pisano? Kako bereš? On je odgovoril in rekel: Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje moči in iz vse svoje misli in svojega bližnjega, kakor sam sebe. In mu je odgovoril: Prav si odgovoril; to stori in boš živel!

Kristus sam je torej rekel, da je ta prav odgovoril: Prav si odgovoril; to stori in boš živel. V ljubezni do Boga in v ljubezni do bližnjega je naše zveličanje.

*

* *

10. To resnico so dobro poznali, kakor priča odgovor izraelskega učenika, tudi v starem zakonu. Dve reči ste nujno potrebni: Ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Zato so imeli Izraelci dve kameniti plošči, na kateri je prst božji zapisal deset zapovedi. Na prvi plošči so bile zapovedi do Boga: Veruj v enega samega Boga, ne imenuj po nemarnem božjega imena in posvečuj praznik, ki je Gospodov dan; na drugi plošči so bile zapovedi do bližnjega: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji, ne ubijaj, ne prešuštvej, ne kradi, ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega, ne želi svojega bližnjega žene in ne želi svojega bližnjega blaga.

Judje imajo še dandanes pred svojimi molivnicami naslikani te dve plošči, na katerih so številke deseterih božjih zapovedi. Na teh dveh ploščah je vsa modrost človeškega življenja. Vse desetere zapovedi se dajo skrajšati na dve: Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše in iz vseh svojih moči in svojega bližnjega kakor sam sebe.

*

*

*

11. Ko je Kristus učil na gori množico moliti, je rekel: Tako molite t. j. če hočete, da bo vaša molitev uslišana in če se hočete zveličati, morate tako-le moliti: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime! Pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja kakor v nebesih, tako na zemlji. Tako moramo pred vsem moliti in ljubiti iz celega srca, iz vse svoje duše

in iz vseh svojih moči Boga, njegovo sveto ime, njegovo sveto voljo in njegovo kraljestvo na zemlji. Če bomo to delali, nam bo Bog dal vseh dobrot, t. j. vsakdanjega kruha v obilnosti. To prosimo in molimo v prvem delu Očenaša; v drugem delu pa molimo: Daj nam danes nas vsakdanji kruh, odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas vsega hudega. V tem drugem delu prosimo zase in za bližnjega vse dobro. Tako je tudi Očenaš razdeljen na dve plošči. Na prvi plošči je ljubezen do Boga, na drugi pa ljubezen do bližnjega in do sebe.

*

*

*

12. Kakor pravimo, da so v deseterih božjih zapovedih vse druge zapovedi, prav tako so v Oče naš-u vse druge molitve. Kdor prav s srcem moli Oče naš, nadomesti s tem vse druge molitve. V Oče našu je tudi kesanje za grehe, je zahvalna molitev za prejete dobrote, je prosivna molitev za vse dobrote, ki jih potrebujemo za dušo in za telo.

Nekoč sem bil klican k nekemu starčku - bolniku, ki je veliko okrog hodil po svetu in živel v siromaštvu. V mladosti se je učil raznih molitev, pa je vse pozabil razen Oče naša. Mož je bil umirajoč. Spovedal se je in ker ni znal kesanja, je molil Oče naš. To je bilo dovolj. Saj pravimo v Oče našu: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime, t. j. naj ljudje nikar več ne grešijo, ampak naj rajši ljubijo, častijo

in poveljujejo Boga. Dalje pravimo: Pridi k nam tvoje kraljestvo, t. j. ti, o Bog, vladaaj mej vsemi ljudmi, pa tudi v naših srcih. Dalje pravimo: Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih, tako na zemlji, t. j. ne naša volja, ampak volja božja naj se zgodi z nami in z vsemi ljudmi. In dalje: Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom, t. j. mi hočemo odpustiti bližnjemu iz ljubezni vse žalitve, tako odpusti, o Bog, tudi ti nam!

Kakor vidite je v Oče našu tudi kesanje iz ljubezni do Boga in do bližnjega.

Vsi zgledi in vsi nauki v sv. pismu nam kažejo, da je pot k zveličanju dvotirna, t. j. ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Ta dvotirna pot pa je prav za prav le enotirna, kajti ljubezen je le ena, namreč resnična ljubezen do Boga, saj kdor Boga resnično ljubi, ljubi hkrati tudi bližnjega, ker moramo bližnjega ljubiti za voljo Boga.

*

*

*

13. Tako smo prišli do zaključka, da je za zveličanje zadostna ljubezen božja. Iz ljubezni božje izvira, če smo grešili, nujno tudi resnično kesanje, ki je potrebno vsakemu človeku za odpust storjenih grehov.

In sedaj se vpraša: Kdo ni še grešil? Kdo ni že večkrat smrtno grešil? Kdo ne greši vsak dan večkrat?

Odgovor se glasi: Vsak človek pade večkrat.

Iz tega sledi, da moramo nositi v sebi neprenehoma resnično kesanje. Ti ne smeš živeti v

smrtnem grehu niti enega trenutka, če si pameten. Smrtni greh pa tudi mali greh je nekaj strašnega, ker je žalitev vsemogočnega Boga. Zato se moramo kesati, da zadobimo odpust. Ako izvira naše kesanje iz popolne ljubezni do Boga, dobimo odpust tudi brez spovedi, da imamo le trden sklep, da se hočemo spovedati o prihodnji priliki.

Vsak večer pokleknimo, obudimo ljubezen božjo in iz ljubezni božje pravo kesanje in strah božji.

*

*

*

14. Kdor ima pravo ljubezen božjo, resnično kesanje in strah božji, se bo tudi malih grehov skrbno ogibal, kajti tudi mali grehi so neskončna žalitev božja in tudi mali grehi umažejo dušo. Če ima kdo na suknji majhen madež, se niti ne pozna, a če je takih madežev na stotine, se kaže cela suknja umazana in s tako suknjo ne gremo radi v cerkev.

Tako se tudi z malimi grehi ne upamo pred Boga. Prej se moramo resnično kesati in tako stopati po dvotirni poti k Bogu in Zveličarju. Potniki smo in tujci, dokler ne dospemo v domovino večne in neskončne sreče v nebesih. Stopajmo oprezno v pokorščini in ponižnosti izpolnjujoč zapovedi Božje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

15. Sv. Peter nam v današnjem sv. berilu priporoča pokorščino zavoljo Boga. V tem nam je dal Kristus prelep zgled. On je bil pokoren do smrti na križu.

Človek mora izkazovati pokorščino pred vsem Bogu. V sv. Pismu (Pridig. 12, 13) čitamo: »Boga se boj in izpolnjuj njegove zapovedi; to je popoln človek«. Ko je Bog dal zapovedi na sinajski gori, je rekel izraelskemu ljudstvu: »Blagoslovljen boš v mestu, blagoslovljen na polju, blagoslovljen bo sad tvojega telesa in sad tvoje zemlje. Blagoslovljen boš, ko v hišo prideš, blagoslovljen ko pojdeš iz hiše. Tvoji sovražniki bodo pred tvojimi očmi padali, po eni poti nad tebe prihajali, po sedmih potih pred teboj bežali. Če pa ne boš poslušal besedi Gospoda, svojega Boga, te bodo zadela vsa prokletstva. Gospod ti bo poslal lakot in glad; kugo ti bo poslal, da te pokonča. Nebo bo nad teboj ko bron in zemlja kakor železo. Gospod bo poslal sovražnike nad te; po eni poti jim pojdeš naproti, po sedmih boš bežal pred njimi. Sovražni meč bo žrl tvoje meso in sovražno orožje bo pilo tvojo kri; tvoja mrtva trupla bodo zobale ptice izpod neba«. Te strašne besede so zapisane v 5. Mojz. knjigi v 28. poglavju.

Človeški rod pa se dandanes malo meni za božje opomine in grožnje.

*

*

*

16. Poslušati in ubogati smo dolžni sv. mater katoliško cerkev. Rimskega papeža, škofo in mašnike imenujemo mater, ker so nas pri sv.

krstu v Jezusu Kr. prerodili v otroke božje, brate Jezusa Kristusa in dediče božjega kraljestva. Kakor so dolžni otroci ubogati svoje stariše, so kristjani dolžni ubogati sv. katoliško cerkev. Mnogim kristjanom se to ne zdi resno in se jim prav nič ne zdi težko, da cerkve ne ubogajo. Premislijo naj besede gospoda Jezusa Kristusa, ki je rekel: »Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik ali očitni grešnik (Mat. 18, 17)«. To so jasne besede! Na drugem mestu pravi Jezus: »Pojdite in učite vse narode, učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem Vam zapovedal. In glejte! jaz sem z vami vse dni do konca sveta (Mat. 28, 19)«. »Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje mene zaničuje (Luk. 10, 16)!«

Te besede bi si morali dobro vtisniti v srce! Nekaterim se zdi veliko, če jih lastni otroci ne ubogajo, da pa sami ne ubogajo vestno sv. matere cerkve, se jim ne zdi prav nič posebnega. Nič se jim velikega ne zdi, ako na pr. ne gredo ob nedeljah in zapovedanih praznikih k sv. maši. Včasih jim zadostuje kak izgovor, kateri je zelo zmešen in ni nič vreden, toda njih vest se za to ne zmeni. Da ne dovoljujejo svojim poslom hoditi k sv. maši ob nedeljah in praznikih, zato jih vest prav nič ne peče. Pred svojimi otroci prelamljajo zapovedane poste in zdèrške, a zahtevajo, da jih morajo otroci spoštovati in ubogati. Po več družinah so otroci bolj pametni nego stariši sami! Otroci, kateri v šolo in k spovedi hodijo, slišijo krščanski nauk, da ni dovoljeno uživati mesnih jedi o petkih in o postnih dneh, stariši pa se jim celo posmehujejo. To je strašno

pohujševanje nedolžne mladine in gotovo je, da se bodo morali stariši kdaj še bridko kesati. Čital sem o tem naslednjo dogodbico, ki je za stariše, za otroke in za posle zelo podučna. V nekem mestu na Francoskem sta imela oče in mati nekrščansko šego, da sta o prepovedanih postnih dneh in tudi o petkih jedla meso. Njih bogaboječi sin se je pri prvi spovedi obtožil spovedniku in je sklenil, da ne bo več o zapovedanih postnih dneh okusil mesa. Naslednji petek prinesejo na mizo meso, a deček se ga ne dotakne. Oče mu reče: »Zakaj ne ješ?« »Zato ker je petek in cerkvena zapoved prepoveduje jesti meso ob petkih« — odgovori otrok pohlevno in prosi, naj bi mu dali kruha za kosilo. Oče pa se razsrdi, ukaže zapreti dečka v samotno izbo in ostro prepove, da mu ne smejo dati niti drobtinice kruha. Otrok je bil pokoren. Šel je molče v sobo in je raji cel dan stradal, kakor pa da bi prelomil cerkveno zapoved. Materi se otrok smili in kaj stori? Gre skrivaj v sobo in mu nese jedi. Toda pokorni otrok reče: »Oče so mi ukazali, da ne smem jesti cel dan. Temu hočem biti pokoren. Pokoren pa hočem biti tudi sv. Cerkvi in ne jesti mesnih jedi o petkih«. Odgovor otrokov je mater presunil. Tekla je k očetu in oba sta bila ginjena. Spoznala sta, da je otrok bolj pameten kakor ona dva. Od tistega časa sta začela novo življenje in cela družina je postala krščanska.

To je prekrasen zgled za stariše, za gospodarje, za otroke in za podložne. Vsi naj se trdno oklepajo zapovedi sv. katoliške cerkve!

Zgled pokorščine in nepokorščine do sv. Cerkve imamo v životoptisu sv. Tomaža, nadškofa

Kandelberškega na Angleškem, ki ga praznujemo dne 29. dec. Sv. Tomaž je bil prej državni kancelar angleškega kralja Henrika Drugega, čeprav je bil duhovnik. Ko pa je umrl nadškof v Kandelbergu, je kralj izposloval od papeža, da je bil sv. Tomaž izvoljen za nadškofa v Kandelbergu. Kralj je upal, da se bo z njegovo pomočjo lahko polastil cerkvenega premoženja. Toda sv. Tomaž je bil kot nadškof zvest sv. Cerkvi in je šel raji v prognanstvo, ko da bi bil dovolil kralju polastiti se cerkvenega premoženja. Ko se je vrnil iz prognanstva in je slišal, da so v njegovi odsotnosti trije škofje bili nezvesti, da so namreč dovolili kralju marsikatero krivico proti sv. cerkvi, jih je sv. Tomaž izobčil iz cerkve. To je kralja Henrika bolelo, da se je potožil proti svojim vitezom: »Ali ni nikogar, ki bi se za mojo čast zavzel proti temu duhovniku, ki je iz nizkega rodu?« Na te besede so nekateri vitezi planili oboroženi v stanovanje nadškofa Tomaža in so mu z orožjem zapretili: »Ali prekličì svoje naredbe nasproti kralju in škofom, ki so kralju zvesti, ali pa moraš umreti!« Sv. Tomaž je neustrašno odgovoril: »Ni mogoče, da bi preklical, dokler se ne skesajo in poboljšajo!« Nato je nadškof šel z redovniki, ki so bili pri njem, v cerkev, ker so ti mislili, da se vitezi ne bodo upali priti v cerkev. Redovniki so hoteli cerkev zapreti, toda sv. Tomaž jim je to zabranil. Kraljevi vitezi so nato planili v cerkev in mu rekli: »Ali prekličì svoje naredbe ali moraš umreti!« Sv. Tomaž pa je ostal zvest sv. cerkvi in je odgovoril: »Ni mogoče preklicati, dokler se ne spokorijo in poboljšajo. Pripravljen sem umreti za Gospoda, da bi

cerkev po moji krvi zadobila prostost in mir!« In ni se vdal. Bil je pokoren cerkvenim zapovedim in je raji prelil za cerkev kri!

Tedaj ga je eden izmed vitezov udaril po glavi z mečem. Sv. Tomaž je rekel brišoč si kri, ki mu je tekla po obrazu: »Gospod v tvoje roke izročim svojo dušo!« Tedaj sta ga še dva druga viteza udarita z mečem po glavi, da se je zgrudil pred oltarjem. Umirajočemu je četrti s sulico prebodel možgane. Ves prostor pred oltarjem je bil okrvavljen. Vitezi so potem zbežali iz cerkve v nadškofovo stanovanje, kjer so ropali in umorili tudi nadškofovega služabnika, ki je jokal radi smrti blagega nadškofa.

Tako je sv. Tomaž iz pokorščine do sv. cerkve umrl. Marsikdo bi lahko rekel, da bi bil morda bolje storil, ko bi se bil kralju vdal. Toda bodočnost je pokazala, da je sv. Tomaž ravnal prav in postal raji mučenec nego izdajavec sv. cerkve. Tri leta po smrti ga je sv. cerkev že proglasila svetnika, ker čudežev, ki so se godili na njegovem grobu, je bilo brez števila.

V tem životopisu se nam predočuje svetnik, ki je ubogal sv. cerkev in se zanjo popolnoma žrtvoval in kralj Henrik Drugi, ki ni ubogal sv. cerkve, ni spoštoval svojega nadškofa in namestnika Kristusovega in bil potem, kakor pripoveduje zgodovina, radi tega hudo kaznovan. Njegov lastni sin se je uprl proti njemu in potegnil mnogo ljudstva za seboj. V veliki stiski se je morivec Henrik Drugi zatekel bos na grob sv. mučenika nadškofa Tomaža. En cel dan in eno celo noč je skesano jokal na grobu. Drugi dan je

pri sv. maši skesamo molil in prosil pomoči. Prošnja mu je bila uslišana, kajti sin se je spet spravil z očetom.

Ta životopis uči, da moramo cerkev Kristusovo spoštovati vsi: visoki in nizki, vladarji in podložni. Zunaj cerkve ni zveličanja. Kralj Henrik je mislil, da bo kazni ušel, a je moral delati javno pokoro.

Učimo se iz tega, da se moramo sv. cerkvi Kristusovi vedno ponižno pokoriti, da dosežemo večno zveličanje.

*

*

*

17. Pokorščino smo dalje dolžni državnim upravi, vsem državnim oblastim, ne toliko iz strahu, ampak zavoljo Boga. Sv. Pavel pravi: Ni oblasti od drugod ko od Boga; katera-koli je, je od Boga postavljena. Davke plačevati, vojaške službe opravljati — je dolžnost. Tudi Jezus Kristus je davek plačeval in bil oblastim pokoren celo do smrti. Sv. Pavel pravi na drugem mestu: »Kdor se oblasti ustavlja, ustavlja se božji volji in si nakopava pogubo. Zavoljo tega morate biti oblasti pokorni ne le zavoljo strahu, ampak tudi zavoljo vesti«. Iz teh besedi spoznavamo, da je upor proti deželni ali državni oblasti prepovedan.

Kaj bi nam bilo storiti, ko bi nam kdo hotel ukazati kaj pregrešnega? Ob času prvih kristjanov je deželna oblast zahtevala od kristjanov, da morajo zatajiti Jezusa in moliti malike. Kako naj se obnašamo v teh slučajih? V teh slučajih se moramo držati načela, katerega so se držali

apostoli: Bogu moramo biti bolj pokorni ko ljudem!

Kaj pa, če bi nam deželna oblast delala krivico na premoženju ali v drugih posvetnih rečeh? V tem slučaju smo dolžni sicer biti pokorni, toda poslužiti se smemo vseh postavnih in dovoljenih sredstev, da se odpravi krivica, katero trpimo. Kedaj je dovoljena revolucija proti trinoštvu, ki ga ni mogoče več prenašati, glej sv. Tomaža Akv. (II. II. 2, 62 čl. II. ad 3):

*

*

*

18. Pokorščino smo dolžni zlasti starišem. Četrta božja zapoved pravi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji!

Mnogo otrok noče tega nauka razumeti, pa se jim slabo godi že na tem svetu in malo časa živijo. Če je premoženje še tako veliko, bo razpalo, če je zdravje še tako trdno, se bo omajalo, ako starišev ne spoštujejo.

*

*

*

19. Ohranimo si v srcu opomine sv. apostola Petra v današnjem sv. berilu: Prosim vas, ne pozabite, da ste ptujci in popotniki na tem svetu! Čisto in spodobno živite in zdržujte se mese-nih, nečistih želj, katere se bojujejo zoper dušo. Imejte lepo obnašanje med neverniki! Naj sovražniki vidijo vaša dobra dela in naj častijo Boga. Bodite podložni vsaki človeški stvari za voljo Boga, bodisi kralju kot najvišjemu dežel-

nemu glavarju ali vojvodam, ki jih je kralj postavil, da hudodelnike strahujejo in pokorijo, pravične pa hvalijo in krivice branijo. Neumnim in nevednim mašite usta z dobrimi deli, da bodo morali umolkni. Vse ljudi spoštujte, brate ljubite, Boga se bojte, kralja, namestnika božjega, častite! Hlapci bodite pokorni gospodarjem z vsem strahom, ne-le dobrim in pohlevnim, ampak tudi hudobnim zavoljo Boga.

Star puščavnik je imel mladega učenca, katerega je hotel učiti pokorščine. Zapove mu, naj vsadi suho palico, katero je imel v rokah in naj jo tako dolgo zaliva, da bo ozelenela in sadje obrodila. Mladenič je bil lepo tiho pokoren kakor dober otrok svojemu modremu očetu in je vsak dan vsajeno palico skrbno zalival, čeprav je moral daleč hoditi po vodo. Tako je delal cela tri leta in ni nikdar zagodrnjal, čeprav ni videl nobene koristi. Toda glejte sad pokorščine! Suha palica je tretje leto ozelenela in obrodila lepo sadje. Stari puščavnik pobere sadje, pokliče tovariše, jim razdeli sadje in reče: Nate, jejte sadje pokorščine!

Lepa in podučna je ta pripovedka! To se bo tudi z nami zgodilo, če bomo pokorščino izkazovali. Še malo časa in pokorščina nas bo privedla v nebesa, kjer bomo uživali sadje večnega življenja. Sv. Bonaventura pravi: »Pokorščina je ladja, v kateri lahko priplujemo v nebeško kraljestvo«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

20. In spet malo časa in me boste videli: S temi besedami je tolažil Jezus Kristus svoje apostole, ko se je imel ločiti od njih. Trpeli boste sicer mnogo, jim je rekel, in svet Vas bo preganjal in zasmehoval in Vas umoril — pa veselite se, ker za malo časa me boste spet videli v nebesih!

Ta tolažba velja tudi nam vsem, ki imamo marsikaj trpeti, marsikatero žalostno uro preživeti: *Za malo časa* bomo videli Jezusa v nebesih! Naše trpljenje ne bo dolgo: »Za malo časa in me boste videli!«

*

*

*

21. Vse naše trpljenje na zemlji trpi le malo časa. Vse naglo mine in bolj bo vesel na koudcu, kdor je v življenju veliko trpel, nego kdor je malo trpel.

Sv. vera nas uči, da je dobro za nas, ako imamo na tem svetu križe, delo in trud. Vse to bo trpelo le malo časa, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju. Tudi ubogi Lazar je veliko trpel in željno gledal na bogatinovo mizo in si želel pobrati drobtinic, ki so padale z mize. Psi bogatinovi so prišli in mu lizali rane. Toda nihče se ga ni usmilil! Za malo časa pa je Lazar umrl in malo časa za njim je umrl tudi bogatin. Lazar je šel v Abrahamovo naročje, bogatin pa v pekel. Vse je minulo. Minulo je uboštvo in trpljenje ubogega Lazarja, minulo pa je tudi veselje bogatinovo. V peklu je gorel bogatin! Pogledal je kvišku in zagledal od daleč Abrahama in v Abrahamovem naročju ubogega Lazarja in je obupno klical: Abraham, prosim Te, pošlji mi Lazarja,

da pomoči prst v vodo in dene na moj jezik, ker moje trpljenje je silno. Abraham odgovori: Ni mogoče! Pomisli, človek, da si Ti veliko dobrega prejel na zemlji, Lazar pa veliko slabega. Zato zdaj Ti trpiš, Lazar pa je vesel.

Vse naglo mine. Na koncu svojega življenja bomo veseli, da smo vse križe lepo in potrpežljivo prenašali. Ko nas bo stavil duhovnik na smrtni postelji v sv. olje, nam bo dal poljubiti križ. Z veseljem ga bomo takrat poljubili, ker bo križ naša edina tolažba. Takrat bomo rekli: O presladki križ, ki smo Te celo svoje življenje ljubili, ki smo te celo svoje življenje potrpežljivo prenašali, vedi nas sedaj pred Jezusa, sodnika, da dobimo plačilo, katero smo si po milosti božji zaslužili«.

O kakšno tolažbo bo čutilo takrat naše srce, ako sedaj s potrpežljivostjo prenašamo križe in težave!

*

*

*

22. Še malo časa, pravi Jezus v današnjem sv. evangeliju, *in me boste videli*. Videli bomo Jezusa, kakor hitro se bo ločila duša naša od telesa. Takrat se nam bo odprl nov svet pred očmi in Jezus, naš sodnik, bo stal pred nami.

Angel božji bo prinesel bukve, v katerih so zapisana vsa naša dela, dobra in slaba. Na eno stran tehtnice bo položil sodnik dobra dela, na drugo stran pa naša slaba dela! Zdaj se bo odločilo. Takrat bomo trepetali. Če bodo dobra dela premagala in če bo poskočila leva stran, blagor nam! Vsi angeli bodo zavpili: Nebesa, nebesa! Z

nepopisljivim veseljem bodo odvedli dušo v nebesa.

In kdaj se bo to zgodilo? Kakor hitro človek izdihne! Ko je človek še gorek v postelji, stoji morda njegova duša že pred Jezusom, sodnikom, in v tem trenutku je razsodba že končana — ali pekel ali vice ali nebesa. Ko se drugi še jočejo okolu mrliča, se duša morda že veseli neskončne sreče in gleda Jezusa od obličja do obličja.

Zato je sv. cerkev predpisala za tisti trenotek, ko človek izdihne, molitve in prošnje, naj bi Bog milostno sodil ubogega grešnika, ker v tistem trenutku se mu odpre nov svet in se nad njim izreče sodba: ali pekel ali vice ali nebesa!

*

* * *

23. Šli bomo gledat Boga in uživat neskončne sreče: Oko ni videlo in uho ni slišalo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo, pravi sv. Pavel.

Velike reči nas torej čakajo in resnične so besede, katere je govoril Jezus Kristus: »Za malo časa in me boste spet videli. Vi boste sicer žalostni, pa vaša žalost se bo v nebesih v veselje izpremenila!«

Sv. Frančišek Saleški, škof, je obiskal neko vas. Ko je prišel tja, mu naznanijo, da je upog kmetič bolan in da želi njega videti. Sv. Frančišek, ki je vsakemu rad ustregel, se je brž odpravil tja. Ko stopi v sobo, vpraša siromaka, kaj bi rad? Kmetič reče: »Gospod, želim spovedati se svojih grehov!« Sv. Frančišek je bil brž pripravljen. Ko se kmetič spove, vpraša sv. Fran-

čišek: »Ali se kaj bojite umreti?« Kmetič odgovori: »O gospod, zakaj bi se bal? Prav rad umrjem!« Škof mu reče: »Kako to?« Kmetič odgovori: »Kaj bi se bal umreti? Saj sem toliko lepega slišal o nebesih! V nebesih nas čaka neskončno veselje in neskončna sreča!« In začel je škofu razlagati o veliki sreči, ki nas čaka v nebesih, tako lepo in ginljivo, da se je sv. Frančišek razjokal od veselja.

*

* *

24. Bodimo tedaj pogumni bojovníki in prenašajmo s potrpežljivostjo vse križe in težave pozemeljskega življenja. Kadarkoli vam radi silnega trpljenja srce upada, obračajte kvišku svoje oči k Jezusu, ki sedi na desnici Boga Očeta in tolažite se z besedami: Še malo časa in me boste videli! Ako vas malo cenijo ljudje, ako vas zaničujejo in zasmehujejo, tolažite se z besedami Jezusovimi: Še malo časa in me boste videli v nebesih! Če te bolezen na posteljo položi, bodi pogumen in reci: Še malo časa in me boste videli v nebesih. Ako si ubožen in siromašen, ako imaš majhno posestvo, otrok pa obilno in trpiš pomanjkanje, tolaži se: Še malo časa in me boste videli v nebesih. Naj pride nad te karkoli -- bodi vselej pogumen bojovník in vesel. Tolaži se z besedami: Še malo časa in me boste videli v nebesih!

Naš boj in naše trpljenje na svetu je kratko, čaka pa nas po zmagi večna sreča!

*

* *

*

*

*

*

*

*

25. »Boj je človeško življenje«, tako je rekel potrpežljivi Job v svoji nadlogi, s katero ga je bil Bog obiskal. Te besede so resnične. Izkušnja uči vsakega človeka od sedmega leta naprej, da je naše življenje trpljenje in boj. Celo življenje se mora človek bojevati zoper satana, zoper hudobni svet in zoper izprijeno naravo ali meso. Največji sovražnik pa ni satan in hudobni svet, ampak naša izprijena narava. Naša izprijenost, naše meso, je najhujši sovražnik, najzvitejši sovražnik, katerega se moramo najbolj braniti. Zato kliče sv. Peter: »Zdržujte se kakor ptujci in popotniki mesenih želj, ki se bojujejo zoper dušo!«

Le pogledjmo, kaj vse dela naša izprijena narava ali, kakor pravi sv. Pavel, naše meso! V pismu do Galačanov (5. pogl.) pravi sv. Pavel: »Dela mesa so znana in ta so: nečistovanje, pohotnost, nesramnost, razuzdanost, malikovanje, vražarstvo, sovraštva, zdražbe, zavidnost, jeza, spletke, razprtije, ločine, nevoščljivost, uboji, pijančevanje, požrešnost in kar je temu enakega«.

Vse te hudobije, katerih je cela vrsta litanijs, izvirajo iz našega mesa ali iz naše izprijene narave. Kaj ostaja še za satana in za hudobni svet, če so skoraj vse hudobije iz našega mesa in iz naše izprijene narave?

Iz tega sledi, da je človek sam sebi največji sovražnik. Vsi grehi, ki jih našteva katekizem, izvirajo iz naše izprijene narave: Sedem poglavitnih grehov, šest grehov zoper sv. Duha, štirje vnebovpijoči grehi in devet tujih grehov.

26. Berite životopise svetnikov in svetnic božjih in boste videli, kako so ti krotili sami sebe, kako so se bojevali proti svojemu mesu in proti izprijeni naravi. Nihče se ne zveliča, kdor ne kroti samega sebe. Pot do zveličanja se da na kratko povedati: Kroti samega sebe ali: Nebeško kraljestvo trpi silo. To pravilo velja za vse ljudi od sedmega leta dalje do smrti. Človek se mora bojevati proti izprijeni naravi ali proti svojemu mesu, kakor pravi sv. Pavel. Bl. Albert pravi, da sprejmemo vsakikrat, ko sami sebe pokrotimo, bodisi za en sam pogled, na duhovni način Boga v svojo dušo, kakor ga pod telesno podobo sprejmemo na oltarju.

To je zlato pravilo za vsakega človeka. Po tem lepem in lahkem pravilu se moramo ravnati, da dosežemo zveličanje. To pravilo nam je dal sam Jezus Kristus, ki je rekel: »Kdor hoče za menoj hoditi, naj zataji sam sebe in naj vzame križ na svoje rame in naj hodi za menoj (Mat. 16)«. Te besede Kristusove potrjujejo, da je človeško življenje boj in da nebeško kraljestvo trpi silo.

V tem oziru je zelo podučen zlasti životopis sv. Terezije Deteta Jezusa. Ta svetnica ni delala ostrih pokor kakor puščavniki, ampak se je v tihem vsakdanjem življenju krotila in se odpovedovala. Po tej poti hodi lahko vsak izmed nas v razmerah, v katerih živi. Vsak dan imamo sto in sto priložnosti, da se lahko odpovemo svoji voljici ali svojemu slabemu nagnenju.

*

*

*

27. Naj navedem nekoliko zgledov iz življenja:

Ti greš po potu in zagledaš pred seboj kaj nespodobnega na pr. nespodobno in zapeljivo podobo ali sliko ali nespodobno obnašanje kake osebe — pokroti se in povesi oči!

Ti slišiš nespodobne besede — pojdi naglo mimo ali sedi drugam ali — kar je še boljše — opomni v krotkosti nesramneže in nesramnice. Ne sramuj se storiti tega, zakaj nebeško kraljestvo trpi silo.

Tvoj nasprotnik gre po cesti in ti ga moraš srečati. Skušnjava te obhaja, da bi ga ne pozdravil ali da bi ga le na pol pozdravil. Takrat se moraš premagati, zakaj nebeško kraljestvo trpi silo in boj mora biti človeško življenje.

Tvoj bližnji je bil odlikovan, pridobil si je kako čast ali kako zaslugo ali pa je naredil kako imenitno delo, radi česar ga sedaj vsi hvalijo in povzdigujejo ali pa je dobil večjo plačo. Takoj se začne dvigati v tvojem srcu zavist ali nevoščljivost. Ko to zapaziš, začni hitro boj in zatri nevoščljivo in zavidno zver, ki se je vzbudila v tvojem srcu, zakaj nebeško kraljestvo trpi silo. Gorje človeku, če ga premaga nevoščljivost. Ta strast naše izprijene narave je poleg nečistosti najhujša in najbolj pogubna. To je tisto zlo, ki dela prepire, sovraštva, razkole, razdore in uboje.

Nobena reč ne škodi toliko krščanskemu življenju ko nevoščljivost. Nevoščljivost je ko ogenj, ki požge cele gozdove. Hudobni duh je v raju iz nevoščljivosti zapeljal naše prve stariše in jim je vsadil prav tako nevoščljivost v srca. To je huda in strupena kača, ki je zvit v srcu

vsakega človeka. Če bi kdo rekel, da nima nevoščljivosti, bi lagal in če bi se pri sv. spovedi ne obtožil tudi nevoščljivosti, bi spoved brez dvoma bila pomanjkljiva ali celo neveljavna. Zgledi: Kajn je iz nevoščljivosti ubil brata Abela, Jožefovi bratje so iz nevoščljivosti prodali Jožefa, kralj Savel je iz nevoščljivosti preganjal Davida, Judje so iz nevoščljivosti umorili Kristusa.

Vsi ti zgledi kažejo, da nevoščljivost vede k umoru in čeprav bi ne končala vselej z umorom, je vendar vsaka nevoščljivost že začetek umora.

Večkrat se zgodi, da nevoščljivost ne mori z nožem, ampak z jezikom. Nevoščljivec skuša vzeti bližnjemu čast z opravljanjem, grajanjem, obrekovanjem in natolcevanjem. S tem hoče bližnjega umazati, uničiti. Večkrat pa se nevoščljivost ne kaže od zunaj, t. j. ne v dejanju in ne v jeziku, ampak tiči le v srcu kakor zvita kača. Tudi to je greh. Kakor je nečista misel in nečista želja greh in začetek prešuštva prav tako je nevoščljivost začetek uboja in umora. Zato piše sv. evangelist Janez: »Vsak, kdor svojega brata sovraži, je morivec«.

Nevoščljivost je ena najhujših strasti, kaj jih je položil hudobni duh v človeško srce. To hudo strast ali hudo nagnenje ima vsak človek.

Nevoščljivosti pa so različne. Nekateri so nevoščljivi zaradi lepega premoženja, drugi radi lepe nadarjenosti, ki jo vidijo na bližnjem, drugi radi lepega obraza, drugi radi časti, drugi radi službe, drugi radi lepega vedenja, drugi radi lepe obleke, drugi radi pobožnosti, ki jo vidijo na bližnjem. Nevoščljivosti je toliko, kolikor je dobrot, ki jih lahko ima naš bližnji, kateremu jih ne privoščimo.

Nevoščljivost dobimo pri siromakih pa tudi pri bogatinih, pri učenih in neučenih, pri grdih in lepih, pri mladih in starih, pri delavcih, kmetih in pri gospodi, pri moških in ženskah in celo pri otrocih, ki niso niti še pri pameti. Tistli, ki bi drugim očital nevoščljivost, jo sam tudi ima in morda še več ko drugi. Ker so torej vsi ljudje več ali manj nevoščljivi, je potrebno, da smo vsak dan, vsako uro in minuto čujoči na peklensko kačo, ki leži zvita v srcu. Temu gadu moramo tlačiti glavo in ga skušati umoriti, ker gorje nam, ako bi s tem gadom stopili pred sodnji stol.

O tej strasti kakor tudi o drugih, ki izvirajo iz naše izprijene narave, bi se dalo na dolgo in široko govoriti. Vsak človek mora biti čujoč, kajti vsak je sebi najhujši sovražnik. Boj je naše življenje od mladosti pa do samega groba. Kdor se hoče zveličati, se mora hrabro bojevati, kajti nebeško kraljestvo trpi silo.

*

* *

28. Če hočemo zmagati svojega največjega sovražnika, t. j. naše meso, moramo imeti pripravno orožje.

Prvo orožje je molitev. V tem oziru nam bodita zgled sv. Terezija Deteta Jezusa in pa blaženi duhovnik Bosco. Ni potrebno, da bi noč in dan molili, molimo vsakdanje molitve zbrano in pobožno. Duhovnik Bosco je v zavodih priporočal sv. rožni venec, katerega so gojenci molili vsak dan. Nekega dne je prišel duhovnika Bosco obiskati imeniten gospod, njegov prijatelj. Raz-

govarjala sta se o tem in onem, na koncu pa reče gospod: »Vse je prav v vašem zavodu, le ti stega rožnega venca je preveč. Odpravite dolgočasno molitev sv. rožnega venca. Duhovnik Bosco pa je odgovoril: Tega pa ne! Rajši se odpovem vašemu prijateljstvu. Rožni venec bomo molili, čeprav bi vi nikoli več ne hoteli priti k nam«.

Tako duhovnik Bosco! Posnemajmo ga v tem vsak dan in molimo rožni venec pobožno in zbrano.

Poleg molitve je prejemanje sv. zakramentov mogočno orožje zoper izprijeno naravo ali zoper meso.

Nadaljnje orožje proti temu sovražniku je post. Post je jed in moč angelov. Kdor hoče biti močen ko angeli, naj kroti in brzda svoje meso s postom.

Nadaljnje orožje proti izprijeni naravi je *milosčina*. Sv. Frančišek Ksaverski je priporočal paganom v Indiji, naj dajejo obilno milosčino, da si s tem zaslužijo milost božjo. Japonski kralj dežele Bungo je vse veroval, kar je sv. Frančišek učil, a kljub temu se je obotavljal, da bi sprejel sv. krst. Na to mu je sv. Frančišek svetoval, naj začne dajati siromakom obilno milosčino, čeprav so japonski duhovniki učili, da se ne sme dajati milosčina siromakom, ker je te sam Bog proklel in zavrzel. Kralj je ubogal in dosegel z milosčino milost sv. krsta in 70 tisoč Japoncev je šlo za kraljem ter sprejelo sv. krst.

Za razne napade naše izprijene narave, moramo imeti pripravljene razne puščice, t. j. razne pobožne vzdihljaje k Jezusu, Mariji, sv.

Jožefu, k vsem svetnikom in svetnicam božjim.

Proti napadom naše izprijene narave je izvrstno orožje sv. ponižnost. Prevzetnež ne more zmagati, ker ne dobi blagoslova božjega, a brez blagoslova božjega ni mogoče premagati strašnega sovražnika, t. j. naše izprijene narave ali našega mesa.

*

*

*

29. Zgodovina nam poroča o velikih junakih, ki so cel svet strahovali, na pr. o Napoleonu, ki si je podvrgel celo Evropo, a premagati ni mogel svojega mesa. Ta sovražnik je torej hujši ko vsi drugi.

Kralj Salomon je bil mogočen kralj, a se je dal premagati svojemu mesu in se vdal nečistovanjem.

Dobijo se ljudje, ki gredo pogumno nasproti volku, levu, tigru itd. in v tem boju tudi zmagajo, toda premagati ne morejo svoje izprijene narave.

*

*

*

30. Bodimo torej čujoči in premagujmo se v vsakdanjem življenju v tistih rečeh, ki jih zahteva od nas Bog. Bog ne zahteva od nas, naj bi s svojimi molitvami in velikimi pokorami delali čudeže, da bi gore prekladali kakor sv. Gregor, ampak da vestno in natančno izpolnjujmo svoje dolžnosti.

Blaženi Herman, katerega se spominjamo dne 18. dec., je mislil, ko je stopil v samostan, da bo le molil, bral pobožne knjige — a njegovi

predstojniki so mu naložili delo v kuhinji. Moral je pomivati, pometati in čistiti hišo. To mu je bilo zoprno. Mati Božja pa se mu je prikazala v sanjah in mu naročila, da mora ubogati predstojnike in vsa dela opravljati, ki mu jih naložijo predstojniki, da mora potrpežljivo opravljati vsa hišna dela v čast božjo in v zveličanje svoje duše. Blaženi Herman je lepo ubogal in začel z veseljem opravljati vsakdanja opravila.

Don Bosco, ki je ustanovil brez števila zavodov, v katerih se vzdaja mladina, je bil nasproten, da bi otroci opravljali izredne pokore. Zahteval je le, naj se premagujejo v majhnih vsakdanjih opravilih, na pr. naj natančno ubogajo, naj potrpežljivo prenašajo mraz in vročino, naj potrpežljivo prenašajo, ko prinesejo včasih na mizo kako jed, ki jim ne diši, naj se priidno učijo, naj bodo v šoli zelo pazljivi itd. Tak boj je zahteval Don Bosco od otrok in gojencev.

Boj je človeško življenje, boj vsak dan, vsako uro, vsako minuto, boj doma, boj zunaj doma, boj v samoti, boj v družbi, boj v šoli, boj v cerkvi itd. Ta boj nas čaka povsod. Človek se mora premagovati, mora krotiti svoje oči, svoja ušesa, svoj jezik, svoje noge, svoje roke itd. Vse to je potrebno, da se človek ohrani v milosti božji in se pripravi na sodbo, kateri nihče ne uide in ki nam stoji že pred vrati, kakor pravi Kristus: Še malo časa!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

31. Še malo časa! Te besede nas spominjajo, da moramo kratki čas, ki nam je odločen pred smrtjo in sodbo dobro obračati. Blagor mu, kdor od mladosti pošteno in pametno živi in obrača čas v dobro in sveto delo. Tako beremo o sv. Alojziju, sv. Stanislavu, sv. Andreju Avelinskem in o drugih, da so tudi v mladosti čednostno in pobožno živeli. Sv. Andreja Avelinskega so hoteli ničemurne in nespodobne osebe zapeljati v greh, pa jih je odločno odbil in zapodil. Sv. Tomaž Akvinski je zagnal nesramno osebo z gorečim polenom iz sobe. To poleno je pograbil iz peči in je tekel za nesramnico.

Človek bi moral imeti že od mladosti lepo in pošteno življenje, da bi drugi videli lepe zgleds in se poboljšati ter hvalili Boga. Tako lepo življenje od mladosti je velik zaklad, ki bi ga moral človek skrbno čuvati. Žal pa da je mladost lahko-miselna. Zato pa je dolžnost starišev in predstojnikov, da čuvajo mladino, kakor je Kristus dvakrat naročil sv. Petru: »Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta!« Vsi, ki so v mladosti živeli brezmadežno, so imeli ali dobre stariše ali vsaj dobre predstojnike, ki so jih vodili po poti sv. čednosti. Vsi drugi zapravijo navadno zlati čas mladosti z lenobo in z nečednim življenjem, da se morajo v poznejši dobi sramovati in se kesati.

Sv. Andrej Avelinski, ki ga praznujemo dne 10. nov., je gojil že v mladeniški in dijaški dobi vse krščanske čednosti, zlasti pa se je čuval lenobe. Njegov životopis pravi, da je imel uro s peskom. Ta ura ne kaže sicer dnevnih časov, ampak samo trajanje ene ure. Ko se ves pesek izsuje skozi sitce, pa je ura šla v večnost. Takrat

se je sam sebe vprašal: »Kaj sem v tej uri dobrega storil v čast božjo in v korist bližnjemu?« On je učil, da je za kristjana največji sovražnik *lenoba*, ker da je lenoba začetek vsega zla in da je mej rečmi, ki so Bogu najbolj zoprne, tudi *lenoba*. Če bomo morali dajati na sodnji dan odgovor za vsako nepotrebno besedo, koliko bolj bo treba dajati odgovor za zapravljeni čas, ki je tako dragocen, da si lahko s vsakim trenutkom zaslužimo srečno večnost, kakor si jo je zaslužil desni razbojnik na Kalvariji.

Sv. Andrej Avelinski je nekoč obiskal nekega gospoda. Pri njem pa je našel zbrane druge gospode, ki so ž njim igrali. Takoj jih je resno opomnil in jim rekel: »Kaj vendar delate?« Začeli so se izgovarjati, češ da ne igrajo iz strasti ali za dobiček, ampak le, da preženejo dolgi čas. Sv. Andrej Avelinski se je razjokal in jim rekel: »O gorje meni! Drugim je čas še predolg, le meni edinemu je prekratek. Meni mineva čas tako naglo, da ga ne morem zaustaviti, drugim pa mineva tako počasi, da ga morajo še preganjati!« Ko je to izrekel, jim je obrnil hrbet in naglo odšel. Bogati gospodje — igravci so bili osramočeni, so naglo vstali od mize in šli na koristno delo.

Od enega najmanjšega trenutka, ki ga prav uporabimo, je odvisno naše večno življenje. Bil je velik dež in sv. Andreja so klicali k bolniku za sv. spoved. Svetnik je šel v velikem dežju mimo hiše bogatega gospoda. Le-ta je svetnika povabil v hišo, dokler bi nevihta ne minula. Toda svetnik je odgovoril, da prenesemo prav lahko par kapljic dežja za rešitev duše, za katero je

Kristus kri prelil. In se ni ustavil niti za trenotek, ker bi bila morda od tistega trenotka odvisna cela večnost. Ob drugi priliki je jezdil na konju, a konj se je splašil, svetnik je padel na tla, a z nogo obvisel na stremenu. Konj ga je drsal naprej in ga na več mestih ranil. Tovariš mu je svetoval, naj se vrne in naj nemudoma gre k zdravniku, toda svetnik je rekel, da moramo za zveličanje drugih tudi kaj trpeti. In ni se vrnil, ampak šel na delo za zveličanje duš.

Koliko zlatega časa porabijo dandanes za lišpanje, zlasti za nespodobno oblačenje! Tako je bilo tudi ob času sv. Andreja Avelinskega. Sam škof mesta Piacenza ga je poklical na pomoč zoper neumno in nezmerno lišpanje, s katerim takrat niso grešile le ženske, ampak tudi moški, ki so se začeli oblačiti gizdavo, mehkužno in prevzetno. Sv. Andrej je v kratkem času vse ljudi pregovoril in izpreobrnil. Tudi dekleta iz bogatih družin so ubogala svetnika in se začela oblačiti v krščanski preprostosti in spodobnosti.

*

* *

32. Še malo časa! Še malo časa nam je odmerjenega. V tem času bodimo ne-le pridni, ampak tudi ponižni, kajti ponižnost je podlaga vseh sv. čednosti in prav gotovo znamenje, da smo namenjeni za zveličanje. Sv. Peter nam kliče v današnjem sv. berilu: »Bodite podložni zavoljo Boga!« Podložni in pokorni pa ne moremo biti, ako nimamo prave ponižnosti. Tudi v tem so nam dali svetniki in svetnice božje prav lepe zgleda. Sv. Andrej Avelinski je v ponižnosti

opravljal v samostanu najnižja opravila; ko je bil že v visoki starosti, je vozil s samokolnico (karjolo) kamenje za stavbo, je pomagal samostanskim bratom prati, krpati črevlje, čistiti posodo; nekoč je stregel dvajset mesecev staremu, umobolnemu možu, ki je besno mahal in tolkel vse, ki so prišli blizu njega; ko je potoval s konjem, je konja sam oskrboval kakor hlevski hlapec itd. Vsa ta dela je pridno opravljal, ker se je hotel urediti v sv. ponižnosti. Tako bodimo tudi mi ponižni in postrežljivi, da nas bodo ljudje videli in hvalili nebeškega Očeta.

*

*

*

33. Še malo časa! Ker ima človek res le malo časa, da se pripravi na večnost, mora tudi v zasebnem in domačem krogu lepo in spodobno živeti in dajati v vsem lep zgled. Tudi ko je sv. Andrej Avelinski pisal komu pismo, je gledal, da je v pismu bilo vse v čast božjo in v zveličanje bližnjega. Zato je pred vsakim pismom molil, pismo vselej lepo prepisal in skrbel, da je bilo vse v najlepšem redu, vse z ljubeznijo in pravičnostjo povedano. Govorili so, da je eno njegovo pismo imelo več uspeha ko cele pridige. Čeprav pa je svoja pisma tako lepo pisal, je vendar spisal več ko tisoč pisem. Tako priden je bil in tako skrbno je porabljal čas, ki mu ga je božja previdnost določila.

*

*

*

34. Sv. Pavel zahteva, da moramo neprestano moliti. Celo naše življenje mora biti molitev. Kaj se to pravi, vidimo najlepše na zgledu sv. Andreja Avelinskega. Životopis pravi, da ni izgubil niti trenutka, da ni izgovoril nikoli nepotrebne besede in nikoli kaj nepotrebne gledal. Kar je gledal, je gledal le z namenom, da bi mu vzbudilo kako dobro in Bogu prijetno misel. Po-
leg tega pa je vsak dan po več ur tudi z ustni
zbrano molil.

*

*

*

35. Še malo časa! Zato bi morali biti kot tujci in popotniki na tem svetu in bi se morali zdrževati mesenih želja, ki se bojujejo zoper duha. Tako nam kliče sv. Peter v današnjem sv. berilu.

Če smo popotniki, moramo gledati le naprej in ne smemo izgubljati časa, da bi se ozirali okrog in se ustavljali ali se celo vračali. Kdor je sklenil sveto živeti, se ne bo več vračal na pot pogube, po kateri je hodil prej. To je največja žalost, ko pade človek spet v stare grehe in stare grešne navade.

Sv. Jeronim pripoveduje o puščavniku sv. Malhu, ki ga praznujemo dne 23. dec., da je bil zapustil očetovo hišo, očeta in mater, ko so ga hoteli prisiliti, da bi se bogato poročil in da je bežal v puščavo mej puščavnike. Ko je bil že dolgo časa v puščavi in je prav sveto živel, je dobil sporočilo, da mu je oče umrl. Takrat pa se mu je porodila želja, naj bi se vrnil, da bi tolažil svojo mater in sprejel bogato dediščino po očetu. To

bogato dediščino je hotel razdeliti na tri dele: prvi del za siromake, drugi del za zidanje samostana, tretji del pa za svoje potrebe. Njegov opat pa je grajal to namero mladega puščavnika, češ, da je to hudičeva skušnjava, ki je že marsikatega redovnika zavedla, da je popustil redovno sveto življenje in se vrnil na staro pot. Opat se je vrgel predenj na kolena in ga jokaje prosil, naj se nikar več ne ozira nazaj, ko je že prejel za plug redovnega življenja. Toda mladi puščavnik ni ubogal starega opata, ker si je mislil, da mu noče dobro. Šel je iz samostana domov po svoji trmasti glavi. Stari opat ga je jokaje spremljal do vrat, kakor jokaje spremljamo kakega mrliča k pogrebu.

Mladi puščavnik je odšel, pa se je moral kmalu bridko kesati. Pridružil se je bil neki družbi, kajti takrat so hodili po tistih krajih radi gotovosti le v družbah. To družbo pa so napadli divji Arabci, ki so jo premagali. Ljudi so deloma ubili, deloma odvedli v sužnost. Tako so tudi sv. Malha odgnali v sužnost k nekemu premožnemu Arabcu, kjer je moral črede pasti. Na paši je žalostno premišljeval, kako neumno je storil, da je zapustil samostan. Nazadnje se mu je posrečilo uiti. Na begu bi ga bil kmalu gospodar spet ujel in ubil in lev bi ga bil kmalu raztrgal. Po dolgih ovinkih je prišel v neko rimsko vojaško šotorišče. Tam so mu potem pokazali pot, po kateri je spet prišel v svoj ljubljeni samostan. Ko je prišel spet v samostan, je bil že umrl opat, ki je tako srčno jokal, ko je odhajal mladi puščavnik Malh domov in ki ga je tako milo prosil, naj se nikar ne obrača nazaj, ker da

je to hudičeva skušnjava. Sedaj je tudi sam spoznal, kako slabo je obračati se nazaj, ko smo že prijeli za plug lepega in čednostnega življenja. Menihi, ki so tam živeli, so ga spet sprejeli v svojo sredo. Od takrat ni več zapustil samostana, živel je sveto, gledal le naprej, dokler ni dosegel nebeške krone.

Ta zgled je tudi za nas zelo podučen. Ko smo se izpreobrnili in začeli lepo, sveto življenje, ne vračajmo se nazaj na prejšnje poti in ne izgublajmo časa, kajti še malo časa in treba bo dati odgovor večnemu sodniku.

*

*

*

36. Bog je sv. Malha na čudovit način obrnil, mu rešil življenje in mu dal posebno milost, da se je spet vrnil na pravo pot v samostan. Ta milost je izredno velika, kajti navadno je, da ne pride več človek v samostan, ko ga zapusti in se obrne nazaj na staro pot posvetnega življenja. Kaj je bilo na sv. Malhu tako lepega, da je imel Bog veselje ž njim in da mu je podaril izredno milost? Životopis pravi, da je sam sv. Malh pripisoval to izredno milost sv. čistosti, katero je gojil in ljubil od mladih dni. Zato nam kliče sv. Peter v današnjem sv. berilu: »Zdržujte se mesenih želja, ki se bojujejo zoper duha!« Ta je tista čednost, nad katero ima Bog veselje. Sv. Malh je bil zabredel po odhodu iz samostana v veliko uboštvo, v veliko nesrečo in kmalu tudi v velike pregrehe — a Bog ga je rešil. Zakaj? Zato, ker je bil čist mladenič, ker se je od mladosti

zdržal vseh mesenih želja. »Sv. čistost« — je večkrat dejal sv. Malh — »je obramben zid«. Ta zid nas brani grdih kač nesramnih misli, nesramnih želja in nesramnih dejanj, ki so pred Bogom gnusoba. Tudi če ima človek kake druge pogoške in pomanjkljivosti, ni še tolika poguba, da le nima nečistosti in nesramnosti, kajti nesramnega človeka zapusti Bog in ga zapusti tudi angel varuh. Ko ga zapusti Bog in angel varuh, je človek brez obrambe, izpostavljen vsem nesrečam in napadom. Zato je nečistost in nesramnost za vsakega človeka opolzla pot v večno pogubo in torej največja nesreča. Kdor hoče biti v življenju miren, vesel in srečen, naj se čuva nečistosti. Nečistost odžene Boga in angela varuha in privede s seboj vse mogoče strahote, nesreče, bolezni, nesrečno in nespokorno smrt in večno pogubo; nasprotno pa privede sv. čistost s seboj vse dobro, vso srečo, milost božjo, lepo in dolgo življenje, srečno družino, srečno smrt in večno življenje.

*

* * *

37. Nihče pa se v mladosti ne more ohraniti neomadežanega, ako ne uživa pogostoma angelškega kruha, ki daje človeku večno življenje, kakor nam je Kristus zagotovil: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje (Jan. 6, 54)«.

Zato je sv. cerkev ukazala, da morajo hoditi tudi otroci k sv. obhajilu, kajti mladina potre-

buje moči življenja, da se ohrani brezmadežna mej hudobnim svetom, mladina potrebuje veselja in poguma, ker mora napredovati in rasti v milosti božji in sv. čednostih, mladina potrebuje razsvitljenosti, da spozna kaj je prav in kaj ni prav. Vse to pa dobiva mladina pri sv. obhajilu, kajti pri sv. obhajilu sprejmemo Jezusa, ki je luč in moč. Naj stariši še tako čuvajo otroke in naj predstojniki še tako nadzorujejo svoje gojenice, jih ne bodo mogli ohraniti brezmadežne, ako otroci ne bodo pogostoma hodili k sv. obhajilu. To pa ni potrebno le otrokom in mladini sploh, ampak tudi odrastlim, ker Kristus je rekel vsem: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, ne boste imeli življenja v sebi«. Bodimo torej glede pogostnega obhajila vsi skrbni, ker še malo časa in treba bo dati odgovor večnemu sodniku. Za mladino, ki je lahkomišelná in ne razume dobro teh besedi, bodo morali dajati odgovor tudi stariši in predstojniki.

*

*

*

38. Še malo časa! V tem malem času se moramo pripraviti z dobrimi deli in s sv. pokoro na srečno smrt in potem sodbo. To je za vsakega človeka, zlasti za priletnega najbolj resna misel. O sv. Izidorju, škofu, ki ga praznujemo dne 4. aprila, pripoveduje eden izmed njegovih učencev to-le: Ko je videl, da se mu bliža konec, je začel razdeljevati svoje premoženje mej siromake. Šest mesecev je skoraj nepretrgoma od jutra do večera delil dobrote. Ko so mu moči skoraj popolnoma odpovedale, je poklical k sebi

dva škofa, ki sta mu bila podložna in je ukazal, naj ga nesejo v cerkev. Bil je že skoraj umirajoč. V cerkvi se je zbrala vsa duhovščina in vse ljudstvo, ki je na glas jokalo. On pa je dvignil svoje roke proti nebu in molil: »O Bog, ki poznaš srce vsakterega človeka, ki si odpustil grehe cestninarju, ki se je v templju na prsa trkal, sprejmi tudi mojo spoved in odpusti mi brezštevne grehe, ki sem jih storil. Ne imej več v spominu hudobij in pogreškov moje mladosti. O Gospod, ti nisi ustanovil zakramenta sv. pokore za pravične, ki niso grešili, ampak zame grešnika, ki sem storil več grehov ko je peska ob bregu morja. Ti si rekel: Kadar se grešnik vrne s svojih slabih poti, bom vse njegove pogreške pozabil. Teh tvojih besedi se sedaj spominjam in se obračam do Tebe z zaupanjem, čeprav nisem vreden, da bi se v nebesa oziral radi mnogih grehov. Bodi, o Gospod, pri meni, sprejmi mojo molitev in odpusti mi grehe!« Ko je to molitev izmolil, mu je škof podelil sv. obhajilo, katero je sprejel s srčnim vzdihovanjem, kajti štel se je nevrednega. Umirajoči škof se je potem obrnil do duhovščine in do ljudstva in prosil vse navzočne milosti, če bi bil kdaj koga žalil ali se na koga jezil ali komu škodo napravil s slabim zgledom. Izjavil je, da odpušča vsem, ki so ga žalili in da daruje vsem, kar so mu dolžni. Hkrati je ukazal vse premoženje razdeliti mej siromake. Vsi navzočni so mu s solzami v očeh poljubili roko. Štiri dni kasneje je umrl.

Sv. škof Izidor si je celo življenje pridno nabiral dobra dela, kakor nabira pridna čebela medu od cvetu do cvetu, na koncu svojega živ-

ljenja pa je prav vse razdelil mej siromake, kakor da bi se cel roj čebel usul in prinesel od vseh strani medu.

V njegovem životopisu beremo iz njegove otroške dobe to-le lepo dogodenco: Služabnica ga je nesla v naročju na vrt in ga položila med rože na tla. Nato je odšla in ga tam pustila samega. Za nekaj časa je prišel oče na vrt in je zaslišal veliko šumenje čebel. Cel roj se je usedel med rože na tla. Pogledal je bolj natanko in je zagledal roj čebel na glavi svojega otroka Izidorja. Vsa glava je bila pokrita s čebelami, da se ni niti videla. Čebele so mu lezele v usta in spet vun iz ust. Prestrašeni oče je naglo dvignil otroka, in glej, čebele so vse hkrati odletele.

Ta dogodek so razlagali tako, da bo ta otrok podoben pridni čebelici, ki znaša med od vseh strani. Čebelica je sploh podoba pridnega človeka zlasti pridnega kristjana, ki leta in se ubija na vse strani in nabira povsod dobrih del in sv. čednosti, katere vidijo drugi ljudje in hvalijo Boga, dočim je malopridni človek podoben osi, ki tudi leta neprestano okrog, a srka in uživa med le sama, ne prinaša nič domov in ne koristi drugim prav nič. Čebela nabira le med. Če sede kdaj na strupeno cvetko, usrka le med, strup pa pusti. Tako mora dobri kristjan odvrčati oči in ušesa od vsega, kar je nečedno in strupeno, se mora ogibati slabe družbe. Kadar se pa ne more ogniti slabim tovarišem in slabim pogovorom, naj skuša premagati skušnjavo z molitvijo, z dobrimi sklepi, z lepimi opomini in s koristnim premišljanjem. Čebele ljubijo in branijo svojo matico, tako morajo tudi kristjani

ljubiti svojo mater katoliško cerkev in jo braniti. Čebele, ki so pod eno matico, se ljubijo med seboj. Pri njih velja pravilo: Ena za vse in vse za eno. Tako se morajo tudi kristjani med seboj ljubiti in se žrtvovati eden za vse in vsi za enega.

*

*

*

39. Pri čebelicah se učimo, kaj je to: Še malo časa! Čebelica se žrtvuje in deluje pridno, ker je njeno življenje le kratko. Čebelica živi le nekaj mesecev. Prav tako je tudi naše življenje jako kratko. V tem kratkem življenju moramo torej po zgledu čebelice pridno delovati in se žrtvovati, če si hočemo zaslužiti večno zveličanje.

Kdor se bo pred večnim sodnikom veselil in smejal, se bo dobro veselil in smejal. Na tem svetu, kjer smo le popotniki, traja veselje pa tudi žalost le malo časa in veliko bolje je, da človek na tem kratkem potu v večnost žaluje, kakor pa da bi moral v večnosti žalovati in trpeti.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

40. Še malo časa! Vse trpljenje in žalovanje se bo premenilo po tem malem času v veselje. Ko bi bil kdo rekel paganom pred Kristusom: Blagor žalostnim, bi se bili smejali, kakor se smejejo tem besedam dandanes posvetnjaki in brezverci. Naša sv. vera se zdi radi tega posvetnjakom in brezvercem neumnost ali omejenost. Posvetnjaki in brezverci pravijo: Blagor

veselim, blagor uživajočim svet in veselje tega sveta. Iz tega je razvidno, da ni noben nauk Kristusov tako nasproten nauku tega sveta kot ta nauk: Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo. Prav radi tega pa je ta Kristusov nauk najvažnejši za lepo krščansko življenje. V tem nauku se razločujemo od brezvercev in posvetnjakov. V teh besedah Kristusovih je izraženo bistvo lepega krščanskega življenja in delovanja, ki mora nasprotovati temu svetu in njegovemu veselju, ki traja le malo časa. Krščansko življenje nima nič skupnega s tem svetom, ker išče večnega veselja v nebesih. Krščanstvo uči, da se moramo zdrževati mesenih želj kakor ptujci in popotniki na tem svetu.

*

*

*

41. V čem naj bi bilo bistvo te žalosti, o kateri govori Kristus? To je potrebno vedeti, ker je o posvetni žalosti zapisano v sv. Pismu (Sir. bukve 30, 22, 24): »Ne puščaj v duši prostora žalosti . . . odganjaj žalost daleč od sebe, kajti žalost jih je veliko umorila; v njej ni prav nobene koristi«. Pred vsem je treba torej vedeti, da Kristus te žalosti ne priporoča, ker v tej žalosti ni prav nobene koristi. Tudi sv. Pavel pravi, da radi tega sveta in radi posvetnih nadlog ne smemo biti žalostni, ampak vedno veseli (2. Kor. 6, 1—10): »Bratje, izkazujmo se v vseh nadlogah kakor božji služabniki z veliko potrpežljivostjo v nadlogah, v potrebah, v stiskah, v ranah, v ječah, v puntih, v trudih, v bedenju, v postih, s čistostjo, z modrostjo, s prizanašanjem, s pri-

jaznostjo, s svetim Duhom, z ljubeznijo brez hi-navščine, z besedo resnice, z močjo božjo, z orožjem pravice na desni in na levi, v časti in v zasramovanju, v slabem in dobrem imenu, kakor zapeljivci in vendar resnični, kakor neznani in vendar znani, kakor ti, ki umirajo in, glejte, živimo, kakor stepeni in vendar ne umorjeni, *kakor žalostni in vendar zmeraj veseli*, kakor ubogi in vendar jih veliko bogatimo, kakor da bi ničesar ne imeli in vendar vse posedamo«.

*

*

*

42. Iz tega je jasno, da kristjani ne smemo imeti v srcu take žalosti, obupnosti in malodušnosti. Kristjani morajo biti vedno pogumni, polni upanja in polni veselja! In vendar je Kristus rekel: Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo. Kakšno žalost je mislil Kristus s temi besedami?

Pred vsem pomenijo te besede, da se ne smemo udeleževati posvetnega, grešnega veselja. Mi moramo stati daleč proč od tega sveta, ki je poln hudobij in zvijač, poln nesramnosti in nečistosti, kakor pravi tudi sv. Pavel (Tit. 2, 11): »Preljubi, prikazala se je milost Boga, našega Zveličarja vsem ljudem, ki nas uči, da se odpojevmo hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu čaka-joč zveličanskega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je samega sebe za nas dal, da bi nas rešil vse krivice in sebi očistil ljudstvo, katero bi mu ugajalo in se za dobra dela vnemalo«. Isto

misel in iste opomine najdemo tudi v vseh drugih sv. pismih. Krščanstvo je nasprotno temu svetu in posvetnemu veselju in nam strogo vелеva: Daleč proč od tega sveta, da se ohranite čisti in neomadežani otroci božji, ki so namenjeni za večno veselje.

Pa poreče kdo: Kristjani morajo torej biti vedno žalostni, se ne smejo nikoli veseliti, ampak živeti ločeni od tega sveta kakor samotarci? Ne! Pravega veselja, ki ne bo nikoli jenjalo, nam Kristus in nam apostoli ne branijo. Prav tisti sv. Pavel, kateri nam tako ostro kliče, da se moramo zdrževati posvetnega veselja, nam v svojih pismih kliče, da bodimo veseli, vedno veseli: »Bratje, veselite se vselej v Gospodu, še enkrat rečem, veselite se! Vaša pohlevnost bodi znana vsem ljudem, zakaj Gospod je blizu. Nič naj vas ne skrbi, ampak v vseh rečeh naj bodo z molitvijo, priporočanjem in zahvaljevanjem vaše prošnje znane pred Bogom. In mir božji, ki presegal ves um, čuvaj vaša srca in vašo pamet v Kristusu Jezusu Gospodu našem (Filip. 4, 4—7)«. In na drugem mestu pravi sv. Pavel: »Bodite napolnjeni s svetim Duhom in govorite med seboj v psalmih in duhovnih pesmih, pojte in prepevajte Gospodu v svojih srcih, dajajte vselej hvalo za vse Bogu in Očetu v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa (Efež. 5, 17)«. In na drugem mestu nam spet kliče sv. Pavel: »Sovražite hudo, držite se dobrega. Ljubite se z bratovsko ljubeznijo med seboj, s spoštovanjem prihajajte drug drugemu naproti. Bodite skrbni brez lenobe, bodite goreči v duhu, služite Gospodu. V upanju bodite veseli, v nadlogi potrpežljivi.

vi, v molitvi stanoviti. Svetim pristopajte v potrebah na pomoč, tuje sprejemajte radi. Dobro voščite tem, ki vas preganjajo, dobro jim voščite in nikar jih ne kolnite. Veselite se z veselimi in jokajte z jokajočimi (Rim. 12)».

S temi poslednjimi besedami je omenjena ena žalost, ki naj jo imamo: Jokajte z jokajočimi. Ta žalost, ki je iz ljubezni do bližnjega, je krščanska in zveličavna. Ker izvirja iz ljubezni, ima obljubo, kajti ljubezen nikoli ne mine, kakor pravi sv. Pavel: »Ljubezen nikoli ne mine, čeprav bodo prerokovanja minula, jeziki nehali in učenost prešla . . . Sedaj ostanejo vera, upanje in ljubezen, to troje, največji pa mej temi je ljubezen (1. Kor. 13)«. Jokajmo torej z jokajočimi, pomagajmo siromakom in njim, ki trpé krivico, obiskujmo bolnike in sirote, dajajmo lačnim jesti in žejnim piti — to bo nam v večno plačilo. Žalost z žalostnimi je torej zveličavna in združena z večnim plačilom.

Druga žalost, ki ima večno obljubo, je žalost zavoljo grehov, svojih in drugih. Kdor žaluje zavoljo svojih grehov in zavoljo grehov, ki jih uganjajo ljudje, bo dobil večno plačilo, kajti ta žalost izvira naravnost iz ljubezni do Boga, ki ne bo nikoli minula, čeprav bo ves svet prešel. To je najboljša žalost, ki se bo izpremenila v največje veselje in v največjo tolažbo.

Nadaljnja žalost, ki je zveličavna, je žalost zavoljo krivic in zavoljo preganjanja, ki je moramo trpeti za dobro stvar, za sveto vero, za cerkev, za obrambo resnice in pravice, za čast božjo. Ta žalost bo dobila večno plačilo. Blagor njim, ki žalujejo zavoljo teh reči, ker potolaženi bodo.

Iz vsega tega premišljevanja je razvidno, kako važna je resnica, ki jo je Kristus izrazil z besedami: Blagor njim, ki so žalostni, ker potolaženi bodo. S temi besedami nam je hotel dati pogum in moč, da bi mogli žalosti in britkosti tega življenja z veseljem prenašati, ker vse to mine naglo in ni vredno, da se človek radi tega to malo časa vznemirja. Človek mora posvetno žalost zaničevati, ker mu jemlje veselje za dobra in požrtvovavna dela. Blagor pa tistemu, ki ima v svojem srcu zveličavno žalost zaradi svojih grehov in grehov vseh ljudi. Ta žalost ne jemlje veselja in poguma, ampak ga še daje, da se navdušeno potegujemo za čast Božjo in da se resno pripravljamo na sodbo, ki nam stoji že pred durmi, kateri nihče ne uide. Ptujci smo in popotniki, ki potujemo proti večnosti, katero bo odločila vsakteremu pravična sodba božja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

43. Nobene stvari¹⁾, ki je v prihodnosti, ne vemo z gotovostjo razen teh-le reči: Gotova je vsakemu človeku smrt, po smrti sodba in po sodbi ali vice ali pekel ali nebesa. Ta konec je gotov: Smrt in potem kakor si je človek v življenju zaslužil! V katekizmu je zapisano, da je premišljevanje poslednjih reči zelo koristno. Človek bi se moral vedno ozirati na konec, na poslednje reči in bi moral v luči tega premišlje-

Opomba: Ponovi z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od št. 851 do 872.

vanja uravnati svoje življenje. Ko bi ljudje mislili vedno na konec, na smrt in sodbo, bi drugače živeli, kakor živijo. V sv. Pismu je zapisano o smrti to-le: Misli na konec pri vseh svojih delih in grešil ne boš na večne čase (Sirah. b. 7, 40).

*

*

*

44. Misel na smrt je strašna, ako pomislimo, da je po nauku katoliške cerkve precej po smrti *sodba*. Duša pride v roke živemu Bogu, kateremu bo treba dati račun za vse misli, želje, besede in dejanja celega življenja. Pri tej sodbi se odloči cela večnost, t. j. ali večno zveličanje ali večna poguba. Ta misel je strašna! In ker je smrt sicer gotova, ura smrti pa negotova, je iz tega razvidno, kako bi morali biti skrbni, da bi se nam to ne zgodilo takrat, ko ne bi bili še dobro pripravljeni za sodbo. Človek, ki na to ne misli, je nespameten.

*

*

*

45. Dan smrti in sodbe je tudi za pravične strašen. Zato učijo sv. očetje, da bi se ne smeli nihče ločiti s tega sveta brez kesanja in brez pokore. Tudi tiste duše, ki se ločijo s tega sveta v milosti božji, bodo morale na onem svetu še trpeti časne kazni v vicah, ako niso vseh časnih kazni dostale na tem svetu. Duše v vicah trpe razne muke, ki jim jih presodi božja pravičnost za grehe v življenju in trpe neizmerno žalost, ker ne morejo še gledati Boga, po katerem željno hrepene. Zato uči sv. cerkev, da smo dolžni

moliti za verne duše v vicah. Naša molitev jim pomaga, ker smo ž njimi združeni v občestvu svetnikov po Jezusu Kristusu, ki nas je odrešil in nam zaslužil vse milosti. Prav tako jim pomagajo tudi naša dobra dela. Le z dušami, ki so pogubljene, nimamo nobene zveze, ker nas od njih loči večni ogenj.

*

*

*

46. Premišljujmo pogostoma poslednje reči, kajti smrt nam stoji pred vratmi in že trka. Kristus je rekel, kakor beremo *v današnjem sv. evangeliju*: Še malo časa in me boste videli, t. j. trpljenje tega življenja bo trajalo le malo časa in Kristus bo prišel po našo dušo. V tem majhnem času, ki nam je za življenje odločen, moramo živeti v potrpežljivosti, kakor se spodobi, kajti čas je kratek. Sv. Peter nas spominja *v današnjem sv. berilu*: »Preljubi, prosim vas, združujte se kakor ptujci in popotniki, mesenih želj ... imejte lepo obnašanje mej neverniki ... Bodite podložni vsaki človeški stvari zavoljo Boga ... Zakaj to je volja Božja, da z dobrimi deli usta mašite nespametnim in neumnim ljudem ... Vse spoštujte, brate ljubite, Boga se bojte ... Hlapci bodite podložni z vsem strahom svojim gospodarjem, ne-le dobrim in pohlevnim, ampak tudi hudim«.

Izpolnjujmo te lepe opomine sv. Petra, kajti le malo časa traja naše življenje in trpljenje, s katerim si služimo večno plačilo. Nastopila bo smrt in potem je sodba. Mislimo si dušo, ki prav sedaj stoji pred sodnim stolom. Kako obžaluje.

da ni svojega življenja boljše obračala, da ni natančno živela po božjih zapovedih! Kmalu bomo stali pred sodnjim stolom tudi mi in takrat bomo še-le spoznali, kako dobro je, če človek že od mladosti živi v strahu božjem in vestno izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi. Takrat, ko se bomo tresli pred sodnjim stolom, bomo spoznali, da je cel svet in vse njegovo veselje ničemurnost. Želeli bi si, da bi se mogli vrniti in da bi mogli popraviti svoje lahkomišljenosti, toda takrat ne bo več časa. Ko človek umrje, nima več časa za zasluge, takrat se začne čas plačila, večno življenje ali večna poguba.

*

*

*

47. Bavarski kralj Henrik je bil poseben častivec sv. Volbenka, škofa ratisbonskega, ki je bil v mladosti njegov učitelj. Ko je škof umrl, je kralj zahajal pogostoma na njegov grob. Nekoč se mu sanja, da stoji na grobu in da se mu sv. Volbenk prikaže, ki mu reče: »Dobro poglej besede, ki so za mojim grobom na steni zapisane!« Kralj pogleda na steno in bere besede: Posti šest t. j. po šestih. Prebudivši se premišljuje, kaj bi pomenile te besede: Po šestih. Vzbudi se mu misel, da bo morda po šestih dneh umrl. Brž se začne skrbno pripravljati s pokoro na smrt. Ko pa napoči šesti dan in ni bilo smrti, se začne postiti in pokoriti šest tednov misleč, da pomenijo tiste besede šest tednov. Ko pa premine šest tednov in ni bilo smrti, se pokori in posti dalje šest mesecev. Toda tudi po šestih mesecih ni bilo smrti. Sv. kralj se pokori in posti šest let, pa tudi

po šestih letih skrbne priprave ni bilo smrti. Zdaj pa se razjasni skrivnostni pomen tistih besedi. Po šestih letih je bil kralj Henrik dne 6. junija 1002, ko je bil v tridesetem letu, izvoljen za nemškega cesarja in potem tudi kronan. Ves ta čas, ko se je skrbno pripravljaj na smrt, pa ni bil zanj izgubljen, kajti ta priprava na smrt je postala podlaga njegovega svetega življenja. Tega cesarja je katoliška cerkev proglasila po smrti za svetnika — sv. Henrika. Tudi njegovo sestro Gizelo častimo za svetnico. Tako lepo ju je bil vzgojil sv. nadškof Volbenk.

Ta zgled nas uči, kako koristno je premišlje-
vati smrt in pripravljati se nanjo vsak dan, vsa-
ko uro, vsak trenotek. Človek mora tako živeti,
da je vsak dan in vsak trenotek pripravljen na
smrt. Začnimo torej, začnimo danes, začnimo
hitro! Še malo časa in Kristus bo prišel po nas.
Potem ne bomo več imeli časa za dobra dela in
sv. čednosti. Zdaj je čas, zdaj so Bogu prijetni
dnevi. Storimo vreden sad pokore! Začnimo no-
vo življenje v pravičnosti, svetosti zlasti pa v go-
reči molitvi in spokornosti. Prejemajmo sv.
zakramente, v katerih je Kristus, ki je naše živ-
ljenje in ki nas bo obudil poslednji dan.

OSEMINTRIDESETO BRANJE.

ZA ČETRTO NEDELJO PO VELIKI NOČI.

1. Kristus obljublja *v današnjem sv. evangeliju* sv. Duha, ki bo apostole premenil, t. j. jim dal veselje in pogum ter jih učil vso resnico. Imenuje ga Tolažnika, ki bo njega poveličal na cellem svetu. Ko bodo apostoli dobili sv. Duha, bodo pogumno in neustrašno oznanjevali Kristusa vsem ljudem. Na ta način bodo cel svet premenili in preobrazili. Zato pravi Kristus, da bo sv. Duh, ko bo prišel nad apostole, prepričal svet greha, pravice in sodbe. Prepričal bo vse ljudi, zlasti Jude, greha, ki so ga storili, ko so Kristusa zavrgli in ga umorili. Spoznali bodo greh, ki je bil kriv smrti Jezusove in bodo začeli moliti tistega, ki so ga z grehi na križ pribili. Prepričal bo sv. Duh ves svet pravice, t. j. svet bo spoznal, da so pravico pokopali, ko so Kristusa umorili, da so Pravičnega na križ pribili, ko so Kristusa križali in bodo začeli pravično živeti. Prepričal bo cel svet sodbe, t. j. po sv. Duhu bo ves svet spoznal, da je prišel čas sodbe in odrešitve iz sužnosti greha in iz sužnosti hudobnega duha, ki je prav ob času Kristusovem imel mej ljudmi

največjo moč in oblast. Kraljestvo hudobnega duha se bo razdejaló po Jezusovem nauku, po njegovih zakramentih in po milosti sv. Duha, katero je Kristus zaslužil na križu. Kakor skopni sneg ob toplem pomladnem solncu, se od-tajajo tla, ozeleni in razcvete drevje in se vsa zemlja pomladi, prav tako se je ves človeški rod pomladil in preobrazil ob prihodu sv. Duha, ki ga je Kristus poslal od Boga Očeta. Ko beremo, kako se je naglo širila sv. vera po vsem svetu, kako so bili prvi kristjani goreči, kako so sveto živeli in prelivali kri za sv. vero, se moramo res čuditi.

Sv. Agata in Doroteja ste bili še dekleti pa trdni v sv. veri. Ko jima je je sodnik pretíl s smrtjo, se niste prav nič ustrašili. Ko so sv. Do-rotejo z baklami žgali, je klicala: »Še nikdar ni-sem bila v življenju tako vesela ko danes«. Na-mestniku cesarjevemu je klicala: »Le muči me hitro, da se bom prej veselila v nebesih«. Ali ni tako obnašanje in veselje v najhujših mukah res največji čudež?

*

* *

2. Kaj pa dandanes? Zavladale so spet sta-re paganske pregrehe: sovraštvo, preklinjanje, ne-čistost, nesramnost, nevera in zdi se, da ne bomo mogli tega premeniti in zatreti. Hudobija je dan-danes taka, da mora Bog priti in jo zatreti. Ka-kor so stari pisatelji ob času Kristusovem pisali, da je hudobija taka, da jo more le Bog odpraviti, prav tako je tudi dandanes hudobija taka, da nam more le Bog pomagati. Prosimo torej po-moči od zgoraj, prosimo daru sv. Duha od ne-

beškega Očeta, da nas razsvetli in posveti. Zato pravi sv. apostol Jakob, kakor beremo v *današnjem sv. berilu*: »Preljubi! Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, prihaja od Očeta svetlobe«. Kakor nas je nebeški Oče prerodil v Jezusu Kristusu po sv. Duhu pri sv. krstu, tako naj nas sedaj znova prerodi in prenovi. Glavni vzrok vse naše hudobije pa je naš nagli in hudobni jezik. Zato opominja sv. Jakob: »Vsak človek naj bo hiter za poslušanje, počasen pa za govorjenje in počasen za jezo, kajti jeza človekova ne dela, kar je pred Bogom pravično«, t. j. človek dela z jezikom in z jezo greh.

Vsak človek mora biti kesen za govorjenje a hiter za poslušanje. To velja zlasti za mladino in še zlasti za učečo se mladino. Mladini se ne spodobi, da bi mnogo govorila ali celo učila, ampak posluša in poprašuje naj! Ko je bil Jezus star dvanajst let, ni učil, ampak samo poslušal in lepo popraševal. V tem ga mora posnemati zlasti mladina, ki je v šolah. Kar velja o naglem jeziku, velja tudi o nagli jezi. Jezo mora vsak človek krotiti, ker jeza je med poglavitnimi grehi, iz katerih izvirajo vse druge hudobije. Iz jeze izvirajo zlasti sovraštvo, škodoželjnost, obrekovanje, uboji itd. Zato je jeza, ki je združena s sovraštvom in škodoželjnostjo, znak hudobnega duha. Kdor noče imeti znaka hudobnega duha na svojem čelū, naj se čuva nagle jeze. Ako hočemo biti pravični, moramo od sebe vreči vso nečednost in hudobijo, ki jo delamo zlasti z jezikom in z jezo in moramo v krotkosti ohraniti v srce vsajeno besedo Božjo.

3. Naš čas ima duha prevzetnosti, jeze, sovraštva, nečednosti in nesramnosti, pa nima sv. Duha, duha krotkosti, ljubezni, ponižnosti, potrpežljivosti, čistosti, svetosti, pobožnosti in strahu Božjega. Zato je mej človeštvom toliko zmešnjav in vojsk. Urediti te zmešnjave more le sam sv. Duh. Prosimo torej nebeškega Očeta, naj nam pošlje po Jezusu Kristusu sv. Duha, da bo spet zavlada la ljubezen in složnost mej narodi. Sv. Duh naj razsvetli vse ljudi, da bodo v miru in lepem redu živeli, izpolnjevali zapovedi, častili in hvalili Boga ter skrbeli za večno zveličanje svoje duše in za zveličanje bližnjega.

Sv. Nikolaj je vse svoje premoženje razdal, da je poskrbel za zveličanje bližnjega in zabranil nesramnost in greh. Neki oče je hotel namreč, naj njegove tri hčere začnejo služiti denar z grehom, ker ni imel premoženja, da bi jih bil spodobno poročil. Tu mu je priskočil na pomoč sv. Nikolaj, ki je dal svoje premoženje, da so se hčere spodobno poročile. Tako je očeval očeta in hčere smrtnega greha ali dušne smrti. Zabraniti smrtni greh je pred Bogom več vredno ko sto in sto drugih dobrih del, kakor je več vredno rešiti koga telesne smrti in mu rešiti življenje, ko dati mu sto in sto drugih posvetnih darov.

Tako si moramo tudi mi šteti v dolžnost, da čuvamo sebe in druge smrtnih grehov. Za to imamo vsak dan več priložnosti. Kolikokrat bi lahko kaj opominjali ali kaj podučili, kolikokrat bi se sami lahko izognili bližnji priložnosti in grehu! Kolikokrat bi lahko poravnali kak prepir in kako sovraštvo!

Ko je sv. Magdalena Paciška slišala nekoč grdo, nespodobno govorjenje, ki se ji je zdelo smrten greh, je celo noč v postelji jokala. Tako jo je to bolelo! Imela je do Jezusa v presv. zakramentu tako gorečo ljubezen, da se je držala vedno rada tistih, ki so bili tisto jutro pri sv. obhajilu. To je delala še preden je bila pri prvem sv. obhajilu.

Živela je tako sveto, da ni sploh storila nobenega niti malega greha ne! Pri sv. spovedi se je obtoževala takih reči, o katerih mi niti ne mislimo. Ona je bila v samostanu najbolj ponižna in pohlevna, čeprav je bila predstojnica. Nikoli se ni poviševala nad drugo osebo. Opravljala je vedno rada najnižja dela.

Tako so delali svetniki in svetnice božje, ki so oblekli Kristusa in so hodili po njegovih stopinjah. Milost sv. Duha jih je popolnoma prenovila in preobrazila, da so le dobro delali in se skrbno ogibali prepiru, jezi in sovraštvu.

Sv. Frančišek Saleški je cele dežele izpreobrnil h katoliški veri. Vse to je dosegel z lepo potrpežljivostjo in krotkostjo. Po svoji naravi je bil nagle jeze, pa je sklenil, da hoče samega sebe v jezi in v naglosti premagovati in krotiti. Polagoma je svojo jezavost tako ukrotil, da ni bilo slišati žal besede iz njegovih ust; celo krivoverci so se čudili njegovemu pohlevnemu obnašanju. Nekoč začne neki hudobnež svetnika vpričo vseh strašno zmerjati in preklinjati. Frančišek ga pohlevno posluša in mu niti besedice ne odgovori. Poprašajo ga potem, zakaj ni tistega grdobnega človeka opominjal. Frančišek je odgovoril: »Čutil sem, da me jeza grabi, sklenil sem pa že zdav-

na, da ne bom v jezi nikoli besedice izpregovoril, ampak rajši počakal, da opomin več izda, ko strast mine«. Drugič je bil sv. škof spet hudo razžaljen in zaničevan in nekdo mu je zameril, da je tako ponižno poslušal obrokovalne besede neumnega preklinjevalca. Sv. Frančišek odgovori: »Že dvajset let se vadim v potrpežljivosti o takih priložnostih; zakaj bi sedaj to navado opustil? Je-li vredno, da bi v trenutku izgubil zasluge, ki sem si jih do sedaj nabiral? Le potrpi, hočem ga pozneje koristno opominjati«. In skušnja je pokazala, da je sv. mož po svojih pohlevnih in mirnih opominih mnogo opravil in veliko grešnikov izpreobrnil.

Posnemajmo svetnike! Brzdajmo prevzetnost, jezo in jezičnost in prosimo Jezusa, naj nam podeli sv. Duha, duha ponižnosti, krotkosti, pobožnosti, ljubezni in stanovitnosti, da bomo z zgledom kazali in oznanjevali, da smo prerojeni v Jezusu Kristusu.

4. Pri sv. krstu smo bili prerojeni in prenovljeni v sv. Duhu, toda to nam ne bo nič pomagalo, ako ne ostanemo zvesti.

Sv. Pavel pravi v pismu do Galačanov: »Kateri-koli ste v Kristusu krščeni, ste Kristusa oblekli«.

Iz teh besedi je razvidno, da bi morali biti vedno oblečeni s Kristusom. Živeti bi morali ta-

ko, da bi vedno Kristusa kazali v svojem telesu. Vsak kristjan bi si moral prizadevati, da postane kakor drug Kristus, da bodo vsi v njem gledali Kristusa in da bodo vsi po njem Kristusa častili. Sv. Pavel pravi v istem pismu (6): »Jaz nosim znamenja ran Gospoda Jezusa na svojem telesu«. Te besede razlagajo nekateri o resničnih ranah na telesu, kakršne je imel Jezus Kristus, drugi pa razlagajo te besede le o trpljenju sv. Pavla, katero je prenašal po zgledu Jezusovem v veliki potrpežljivosti. Sv. Pavel je nosil torej znamenja Jezusova na svojem telesu. Koder-koli je hodil, je s svojim zgledom kazal in oznanjeval Jezusa. On je klical vsem: »Častite in nosite Boga v svojem telesu (I. Kor. 6, 20)«.

O sv. Lukežu, evangelistu, se glasi v cerkveni molitvi, da je neprestano nosil na svojem telesu križ Kristusov.

Sv. Frančišek Asiški je tako sveto in pravično živel, da je v resnici dobil celo petere rane Kristusove, da je bil tudi po telesu enak Kristusu. Prav tako beremo tudi o sv. Ivani Sv. Križa, da je dobila petere rane Kristusove.

*

*

*

5. Kristusa pa oblečemo, četudi ne dobimo njegovih ran. Enaki mu postanemo, če oblečemo nase sv. čednosti, katere je on priporočal v dosEGO nebeškega kraljestva. Tiste čednosti bi morali nositi na sebi kakor lepo obleko.

Kristus je rekel: »Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo«, t. j. tisti bodo z

menoj kraljevali v nebesih, ki po mojem zgledu v ponižnosti živijo, ki se ne napihujejo, se ne bahajo, ne iščejo časti in slave pri ljudeh.

»Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli«, t. j. tisti bodo z menoj srečni, ki po mojem zgledu v potrpežljivosti in molčečnosti prenašajo vse zoprnosti tega sveta, ki se ne jezijo, se ne prepirajo in ne preklinjajo.

»Blagor žalostnim, ker oveseljeni bodo«, t. j. tisti se bodo z menoj veselili v nebesih, ki na tem svetu trpijo zavoljo mene, ki trpijo morda pomanjkanje, mraz in vročino zavoljo sv. vere, ki jo razširjajo, ki trpijo krivice, katere jim delajo sovražniki, ki pa tudi žalujejo zavoljo grehov in delajo ostro pokoro.

»Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo«, t. j. tisti, ki z menoj delajo za pravičnost pred Bogom in pred ljudmi in ki se sami trudijo, da bi živeli sveto in pravično, bodo z menoj v nebesih uživali večno srečo in večno veselje.

»Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli«, t. j. ti, ki bodo mene posnemali v usmiljenju, bodo v nebesih usmiljenje dosegli, odpust grehov in večno življenje.

»Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali«, t. j. ti, ki bodo posnemali moje prečisto srce, bodo z menoj v nebesih gledali Boga od obličja do obličja.

»Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani«, t. j. ti, ki imajo tak mir, ki ga svet ne more dati, ki trdno zaupajo v božjo pomoč v vseh težavah in bridkostih, ti se bodo imenovali v nebesih moji bratje — otroci božji.

»Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo«, t. j. ti, ki zavoljo mene in zavoljo mojih nauk, zavoljo dobre stvari vsled hudobije in krivičnosti ljudi preganjanje trpe, ker bodo v nebesih dobili od mene večno plačilo.

To so osmera znamenja Kristusovega večnega življenja. Sv. Frančišek je imel pet Kristusovih ran, toda Bogu so bila ta osmera znamenja Kristusova, ki jih je imel sv. Frančišek na sebi, ljubša, saj mu je Kristus dodal petere rane na telesu prav radi tega, ker je bil tako ponižen, tako krotek, tako potrpežljiv, tako usmiljen, tako čist in vdan v voljo božjo. Glavna reč so torej ta osmera znamenja. Ta osmera znamenja so Kristusova znamenja. Kdor jih ima na sebi, je oblečen s Kristusom, kakor pravi sv. Pavel: »Častite in nosite Boga v svojem telesu« in »kateri-koli ste v Kristusu krščeni, ste Kristusa oblekli«.

Če hočemo doseči večno življenje, moramo obleči novega človeka, t. j. Kristusa, Boga! Sv. Pavel nam kliče: »Prenovite se v duhu svojega uma in oblecite novega človeka, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti. Zato opustite laž, govorite resnico vsakteri s svojim bližnjim, ker smo udje med seboj. Jezite se in nikar ne grešite, solnce naj ne zajde nad vašo jezo. Ne dajajte mesta hudiču! Kdor je kradel, naj ne krade več, ampak naj raji pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnemu (Efež. 4)«.

*

*

*

6. Sv. Elizabeta, katero praznujemo dne 14. nov., je dejala, da ga ni boljšega premišljevanja za prenovitev človeka ko premišljevanje trpljenja Kristusovega. Druga premišljevanja lahko vzbudijo v nas prevzetnost ali kak nedostojen občutek, toda premišljevanje Kristusovega trpljenja nam vzbuja le ponižnost in potrepljivost.

V tem jo moramo posnemati in večkrat premišljevali trpljenje Kristusovo, če hočemo v sv. čednostih napredovati. Premišljevanje trpljenja Kristusovega nas bo popolnoma premenilo, da bomo sovražili, kar neumni svet ljubi in da bomo ljubili, kar neumni svet sovraži. Tako so delali svetniki in svetnice božje.

Kdor bere življenje svetnikov, vidi, da je bilo njih življenje vse drugačno ko življenje posvetnih ljudi. Kdor premišljuje njih življenje, čuti, da je prenesen v popolnoma drug svet. Tudi svetniki in svetnice božje so imeli svoje veselje in svoje žalosti, toda ne za take reči kakor posvetnjaki. Njih veselje je bilo v Jezusu in v Bogu in njih žalost je bila radi grehov, ki ž njimi žalimo Boga in Zveličarja.

Premišlujmo radi življenje in trpljenje Kristusovo, pa tudi življenje svetnikov, da se popolnoma prenovimo v sv. Duhu.

Sv. Terezija, ki jo praznujemo dne 15. okt., je v mladosti postala mlačna. Nekega dne je stopila v cerkvi v stransko kapelo, kjer je bila podoba križanega Jezusa, ki je bil ves ranjen. Ta pogled jo je strašno presunil. Srčna bolečina zavoljo Jezusovega trpljenja jo je vso prevzela in napolnila njeno srce z neizmerno

žalostjo. Pala je na kolena pred Križanega, ga srčno prosila odpusta za vse mlačnosti in žalitve in je trdno sklenila, da hoče biti za naprej goreča.

Od takrat je bila vsa premenjena in vsa drugačna.

*

* *

7. Ti zgledi nas učijo, da moramo večkrat premišljevati življenje in trpljenje Kristusovo, če se hočemo res poboljšati in premeniti svoje življenje. Vsaka krščanska družina naj ima božje razpelo na očitnem mestu, da se vsi lahko ozirajo nanje vsak dan. Tako se bo po družinah uresničilo, kar pravi sv. Pavel (Efež. 4, 23): »Prenovite se v duhu svojega uma in oblecite novega človeka, ki je v Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični svetosti. Zato opustite laž, govorite resnico vsakteri s svojim bližnjim, ker smo udje med seboj. Jezite se in nikar ne grešite; solnce naj ne zajde nad vašo jezo. Ne dajajte mesta hudiču. Kdor je kradel, naj ne krad več, ampak naj rajši pridno dela s svojimi rokami, kar je dobro, da bo imel kaj podeliti potrebnemu«.

*

* *

8. Dne 30. nov. praznujemo god sv. Andreja, ki je celo svoje življenje ljubil sv. križ Kristusov. Ko je zagledal križ, ki so mu ga pagani pripravili, je vzkliknil: »O dobri križ, ki si bil posvečen s Kristusovim telesom in ozaljšan z njegovimi udi ko z biseri, že dolgo sem te želel,

goreče te ljubil in neprenehoma iskal . . . Z zaupanjem in z veseljem prihajam k tebi, vzemi me od ljudi in izroči me mojemu učeniku, naj me po tebi sprejme, ki me je po tebi odrešil ».

Tako je govoril sv. Andrej, ko^{*} je zagledal križ. Kdor tako govori, je pravi učenec in posnemavec Kristusov. Tak nosi Kristusa v sebi, tak je oblekel Kristusa. V tem obstoji pravo krščansko življenje in prava krščanska popolnost. To je prava pot v zveličanje. Kdor hodi po drugi poti, naj ve, da je na krivi poti in da se ne more zveličati.

*

*

*

9. Obleči Kristusa se pravi posnemati njegove sv. čednosti, zlasti njegovo ljubezen do bližnjega in tudi do grešnikov in sovražnikov. Kristusovo srce je vsem rado odpuščalo. Če hočemo biti Kristusu podobni, moramo vsem radi odpuščati, tudi sovražnikom!

Odpuščati grehe je božje delo. Nobene reči ne občudujemo v Bogu in na Jezusu toliko, ko usmiljenje. Čeprav bi bli grešili in Boga razžalili tolikokrat, kolikor je kapljic v morju, kolikor je peska na bregu morja — Bog vse odpusti, ako ga prosimo in se kesamo. Odpuščati grehe je torej najbolj božje delo in usmiljenje in prizanesljivost — je najbolj božja čednost. Zato pa smemo reči, da je tisti najbolj podoben Bogu in Jezusu, ki vse rad odpušča, ki se v svoji ponižnosti ne sramuje prositi odpusta Boga in bližnjega. Ponižnost, ljubezen in usmiljenje z bližnjim nas dela Bogu najbolj podobne.

Sv. Nicefor, ki ga praznujemo dne 9. febr., je bil velik prijatelj Sapricijev. Hudobni duh pa je zanečil mej njima veliko sovraštvo. Leta in leta se nista pozdravljala. Nekega dne pa je sv. Niceforja milost prišinila. Besede sv. Janeza: »Kdor svojega brata sovraži, je ubijavec« — so ga presunile in takoj je poslal k Sapriciju može, ki naj bi v njegovem imenu prosili odpusta in prijateljstva. Sapricij je prošnjo odbil, toda sv. Nicefor je prošnjo ponovil. Šel je tudi sam k njemu, pokleknil predenj in mu zaklical: »Odpusti mi, rotim te pri živem Bogu!« Toda Sapricij ni odpustil. Kmalu na to je nastalo veliko preganjanje kristjanov. Sapricij je odločno izpovedal vero v Kristusa in že so ga gnali na morišče. Ko je sv. Nicefor to videl, je tekel k njemu, pokleknil predenj in rekel: »Prosim odpusti mi!« Toda Sapricij ni hotel o tem nič slišati. Sv. Nicefor je tekel za njim in ga milo prosil odpusta, toda Sapricij je molčal. Paganski vojaki, ki so gnali Sapricija, so se smejali sv. Niceforju, češ da je neumen, da prosi odpusta človeka, ki ga ženejo v smrt.

Ko so pa prišli na morišče, je Sapricij odstopil in zatajil vero. Kako naj bi tak človek postal mučenik, če svojemu bližnjemu ne odpusti? Sv. Pavel pravi (I. Kor. 13): »Ko bi razdal ubogim v živež vse svoje premoženje in ko bi svoje telo dal, da bi gorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga«. Tako je tudi bilo s Sapricijem. Milost božja ga je zapustila, da je odstopil. Ko pa je Nicefor to videl in slišal, je prosil Sapricija, naj bo stanoviten, toda Sapricij ga ni poslušal. V veliki žalosti je začel Nicefor na ves

glas vpiti: »Jaz sem kristjan, mučite mene namesto Saprificija!« Tako se je tudi zgodilo. Saprificij je izgubil mučeniško krono, ker ni hotel odpustiti, Nicefor pa jo je v zadnjem trenutku dobil, ker je milo prosil odpusta.

Če se hočemo torej zveličati, moramo Kristusa posnemati v vseh sv. čednostih, zlasti pa v odpuščanju, kajti nebeški oče nas bo izročil rabljem, ako ne bomo svojemu bratu iz srca odpuščali (Mat. 18).

Slecimo torej starega človeka, ki je prevzet, požrešen, nevoščljiv, jezav, jezičen, hudoben in oblecimo novega človeka, ki je ponižen, krotak, potrpežljiv, vdan v voljo božjo, usmiljen z bližnjim in poln ljubezni do Boga! To je Kristusova obleka — svatovska obleka za večno življenje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

10. Duhu prevzetnosti je nasproten duh ponižnosti in krotkosti. O tem duhu ponižnosti je rekel Kristus na gori (Mat. 5): »*Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo*«. Prečudne besede! Zakaj je Kristus postavil v pridigi na gori to resnico na prvo mesto? Zakaj ni rajši rekel: Veruj v enega samega Boga? Vera v Boga je pač podlaga za lepo življenje, s katerim si služimo večno kraljestvo! Toda če dobro premislimo, spoznamo, da je uboštvo v duhu prva podlaga za prenovitev človeka in za lepo krščansko življenje. Kdor se hoče zveličati, mora imeti

to prvo podlago, kajti drugače se cela stavba njegovega verskega življenja zruši v nič. Sv. Avguštin razlaga Kristusove besede tako-le: »Kaj pravi? Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. Beremo o *pohlepnosti* posvetnih reči: Vse je ničemurnost in domišljavost duha. Ta domišljavost duha pa pomeni drznost in prevzetnost. O prevzetnih pravimo, da imajo velikega duha . . . Kdo ne ve, da pravimo o prevzetnih da so napihnjeni, kakor da bi jih sapa napihovala? Zato pravi sv. apostol: Učenost napihuje, ljubezen pa zida. Zato po pravici razlagamo, da so ubogi v duhu ponižni in bogaboječi, t. j. taki, ki nimajo napihnenega duha (Lib. I de Serm. Dom. in monte, sub initium)«. Tako sv. Avguštin in to je edino prava razlaga Kristusovih besedi. Ubogi v duhu so tisti, ki nimajo nobene pohlepnosti po posvetnih rečeh, ampak so ponižni.

Iz razlage sv. Avguština je razvidno, da se dobi lahko človek, ki je v gmočnem oziru berač, a v duhu prevzetan in poln napuha; na drugi strani pa se dobi lahko bogatinec, ki je v duhu ubog, ki nima nobene pohlepnosti po posvetnih rečeh, ki je ponižen in bogaboječ. Kristus ni rekel: Blagor ubogim, ampak: Blagor ubogim v duhu, t. j. blagor tistim, ki nimajo nobene pohlepnosti po posvetnih rečeh, ki niso domišljavi in ničemurni, ampak ponižni in bogaboječi. Kristus je rekel: Prej pojde velblod skozi uho šivanke, ko bogatinec v nebeško kraljestvo. To velja o bogatincih, ki so polni pohlepnosti in vsled tega polni domišljavosti in prevzetnosti. Na drugi strani pa so bili in so še dandanes ljudje, ki so v gmočnem

oziru bogati, ker so morda rojeni v srečnih razmerah ali so dobili bogate dediščine, a so v duhu ubogi, ker nimajo pohlepnosti in domišljavosti, ampak so ponižni in v svoji ponižnosti in dobrotljivosti lajšajo s svojim bogastvom bedo siromakom in bolnikom.

*

*

*

11. Kristus je postavil to podlago za duhovno prenovitev in za lepo krščansko življenje: Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. Marsikdo bi pričakoval kaj drugega, na pr. vero v Boga ali da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje ali da je človeška duša neumrljiva itd. Kristus pa ni tega rekel na gori, ko je začel množico učiti, ampak je priporočal le ponižnost. Res je sicer, da je prava in globoka krščanska ponižnost nemogoča brez vere v Boga, a res je tudi, da je vera v Boga nemogoča, ako nismo iz srca ponižni. Človek, ki je ničemuren in domišljav, ne trpi Boga nad seboj in ga ne pripoznava. Ponižni vidijo povsod Boga, kajti modrost Božja je razlita po vseh stvareh. V vsaki tudi najmanjši stvarci je sled božja. Vse stvari glasno oznanjujejo, da je nad nami Bog, ki je vse ustvaril. Poglejmo človeka, pogledajmo živali, rastline, pogledajmo zemljo, solnce, luno, zvezde — povsod vidimo red in umetnost, ki se ni mogla sama narediti, ampak je moral biti pred tem stvarmi božji um, ki je vse to od vekomaj zamislil. Poglejmo samo oko ali uho človeško! Koliko umetnosti je v njiju! Spisanih je o človeškem očesu in njega sestavinah toliko knjig,

da bi jih človek ne mogel prebrati, ko bi celo življenje bral. Ali se je oko samo naredilo? Ali se je človek, ali so se živali in rastline same ustvarile iz zemlje? Ponižni človek poreče: Ne! Tako tudi pravijo vsi pravi učenjaki, katerim je le do resnice, ki niso domišljavi in prevzetni. Drugi pa, ki so prevzetni, nočejo tega pripoznati, ampak tajijo Boga, češ da ga ne vidijo. Poglejmo drug slučaj! Dokazano je, da se zemlja giblje okolu svoje osi in okolu sonca. Kdo jo je zagibal? Pravijo, da jo giblje drugo telo. Dobro! Tisto telo pa, katero giblje druga telesa, ali se tudi samo giblje? Tudi samo se mora gibati, kajti ako bi popolnoma mirovalo, bi ne moglo gibati zemlje. Na ta način pa se morajo vsa bitja, katera gibljejo druga, tudi sama gibati. Vpraša se, kdo je vse skupaj zagibal? Vpraša se, kdo je zagibal prvo bitje, kajti samo ob sebi se ni moglo zagibati. Ponižni človek poreče: To je storila večna roka božja in se bo v ponižnosti poklonil Bogu in ga molil, ker on sam je večni, on sam je vsemogočen. Vse drugače govori in ravna domišljavi in pohlepni prevzetnež. On se za Boga ne zmeni, ker hoče biti sam najvišji in najmočnejši. Prevzetnež govori: Kje je Bog? Jaz ga ne vidim, jaz vidim le sebe in svet, pa ne Boga. Tako ne more domišljavi in prevzetni človek napraviti niti enega koraka naprej, ampak je vedno le pri sebi, pri svojem premoženju, pri svojih veselicah, pri svoji slavi in visokosti, pri svojem trebuhu in pri svojih grehih.

Če smo kak greh storili, se nam brž oglasi vest, ki nam očita, ki nas straši in naganja in kesanju in k pokori. Glas naše vesti je mogoče.

Nekateri se po storjenem grehu tako bojijo, da bi znoreli, ko bi ne mogli dobiti odpusta pri sv. spovedi. Nekateri ne morejo niti ene noči prebiti v smrtnem grehu, ker se bojijo pasti v takem stanju v roke božje. Vprašam, od kod vest, od kod ta strah, če kaj slabega storimo? Glejte, to je tisti naravni glas, ki nam je vrojen in ki kliče, da je nad nami Bog, ki vse vidi in ve in ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Zato tudi pravimo, da je človek že po naravi veren, že po naravi kristjan. Glasu vesti ne moremo nikdar popolnoma zadušiti. Prevzetni in domišljavi človek ga skuša sicer preslišati, prevzetnež skuša Boga tajiti, a se sam sebe le slepi z raznimi posvetnimi rečmi in veselicami in z uživanjem posvetnega bogastva. Pri vsem tem pa ni nikoli srečen in miren, ker glas vesti je tako močen, da se ne da z drugimi rečmi zadušiti. Človek je po naravi veren in kdor tají Boga, dela proti razumu, proti vesti, proti človeški naravi. Kakor dela tisti, ki sam sebe umori, proti naravi, prav tako tisti, ki tají Boga. Iz tega je razvidno, da je le človeška prevzetnost in domišljavost kriva, da nismo verni in pobožni. Ponižni človek ne bo tajil Boga, ampak ga bo hvaležno spoznaval, molil in častil pred vsemi ljudmi. Ponižni človek se ne bo sramoval častiti Boga ne doma ne v cerkvi in ne na ulici. Ponižnost je prvi korak do zveličanja, je podlaga za lepo krščansko življenje, ki ima obljubo večnosti. Blagor torej ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!

Da je krščanska vera prava, dokazujejo čudeži, s katerimi je Kristus potrdil svoje nauke, dokazuje najbolj njegovo častitljivo vstajenje

tretji dan. Kristus je samo rekel mrtvemu mladeniču v Najmu, ki so ga že nesli k pogrebu. Mladenič, rečem ti, vstani! in mladenič je vstal. Kristus je samo rekel mrtvoudnemu bolniku na postelji: Vstani, vzemi posteljo in idi in bolnik je poskočil iz postelje, zadel posteljo in šel ukajoč; Kristus je prejel mrtvo hčerko Jajzovo za roko in rekel: Deklica, vstani! in nje duh se je povrnil vanjo in je vstala, da so vsi strmeli; Kristus je le blagoslovil pet ječmenovih kruhov in dve ribiči in je ž njimi nasitil pet tisoč ljudi in še je ostalo dvanajst košev drobcev; Kristus je samo zaklical mrtvemu Lazarju, ki je bil že stiri dni v grobu in je že smrdel: Lazar pojdi vun in takoj je oživel in prišel iz groba in bil potem pri mizi z Gospodom in z apostoli. Največji čudež pa je Kristusovo vstajenje tretji dan. Kristusa so križali, ga v grob položili in grob še zapečatili, a tretji dan je častitljivo iz groba vstal in se prikazal apostolom in drugim, da so se prepričali, da je on tisti, v katerem je zveličanje. Apostoli in drugi, ki so bili ponižnega srca, so verovali in so za to vero žrtvovali tudi svoje življenje.

Ponižni človek bo veroval, toda domišljavi prevzetnež ne veruje. Če hočemo torej verovati, moramo biti ubogi v duhu, t. j. ponižni. To je podlaga za lepo krščansko življenje.

*

*

*

12. Slecimo torej prevzetnost in napuh ter hodimo za Jezusom v ponižnosti in pohlevnosti. Jezusovo ponižnost in pohlevnost morajo obleči zlasti ti, ki hočejo druge voditi in učiti.

Sv. Bernardin, ki je živel v petnajstem stoletju, ni bil imeniten govornik, pa kljub temu ga je vse ljudstvo rado poslušalo in je hodilo za njim ko za dobrim pastirjem. On sam je celo Italijo izpreobrnil k lepemu, mirnemu in pridnemu življenju.

Prašali so ga, v čem naj bi bila njegova umetnost in njegova moč, da je toliko ljudi izpreobrnil? Na to vprašanje je sam odgovoril in ta odgovor ne velja le za duhovne učitelje, ampak tudi za druge, zlasti za stariše: »Pred vsem ti mora biti skrb, da razširjaš čast in kraljestvo božje! Imej vedno bratovsko ljubezen, posvečuj goreče svojo dušo in izpolnjuj sam, kar druge učiš. Tako bo sv. Duh tvoj učitelj in on ti bo podelil modrost in moč, ki se jej nihče ne bo mogel ustavljati«.

Neki njegov tovariš v frančiškanskem redu, ki je bil pa bolj učen in večji govornik ko sv. Bernardin, je rekel: »Jaz sem ko ogel, ki ne gori. Ako se meni približajo drugi ogli, ki so mrtvi, se ob meni ne morejo vžgati; Bernardin pa je goreč ogel, ki ga je vžgal sv. Duh. Ako se njemu približajo drugi ogli, začnejo takoj živo goreti in plameneti, čeprav bi bili prej ugašeni in mrtvi«.

Te besede razložijo vse! Naj opominja in uči kdo, kolikor hoče, če nima ognja sv. Duha, če nima milosti božje, če nima božje moči, ne bo veliko opravil. Naša beseda bo imela le takrat pravo moč in pravi uspeh, če biva v nas Bog, če nas razsvetljuje in podpira sv. Duh. Preden opominjaš in podučuješ, pripravlaj se s pobožnostjo in s premišljevanjem.

To velja ne-le za stariše in predstojnike, ampak tudi za gospodarje in mojstre, ki imajo učence in posle pod seboj.

* *

13. Naj omenim pa, da je nemogoče doseči podobnost s Kristusom brez goreče molitve. Kdor hoče biti otrok božji, brat Jezusa Kristusa in dedič večnega kraljestva, mora po besedah sv. Alfonza prvič moliti, drugič moliti in tretjič moliti!. Sv. Alfonz je dostavil: »Kolikokrat me vprašate, kaj je treba za večno življenje, bom vedno odgovoril: Molitev«.

Priporoča se zlasti molitev sv. rožnega venca, ki je v čast Mariji, katera je bila po duhu pa tudi po telesu najbolj podobna Jezusu, ker je bila njegova telesna mati.

Bodi torej naša prva skrb, da postanemo podobni Jezusu - Zveličarju, da postanemo pravi bratje njegovi in dediči večnega kraljestva. »Ura je že« — kliče sv. Pavel, »da od spanja vstanemo . . . Vrzimo od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepiru in v nevoščljivosti, temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa (Rim. 13)«. Imamo krasne zgledе v svetnikih in svetnicah, ki so bili polni sv. Duha in so zvesto hodili za Jezusom. Mej vsemi pa je najlepši zgled Marija, prečista Devica in ponižna dekla Gospodova, katero posnemajmo, če se hočemo zveličati.

* *

* * *

14. »Sv. Duh¹⁾ bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila« — tako je govoril angel Gabrijel Mariji, ko je prišel naznaniti, da je nastopil čas naše odrešitve, našega zveličanja. Kdo je sv. Duh, ki ga je angel Gabrijel napovedal? Sv. Duh je tretja Božja oseba, ki izhaja iz Boga Očeta in Sina od vekomaj, je pravi Bog in Tolažnik, ki ga je Kristus obljubil svojim apostolom in vsem kristjanom, da bi jih tolažil v trpljenju zavoljo njegovega imena. To je moč Najvišjega, ki dela cerkev nepremagljivo. To je tista vsemogočna moč božja, ki je ž njo svet ustvarjen, kajti v sv. pismu beremo, da je Duh božji plaval nad globočinami v začetku. Ta Duh božji je vse reči uredil in dopolnil. In ko se je bil svet vsled greha skvaril, je prišel spet Duh božji nad Marijo, da nam je rodila Zveličarja in je Duh božji prišel na binkoštni praznik na apostole v podobi gorečih jezikov, da jih je posvetil, jim dal pogum in moč ter jim podelil dar, da so govorili različne jezike, delali čudeže in nezmotljivo oznanjevali Kristusove nauke. Sv. Duh je tista božja moč, ki vodi in vlada sv. cerkev vse čase in ki jej deli vse nadnaravne milosti. Sv. cerkev bi bila že davno uničena, ko bi je ne podpirala ta vsemogočna božja moč. Sv. Duh je, ki nam deli vse potrebne dejanske milosti, ki nas posvečuje in nam daje svoje darove in svojo nebeško moč, da zamoremo premagovati svet in njegove skušnjave. Sv. Duh je dajal moč sv. mučenikom, da se niso bali ne kraljev ne cesarjev, ne kač ne divjih

¹⁾ Ponovi z otroci vsa vprašanja v Velikem katekizmu od št. 124 do 134 in od 177 do 192.

zveri, ne vode ne ognja, ampak da so pogumno pričali resnico o Jezusu Kristusu in o njegovem nauku.

*

*

*

15. Mej vsemi bitji pa je sv. Duh najbolj ozaljšal Marijo prečisto Devico. Ker je Marija spočela Zveličarja po sv. Duhu, je bila nevesta sv. Duha. Zato je bila Marija po sv. Duhu milosti polna, brez madeža izvirnega greha spočeta in celo življenje brez vsakega najmanjšega greha. Njo je sveti Duh postavil na visoko, da se v njo oziramo v vseh časih in da jo skušamo posnemati.

*

*

*

16. Vedeti pa moramo, da je ni mogoče posnemati in da sploh ni mogoče imeti krščanskega življenja, ako nam sv. Duh ne da svoje moči. Vse premoremo in vse lahko premagamo, toda le v sv. Duhu. Nastali so dandanes strašni časi, kakršnih ni bilo že dolgo, namnožile so se pregrehe mej ljudmi, kakor nikoli prej, pa ne smemo obupati, ampak moramo goreče klicati sv. Duha na pomoč. Sv. Duhu je vse mogoče. On le dahne — in vsa nesnaga človeške hudobije izgine takoj. Prosimo torej pomoči od zgoraj, naj nam nebeški Oče pošlje daru sv. Duha, ki je nad vse druge darove, kakor beremo *v današnjem sv. berilu*: »Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, prihaja od Očeta svetlobe«. Le dar sv. Duha, ki je vsemogočen, zamore premagati današnjo zmešnjavo mej ljudmi in hudobijo tega

sveta. Prevzetnost, nečednost in nesramnost, sovražstvo in bogokletstvo je tako narastlo, da je le sv. Duh, ki je pravi Bog, more potlačiti in odpraviti. Prosimo torej nebeškega Očeta, naj nam pošlje Tolažnika sv. Duha, ki ga Kristus obljublja *v današnjem sv. evangeliju* in ki je Duh resnice, da nas bo učil vso resnico.

Dvignimo svoja srca kvišku k Mariji, ki je nevesta sv. Duha, vsa lepa, prečista in brezmadežna! Skušajmo jo posnemati. Ona je živela v resnici in pravici, ker je bila nevesta sv. Duha. Ta veliki zgled, ki nam ga je dala Marija, posnemajmo, ako hočemo, da bo tudi naša duša nevesta sv. Duha, tempelj božji, ozaljšan s svetimi čednostmi, ki jih je ona gojila.

*

*

*

17. Dne 17. maja l. 1925 je bila karmeličanka Terezija Deteta Jezusa slovesno proglašena svetnica. Živel je le 24 let. Njo naj si izberejo vsa dekleta za zgled. Iz nje životopisa je razvidno, kako jo je milost sv. Duha podpirala pri vseh vsakdanjih opravilih. Sv. Duh jo je navdihoval, da je vse voljno potrpeala, da ni nikdar kaj ugovarjala, ampak hitro in veselo vse storila, kar so od nje zahtevali. Pri vseh vsakdanjih opravilih je imela vedno le Boga pred očmi. Na ta način ji je vsaka nadloga in vsako ponižanje postalo sladko, da je še iskala priložnosti, kje bi mogla še kaj trpeti in biti ponižana.

Na ta način je bila mala Terezija vsak dan mučenica in si je s svojim vsakdanjim mučeniškim življenjem zaslužila mučeniško krono.

Ker je bila polna sv. Duha, je bila vredna, da se ji je tudi Marija prikazala in jo nekoč v bolezni čudežno ozdravila.

Naj bi bila vsem deklicam, dekletom in ženam, pa tudi vsej moški mladini in možem v zgled, kako lahko tudi v naših časih sveto živimo.

Otroci, kakršna je bila sv. Terezija, so tam doma, kjer so dobri stariši. Ne samo mati, tudi oče nje je bil svet in pravičen človek. Sv. Terezija sama je rekla, da je nje oče gotovo zveličan. Vsa družina je sveto in ponižno živela. Beremo v njenem životopisu, kako sta jo neki gospod in neka gospa hotela hvaliti, da je zala deklica, a oče je brž namignil, da je ne smejo hvaliti v njeni navzočnosti, ker se je bal, da bi se ne prevzela. Oče je ž njo hodil k sv. obhajilu in jo učil svetega in ponižnega življenja.

Take družine moramo posnemati. Stariši morajo dajati lepe nauke ne-le z besedo, ampak veliko bolj z lepimi zgledi. Koliko je od očeta odvisno, je razvidno iz zgodovine te družine. Kako prisrčno in goreče so ga ljubili otroci, se ga spominjali in zanj molili!

Ko bi vse družine imele take stariše in zlasti take očete, ne bi potrebovali ne vojakov, ne stražnikov, ne sodnikov in ne druge gospode.

Sv. Serafin, katerega god praznujemo dne 12. oktobra je bil v samostanu preprost brat, t. j. hlapec in ni znal ne pisati ne bralti. Bil je tudi neroden, da so se mu vsi smejali in da ga je gvardijan prav večkrat moral kaznovati, ker je mislil, da dela nalašč. Sv. Duh pa ga je razsvetljeval, da je dosegel najvišjo modrost, ki obstoji v strahu božjem, da se ni nobene reči bolj bal, ko greha.

O njegovi smrti se pripoveduje to-le: Njegovi tovariši v samostanu niso hoteli verovati, da je smrtno bolan. Zato mu niso hoteli podeliti zakramenta sv. olja, ko jih je milo prosil. Tedaj je pokleknil na postelji in rekel: »O Gospod Jezus, govori Ti, ker meni ne verujejo, če govorim«. V tem trenutku je prebledel in smrten pot ga je oblil. Sedaj so tekli po sveto olje in ga poslednjič mazilili. Ko so sveto opravilo dovršili, je izdihnil svojo dušo. Predstojniki niso dovolili, da bi mu zvonili, ker so se bali, da bi prihrumelo vse ljudstvo k mrliču, a kljub temu se je vest o njegovi smrti raznesla med ljudstvo ko blisk. Vsi so hiteli k mrliču, vsak je hotel imeti kaj za spomin. Nekateri so mu rezali lasi, drugi nohte, drugi obleko. Predstojniki so morali mrliča položiti za železno ograjo, ker drugače bi mu bili ljudje porazali tudi prste. Tako ga je vse ljudstvo spoštovalo in ljubilo, čeprav je bil le preprost hlapec v samostanu. Otroci so po mestu vpili: Svetnik je umrl!

Sv. Serafin ni imel šol, a sv. Duh ga je razsvetljeval, da je hodil vedno po pravi poti, da se je izogibal ne-le smrtnim grehom, ampak tudi malim ali odpustljivim grehom.

Sv. Sebastijana so svezali na deblo, desno roko so mu zvezali bolj visoko, levo bolj nizko in črez pas so ga k deblu pritiskali nagega. Sedaj so začeli streljati v nago telo ostre puščice. Sv. Sebastijan, ki je bil poln moči sv. Duha, je pogumno držal, dokler ni izdihnil svoje duše. Vprašam, ali bi bili mi vzdržali, ko bi bili na njegovem mestu? Ali bi mi vzdržali, ko bi se nam ena puščica zarila v prsi, druga v roko.

tretja v stegno, četrta v trebuh itd.? Za tako trpljenje se zahteva nadnaraven pogum ali moč sv. Duha.

Če nimamo priložnosti, da bi kazali tak pogum in tako moč, pokažimo pogum vsaj v majhnih rečeh, ki se nam vsak dan ponujajo. Kolikokrat se nam ponudi prilika za kako lepo besedo ali lep opomin, pa se iz sramote ali iz strahu raji umaknemo in skrijemo! Poguma in razsvitljenosti je treba zlasti, ko pridemo v družbo takih, ki zasmehujejo svete reči in zaničujejo vero in cerkev, ki govorijo nesramno in pohujšljivo. Pomisli, kristjan, da si bil pri sv. birmi zaznamljen z znamenjem sv. križa, kar pomenja, da treba očitno in neustrašno spoznavati sv. vero in se zanjo bojevati. Pri sv. birmi smo postali vojščaki za vse dobro, lepo in sveto. Bodimo tedaj pogumni in posnemajmo sv. Sebastijana vsaj v malih rečeh. Sv. Sebastijan je bil eden izmed višjih častnikov v vojski rimskega cesarja in znano je, da so taki še bolj prevzetni in da se še bolj sramujejo kazati se verne in pobožne. In vendar nam je dal tako velik in vzvišen zgled krščanskega poguma in krščanske razsvitljenosti! Prava krščanska omika ne obstoji v lepih zunanostih, v prevzetnosti in v napuhu, ampak v sv. Duhu, ki nam daje moč in značajnost ter razsvetljuje naš razum in našo pamet.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

18. Luč prave krščanske omike nam prihaja od sv. Duha, ki je Jezusov Duh.

V naših čashi bi se vsak rad ponašal, da je olikan ali omikan, pa ni vse, kar se sveti, že tudi prava olika ali omika.

Prava olika je vedno združena z blago voljo ali z blagim srcem. Dobe se ljudje, ki veliko znajo, ki znajo delati grom in blisk, ki razumejo vse mogoče stroje, ki vedo, kaj je telefon, telegraf in radij, ki znajo zgodovino starega in novega veka — pa so vendar le surovega srca in nimajo nobene prave omike. Prava omika je v blagi volji ali v blagem srcu. Prav je, da človek veliko zna, da se pridno uči, da je v vseh vedah podkovan, pa to ni še vse. Imeti moramo tudi blago voljo ali blago srce. Kolikokrat slišimo o kom: Ta ima dobro glavo in zna veliko, pa rabi vse le za hudobijo, v škodo drugim in v nečast Bogu. Tak je lahko učen, pa ni olikan.

*
* *
*

19. Kdor si hoče pridobiti pravo oliko, mora iti v šolo Jezusovega najsvetejšega Duha, oziroma njegovega najblažjega in najsvetejšega srca.

V to šolo bi morali zahajati vsak dan in si vse zapomniti, kar nas to srce uči.

Da je srce Jezusovo za nas šola, je povedal sam Jezus, ko je rekel: »Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen (Mat. 11, 29)«.

Šola srca Jezusovega je prav posebna šola, kakršna ni na svetu. Oglejmo si jo nekoliko in premislimo nauke, ki jih uči (Mat. 5 in dalje)!

*
* *

20. V tej šoli se učimo tako-le: Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo! Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli! Blagor žalostnim, ker oveseljeni bodo! Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo! Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli! Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali! Blagor mimnim, ker otroci božji bodo imenovani! Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo! Blagor vam, kadar vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih.

To je prvo poglavje te šole.

*

* * *

21. Drugo poglavje se glasi: »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, kateri je v nebesih!« Naše lepo življenje in delovanje mora torej biti luč drugim! Kristus je poudarjal apostolom in učencem: »Vi ste luč sveta. Mesto se ne more skriti, če stoji na gori. Tudi ne prižigajo luči, da bi jo postavili pod mernik, ampak na svečnik, da sveti vsem, kateri so v hiši. Vi ste sol zemlje; ako se pa sol spridi, s čim se bo solila. Ni za drugo več, kakor da se zavrže in da jo poteptajo ljudje«.

Naše govorjenje, naše življenje in delovanje mora biti torej drugim luč, ki sveti v temi in kaže pot v nebesa. O sv. Janezu, puščavniku, ki ga praznujemo dne 15. sept., pravi životopis, da je svetil vsem kot luč. Vsi so k njemu hodili po svet.

Neki puščavnik pa se je začel bati, da bi to svetniku ne bilo morda sitno. Zato je več mesecev izostal in ni šel k svetniku na noben razgovor. Svetnik je to zaznal. Ko je prišel po dolgem času puščavnik spet k njemu, se začne izgovarjati, češ da je mislil, da mu je to sitno. Svetnik mu ukaže prižgati luč. Ko je to luč prižgal, mu ukaže prižgati ž njo še polno drugih lučic. Potem mu reče svetnik: »Povej, ali je prva luč, s katero si prižgal druge, izgubila kaj svetlobe, ko si ž njo druge prižgal?« Puščavnik reče: »Prav nič!« »Vidiš — de svetnik — tako tudi jaz nič ne zgubim, četudi jih pride tisoč k meni po svet. Zato pa le prihajaj k meni, kolikorkrat hočeš!«

Ta dogodbica nas uči, da moramo biti vsi drugim ljudem luč, kakor so bili svetniki in da moramo drugim svetiti, t. j. dajati jim z besedo in dejanjem dobre svete in dobre nauke za življenje.

*

* * *

22. Nadaljnjo zahtevo za pravo oliko, izraža Kristus tako-le: »Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne ubijaj; kdor pa ubije, bo kriv sodbe. Jaz pa vam povem, da vsak, ki se jezi na svojim bratom, bo kriv sodbe; kdor pa svojemu bratu reče raka (malopridnež), bo kriv zbora; kdor pa reče norec (prokleti), bo kriv peklenškega ognja!«

Kdor hoče res biti pravi kristjan in se ponašati s krščansko oliko, ne sme gojiti v srcu jeze, ki bi bila brez ljubezni in bi izvirala le iz sovraštva in nevoščljivosti in ne sme iz sovra-

štva in nevoščljivosti zmerjati in žaliti svojega bližnjega. Zmerjanje in zasramovanje je znamenje surove, neolikane duše.

*
* * *

23. In dalje! Če svoj dar prineseš k oltarju in se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti ondi svoj dar pred oltarjem in pojdi prej spraviti se s svojim bratom in tedaj pridi in daruj svoj dar. Hitro se spravi s svojim nasprotnikom!

To je zlato pravilo za vsakega, ki se hoče ponašati s pravo krščansko oliko. Živi z vsemi kolikor mogoče v prijateljstvu, ne žali nikogar, če si ga pa razžalil, spravi se v pravičnosti in ljubezni z njim! Kristus je na križu prosil nebeškega Očeta celo za svoje sovražnike, ki so ga križali: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. To je bil višek ljubezni do sovražnikov.

*
* * *

24. Dalje! Slišali ste, da je bilo starim rečeno: Ne prešuštvuj. To je bilo rečeno na sinajski gori mej gromom in bliskom. Toda Kristus je rekel, da je že samo radovoljno poželenje prešuštvo. V svojem srcu ne smemo imeti radovoljnih nečistih misli in želj. Vsak mora čuvati svoje oči in se mora skrbno ogibati slabim priložnostim, ki bi ga utegnile zavesti v smrtni greh. Nečiste misli in nečiste želje so začetek in korenika vseh nespodobnosti in neolikanosti.

*
* * *

25. Dalje je bilo rečeno starim: Vsak, kateri se loči od svoje žene, naj ji da ločilni list! Toda Kristus je to spopolnil in določil, da je sv. zakon neločljiva zveza, kakor je bila od začetka sveta in da je mnogoženstvo prešuštvo.

Mnogoženstvo je bilo udomačeno pri paganih in je še dandanašnji. Zakon je bil njim ločljiva zveza. To velja še dandanes pri Turkih, mohamedancih in pri ljudstvih, ki jih ni obsijalo še solnce krščanske omike. Pri ljudstvih pa, ki imajo krščansko omiko, je zakon sveta in neločljiva zveza in mnogoženstvo je prešuštvo. Kristus nas je učil, da se moramo premagovati, da moramo krotiti svoje meso in meseno poženje. Kdor tega ne dela, je žival, ima divje srce. Tak ni bil v šoli Jezusovega presvetega, prečistega in preblagega srca.

*

* * *

26. Kristus pravi: »Slišali ste, da je bilo rečeno starim: »Ne prisegaj po krivem, izpolnjuj pa svoje prisege Gospodu«. Jaz pa vam rečem celo ne prisegati . . . Vaše govorjenje bodi: Je, je; ne, ne! Kar je več ko to, je od hudega«.

Pri tej reči bi se dalo mnogo govoriti. So ljudje, ki se sami štejejo mej olikance, ki se imenujejo gospodje, pa preklinjajo in prisegujejo, da se zemlja trese, izgovarjajo take ostudne besede, da se človek mora sramovati, ko jih je sliši. To niso olikanci, ampak suroveži, divjaki, čeprav morda mnogo znajo in so morda dobri govorniki. Nič se jih ne bojmo, ampak pogumno jih z lepimi besedami opominjajmo, kjerkoli jih

naletimo. Rekel je nekdo: »Kadar-koli slišim jaz take besede, se vselej ustavim in zlepa opominjam, pa še nikdar se mi ni zgodilo, da bi mi bil kdo zameril ali mi kaj očital. Gospodje so se mi večkrat zahvaljevali in prosili odpuščenja, češ da jim je beseda ušla«.

Pregovor pravi: Lepa beseda, lepo mesto najde. V životopisu sv. Janeza, puščavnika, bremo to-le dogodnico: Bila je mladenka, kateri so stariši zgodaj umrli. Dekle je bila pobožna in je tudi puščavnike podpirala. Toda kmalu je zašla na slabe poti in v slabe priložnosti. Začela je slabo in nečisto živeti. Puščavniki so se posve-tovali, kako bi jo spet spravili na pravo pot. Izvolili so puščavnika Janeza, naj gre na nje dom in naj jo skuša po svoji veliki modrosti spraviti z Bogom. Ko je puščavnik prišel pred njena vrata, ga je zavrnila z ostrimi in zasramovalnimi besedami. Toda modri puščavnik Janez se ni dal odpoditi. Sporočil ji je po drugih, da se ne bo nikdar kesala, ako mu dovoli vstop. Dekle mu je sedaj odprla vrata. Puščavnik pa je čisto mirno in ljubeznivo rekel: »Kaj ti je storil Jezus Kristus, da si ga zapustila in da si se pogreznila tako globoko v grešno stanje?« Svetnik ni rekel nobene druge besede, ampak je le začel bridko jokati. Dekle ga je vprašala, zakaj joče? On je odgovoril: »Kaj bi ne jokal, ko vidim, da si postala igrāča satanova?« Te besede so jo zadele v srce in takoj je vprašala: »Ali je zame še milost?« Svetnik jej to zagotovi, ona pa mu dovoli, naj jo odvede, kamor hoče. Tedaj jo je svetnik odvedel v puščavo ter jej odkazal prenočišče na pesku; sam pa si je poiskal nekoliko bolj dalec

drug primeren prostor. O polunoči se svetnik prebudi in se začudi, ko zagleda luč od nebes do prostora, kjer je grešnica spala. Angeli pa so njeno dušo nesli po tisti svetli poti v nebesa. Svetnik teče na tisti prostor, udari z nogo ob truplo in vidi, da je dekle popolnoma mrtvo. Takoj se vrže na kolena in začne goreče moliti za njeno dušo, toda razodeto mu je bilo, da je njena duša zveličana. Bridko kesanje in resnična pokora, ki jo je opravljala eno uro, je bila Bogu bolj všeč, ko dolga doba ostrih pokor, ki jih opravljajo drugi, kajti njeno kesanje je bilo resnično in srčno. Ta dogodbica pa nam tudi dokazuje, da le z lepo, ljubeznivo in mirno besedo kaj opravimo, ko opominjamo grešnike. Kdor opominja in uči, bodi kakor apostol pogumen, miren in ljubezniv. Zavedati se moramo, da gre za čast božjo in za zveličanje duš. Tako bodimo mirni, ljubeznivi pa tudi pogumni, ko opominjamo preklinjevalce in nesramneže.

Če bomo mirno in potrpežljivo opominjali in učili, bomo pravi otroci Očeta, ki je v nebesih, kateri daje solncu sijati na dobre in hudobne in pošilja dežja na pravične in krivične.

*

*

*

27. Slišali ste, da je bilo rečeno: Oko za oko in zob za zob, jaz pa vam rečem: Ustavljajte se hudemu in če te kdo udari po desnem licu, pomoli mu še onega . . . Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika. Jaz pa vam povem: Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, ki vas sovražijo in

molite zanje, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega Očeta, ki je v nebesih . . . Bodite tedaj popolni, kakor je vaš Oče nebeški popoln . . . Zakaj ako ljudem odpustite grehe, bo tudi vam Oče nebeški odpustil vaše pregrehe. Ako pa ne odpustite ljudem, tudi vaš Oče nebeški ne bo odpustil vaših pregreh.

Ljubezen do bližnjega in še posebej ljubezen do sovražnikov se zahteva za popolnost krščanske olike ali omike. Tega ni-le učil gospod Jezus Kristus, ampak je tudi tako delal. Če hočemo torej biti njemu enaki in doseči popolnost krščanske omike, moramo ga tudi v tem posnemati in postati mu tudi v tem enaki.

V životopisu sv. Janeza, puščavnika, beremo tudi to-le dogodnico: Svetnik je nekega dne sedel pred cerkvijo. K njemu je prišlo mnogo redovnih bratov, ki so ga marsikaj popraševali in poslušali njegove svete. Neki hudobni starec, ki je to videl, je dejal svetniku: »Ta svetnik vabi k sebi mlade ljudi kot nečistnica!« Sv. Janez pa je takoj odgovoril: »Da, dragi očka, vi se ne motite! Vi govorite čisto resnieo!« Hudobni starec pa je še dostavil: »Tvoj obraz je polen strupa!« Svetnik je odgovoril: »Da, dragi očka, to je vse res, kar pravite, ampak vi vidite le zunanost, notranjost pa je še slabša!« Učenci so ga vprašali, ali ni bil v srcu po takih besedah razburjen in razježen. Sv. Janez pa je odgovoril: »Jaz sem v notranjosti prav takšen kakor na zunanosti. Glejte, to so nebeška vrata! Stari očetje so se

zveličali s prenašanjem mnogih krivic in zasramovanj. Ponižnost in strah božji presega vse druge čednosti«.

* *

* *

28. Kdor ima krščansko oliko ali omiko, ne išče hvale od ljudi. Zato nas Kristus opominja. »Glejte, da svojih dobrih del ne delate pred ljudmi, da bi vas videli. Kadar vbogajme daješ, ne trobi pred seboj, kakor delajo hinavci po shodnicah in po trgih, da bi jih ljudje hvalili . . . in kadar molite, ne bodite kakor hinavci, kateri radi v shodnicah in na voglih potov molijo, da bi jih ljudje videli . . .« Tako so delali farizeji, ki so se radi hvalili, da so nekaj več ko drugi, pa niso imeli prave omike. Zato jih je Kristus imenoval pobeljene grobove in je rekel, da ne pojdemo v nebeško kraljestvo, če ne bo naša pravičnost večja ko pravičnost farizejev.

Bila sta dva moža prav nasprotnega značaja — pravi pripovedka. Prvi je rekel: »Kdor hoče na svetu kaj doseči, mora biti zvit in prebrisan. Pomagati si mora tudi z lažjo in hinavščino«. Drugi pa je rekel: »Ne! Najbolje je, da je človek preprost, da ljubi resnico in da je ponižen!« Kdo je govoril prav? Življenje obeh je to kmalu pokazalo. Prvi je obubožal in izgubil čast in poštenje pred ljudmi, drugi pa je bil srečen v družini in na premoženju in je dosegel tudi pred ljudmi veliko čast in spoštovanje.

Beremo v životopisu sv. Janeza Kentskega, ki ga praznujemo dne 21. okt., naslednjo pravi mično dogodbico: Ta svetnik je bil zelo ponižen,

odkritosrčen, resnicoljuben — pravo nasprotje hinavskim farizejem, katere je Kristus imenoval pobeljene grobove. Nekoč se je svetnik napravil s Poljskega, peš v Rim. Na potu so ga napali razbojniki, ki so mu rekli: »Smrt ali pa izroči nam ves denar!« Svetnik odda denarnico z vsem denarjem in reče, da je to ves njegov denar za pot v Rim. Nato so roparji z denarjem odšli. Svetnik pa se spomni, da si je iz previdnosti dal zašiti nekaj denarja v površnik. Brž teče za roparji in jim kliče: »Počakajte, počakajte!« Roparji počakajo, svetnik pa se vrže pred nje na kolena in reče: »Grešil sem, ker sem se zlagal, da sem vam oddal ves denar. Tu imam še nekaj denarja!« Ko jim je to izročil, so bili roparji do solz ginjeni nad toliko preprostostjo in odkritosrčnostjo. Nato so mu ves denar vrnili in predenj pokleknila proseč ga odpuščenja.

Vse to dokazuje, kako lepa in plemenita je preprostost in odkritosrčnost, kako grda in ostudna pa je zvijačnost in hinavščina farizejev — ki jih je Kristus primerjal pobeljenim grobovom.

*

*

*

29. Za pravo krščansko oliko se zahteva tudi to, kar pravi Kristus (Mat. 7, 1): »Ne sodite, da ne boste sojeni, zakaj s kakršno sodbo sodite, s takšno boste sojeni in s kakršno mero merite, s takšno se bo vam merilo. Kaj vidiš smet v očesu svojega brata, bruna pa v svojem očesu ne vidiš? Ali kako praviš svojemu bratu:

Pusti, naj izderem smet iz tvojega očesa in glej, bruno je v tvojem očesu! Hinavec, izderi prej bruno iz svojega očesa in potem, glej, izderi smet iz očesa svojega brata!»

Te besede Kristusove so zelo važne. So ljudje, ki bi radi le o drugih govorili, druge sodili in opravljali, sami sebe pa ne vidiijo.

Ohranjen nam je lep izrek sv. Antona, puščavnika, ki ga je izgovoril o priliki, ko ga je njegov učenec sv. Pambo prašal za svet, kaj naj dela v svoji celici: »Ne zaupaj — je rekel sv. Anton — »zaslugam svoje pravičnosti, misli na minljivost vseh stvari in drži jezik in trebuh v brzdah!«

O tem učencu sv. Antona se pripoveduje, da ni znal brati ne pisati, pa je šel k nekemu puščavniku proseč ga, naj mu prebere prve besede psalma 38., ki se glasijo: »Rekel sem: Čuvati se hočem, da ne bom grešil s svojim jezikom!« Ko mu je hotel puščavnik še druge besede čitati, je ta zaklical: »Dovolj, dovolj!« in je odšel. Šest mesecev se ni več vrnil. Ko mu je puščavnik očital, da ni prišel k njemu že šest mesecev, je ta odgovoril: »Saj še sedaj ne znam tistih besedi izpolnjevati!« Po dolgih letih, ko ga je nekdo vprašal, ali sedaj zna tiste prve besede 38. psalma, odgovori ta: »Že 19 let se trudim, da bi tiste besede izpolnjeval, pa sem se le s težavo priučil« Pravijo, da je ta svetnik premagal v molčanju in v modrem govorjenju celo svojega učitelja sv. Antona, puščavnika in druge svetnike. Če ga je kdo vprašal za svet, ni brž odgovoril, ampak prosil pomiselka. Včasih je mislil po tri mesece.

kaj bi odgovoril. Ko je prišel škof aleksandrijski obiskati puščavnike v samostan, so ga tovariši prosili, naj napravi lep govor škofu, da ga bodo besede ganile. On pa je odgovoril: »Če škofa ne gane moje molčanje, tudi moje besede ga ne bodo ganile!«

Bogata gospa, Melanija, ga je prišla iz Rima obiskati. Svetnik Pambo je prav takrat plel koše iz bičevja. Prinesla mu je mnogo srebra in ga prosila, naj vzame kaj od njenega premoženja. On pa je le rekel samostanskemu bratu, naj pobere srebro in naj je porabi za druge samostane v Libiji in na otokih, ki so bolj potrebni. Bogata gospa je pričakovala, da bo tudi njej rekel kaj besed v zahvalo za veliki dar. Toda sv. Pambo je le molčal. Tedaj se je gospa sama pohvalila in rekla: »Da boš vedel, koliko sem prinesla, povem, da je tu tristo funtov srebra«. Sv. Pambo pa je odgovoril svete in modre besede: »Draga hči, ta, kateremu si ti prinesla to v dar, nima potrebe, da bi mu ti naznanila težo in mero. Kdor je pretehtal hribe in gore, pozna še bolj težo tvojega srebra. Ko bi bila ti meni prinesla to srebro v dar, bi kajpada morala povedati težo, a če si ga prinesla v dar Bogu, ki ni zavrnil dveh stotink uboge vdove, ampak jih bolj pohvalil ko vse drugo — tedaj molči!«

Ta svetnik kakor tudi sv. Avguštin se nava-
jata v zgled, kako je treba jezik brzdati. Nobena
reč ne izda neolikanosti bolj ko slabo govorjenje
o bližnjem. Ni božja volja, da bi bili vsi ljudje
na svetu enaki. Bog je ustvaril različne značaje

in hoče imeti različne stanove. Zato nikar ne sodimo, če niso vsi enaki, ker so drugi morda po dobrem in blagem srcu boljši kot mi.

*

*

*

30. Podal sem vam le nekoliko Kristusovih naukov o pravi krščanski oliki ali omiki. Ni vse zlato, kar se sveti. Prav tako ni vsakdo že olikan, ki nosi lepo obleko, lepo ovratnico, lepe čeveljčke in lepo počesane lasi, ni vsak olikan, ki se hvali, da mnogo zna in ve, ampak kdor obleče Kristusa. Da to dosežemo, je potrebno, da hodimo v šolo presv. srca Jezusovega, ki je globočina vseh čednosti. Jezus je bil tako dobrega in blagega srca, da je že sam pogled na njegovo osebo vse ljudi ganil in presunil. Prav tako beremo tudi o nekaterih svetnikih, na pr. o sv. Leonardu, da so ljudje jokali, če so ga le videli.

Hodimo vsak dan tudi mi v šolo najsvetejšega srca, v šolo Jezusovega presv. Duha. Vsak dan se zaklenimo vsaj nekaj minut v preblago srce Jezusovo. Če se bomo v to srce zaklepali, bomo mirni, zadovoljni, veseli tudi v nadlogah, pogumni tudi v težkih trenutkih. Zavedali se bomo, da zastonj iščemo na tem svetu stalne sreče. Tu je vse nestalno in premenljivo, polno skrbi in žalosti, polno nesreč in bolezni. Le v srcu Jezusovem najdemo stanovitnost in zadovoljnost v življenju in v smrti.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

31. Eden sam je, ki se nikdar ne premeni -- ta je neskončni, večni Bog. Prej ko so bile gore, prej ko je bila zemlja in svet, od vekomaj je bil Bog. Njegova leta nikoli ne minejo. Vse stvari minevajo, on pa ostane, vse reči se starajo kakor oblačilo, Bog pa se nikdar ne postara, tudi sence kake premembe ni v Njem. Tako nas uči sv. apostol Jakob v današnjem sv. berilu. Postavlja nam pred oči Božjo nepremenljivost ter nas s tem opominja, da bodimo z njegovo pomočjo tudi mi stanovitni vsaj v tem, kar smo obljubili. Marsikaj smo obljubili pri velikonočni spovedi, vprašanje je, ali to izpolnjujemo?

*

* *

32. Sv. Jakob, apostol, Mlajši, kateri je pisal pismo, ki se bere današnjo nedeljo, je bil sin Marije Kleofove, sorodnice preblazene D. M. Bil je torej v zlahti z Gospodom Jezusom Kr. po človeški naravi. Ta apostol je bil prvi škof v Jeruzalemu. Imel je v skrbi vse kristjane, posebno pa one, ki so bili iz judovskega rodu. Videl je, koliko preganjanja morajo trpeti od sovražnikov Kristusovih, pa se je zbal, da ne bi od vere odpali in Jezusa zatajili. Zato je izdal to pismo, ki je polno lepih nauk, v katerem opominja k stanovitnosti. Pravi: »Preljubi! Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, prihaja od Očeta luči, kateri se ne preminja, pri katerem tudi sence ni premenljivosti«, t. j. kakor je Bog nepremennljiv, glejmo, da se tudi mi ne bomo preminjali, da bomo izpolnjevali, kar smo obljubili, da bomo pripravljeni raji umreti, kakor pa

žaliti Boga in zapustiti ali izdati Gospoda Jezusa Kristusa. Tomaž Kempčan je postal mrzel. Potožil se je Bogu, zakaj ga je zapustil? Tisto noč pa je imel prečudne sanje. Bil je v šoli. Ko bi trenil, se spusti Marija mej učence — govori z vsakim prijazno. Tomaž je težko čakal, da bo prišla tudi k njemu, a glej! Marija pride, pa z ostrim obrazom in mu očita mrzloto in zlasti še, zakaj se je potožil, da ga je Bog zapustil, saj je vendar resnica, da nas Bog vedno enako ljubi in da smo vselej le mi krivi, da se nam včasih odtegne milost. Marija odide. Tomaž se prebudi in postane goreč in stanoviten.

Človek je torej svoje nestanovitnosti le sam kriv, ker ne prosi milosti in se je ne poslužuje dovolj.

Brez milosti božje pademo gotovo spet v greh. Zato pravi sv. Jakob: »Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, prihaja od Očeta luči«. Če hočemo biti torej stanovitni in vsaj nekoliko posnemati Boga, ki je nepremisljiv, moramo prositi milosti od zgoraj, od Očeta luči.

To je prvi nauk, ki nam ga daje sv. Jakob v današnjem berilu.

*

*

*

33. Premišljajmo dalje! Jezus Kristus je poklical v svojo sv. cerkev pred vsemi drugimi narodi judovsko ljudstvo. Ti, ki so verovali, so se dali krstiti in so bili prvi novorojeni otroci božji. Zato piše sv. Jakob Judom tako-le: »To veste, preljubi moji bratje, da nas je Bog prerodil pro-

stovoljno, ne da bi bili mi imeli prej kakšne pravice, da smo prvi novorojeni otroci božji«. Hotel jim je reči: Vi ste se sedaj prerodili pri sv. krstu v otroke božje, nikar več ne grešite, da ne postanete sužnji hudobnega duha. Bodite stanoviti otroci božji.

Te besede veljajo tudi nam. Pri sv. krstu smo bili prerodeni v otroke božje. Bodimo tedaj stanoviti otroci božji. Če smo grešili, smo pri sv. pokori spet postali otroci božji. Bodimo sedaj zvesti obljubi, katero smo dali pri sv. spovedi.

* * *

34. Tako priporoča sv. Jakob pred vsem sv. stanovitnost. Žal da ga ni pod solncem popolnoma stanovitnega človeka. In kaj dela človeka pred vsem nestanovitnega? Po nauku sv. Jakoba, apostola, dela človeka nestanovitnega pred vsem *jezik*. Ko bi človek krotil svoj jezik, bi bilo na pol manj greha na svetu. Zato opominja sv. Jakob tako-le: »*Vsak človek naj bo hiter v poslušanju, počasen pa v govorjenju*«. To je za nas zlat opomin. Ko bi ta zlati opomin izpolnjevali, bi bila ljubezen med ljudmi, bi bil mir po družinah, bi ne bilo laži, bi ne bilo preklinjevanja, bi ne bilo krivih priseg: »*Vsak človek naj bo hiter v poslušanju, počasen pa v govorjenju!*«

* * *

35. Kaj še dela človeka nestanovitnega? Po nauku sv. Jakoba je najhujša mati nestanovitnosti *nagla jeza*, ker vsako reč prehitro za zlo vzamemo, vsako besedo zamerimo in za malo reč velik prepir naredimo. Zato nas sv. Jakob prav

lepo opominja: »Vsak človek naj bo počasen v jezi, zakaj človekova jeza, ki ni pravična, kadar je prenagla, ne dela, kar je pravično pred Bogom.

Huda jeza je divja zver, je tiger, ki vse raztrže, kar mu pride blizu. Huda jeza vleče naše truplo v prezgodnji grob, našo dušo pa v pekel.

*
* *

36. Kaj dela še človeka nestanovitnega, da ne more posnemati nepremenljivega Boga? Po nauku današnjega berila dela človeka nestanovitnega *nesramna nečistost*, ki oskrunja človeško telo, tempelj božji. Zato opominja sv. Jakob judovske kristjane, pa tudi nas: »*Vrzite od sebe vso nečistost in obilnost hudobije in v lepi pohlevnosti ohranite nauke božje besede!*«

Žal, da je tega greha dandanes toliko, da smrdi ves svet po njem. To je kuga, ki se prijemlje ljudi in jih dela nestanovitne, da ne morejo posnemati večnega in nepremenljivega Boga.

*
* *

37. Pri velikonočni spovedi, katero smo letos opravili, smo obljubili stanovitnost, t. j. da ne bomo več privolili v greh, da ne bomo več zatajili Boga. Bodimo stanovitni! Grešnik, ki pade po spovedi spet v stare grehe, se zlaže Bogu in prelomi obljubo. Stanje takega človeka je potem hujše, nego je bilo prej!

*
* *

38. Ako pa vprašate, kateri pripomoček je najboljši, da ostanemo stanovitni, odgovarja sv. Alfonz: Prvi pripomoček je molitev, drugi je molitev in ako bi me tisočkrat vprašali, bi vselej odgovoril: Molitev! To potrjuje tudi sv. Jakob v današnjem sv. berilu, ko pravi: »Vsak dober dar je od zgoraj!«

Tomaž Kempčan pripoveduje to-le: Neki bojazljiv človek je omahoval med strahom in upom; zato gre nekoč ves žalosten v cerkev, poklekne pred oltar in sam pri sebi to-le premišluje: O ko bi vedel, ali bom stanoviten! In koj čuje v sebi odgovor božji: Kaj bi storil, če bi to vedel? Stori sedaj, kar bi takrat storil in boš gotov. Potolažen in potrjen se izroči volji božji in konec je bil omahovanju. Tudi ni hotel zvedavo preiskovati, kaj ga čaka, ampak je raji hotel le vedeti, kaj je volja božja?

Tako tudi mi!

*

*

*

39. Bral sem to-le dogodbico, ki je zelo podučna. V nekem mestu na Laškem je hotel razuzdan mladenič storiti nesramni greh. Deklica mu reče: »Pridi ob tej in tej uri v ta in ta kraj!« Mladenič pride. Deklica mu pripravi božje razpelo in mu reče: »Prej ko storiš nesramni greh, moraš dvakrat udariti božje razpelo«. Strašne besede! Toda razuzdani mladenič se tega ni ustrašil. Udaril je božje razpelo najprej po desnem licu, potem pa po levem — ali zdaj se zasliši v sobi strašen glas: Zadosti je! Ta glas je mladeniča tako pretresel, da je padel na kolena, se skesal, zbežal in začel sveto živeti!

Začnimo tudi mi sveto živeti! Zadosti je napa, lakomnosti, nečistosti, sovraštva, jeze in kletve! Zadosti je zaušnic, katere smo dali z grehom svojemu Zveličarju! Čas je, da začnemo s pomočjo milosti božje dobro delati in sveto živeti, kakor nas uči božja beseda, katero moramo s krotkostjo sprejemati, da rešimo svoje duše.

40. »S krotkostjo sprejmite vsejano besedo, ki more rešiti vaše duše« — tako pravi sv. Jakob *v današnjem sv. berilu*:

Besedo božjo moramo s krotkostjo sprejemati v svoje srce. Beseda božja se mora v našem srcu razviti, mora vzrasti v veliko in košalto drevo, ki rodi obilo sadja, t. j. dobrih del in sv. čednosti. To velja zlasti za mladino, ki mora rasti v dobrem, v sv. čednostih in v značajnosti, da bo lahko kdaj druge učila in spravljala na pravo pot.

41. Kristus je rekel, da je nebeško kraljestvo podobno majhnemu gorčičnemu zrncu, ki ga je človek vzel in vsejal na svoji njivi. To je najmanjše izmed vseh semen; ko pa vzraste, je večje kakor vsa zelišča in postane drevo, da ptice izpod neba priletajo in prebivajo v njegovih vejah.

Temu gorčičnemu zrncu je podobno nebeško kraljestvo!

Kaj pa je to nebeško kraljestvo? Ta beseda lahko pomenja sv. cerkev, ki je bila v začetku majhna, a je potem vzrastla in se razširila po vsem svetu; pomenja pa tudi vsako dobro stvar in tudi naše dušno življenje in napredovanje v dobrem; pomenja pa lahko tudi krščansko mladino, ki se pripravlja na vzvišeni poklic, da bo kdaj druge učila. To božje kraljestvo je lahko vsak človek v mladostni dobi, ker je vsak takrat poklican, da lepo napreduje v svetih čednostih in v znanosti, da bo kdaj postal drugim učenik in tolažnik.

Mladina mora lepo na tihem rasti in napredovati kakor gorčično zrnce, da bo kdaj postala košato in veliko drevo, na katero bodo ptice priletevale in nanje sedale, t. j. h kateremu bodo drugi ljudje hodili po dobre nauke in pri njem dobivali tolažbe in lepih opominov.

Lep zgled takega majhnega gorčičnega zrnca imamo v starem zakonu na pastirčku Davidu, ki je pa postal, ko je dorastel, slaven kralj izraelskega ljudstva. Ko je bil prorok Samuel poslan v Betlehem, da bi tam pomazilil za kralja enega izmed osmih sinov Jesetovih, je bil David še pohleven pastirček, ki je pasel očetovo čredo na betlehemskih pašnikih. Preroku so pokazali najprej Eliaba, ki je bil najstarejši sin Jesetov, ki je bil lep in visok. Prerok Samuel je dejal: Ni ta! Oče pripelje sedaj drugega sina Abinadaba, a Samuel je rekel: Tudi tega ni izvolil Gospod. Oče pripelje sina Sama, a Samuel reče: Tudi tega ni Gospod izvolil. Pripeljal je tedaj Jese še druge štiri sinove, a Samuel je rekel: Nobenega izmed teh ni Gospod izvolil! Prerok vpraša sedaj

očeta: Ali so to že vsi tvoji sinovi? In ta je odgovoril: Še mali je ostal, ki ovce pase. In Samuel reče Jesetu: Pošlji ponj in pripelji ga; zakaj ne bo mo se prej usedli k mizi, dokler on sem ne pride. Poslal je tedaj ponj in ga pripeljal. Sv. Pismo pravi: Bil je zale postave in lepega obraza. In Bog je navdihnil preroku: Vzdigni se in pomazili ga, zakaj ta je izvoljen! Samuel je tedaj izlil sveto olje in ga pomazilil sredi njegovih bratov. Sv. Pismo dostavlja: »Duh Gospodov je bil od tega dne z Davidom in potem ves čas!«

Ker je bil Gospodov Duh vedno ž njim; je mali Davidek raste v modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi in postal potem najslavnejši kralj izraelskega ljudstva. Še kot mladenič je premagal velikana Goljata.

Takih zgledov majhnega gorčičnega zrnca imamo v zgodovini svetnikov in svetnic vse polno. Sv. Vincencij Pavelski, ki nam je zapustil toliko velikih in slavnih del, je bil v svoji otroški in deški dobi pastirček, kakor mali Davidek. S svojo pridnostjo in modrostjo je postal slaven mož in največji dobrotnik človeštva. K temu gorčičnemu zrnцу, ki je postalo veliko in košato drevo, se zatekajo še danes ljudje, kajti on je ustanovil mej drugim red misijonarjev, ki prirejajo svete misijone po vsem svetu in red usmiljenih sester, ki strežejo bolnikom po bolnicah.

*

*

*

42. Prilika o gorčičnem zrnцу velja torej tudi krščanski mladini in zlasti mladini, ki se pripravlja za višje poklice. Mladina mora biti

ponižna, pohlevna in skrita kakor gorčično zrn-
ce v zemlji, a mora biti pri svojem delu pridna,
da lepo napreduje od dne do dne kakor gorčično
zrnce in da vzraste v visoko in košato drevo, ki
obrodi stoteren sad. Človek, ki svojo mladost do-
bro porabi, lahko veliko koristi sebi in drugim v
poznejši dobi. K takemu, ki kaj zna in je moder,
hodijo ljudje radi po dobre svete, nauke, opo-
mine in tolažbe ter iščejo pri njem pomoči v si-
lah in potrebah, ker se le od modrega človeka
more pričakovati, kar je res dobro, popolno in
stalno.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

43. Zapomnimo si zlati nauk sv. apostola
Jakoba: Le to je dobro in popolno, kar je od
zgoraj! Kar izvira iz našega mesa, kar izvira iz
naših strasti, iz našega poželenja, ni nič vredno,
nima nobene veljave! Svoje oči imejmo vedno
obrnene proti nebu, navzgor! Sv. Perpetua in sv.
Feličita, ki ji praznujemo dne 7. marca in ji
vsaki dan pri sv. maši imenujemo in prosimo
pomoči, ste imeli neprestano obrnene oči proti
nebu. Misel na večno zveličanje ji je tolažila v
strašnem mučeništvu, katero ste morali trpeti.
Čeprav je sodnik prosil sv. Perpetuo in jo je tudi
lastni oče nagovarjal, naj se vda in naj daruje
malikom, je vendar-le stanovitna in junaška
ostala. Ko jo je lastni oče prosil, naj se vda, mu
je rekla: »Oče, vprašam vas, ali je ta posoda, ki

stoji pred vami, vrč ali kaj drugega?« Oče odgovori: »Jaz vidim vrč!« Ona mu reče: »Ali bi se ta posoda lahko imenovala kako drugače?« Oče odgovori: »Ne, to je pravi vrč in se ne more drugače imenovati«. Tedaj mu reče hči: »Dobro! Prav tako se tudi jaz ne morem drugače imenovati ko kristjana, ker sem res kristjana!« Nato je šla v mučeniško smrt, in se ni dala več pregovoriti. Njena duša je odšla tja, kamor se je vedno ozirala — k Zveličarju Jezusu.

*

* *

44. Sv. Pavel pravi v pismu do Kološanov (3.): »Ako ste vstali s Kristusom, iščite, kar je gori, kjer je Kristus, ki sedi na desnici božji«. Od zgoraj je sv. pravičnost, sv. čistost, sv. ljubezen, sv. zmernost, sv. potrpežljivost in gorečnost; od zgoraj so vse svete čednosti in vsa dobra dela. Iz naše izprijene narave pa je napuh, lakomnost, nečistost, nevoščljivost, požrešnost, jeza, lenoba in vse druge peklenške pošasti.

Ladja plava po morju, ker je lahka. Če jo preveč obložijo z železom ali kamenjem, se potopi na dno morja. Tako je s človekom! Če je človek obložen z grehi, se pogrezne v dno pekla.

Poglejte ribice v morju! One plavajo po vrhu, na dnu morja pa se skrivajo morske pošasti in kače! Tako je s človekom. Če se človek čuva greha — je na vrhu, je od zgoraj; ko se pa vda peklenški pošasti, tedaj se pogrezne navzdol in utone!

Bodimo torej zmerom na vrhu, dvigajmo se kvišku, obračajmo kvišku svoje oči! Zakaj bi človek ne gledal vedno kvišku, ko silijo vse reči v naravi kvišku. Vsadite kako rastlinico v senco med drevje, pa pogledjte, kako se naglo dviga iz sence na solnce. Semence, katero vržete v zemljo, ne ostane v zemlji, ampak se prerije skozi zemljo na vrh, na solnce. Ptice letajo proti nebu. Vse sili tedaj visoko, vse dviga kvišku svojo glavo, zakaj bi človek tega ne delal?

Gor dvigajmo torej svoje oči in svoje srce. Nikar se ne pogrezajmo navzdol, v blato greha, v gnusobo sveta, med gade in kače!

Pravljica pravi, da preizkuša orel mladiče, ali so pravi orliči ali ne, tako-le: S kljunom dvigne vsakega proti solncu. Če orlič ne more z očesom prenašati solnca, ga vrže proč, ker ni pravi orel. Če pa pogumno gleda v solnce, tedaj ga zredi, ker je pravi orel.

Tako je tudi z nami! Tisti, ki gledajo navzgor, ki iščejo, kar je v nebesih, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta, so pravi kristjani. Tisti pa, ki gledajo navzdol, ki iščejo, kar je zdolaj, ki se vdajajo nizkim strastem in mesenemu poželenju, niso pravi kristjani! Sv. Janez, evangelist, piše, da pravi otroci božji so ti, kateri verujejo v Jezusovo ime, kateri niso iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža, ampak iz Boga rojeni.

Ali pojdemo navzgor ali navzdol? Ali naj iščemo raji to, kar je zgoraj ali to kar je zdolaj? Pot, ki pelje dolu, je bolj lahka in na videz tudi lepša — toda na koncu je večna poguba. Bili bi pač veliki bedaki, da bi za kratko veselje prodali

večno veselje v nebesih. Pot, ki pelje navzgor, je bolj težavna, a na koncu so nebesa — je večno zveličanje.

45. Da dosežemo večno zveličanje, izpolnimo nauke sv. Jakoba, apostola, prav posebno pa si zapomnimo besede:

»Vsak dober dar in vsako popolno darilo prihaja od zgoraj, od Očeta luči, v katerem ni preminjevanja in ne sence menjavanja«.

Tako beremo v današnjem sv. berilu. Le v Bogu ni nobenega preminjevanja, človek pa, ki je poln skušnjav, je vsak čas v nevarnosti, da se spremeni. Zato pa se moramo neprestano bojevati in premagovati, da nas hudo ne premaga in neprestano prositi milosti od zgoraj.

»Ne daj se premagati hudemu, ampak premaguj hudo z dobrim!« kliče sv. Pavel v pismu do Rimljanov (12, 20). Svetniki in svetnice božje nas učijo, da prava svetost ne obstoji v velikih pokorah in v ostrem spokornem življenju, ampak v tem, da svojo voljico premagujemo in tako svoje hudo nagnenje krotimo.

46. Prvo naše premagovanje bodi v pokorščini. Pokorščina je bolj ljuba Bogu ko ostre pokore, ki si jih sami naložimo in ž njimi morda celo škodimo svojemu telesnemu zdravju. Naše

telo mora biti pokorno duhu, duh pa mora biti pokoren Bogu oziroma predstojnikom, ki nadomestujejo Boga. Če se ti kaže kdo pobožnega — pa zapaziš da je trmoglav, svojeglaven in nepokoren predstojnikom bodisi spovedniku bodisi gospodarju ali starišem, je to prav gotovo znamenje, da njegova pobožnost ni prava, ker nima pokorščine.

Ob času sv. Katarine Sijenske je živela neka redovnica, ki si je velike in ostre pokore nakladala. Na ta način je obolela na telesu, kakor so ji predstojniki napovedali pa ni hotela poslušati. Tedaj jej je pisala sv. Katarina Sijenska tako-le: »Draga moja, ali ne veš, kaka nesreča zadene te, kateri ne ravnaajo s seboj modro in hočejo živeti po svoji voljici? Čeprav opravljajo stroga pokorna dela, so vendar le nepopolne in njih čednosti so prazne. Taki so trši ko dijamant, če jim hoče kdo okrajšati duhovne vaje, ki jih delajo. Kadar jih pa zadene kaka skušnjava ali kaka sramota ali neprimlika, se pokažejo bolj slabotne ko slamnata bilka. Svetost torej ne obstoji v velikih spokornih delih, ampak v zahtajevanju svoje voljice«.

To so besede sv. Katarine Sijenske. Pokorščina je tedaj čez vse!

Sveti Nil, katerega praznujemo dne 26. sept., je bil posebno svet puščavnik. Živel je ostro in se strogo pokoril. Vina ni hotel pokusiti niti kapljice. O tem je izvedel sveti opat Janez, ki je hotel sv. Nila preizkusiti, je-li ima pravo pobožnost? Poklical ga je nekega dne k sebi, je del predenj velik kozarec vina in mu ukazal, naj vino izpije. Sv. Nil je prosil opata sv. blagoslova

in je potem iz pokorščine vse vino izpil, čeprav je vedel, da mu lahko škodi, ker ni bil vajen. Hotel je svojo voljico popolnoma podvreči volji svojega predstojnika. Tako je njegov predstojnik izvedel, da je njegova pobožnost prava, ker je izvirala iz ponižnosti in pokorščine.

*

*

*

47. Drugo naše premagovanje bodi v sv. čistosti. Človek se mora premagovati glede oči, ušes itd. Če te pogled na kako podobo pohujšuje in se bojiš, da te lahko zavede v greh, obrni oči proč in premagaj svojo voljico. To je Bogu bolj všeč ko ostre pokore in je zate tako zaslužno kakor sv. obhajilo.

*

*

*

48. Dalje se moramo premagovati v zmernosti in zdržnosti v jedi in pijači. Ni potrebno, da se ostro postimo, ker bi to utegnilo škoditi zdravju, dovolj je, da smo lepo zadovoljni in Bogu hvaležni za to, kar imamo, da preveč ne izbiramo, da ne tožimo, da ne godrnjamo zavoljo jedi, ki nam manj ugajajo, da jemo in pijemo spodobno in zmerno. Tako je učil tudi Don Bosco. On je bil zadovoljen, če so njegovi gojenci mirno potrpeali, če je prišla na mizo tudi kakšna jed, ki ni bila prav všeč.

V životopisu sv. Nila beremo tudi to-le dogodenco: Na velikonočni praznik je prinesla neka dobra oseba v samostan posodo prekrasnih rib. Redovniki, ki so se cel post strogo postili, so

se rib silno razveselili. Kazali so nezmerno željo po ribah, češ danes se hočemo pa dobro pogostiti. Sv. Nilu pa ni bilo všeč, da so redovniki tako koprneli po dobrih jedeh in da niso bili zadovoljni s preprostimi jedmi. Kaj je storil? Prav takrat je prišel v samostan nek berač. Sv. Nil mu je izročil vse ribe do zadnje, ker je hotel s tem redovnike podučiti, da ne smemo preveč poželeovati jedi in pijače, ampak da mora biti naše največje hrepenenje po Bogu.

*

*

*

49. Dalje se moramo premagovati v miroljubnosti. Krotiti moramo jezo, prepirljivost, zdražbo, togoto, maščevavnost itd. Blagor mirnim, ker zemljo bodo posedli, t. j. vse bodo pridobili na zemlji in v nebesih.

*

*

*

50. Premagovati se moramo v ponižnosti. Pobjati moramo častilakomnost, prevzetnost in napuh. Sv. Nila so hoteli izvoliti za nadškofa v Rosanu. Ko je to slišal je zbežal z nekim samostanskim bratom globoko v gorovje in je tam ostal, dokler ni slišal, da je novi nadškof izvoljen. Sv. Nil se je na to srčno zahvalil Bogu, da ga je rešil časti in slave tega tako kratkega življenja. Kadar-koli je slišal, da ga hoče kdo hvaliti ali proslavljati, je hitro zbežal v samoto, kjer ga niso poznali.

*

*

*

51. Premagovati se moramo tudi v pridnosti, skrbnosti in marljivosti. Don Bosco je zahteval od gojencev zlasti taka majhna premagovanja, na pr. da zjutraj čvrsto in hitro vstanejo, kadar slišijo zvonček, da gredo nemudoma k učenju, ko pozvoni za učenje itd. Tudi sv. Nil nam je dal v pridnosti, skrbnosti in marljivosti krasne zgledе.

Čeprav pa je sv. Nil živel tako strogo in ostro, je vendar-le dosegel visoko starost, petindevetdeset let. Ko je ležal na smrtni postelji, je popolnoma izgubil glas. Tedaj je samostanski brat dejal svoje uho prav na njegova usta, da bi slišal še njegove zadnje besede. Zaslišal je te-le njegove zadnje besede: »Kdor se popolnoma prerodi v Gospodovih zapovedih, ne bo osramočen«. Potem je izdihnil svojo sveto dušo.

Hodimo za svetniki in ne dajmo se premagati hudemu, ampak premagujmo hudo z dobrim, da bomo stanoviti v dobrem in podobni Očetu luči, v katerem ni preminjevanja in ne sence menjavanja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

52. Premagujmo in krotimo zlasti jezik, kakor nas uči sv. Jakob v današnjem berilu. Jezik je ko strela, ki šviga semtertja in vžiga ogenj prepirov, sovraštva, zdražbe in vojske.

Oglejmo si nekoliko bolj natanko vse škode in vsa zla, ki jih napravlja jezik!

Z jezika prihaja preklinjevanje. In koliko grešijo ljudje s preklinjevanjem! Če jim kaj ne gre od rok, kakor si želijo, pa kolnejo Boga, Mater Božjo ali presveti zakrament itd.; če jih kdo jezi, če se kaj udarijo ali če jim kdo reče kako neprijetno besedo, pa preklinjajo. Preklinjevanja je poln svet.

Z jezika prihajajo vsi prepiri in vsi kregi. Jezik razdere cele družine, cele dežele in cele države. Jezik je podoben majhni iskrici, ki jo vrže kdo v slamo, katera se vname in zapali velik ogenj. Ena sama beseda, ki pade s hudobnega jezika, zaneti včasih v družini tak prepir, da se morajo ločiti drug od drugega, žena od moža, stariši od otrok itd. Veliko vojsk nastane samo zavoljo hudobnega in prevzetnega jezika.

Z jezika prihaja vse opravljanje in obrekovanje. To je človeška slabost, da radi govorimo o pogreških svojega bližnjega, a svojih ne vidimo. Ko pridejo ljudje skupaj, pa že ne delajo drugega ko obirajo svojega bližnjega.

Z jezika prihajajo natolcevanja, predrzne sodbe o bližnjem, podpihovanja, laži, kriva pričevanja in krive prisege.

Z jezika prihajajo vse nespodobne in nesramne besede, vsi nespodobni in nesramni pogovori. Koliko nesramnosti in koliko blata je že prišlo s človeškega jezika! Koliko nedolžnih in poštenih ljudi je umazani in nesramni jezik že zadel, jim ukradel nedolžnost in poštenje!

Eva bi se ne bila dala nikdar zavesti, ko bi se ne bila spustila v pogovor s kačo in marsikatera nedolžnost in marsikatero poštenje bi se

bilo rešilo, ko bi bili ljudje bežali od slabih in nesramnih jezikov.

Vsak človek je dolžan vedno spodobno govoriti. Čast za vsakega človeka je, da ima na svojem jeziku vedno lepe besede in da ne dovoli, da bi kdo v njegovi pričujočnosti kaj neumnega in nesramnega govoril. Glejmo torej na svojo čast!

Iz tega kratkega premišljevanja je razvidno, koliko gorja in koliko škode dela razbrzdani jezik. Izpolnujmo besede sv. Jakoba, apostola: «Bodi vsak človek nagel za poslušanje a kesen za govorjenje». To je zlato pravilo za naše življenje, če hočemo videti srečne in dobre dni. Zato pa recimo vsakikrat, ko gremo k sv. obhajilu in sprejmemo sv. hostjo — Jezusa Kristusa na svoj jezik: O Jezus, čuvaj moj jezik vsega hudega in brzdaj ga, da bo delal tebi le čast in slavo!

Kdor je z milostjo sv. Duha ukrotil svoj jezik, je že na potu pravičnosti.

DEVETINTRIDESETO BRANJE.

ZA PETO NEDELJO PO VELIKI NOČI.

1. V Kristusovih besedah, ki se berejo *v današnjem sv. evangeliju*, je izražena velika in tolažbe polna resnica: »Resnično, resnično, povem vam, ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Do zdaj niste nič prosili v mojem imenu. Prosite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno«. To je obljuba Kristusova vsem učencem in vernikom. Kdor prosi resnično v Kristusovem imenu, tudi prejme resnično.

*

*

*

2. Kristus je dalje rekel: »Tisti dan boste v mojem imenu prosili in ne rečem, da bom jaz za vas prosil Očeta, zakaj Oče sam vas ljubi, ker ste vi mene ljubili in ste verovali, da sem jaz od Boga izšel«. Nebeški Oče torej ljubi in uslišuje tiste, ki Kristusa ljubijo in o njem verujejo, da je Sin Božji. To je pogoj, ako hočemo biti uslišani. Ljubiti Jezusa in verovati, da je Sin Božji. Kdor ljubi Jezusa in veruje o njem, da je Sin Božji, moli in prosi v Jezusovem imenu.

*

*

*

3. Ni dovolj torej, da le molimo in prosimo, ampak moramo tudi živo verovati, da je Jezus resnično Sin Božji, zlasti pa moramo Jezusa ljubiti. Dobro pa si moramo zapomniti besede Kristusove: »Kdor moje zapovedi ima in jih izpolnjuje, tisti je, ki mene ljubi« (Jan. 14, 21.) in: »Vi ste moji prijatelji, ako delate, kar vam zapovedujem (Jan. 15, 14)«. Kdor hoče biti torej uslišan, mora Jezusove zapovedi izpolnjevati. Zato nam kliče *v današnjem sv. berilu* sv. Jakob: »Preljubi! Bodite izpolnjevavci besede in ne samo poslušavci, s čimer bi se sami sebe goljufali«. Kdor samo posluša besedo, pa je ne izpolnjuje, je podoben smešnemu človeku, ki rad ogleduje svoj obraz v zrkalu, pa hitro pozabi, kakšen je, da mora spet iti in se ogledati. Sv. Jakob nam priporoča, da se moramo dobro pogledati¹⁾ v postavo Gospodovo in v njej zvesti ostati izpolnjujoč zapovedi. Katere zapovedi treba pred vsem izpolnjevati, ako hočemo biti ljubljenci božji, nam sv. Jakob tako-le razodeva: »Ako kdo meni, da je pobožen in ne drži v brzdah jezika, temveč svoje srce zapeljuje, t. j. kdor se sam sebe slepi misleč, da grehi z jezikom, na pr. opravljanje, obrekovanje, preklinjevanje, nesramno govorjenje itd. niso nič, tega pobožnost je prazna«. Potem pa dostavlja sv. Jakob: »Čista in neomadežana vernost ali pobožnost pred Bogom in Očetom je ta: Obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi in se neomadežanega ohraniti pred tem svetom«. Kdor hoče biti torej ljubljenec božji in

¹⁾ Na pr. pri duhovnih vajah ali pri sv. misijonu.

hoče biti gotovo uslišan, mora ubogim in potrebnim usmiljenje izkazovati in se čuvati umazanosti in nesramnosti tega sveta. Ne tisti, ki le govori: Gospod, Gospod! bo uslišan, ampak tisti, ki živi, kakor je Jezus učil. Če hočemo torej videti čudeže svojih molitev, moramo sveto živeti po božjih zapovedih. Pravijo, da ni več čudežev, kajpada jih ni, ker ne živimo tako, kakor verujemo. Živimo sveto in pobožno in bomo videli vsak dan nove čudeže! Vsak dan se bomo Bogu zahvaljevali za čudeže in velike dobrote, ki nam jih bo izkazal. Ko nas ne bo uslišal, se mu bomo še bolj zahvaljevali, ker bomo spoznali, da nam je dal kaj drugega, kar je še boljše ali pa da nas je obranil velike nesreče.

Kristus je vedno zahteval vero. Rekel je: »Vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, boste prejeli (Mat. 21, 22)«. Tistemu slepcu, ki je vpil na cesti: »Jezus, sin Davidov, usmili se me!« je Kristus rekel: »Kaj hočeš, da naj ti storim?« On pa je odgovoril: »Gospod, da vidim!« In Jezus mu je rekel: »Izpreglej, tvoja vera ti je pomagala!« In hitro je izpregledal ter je za njim šel in Boga častil. (Luk. 18).

Vera mora biti živa, ako hočemo biti res uslišani v molitvah. Zato se zahteva, kakor pravi Kristus, tudi ljubezen. Kdor ljubi Jezusa, prejme vse in ima dobrih uspehov.

Sv. Dominik je z velikim uspehom pridigal v Boloniji. Včasih je govoril tudi po dvakrat na dan pa je vselej imel mnogo poslušavcev in mnogo uspeha. Ko je nekega dne stopil s prižnice, ga nekdo popraša, po kateri knjigi da prireja svoje pridige. Sv. Dominik mu reče: »Po knjigi lju-

bezni!« To so prelepe besede, ki dokazujejo, da imamo uspehe le, če ljubimo Boga in bližnjega. To pravilo velja za vse. Kdor hoče imeti uspehe, kdor hoče biti uslišan, mora imeti ljubezen do Boga in do bližnjega.

*

*

*

4. Nikar torej ne mislimo, da je obljuba Kristusova prenehala in da bi bilo treba sv. evangelij popraviti. Ne sv. evangelija, ampak sebe moramo popraviti in bomo spoznali, da so besede Kristusove resnične: »Do zdaj niste nič prosili v mojem imenu. Prosite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno«.

Moč molitve se zlasti kaže v življenju in delovanju svetnikov. Pobožna povest o sv. Severinu pravi, da je Bog vse njegove goreče prošnje uslišal in da je z molitvijo delal velike čudeže.

Na vso okolico, kjer je sv. Severin stanoval, je prišla strašna kazen — celi oblaki kobilic, ki so vse zelenje pojedle. Ljudje so se zatekli k sv. Severinu proseč, naj bi molil za odvrnitev te kazni. Sv. Severin je ukazal, naj bi vsi z molitvijo, s postom in miloščino prosili Boga pomoči. Hkrati je ostro prepovedal hoditi na polje. Rekel je, da bi s tem prepodili usmiljenje božje. Bog sam bo v tem slučaju pomagal. Le en siromašni kmetič ni bil temu ukazu pokoren. Šel je na njivo pobirati kobilic. Pa kaj se zgodi? Kakor bi trenil so izginile z vseh njiv kobilice, le na njegovi njivi so ostale in vse do golega pojedle. Sedaj je vse ljudstvo drlo gledat ta veliki čudež. In res! Le njegova njiva je bila vsa do golega objedena.

drugod pa, kakor bi odrezal, vse lepo zeleno. Siromašni kmetič je jokal in zatrjeval sv. Severinu, da hoče biti v bodočnosti pokoren, da bi se mogel le prehraniti. Sv. Severin pa je dejal ljudem: »Sedaj je pošteno, da tega siromaka celo leto preživljate, ker vam je njegova kazen lep nauk, kako morate biti ponižni in pokorni«. Tako so tudi storili.

Neka ženska, ki je bila že dolgo časa bolna, je zgubila zavest. Bila je ko mrtva, da so mislili že na pogreb. Jokali so okolu nje kakor okolu mrliča. Nekateri bolj pogumni pa so jo dvignili in nesli pred vrata sv. Severina. Svetnik jih vpraša: »Kaj hočete tu?« Rekli so: »Da bi se nezaveštna s tvojo molitvijo spet zavedela!« Sv. Severin pa zakliče: »Kaj zahtevate od mene siromaka, tako velikih reči! Saj jaz sem nevreden človek! Kaj bi maral, ko bi le sam sebi mogel izprositi odpust grehov!« Oni pa so rekli: »Mi verujemo, da ji ti s svojo molitvijo lahko izprosiš zdravja!« Sv. Severin se je dal preprosi in je začel prav goreče in zaupno moliti. Žena je takoj vstala in začela govoriti. Svetnik pa je rekel: »Nikar ne mislite, da sem jaz to storil! To je storila vaša vera! Bog dopušča take reči, da se utrjuje vera v Stvarnika, ki dela čudeže v nebesih in na zemlji, ki spravlja izgubljene na pravo pot in mrtve obuja v življenje. Žena, ki je bila ozdravljena, je po treh dneh že delala.

Iz življenja sv. Severina in drugih svetnikov bi vam lahko povedal še mnogo čudežev, ki so se dogodili na njih gorečo molitev. Iz teh zgledov je razvidno, da je molitev vsemogočna, da je pred

Bogom veljaven denar, s katerim si lahko vse kupimo. Molitev je čudežno sredstvo, s katerim si lahko vse pridobimo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

5. Molitev je vseмогоčno sredstvo. Bog je vseмогоčen po svojem bistvu, človek pa po ponižnosti, po ponižni molitvi. Bog je vseмогоčen, ker je vse ustvaril iz nič, človek pa, če spozna svoj nič in če ponižno prosi miloščine od Boga.

Verska resnica je, da Bog usliši vsako molitev, če je resnično opravljena v Jezusovem imenu. To velja, ko molimo zase, pa tudi ko molimo za bližnjega, če ta ne nasprotuje milosti in volji božji.

Sv. Patricij je bil apostol Ircev. Na Irsko ga je poslal papež Celestin I. 432. po Kr., da bi pagane izpreobrn timer katoliški veri. V tridesetih letih velikega truda je izpreobrn timer skoraj celo deželo, je dal sezidati 365 cerkva in veliko samostanov. Novokrščenci so tako pobožno živeli, da se je irski otok imenoval otok svetnikov in so do današnjega dneva Irci ostali zvesti katoličani.

To je dosegel zlasti z gorečo molitvijo. Noč je delil v tri dele: v prvem delu je zmolil sto psalmov, v drugem ostalih petdeset in druge molitve, v tretjem pa je počival z glavo na trdem kamenu. Vsak dan je do tristokrat na kolena padel in Boga molil in je mej molitvijo vsako uro do stokrat križ naredil.

Kdor toliko moli, zna tudi prav delati in živet. Delo sv. Patricija na Irskem traja po 1500 letih še danes. Katoliška vera, ki jo je on označeval, je na Irskem trdna.

Ob času, ko je Atila vdrl s hunsko vojsko na Francosko, je živela v Parizu sv. Genovefa, ki jo praznujemo dne 3. januarja. Ves Pariz je bil v strahu, da pridejo Huni tudi v mesto, kjer bi vse požgali in pomorili. Mnogi Parižani so bežali v tuje kraje. Takrat je sv. Genovefa zbrala gospe in žene k molitvi v cerkev. Povedala jim je z gotovostjo, da bo molitev odvrnila Atilo od Pariza. Molili so neprestano po dnevu in po noči. Bog je nepričakovano uslišal to molitev. Huni so se obrnili drugam. Tako je bila uslišana nje molitev.

Takrat je živel v Parizu kralj Hilderik, ki je bil obsodil nekaj zločincev v smrt. Sv. Genovefa je že večkrat izprosila takim ljudem milosti. Kralj Hilderik se njenim prošnjam ni mogel ustavljati, čeprav je bil pagan. Toda sedaj je dal zapreti vrata na morišče, da bi svetnica ne prišla tja in bi ga morda ne pregovorila. Svetnica, ki je celo noč molila za zločince, je šla kakor po navadi na morišče. Prišla je pred zaprta vrata — in glej, ta so se sama odprla. Čuvaji so se kar prestrašili. Ko je prišla tja, je začela tako milo prositi, da je kralj vse zločince pomilostil.

Lahko bi vam navedel sto in sto zgledov iz življenja svetnikov, ki pričajo, kako so svetniki in svetnice božje molili, da so dosegli potrebne milosti in da so svoje duše zveličali. Sv. apostol Jakob, mlajši, ki je bil škof v Jeruzalemu, je toliko klečal in molil, da mu je postala koža na kolenih kakor podplat.

Posnemajmo svetnike in svetnice božje, da dosežemo potrebnih milosti za čas in večnost. Le tisti, ki zna prav moliti, zna tudi prav živeti. Molitev je mnogo bolj uspešna, ko naše naporno delo, ki nič ne velja, če Bog ne da svojega blagoslova.

*

* * *

6. Molitev sv. Patricija za izpreobrnitev paganov je bila Bogu posebno všeč. Posnemajmo ga in molimo goreče vsak dan za izpreobrnitev grešnikov, zlasti pa molimo v našem času za dobro vzgojo mladine, od katere je odvisna vsa bodočnost. To je najsvetejši namen, ki ga je sam Jezus najslavesnejše priporočal. Ko se je po vstajenju prikazal ob tiberijskem morju, je rekel sv. Petru: »Simon Jonov, ali me ljubiš bolj kakor ti-le?« Peter odgovori: »To je da, Gospod, ti veš, da te ljubim«. Jezus mu reče: »Pasi moja jagnjeta«. Toda Jezus mu reče spet: »Simon Jonov, ali me ljubiš?« Sv. Peter mu odgovori: »To je da, Gospod, ti veš, da te ljubim!« Jezus mu vdrugič reče: »Pasi moja jagnjeta!« Pa Jezus ga vpraša tretjič: »Simon Jonov, ali me ljubiš?« Peter je bil žalosten, ker mu je Jezus vtretjič rekel: »Ali me ljubiš?« in mu je odgovoril: »Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim!« Gospod mu je rekel: »Pasi moje ovce!«

Dvakrat je tedaj Jezus rekel sv. Petru: »Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta!« in le enkrat: »Pasi moje ovce!« Tista jagnjeta, ki jih je ukazal Jezus pasti, so otroci, so sploh mladina, za katero moramo nad vse skrbeti, jo lepo vzgajati in jo voditi po pravi poti na dobro pašo.

Papeži nam to priporočajo, ker morajo to priporočati po najslovesnejšem ukazu samega Jezusa. Najsvetejša dolžnost papežev, škofov, duhovnikov, redovnikov in redovnic je: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta! To je srčna želja Jezusa Kristusa. Z nobeno rečjo ne vstrezamo Srcu Jezusovemu bolj ko s to, da se trudimo za dobro vzgojo mladine.

Vsi, ki so vpisani v apostolstvo molitve, naj imajo pogostoma pred očmi to srčno željo svojega Zveličarja: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta! in naj srčno molijo, da bi ti, katerim je vzgoja otrok izročena, dobro izpolnjevali svojo nalogo.

Pred vsem so po božji postavi poklicani stariši. Otroci so prejeli telesno življenje iz družine. Zato je v prvi vrsti družina poklicana, da da otroku tudi krščansko življenje, krščansko vzgojo. Stariši pa tudi drugi člani družine so poklicani, da navajajo otroke z besedo in lepim zgledom k dobremu krščanskemu življenju.

Mnogo je diandanes starišev, ki dajejo z besedo in z dejanjem otroku slab zgled. Za te hudobne in zamikarne stariše moramo posebno moliti, ker otroci iz takih družin postajajo navadno hudobni. Kako naj bo otrok dober, če sliši v hiši samo preklinjevanje in vidi samo prelamljanje božjih in cerkvenih zapovedi?

Res je sicer, da so nekateri stariši sami nevedni, nesposobni in da ne znajo učiti in vzgajati otrok. Učili se niso nikdar nič in zato ne znajo tudi nič.

Bilo bi pa krivo, ko bi si mislili, da so otroci preprostih kmetških starišev in delavcev vedno

slabo vzgojeni. Dobijo se preproste družine, v katerih se otroci prav dobro vzgajajo, čeprav niso stariši učeni. Kaj je v teh družinah in pri teh stariših, kar nadomestuje izobrazbo? To je strah božji! Stariši, ki imajo strah božji in ki učijo otroke strahu božjega, so prav dobri vzgojevalci, čeprav nimajo izobrazbe. Strah božji vse nadomesti. Mnogi izmed nas nismo imeli učenih in Bog zna kako izobraženih starišev, pa vendar so nas vodili po pravi poti, da smo kaj postali in da si kaj tudi upamo.

Nasprotno pa imajo tiste družine, v katerih ni strahu božjega, prav gotovo slabe otroke, čeprav bi stariši bili izobraženi.

Dne 17. avgusta praznujemo sv. Maksima, ki je bil deček, pa je s svojimi šesterimi brati hlabro pretrpel mučeniško smrt. Hoteli so ga kot otroka pregovoriti, naj ne bo tako neumen, da bi šel v smrt za sv. vero. Toda deček je odgovoril: »Naj me nihče ne loči od mojih bratov. Ž njimi sem živel v strahu božjem, ž njimi hočem trpeti, ž njimi upam doseči večno slavo«. Vsi so pogumno umrli za Jezusa. Hoteli so jih z ladjo zažgati na morju. Ker pa je bilo to po nadnaravni moči zabranjeno, so vsem sedmerim bratom z vesli črepinje raztolkli.

Tako je strah božji rodil sedem svetih mučnikov mladeničev, mej katerimi je bil sv. Maksim še otrok!

Molimo tedaj prav goreče, naj bi nam Bog dal mnogo takih družin, v katerih bi bil strah božji. Strah božji je glavno sredstvo dobre krščanske vzgoje, ki vse druge nedostatke nadomesti.

Beremo o gospe Vaughan, da je imela pet hčera in osem sinov. Želela je srčno, naj bi se vsi njeni otroci posvetili duhovskemu ali redovniškemu stanu. V ta namen je vsak dan molila eno uro pod Najsvetejšim. Bog je molitev uslišal. Vseh pet hčera je stopilo v samostan. Od osmih sinov pa jih je šest bilo duhovnikov. Med temi šestimi duhovniki so trije postali škofje in sicer Karel Herbert Vaughan, najstarejši, ustanovitelj prve angleške misijonske hiše v Mill Hill, drugi Roger, nadškof v Sydneyu v Avstraliji in tretji John v Sebastopolu.

Vse to je dosegla srčna molitev njih dobre matere.

Kristus je rekel: »Ako ne boste jeli mesa. Sinu človekovega in pili moje krvi, ne boste imeli življenja v sebi (Jan. 6, 54)« in »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje«. Iz teh besedi je razvidno, da otroci in sploh mladina ne more imeti življenja v sebi, da ne more napredovati v krščanskem življenju, ako ne hodi pogostoma k sv. obhajilu. Toda kako bo mladina hodila pogostoma k sv. obhajilu, če stariši skoraj nikoli ne gredo. To je velikanska škoda za mladino, ker je Jezus v najsv. zakramentu najboljši učitelj otrok in mladine. »Pustite otročičem, naj prihajajo k meni« — kliče Jezus.

Ko je papež Pilj X izdal ukaz, naj dušni pastirji skrbijo, da bodo otroci že od šestega leta dalje, t. j. od časa, ko dobijo pamet, pristopali k sv. obhajilu, je bil nek župnik na to žalosten in nevoljen, češ: Kaj nam sedaj nalagajo, saj še otroci dvanajstih let nimajo prave pameti in pravega razumevanja?! Ta gospod župnik je do-

puščal otroke k prvemu sv. obhajilu še-le ob dvajnajstem letu, ko so mu znali ves krščanski nauk. Imel pa je pri sebi mater, kateri se je bil o papeževem ukazu pottožil. Stara mamica pa mu je rekla le te pametne besede: »Oh, saj je to prav, kar ukazujejo sv. Oče! Nihče ni bolj vreden pristopiti k milemu Jezusu ko otroci!« Te besede so zadostovale, da je g. župnik takoj spoznal, da je tako prav.

Otroci morajo tedaj zgodaj začeti s sv. obhajilom, ko niso še izgubili milosti božje, ki so jo prejeli pri sv. krstu. Otroci morajo rasti na starosti, modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi.

*

*

*

7. Nadalje moramo v naših dneh srčno moliti, naj bi sv. cerkev dobila prostost, da bi mogla svobodno izpolnjevati ukaz Jezusov: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta! Cerkev imenujemo mater, ker nas preraja v otroke božje pri sv. zakramentih. Kaj pomaga človeku, če ima tudi vse bogastvo tega sveta, če pa ni otrok božji. To je čast vseh časti, da smo otroci božji in sinovi Najvišjega.

Tudi države so od Boga in imajo svoje pravice, toda nobene pravice nimajo jemati cerkvi tisto prostost, ki jo je njej dal sam Jezus. Dolžnost držav in državnih oblasti je spoštovati Kristusovo cerkev in skrbeti, da svobodno lahko vzgaja otroke božje, kakor mora tudi cerkev spoštovati državo in državno oblast in jo na svoj način podpirati, da more dosehati svoj namen, t. j. časno blaginjo in srečo vseh državljanov.

Molimo tedaj goreče za dobro vzgojo mladine, kakor želi Jezus: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta! Prošimo Boga, naj bi nam dal mnogo družin, v katerih bi se vzgajala deca v strahu božjem, naj bi dal sv. Cerkvi prostost vzgajati otroke božje, pa naj bi dal tudi take voditelje državam, ki bi cerkvi ne kratili pravic in ki bi tudi sami skrbeli za dobro vzgojo mladine, da bi naša mladina rastle ne le na starosti, ampak tudi v strahu božjem, na modrosti in milosti božji pred Bogom in pred ljudmi.

*

* *

8. Izgovarjajo se včasih rokodelci in delavci, da nimajo časa za molitev, ker morajo delati. Nekateri opuščajo celo kratko jutranjo in večerno molitev in živijo kot živali. Toda v katoliški cerkvi častimo svetnike iz vseh stanov tudi iz rokodelskega in kmečkega stanu. Sv. Izi-dor je bil kmet, sv. Balldomer je bil kovač, sv. Krišpin je bil črevljar itd. Vsi to so molili in si-cer mnogo molili. Kdor se izgovarja, da nima časa za molitev, ne govori resnice. Naj bo dela, kolikor hoče, za jed najdemo še vedno dovolj ča-sa. Nihče se ne izgovarja, da nima časa za jed. Toda prav tako potrebna kakor jed je molitev. Jed je hrana za telo, molitev hrana za dušo. Če imaš čas za jed, ga moraš še bolj imeti za molit-ev, ki je hrana za tvojo dušo. Kolikor je duša več vredna kot telo, toliko je molitev bolj po-trebna in važna kot jed. Svetniki so tudi mej de-lom dobivali čas za molitev. Navadno so tudi dela taka, da lahko mej opraviлом povzdigujemo

duha k Bogu. Ob nedeljah in praznikih vzamemo lahko tudi kako lepo knjigo v roke, da sprejmemo v sebe še kaj boljše hrane kot navadne dneve v tednu.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

9. »Tisti dan boste v mojem imenu prosili in ne rečem, da bom jaz za vas prosil Očeta, zakaj Oče sam vas ljubi, ker ste vi mene ljubili«. Tako beremo v damašnjem sv. evangeliju. Ob drugi priliki je Kristus rekel: »Niste vi mene izbrali, ampak jaz sem vas izbral in vas poslal, da greste in sad obrodite in da sad vaš ostane da vam nebeški Oče da, karkoli ga boste prosili v mojem imenu (Jan. 15)«. Tako je Kristus naročil apostolom. Te besede pa ne veljajo samo apostolom, ampak tudi njih naslednikom, škofom in mašnikom, pa tudi vsem vernikom. Vsi moramo sad roditi, pa ne kakršenkoli sad, ampak tak sad, ki ostane vekomaj.

Če je pa kdo izpolnjeval te besede Kristusove natančno, jih je izpolnjeval prav gotovo svet Vincencij Pavelski. V tem oziru ga lahko prištevamo mej najslavnejše može vseh časov.

Le oglejmo si tega moža in njegova dela, ki bodo ostala vekomaj in premislimo dobro, kako je to dosegel, kakšnih sredstev se je posluževal in kako je živel?

*

*

*

10. Njegovih del je brez števila. Naj navedem le nekatera glavna dela: Pred vsem imamo dva reda, ki sta razširjena po vsem svetu, t. j. red misijonarjev ali lazaristov, ki se imenujejo lazaristi po samostanu sv. Lazarja v Parizu in pa red usmiljenih sester, ki strežejo po bolnicah in pomagajo tudi pri misijonih. Poleg teh dveh redov treba imenovati Vincencijevo družbo, ki jo je on zamislil in so jo potem drugi ustanovili in razširili po vsem svetu. To so trije veliki sadovi, ki so dobro ohranjeni še dandanes in so zapisani v večnih bukvah z zlatimi črkami. Dalje je ustanovil žensko društvo, ki naj bi podpiralo skrite in sramežljive siromake, ki se sramujejo beračiti, ki pa silno trpe zlasti po velikih mestih. To društvo še dandanes deluje po nemških in francoskih krajih, kjer imajo boljšo socialno organizacijo ko pri nas. Ustanovil je Oskrbovalnico za najdenčke, katerih je bilo v tistih razdirjanih in nesramnih časih vsak dan veliko.

Poleg teh glavnih ustanov imamo še mnogo drugih, ki imajo sv. Vincencija za početnika. Tako je ustanovil samostan sv. Magdallene za zapeljana dekleta; zavod za razuzdane mladeniče; bolnico v Parizu; družbo devic za poduk ženske mladosti; hčere previdnosti za zapuščena dekleta; bolnico za onemogle rokodelce; bogoslovnico v Parizu; zavod za umobolne; domove za duhovne vaje; družbo sv. Karla Bor. za berače in siromake in še eno bolnico za vse siromake in bolnike v Parizu. Ko vse to premišljujemo, se moramo res čuditi, kako je mogel vse to izvršiti en sam mož. In vse to stoji večinoma trdno še do današnjega dne in bo gotovo ostalo, dokler bo svet stal.

Poleg vsega tega je imel skoraj neprestano govore in misljone in je bil duhovni voditelj več samostanov reda »Marijinega obiskovanja«, ki ga je ustanovil njegov prijatelj sv. Frančišek Saleški. Vse te samostane je sv. Vincencij poživil in prenovil ter jih na ta način ohranil, da niso razpali, ampak da lepo delujejo do današnjega dne.

Njegova dela, ki so njegovi sadovi, so tako velika in trajna, da ga v zgodovini ne najdemo moža, ki bi mogel izkazati toliko trajnih del.

Pri vsem tem moramo pomisliti, da ni imel sv. Vincencij sam nobenega premoženja. Da je mogel dokončati bogoslovske študije, je moral oče prodati volli od pluga. Božja previdnost mu je od dneva do dneva donášala toliko darov, da je razdal mej siromake in potrebne, kakor računajo, do 60 milijonov frankov. Ta sredstva mu je donášala božja roka ali božja previdnost, na katero edino se je sv. Vincencij zanašal. Če ga je hotel kdo radi tega hvaliti, je takoj pretrgal govor z besedami: »Saj jaz sem sin ubogega kmeta in sem v mladosti ovce pasel!«

*

*

*

11. Vpraša se, kaj je dajalo temu svetniku moč, da je toliko sadov dosegel, ki vsi trajajo. Mi se tudi včasih veliko trudimo in molimo, pa malo dosežemo in še to se kmalu zgrudi.

Kristus je rekel: Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil, da greste in sad obrodite in da sad vaš ostane. Vpraša se, kakšen mora biti naš sad, da ostane, kakor zahteva od nas

Kristus. Sv. očetje pravijo, da je tisti sad ljubezen božja, iz katere morajo izvirati in s katero morajo biti združena vsa naša druga dela, ako hočemo, da ostanejo.

Bog je dal na sinajski gori deset zapovedi, a vse te zapovedi so prav za prav ena zapoved, namreč zapoved o božji ljubezni. Ko so farizeji vprašali Kristusa: »Katera je največja zapoved?« je Kristus odgovoril: »Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči! To je prva in največja zapoved. Druga pa tej enaka je: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. V teh dveh zapovedih je vsa postava in so vsi preroki«.

Tako je Kristus potrdil, da so vse zapovedi, da je vsa postava in da so vsi preroki v ljubezni do Boga in v ljubezni do bližnjega. Zato so bile vse zapovedi v starem zakonu zapisane na dveh tablah ali kamenitih ploščah. Prav za prav pa ste obe zapovedi o ljubezni samo ena zapoved, kakor razlagajo sv. Očetje, kajti kdor resnično ljubi Boga, ljubi tudi bližnjega, ker bližnjega moramo ljubiti zavoljo Boga in kdor resnično ljubi bližnjega, ljubi tudi Boga, ker ga mora ljubiti zavoljo Boga. Lahko torej rečemo, da sad, ki ga Kristus od nas zahteva, je ljubezen božja, ki bo vekomaj trajala.

*

*

*

12. V tem obstoji skrivnost delovanja sv. Vincencija Pavelskega. On je že od rosne mladosti, ko je bil še pastirček na domačih pašnikih, gorel v ljubezni božji. Ko je bil še doma pastir-

ček, je nekega dne srečal na potu siromaka, ki se mu je tako zasmilil v srce, da mu je dal ves denar, ki si ga je bil do takrat prihranil. Ob drugi priliki je deček Vincencij nesel moko iz mlina, pa je na poti srečal berače, ki so se mu smilili. Kaj je storil deček? Vedel je, da je njegov oče usmiljen in radodaren, zato se ni prav nič obotavljal. Položil je vrečo na tla, jo odprl in dal moke beračem.

Tako se je njegova ljubezen zavoljo Boga jela kazati že v rosnih mladostih. Ta ljubezen je bila v teh dveh slučajih do bližnjega, a bila je zavoljo Boga in zato tudi prava božja ljubezen.

Ljubezen božja je v njegovem srcu rasla od dneva do dneva. Hotel je biti ves enak križanemu Kristusu ki je bil sama ljubezen. Njegovo srce je želelo in hotelo le, naj bi vsi ljudje Boga in Jezusa spoznali, ga častili in ljubili.

*

*

*

13. Ta sv. ljubezen božja ga je spremljala celo življenje in je vodila vse njegovo delovanje. Ker obsega resnična ljubezen božja vso postavo in vse preroke, je iz tega razvidno, da so bile s to njegovo ljubeznijo združene vse sv. čednosti in vsa dobra dela. Zato občudujemo na tem sv. možu nepremagljivo potrpežljivost, kajti sv. Pavel pravi, da je ljubezen potrpežljiva, da vse prenese in vse pretrpi. Dalje vidimo na njem resnično ponižnost in krotkost, kakor pravi sv. Pavel, da se ljubezen ne napihuje, ni časti lakomna, ne išče svojega in da se ne da razdražiti. Sv. Vincencij je rad ponavljal besede iz sv. Pisma: »Ne

meni, Gospod, ne meni, ampak tebi samemu bodi čast!« Iz te njegove ponižnosti si razlagamo, zakaj je on najraje deloval mej kmeti, delavci, mej bolniki in celo mej jetniki, ki so ga ljubili in za njim hodili ko ovce za dobrim pastirjem. Nekega dne je prišel v ječo, ko so pretepali nekega moža. Sv. Vincencij prosi, naj s pretepanjem odnehajo. On je z eno samo besedo več dosegel ko vsi stražniki s pretepanjem. Ker je imel ta mož doma ženo in otroke, je sv. Vincencij prosil, naj ga izpusté, da bo lahko skrbel za stradajočo družino. Ker se je pa stražnik bal, se je sv. Vincencij sam ponudil, da hoče ostati mesto njega v ječi zakovan in opravljati vsa težka dela, ki so jih morali opravljati jetniki. Tako se je tudi zgodilo. Sv. Vincencij je postal jetnik za druge. Prijatelji so ga dolgo časa zastonj iskali. Ko ga najdejo v ječi, ostrmijo nad toliko ponižnostjo. Predstojnik ječe pa ga takoj oprosti.

Tako je sv. Vincencij z ubogimi hodil in uboge tolažil, kakor beremo v sv. evangelliju o Kristusu.

Iz njegove ljubezni do Boga je dalje izviralo njegovo trdno zaupanje v božjo previdnost. V životopisu beremo o njem to-le mično dogodbico: Nekega dne je razdal siromakom ves denar, ki je bil pri hiši. Nato pride oskrbnik ves žalosten k njemu v celico in mu reče: »Gospod, jaz nimam več nití vinarja!« Sv. Vincencij pa mu odgovori veselo: »O kako veselo sporočilo! Čast za to Bogu! Sedaj lahko pokažemo, ali zaupamo v previdnost božjo«. In začel je oskrbnika podučevati, da je tudi uboštvo in pomanjkanje velika dobrota božja, ker uboštvo nas priganja, da se spo-

minjamo Boga in da povzdigujeemo k njemu svoje srce. V uboštvu je večkrat skrita velika milost božja, ki je mi ne poznamo. Vedeti moramo, da nismo nikdar bogatejši, ko takrat, ko postanemo enaki Jezusu — siromaku in na križ pribitemu.

In sv. Vincencij ni bil osramočen v svojem zaupanju v Boga. Že drugi dan mu je nepoznana oseba prinesla v dar tisoč frankov. Zato je imel navado govoriti: »Zakladi božje previdnosti so neizmerni, le naše slabo zaupanje dela božji previdnosti nečast«.

Iz ljubezni do Boga in iz ljubezni do bližnjega je uvedel ljudske misijone. Ti misijoni imajo namen, da ljudje napravijo dobro spoved in se trajno poboljšajo. Prigodilo se mu je namreč nekega dne, da je bil klican k umirajočemu kmetu. Sv. Vincencij je po kratkem razgovoru spoznal, da je umirajoči kmet potreben dolge spovedi, čeprav je slovel kot dober in pošten kmet. Sv. Vincencij ga toliko časa ljubeznivo nagovarja, dokler umirajoči ne prizna, da je več let zamolčeval velike smrtne grehe. Ta slučaj s tem poštenim in dobrim kmetom odpre sv. Vincenciju oči, da spozna, kako potrebni bi bili sv. misijoni za vse ljudi. V začetku je le sam pridigal, kmalu pa je začelo toliko ljudstva obiskovati sv. misijone, da so mu morali priti na pomoč še jezuitje in drugi duhovniki. Ti ljudski misijoni se od takrat do današnjega dne opravljajo mej ljudstvom in so za krščansko življenje največjega pomena.

Tudi pri sv. misijonih se je očitno pokazala milost božja in poseben blagoslov božji.

Iz njegove goreče ljubezni do Boga je izvirala zlasti njegova gorečnost v *molitvi*. Brevir je molil kleče. Istotako je tudi sv. pismo bral kleče. On ni izkazoval siromakom, jetnikom in bolnikom le telesnih dobrot, ampak je tudi goreče molil za dušno in telesno blaginjo. Ko je šel od doma, je vselej prej pokleknil pred talbernakelj, istotako je storil vselej, ko se je s poti vrnil domov. Kadarkoli je prišel do župne cerkve, je vselej stopil vanjo in nekoliko pomolil pred Najsvetejšim. Na oltar je stopal s tako ponižnostjo in s takim strahom božjim, da je rekel: »Ko bi ne bil že v mladosti postal mašnik, ne bil mogel nikoli več tega koraka storiti«.

*

*

*

14. Posnemajmo sv. Vincencija v njegovih delih in sv. čednostih — ki so izvirale vse iz ljubezni božje. Da bi ga mogli doseči v vseh rečeh, je izključeno. Šestdeset milijonov frankov ne bomo mogli mi nikdar nabrati ter jih razdeliti med siromake — toda ljubezen božja je tudi v naših srcih lahko velika in celo neizmerna. Urimo se tedaj zlasti v ljubezni božji. Če hočeš biti enak ponižnemu sv. Vincenciju, premišluj vsak dan velike dobrote, ki jih deli Bog tebi in vsem ljudem. Vse, kar imamo, kar jemo in pijemo, vse, s čimer se oblačimo in sploh vse, kar imamo dobrega, je od Boga. Iz tega premišljevanja se ti bo vnela resnična ljubezen božja. Ne žalimo zlasti božjega razpela in premišlujmo na njem neskončno ljubezen Jezusovo do nas. To nas bo vžgalo v priščrni ljubezni božji. Imejte v svojih

domovih obešeno božje razpeló na očitnem mestu, da se bo vsa družina lahko pogostoma ozirala nanje. Blagor družini, v kateri Kristus kraljuje, v kateri vlada božja ljubezen, kajti iz božje ljubezni izvirajo vse druge sv. čednosti, izvirajo vsa dobra dela, izvira sreča in zadovoljnost v življenju, v smrti in v večnosti.

Imamo svetnike iz vseh stanov, ki so leta in leta rabili le eno knjigo, t. j. božje razpelo. Iz te knjige so se učili ljubezni božje in so od dneva do dneva rasti v svetosti. O blaženi Armelli, ki se je spominjamo dne 24. okt., beremo¹⁾, da je od prve mladosti premišljevala pet ran Kristusovih. Iz tega premišljevanja je dobila veliko razsvitljenost, čeprav ni bila nikoli v šolah in gorečo ljubezen božjo, da se je odlikovala v vseh sv. čednostih in dobrih delih. Ker je tako prišrčno ljubila Boga in križanega Jezusa, so jo imenovali hčerko ljubezni. Živela je skoraj v istem času ko sv. Vincencij Pavelski.

*

*

*

15. Hodimo za svetniki in za svetnicami božjimi! Po zgledu sv. Vincencija Pavelskega skrbimo pred vsem, da bo gorela v našem srcu luč ljubezni božje. Potrebna je vera, potrebno je upanje, a najbolj potrebna je ljubezen. Če nimaš ljubezni, si kakor brneč bron ali kakor bučeč zvon. Če imaš pa resnično ljubezen božjo v svojem srcu, imaš vse druge čednosti.

¹⁾ Alban Stolz: Legende.

Skušajmo se torej vsak dan bolj vnemati v ljubezni božji. Branje životopisa sv. Vincencija Pavelskega nam bo v tem oziru veliko pomagalo, kajti ni ga bolj zanimivega životopisa kot je ta in sicer ne-le za odrasle ampak tudi za otroke in za mladino sploh. Zanimivosti v njegovem življenju se začenjajo že, ko je bil majhen pastirček na očetovih pašnikih in se končajo v visoki starosti petinosemdesetih let, ko je mirno v Gospodu zaspal. Tovariši duhovniki so ga prišli prosit ob smrtni uri blagoslova za nadaljevanje njegovih del, ponižni Vincencij pa je odgovoril: Ta, ki je delo začel, ga bo tudi dovršil. Kmalu potem je izdahnul svojo dušo. Njegova dela pa trajalo dalje, njegov životopis se bere po vsem svetu, da lahko rečemo: Njegov spomin je blagoslovljen..

Tega svetnika je resnično Jezus izbral in ga poslal, da sad obrodi in da njegov sad ostane. Delal je vse iz ljubezni božje, zato so njegova dela trajna in večna, kakor je Kristus rekel: »Niste vi mene izbrali, ampak jaz sem vas izbral in vas poslal, da greste in sad obrodite in da sad vaš ostane, da vam nebeški Oče da, karkoli ga boste prosili«.

* * *

* * *

16. Najlepši zgled¹⁾ ljubezni do Jezusa je bila Marija, prečista Devica, ki ni bila samo poslu-

¹⁾ Ponovimo vprašanja v Velikem katekizmu od 258 do 326.

šavka besede božje, ampak tudi izpolnjevavka in ki je prejela od nebeškega Očeta, karkoli ga je prosila. Kar je slišala Kristusa, je zvesto hranila v srcu in zvesto tudi izpolnjevala. Ona se ni nikdar pregrešila proti nobeni božji besedi ali zapovedi. Billa ni le brez madeža izvirnega greha, ampak tudi brez vsakega dejanskega greha, ker je bila milosti polna. Zato pa ni nihče tako ljubil Boga in Jezusa ko Marija. Kristus je rekel: »Kdor moje zapovedi ima in jih izpolnjuje, tisti je, ki mene ljubi. (Jan. 14, 21). . . Vi ste moji prijatelji, ako delate, kar vam zapovedujem (Jan. 15, 14)«. Ker je Marija natančno izpolnjevala božje zapovedi, ker ni sploh nobenega greha storila, je razvidno, da ni nihče tako ljubil Boga ko ona.

*

*

*

17. Posnemajmo jo v tem, ako hočemo, da bo Bog naše molitve tako usliševal, kakor je Marijo vselej uslišal, ko ga je česa prosila. Mi se večkrat tožimo, da molimo, pa da nas Bog ne usliši, toda če vse dobro premislimo, smo vedno le sami krivi, da Bog naše molitve ne usliši. Mej pogoji, ki se naštevajo za dobro molitev, katero Bog prav gotovo usliši, je glavni pogoj, ki obsega vse druge pogoje, ta-le: Da *molimo v Jezusovem imenu*. Kdor moli v Jezusovem imenu, moli pobožno, ponižno, zaupno, vdano v voljo božjo in stanovitno ter prosi le takih reči, ki so Bogu v čast in duši v zveličanje. Glavni pogoj torej, ako hočemo biti prav gotovo uslišani je, da molimo v Jezusovem imenu. To je slovesna obljuba Jezu-

sova, ki je rekel: »*Resnično, resnično, povem vam, ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Do zdaj niste ničesar prosili v mojem imenu. Prosite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno*«.

Obljuba Kristusova je gotova. Kristus je rekel brezpogojno: »Karkoli boste prosili v mojem imenu, vam bo dal (Jan. 16)« in: »Prosrite in se vam bo dalo. Kdor prosi, prejme (Luk. 11)«. Zato učijo vsi sv. očetje, da je molitev v tem oziru vsemogočna, ako jo dobro opravimo. To se posebno ujema z besedami, ki jih je Bog govoril sv. Margareti Alacoque: »Prosi me po predragem srcu mojega Jezusa in dobila boš, karkoli boš hotela«.

Z molitvijo torej izprosimo lahko, karkoli hočemo, če molimo v Jezusovem imenu.

Molitev je prvo in glavno dobro delo, ker ž njim zadostujemo za grehe, si pridobivamo novih zaslug za nebesa, hkratu pa ima molitev tudi prosilno moč. Molitev je hkratu tudi prošnja, kar se ne more reči o drugih dobrih delih. Ž njo prosimo zase in za druge in če prav prosimo, gotovo prejmemo, ker je Kristus tako obljubil!

Ker je molitev tako silno dobro delo, prav zato nas satan med molitvijo najbolj moti. Sv. oo. pravijo, da nas pri drugih dobrih delih moti samo en hudobni duh, pri molitvi pa jih pride cela množica iz pekla. Tako imenitno dobro delo je molitev.

*

*

*

18. Kaj pa se pravi: moliti v Jezusovem imenu? Moliti v Jezusovem imenu se pravi moliti v živi veri in v goreči ljubezni do Jezusa. Tako je Kristus sam razložil, ko je rekel, kakor beremo *v današnjem sv. evangeliju*: »Tisti dan boste v mojem imenu prosili in ne rečem, da bom jaz za vas prosil Očeta, zakaj Oče sam vas ljubi, ker ste vi mene ljubili in ste verovali, da sem jaz od Boga izšel«. To je tedaj pogoj, ako hočemo biti uslišani pred Bogom. Ni dovolj sama molitev, treba je imeti živo vero v Kristusa in gorečo ljubezen do Njega. In dobro si moramo zapomniti, da gorečo ljubezen do Jezusa in do Boga ima le tisti, ki izpolnjuje zapovedi. So hudobneži dandanes, ki neprenehoma govore, da ni Boga, ker jih ne sliši, a se ne strašijo neprenehoma proklinjati in prelamljati božjih in cerkvenih zapovedi. Kako naj jih Bog usliši, ako Boga neprestano žalijo? Kdor hoče biti uslišan, mora zapovedi izpolnjevati in se neomadežanega ohraniti pred tem svetom, kakor pravi sv. apostol Jakob *v današnjem sv. berilu*. Mi moramo biti izpolnjevavci božje besede in ne samo poslušavci, s čimer bi se sami sebe goljufali.

*

*

*

19. Molitev je vsemogočno, božje sredstvo, s katerim lahko vse dosežemo, kar res potrebujemo in kar nam je v korist, ker je Kristus - Bog rekel: Kar-koli boste Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal.

Sv. Ludgarda (16. junija) je na stare dni oslepela, da ni bila za nobeno rabo več. Toda

Kristus se ji je prikazal in razodel, koliko dobrega lahko stori z molitvijo. Človek lahko stori z gorečo molitvijo več dobrega ko z drugim delom.

Včasih godrnjajo na starega ali bolnega človeka v hiši, češ, bolje bi bilo, da bi ga Bog vzel, da bi nas Bog rešil, a ne pomislijo, koliko dobrega lahko stori z molitvijo star in bolan človek. Morda ni nobenega v hiši, ki bi lahko toliko dobrega storil za družino, ko prav ta stara in bolna oseba, morda ni nobenega v hiši, ki bi bil toliko nesreč in nezgod odvrnil od premoženja in od živine ko ta bolna oseba s svojo molitvijo.

Kar velja o starih in bolnih ljudeh, velja še v večji meri o otrocih. Otroci, ki so dobro vzgojeni in ki goreče molijo, so največja sreča, kajti ti več dosežejo z molitvijo, ko drugi zdravi z delom. Goreča molitev več pomaga na polju, v vinogradu, pri živini ko naš trud in znoj. Oboje mora sicer biti, a hočem reči, da ne smemo ne starih ljudi in ne malih otrok zaničevati, če ne morejo delati, ker pa lahko molijo.

Naredimo danes vsi dober in trden sklep, da bomo goreče molili: jutranjo molitev, ob zvonjenju, večerno molitev, rožni venec, pri sv. maši itd., kajti resnične in večne so besede Kristusove: »Karkoli boste prosili nebeškega Očeta v mojem imenu, vam bo dal«.

*

*

*

20. V tem oziru moramo posnemati Marijo, prečisto Devico. Ona je bila izpolnjevavka božje

besede, ki je natančno živela po božjih zapovedih, da se ni nikdar pregrešila. Zato jo je Jezus vsakikrat uslišal, tudi takrat, ko je prosila za vino na ženitnini v Kani galilejski. Na njeno priprošnjo je Jezus premenil vodo v najboljše vino, da so se vsi čudili. Posnemajmo jo z lepim krščanskim življenjem, izpolnjujmo zvesto božje in cerkvene zapovedi, čuvajmo se greha in potem stopimo pred Božje obličje s prošnjami in molitvami in videli bomo čudeže. Nikar ne mislimo, da nas je Bog zapustil. Ne! Mi smo Boga zapustili.

Pobožnost do Marije, brezmadežne Device, naj nas privede spet k Bogu, da preneha mej nami hudobija, strašno bogokletstvo, nesramnost, nečistost, pohlepnost, nevoščljivost, zdražba in vojska. Mi ne smemo biti le poslušavci božje besede, ampak izpolnjevavci.

*

* *

21. Sv. Klara, ki jo praznujemo dne 12. avgusta, je imela prečudno zaupanje v božjo pomoč. Nekega dne je bil v samostanu en sam kruhek, čas kosila opoludne pa blizu. Klara pokliče strežnico, ki je imela napraviti mizo. Ukaže jej, naj polovico tistega kruha da hlapcem, od druge polovice pa naj nareže petdeset koščkov za sestre. Sestra odgovori: »Tu je potreba čudeža, da toliko koščkov narežem«. A ko je začela narezovati, se je kruh tako množil, da je vsaka sestra dobila velik kos. Ob drugi priliki je zmanjkalo olje. Sv. Klara vzame posodo, jo umije in postavi prazno na stran, da bi šli ž njo prosit ljudi olja. Ko jo pa vzamejo v roke, da bi šli prosit, jo najdejo polno olja.

Glejte čudeže, ki jih je delala goreča molitev sv. Klare!

Ob tistem času je cesar Friderik II. s pomočjo Turkov razsajal po Italiji: Pregarjali so papeže, požigali mesta, teptali polja, ropali cerkve in samostane. Tako pridejo tudi v Assisi, kjer je bil samostan sv. Klare. Razuzdani in neverni vojaki so sklenili napasti samostan po noči in ondi uganjati gnusobe. Nenadoma privihrajo s strašnim kričanjem in tuljenjem, postavijo lestve in splezajo na zidovje. Jokaje se zatečejo vse nune v celico opatinje sv. Klare, ki je bila takrat bolna. Sy. Klara jih potolaži in jim reče, naj trdno zaupajo v Boga. Potem da sebe in ciborij s presv. Rešnjim telesom prenesti k vratom, poklekne pred Najsvetejše in moli tako-le: »Ali je mogoče, o Bog, da bi tvoje služabnice, ki si jih tu skupaj združil, pale nevernikom v roke? Reši jih, o Gospod, ter mene ž njim! Ne daj zverem duš, ki te hvalijo!« Ko izgovori te besede, zasliši glas: »Pod mojo brambo hoš vedno!« Pri tej priči se loti sovražnikov veliki strah. Neka nevidna moč jih zapodi v beg. Nekateri popadajo z zidovja, drugi se zvrnejo z lestve. Vse zbeži. Tako je bil otet samostan in mesto Assisi.

Glejte, kako mogočna je molitev. Človek postane z molitvijo vsemogočen, kakor je vsemogočen Bog! Pogoj za to je, da molimo prav, da molimo v imenu Jezusovem: Resnično, resnično, povem vam, ako boste Očeta kaj prosili v Jezusovem imenu, vam bo dal!

* * *

* * *

* * *

22. Zakaj nas Bog včasih ne usliši, naj pojasni zgled:

Ob času cesarja Maksimiljana v tretjem stoletju po Kr. je trpel grozovite muke sv. Varus, ki ga praznujemo dne 19. oktobra. Mučili so ga pet ur, dokler ni izdihnil svoje duše v strašnem trpljenju. Ko je umrl, so rekli mučitelji ces. namestniku: »Kam naj denemo truplo?« Namestnik je rekel: »Nesite je iz mesta in psi naj je pojedó!«

To strašno mučeništvo pa je opazovala sveta ženska Kleopatra, ki je prišla iz Palestine in se je takrat mudila v Egiptu. Jokala se je bridko in je skrivaj pobrala truplo in je prenesla v domači kraj v Palestino. Tam so začeli takoj zelo častiti sv. Vara. Kleopatra je sezidala krasno cerkev njemu v čast in se je srčno vsak dan njemu priporočala. Imela pa je edinega sina, ki je zbolel. Tedaj je začela goreče moliti in se priporočati sv. mučeniku Varu za zdravje sinu. Prijela je sina, ki je imel silno mrzlico, v naročje in molila nad njim k Bogu in sv. Varu s celim srcem za njegovo zdravje. Toda o polnoči je sin umrl. Mati pa je začela obupno klicati: »O kakšno plačilo sem dobila od svetnika!« Vzela je mrtvega sina v naročje, je tekla z njim v cerkev sv. Vara, ga položila na oltar in vpila: »Vrni mi mojega sina! O kako nehvaležno mi je povrnil, kar sem zanj storila. Kar sem tebi v čast storila, sem storila, da bi sinu ohranila življenje. Daj mi spet sina, kajti drugače si tukaj razbijem glavo. Prosi Boga, naj mi obudi sina, kakor je že več-

krat obudil mrtve v življenje. Daj mojemu sinu življenje in vzemi namesto njega mene s tega sveta«.

Na tem zgledu vidimo, da je mati goreče molila, da bi se sinu življenje ohranilo, pa molitev ni bila uslišana. Tam pri oltarju je jokala in vpila. Duhovščina si ni upala k njej, da bi jo tolažila. Bila je tam pri oltarju cel dan in je ostala tam še čez noč. Opolunoči je bila od jokanja in vpitja tako trudna, da je zaspala. V sanjah pa se ji je prikazal sv. mučenik Varus in je k njej pripeljal sina dečka. Njiju oblačila so bila svetla ko luč, opasana sta bila s zlatim pasom in krona na glavah je bila vsakemu iz dvanajstih zvezd. Ko ju je Kleopatra zagledala, je pala na kolena in ju počastila. Sv. Varus pa je izpregovoril: »Kaj kričiš nad menoj, kakor da bi ti bil krivico storil in kakor da bi ti bil povrnil slabo za dobro? Dobro vem, kaj si meni storila in česa si me prosila, a jaz sem prosil Boga, naj tvojega sina ne pusti na zemlji, ampak naj ga raji vzame v nebesa. Ako pa le hočeš, vzemi ga spet!« Sin deček pa je rekel: »Ne, jaz ne grem več na zemljo! Nikar me ne podi od sebe in od družbe svetnikov, kjer sedaj stanujem!« Materi pa je sin rekel: »Pojdi proč! Ali je mogoče, da je mati tako nevoščljiva svojemu sinu, da bi ga hotela ločiti od nebeškega veselja in ga spet pahniti v pozemeljsko uboštvo?« Tedaj je mati zaklicala: »Vzemita me seboj, da bom z vami v nebesih vladala«.

Ko se je prebudila, je vse to trepetaje povedala ljudstvu. Pripravila je sedaj lepo belo obleko za mrtvega sina in ga položila v grob,

kjer je ležal sv. mučenik Varus. Od takrat ni več tožila. Živela je sveto in ko je umrla, so tudi njeno truplo dejali v isto grobnico.

Ta zgled lepo pojasnjuje, zakaj Bog ne usliši vsake naše molitve vselej, kakor prosimo. Bog nam da včasih kaj drugega, kar ima še večjo vrednost. Molitev je vedno vsemogočna, če jo prav opravimo. Bog ve vse bolje, kaj je nam koristno in potrebno. Zato pa le pridno molimo, zlasti sv. rožni venec in prepuščajmo vse neskončni modrosti in usmiljenosti božji! Tako bomo premagali vse, kar nasprotuje naši pravi sreči na zemlji in se bomo rešili večne pogube. Ne mislimo, da imamo samo mi nasprotstva, nevšečnosti in sovražnosti. Vsi jih imamo in se moramo vztrajno bojevati, da zmagamo in dosežemo krono zmage in zveličanja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

23. Vsak človek ima tri velike sovražnike, ki ga neprestano oblegajo in ki ga hočejo na vsak način premagati. Ti sovražniki nas spremljajo povsod, koder hodimo. Človek se jim ne more nikoli in nikjer ogniti. Ti sovražniki so. poželenje oči, poželenje mesa in napuh.

Prvi sovražnik vabi človeka v svet in na posvetne veselice, mu kaže blesk in lišp tega sveta in mu pravi: Pridi, vse to boš imel. Kaj bi hodil v cerkev, kaj bi skrbel za dušo, kaj bi hodil k sv. spovedi in k sv. obhajilu, kaj bi hodil na božje poti, na cerkvene slovesnosti, pridi rajši v svet

in skrbi za posvetno veselje in za posvetno premoženje. Ta sovražnik nas zavaja, da bi se nam božje in svete reči pristudile, da bi rajši po sprehodih hodili, rajši v veselih družbah bili in se veselo zabavali.

Ta sovražnik je zelo škodljiv. Kogar premaga, je izgubljen, postane posvetnjak in se polagoma popolnoma odtuji sv. veri.

Drugi naš sovražnik pa je naše meso. Ta sovražnik je vedno pri nas, se nikoli ne oddalji in nas neprestano nadleguje in zavaja v nečistost, požrešnost in pijanost govoreč: Jej in uživaj, dokler si mlad in zdrav, po smrti ne boš več. Po smrti boš trohnel v grobu, po smrti ni več nobenega življenja.

Ta sovražnik je še bolj škodljiv, ker nas zavaja naravnost v nevero: Uživaj v požrešnosti, pijanosti, nečistosti in nesramnosti, saj po smrti ni več življenja. Ne boj se, ker Boga ni in duša umrje s telesom. Glejte, ta sovražnik nas zavaja naravnost v nevero.

Tretji naš sovražnik je napuh in prevzetnost. Ta se pridruži k vsakemu našemu delu, nam vzbuja slavohlepnost, nas zavaja k nepokorščini in upornosti nasproti starišem in predstojnikom, pa tudi nasproti samemu Bogu. Prevzetnež ne uboga cerkve, da bi hodil k sv. maši in prejemal sv. zakramente, da bi opravljal molitve in prosil Boga milosti. Prevzetnež hoče biti več ko Bog. Zato izgubi tak človek popolnoma sv. vero in živi kakor živina.

*

*

*

24. Tako ima vsak človek tri prav posebne sovražnike. Za pobijanje teh sovražnikov pa nam je dala sv. cerkev trojno prav posebno orožje, namreč molitev veselega dela sv. rožnega venca, častitljivega dela in žalostnega dela.

Veseli del kaže našim očem pravo in večno lepoto in bogastvo, ki je v Kristusu, katerega je Devica od sv. Duha spočela, nosila in rodila v bornem betlehemskega hlevčku, katerega je v templju darovala in našla. Posvetnjaki ljubijo sijajnost in bogastvo tega sveta, ta del sv. rožnega venca pa nas uči, da to ni pravo bogastvo. Pravo in večno bogastvo je v ponižnosti, skromnosti in v uboštvu betlehemskega hlevčka. Nič ne naj se ne žalosti, ako nima posvetnega bogastva, ako nima posvetnih časti in sijajnosti, ker v tem ni še prava sreča in zadovoljnost. Posvetna sreča in zadovoljnost bo trajala le nekoliko časa, potem pa bo žetev — trohnoba. Prava in večna sreča je v bornem betlehemskega hlevčku, v uboštvu in v delavnosti Marije in sv. Jožefa, v sv. pokorščini Jezusa Kristusa. Nič ne de, ako nimamo lepega stanovanja, ako nimamo sijajne oprave in prelestnega oblačila, nič ne de, ako smo ubogi, ako nimamo premoženja in bogastva — da le imamo veselo in zadovoljno srce Jezusa, Marije in Jožefa, pa smo bolj srečni in veseli, ko kralji in cesarji tega sveta.

Častitljivi del sv. rožnega venca nam postavlja pred oči vstajenje Gošpodovo in vnebovzetje M. D. in nas navdaja z upanjem, da bo tudi naše meso iz groba vstalo. To nas uči, da ne smemo hoditi za poželenjem mesa, za nečistostjo in nesramnostjo, ampak da moramo skrbeti za

svetost in čistost svojega telesa, ker je namenjeno za vstajenje. Človek ne sme živeti ko neumna živina, ampak mora imeti v časti tudi svoje telo.

Kakšna strašna Sodoma in Gomova je dandanes zavladata v tem ne-le po mestih, ampak tudi na deželi! Vsi strežejo le poželenju mesa, služijo nečistosti in nesramnosti, požrešnosti in pijanosti. Stopite, kamor hočete, pojdite v krčmo, pojdite na vlak ali kamor hočete, nikjer ne slišite drugega ko prekletstvo ali nesramne besede, nikjer ne vidite drugega ko neumnosti, ki dokazujejo, kako strašno je svet spačen in sramoten.

Molimo, predragi, častitljivi del sv. rožnega venca, ki dviga našega duha v nebesa, da se očuvamo spridenosti tega sveta! Resnice, ki jih v tem delu premišljujemo, da je namreč Kristus s častitljivim telesom od mrtvih vstal, da je v nebesa šel, da je sv. Duha poslal, da je svojo mater Marijo s častitljivim telesom v nebesa vzel in da jo je v nebesih kronal — te resnice nas bodo ohranile poželenja mesa in vseh posvetnih gnusob.

Velik in hud sovražnik naš je prevzetnost in napuh, da si človek domišlja velike reči, da se sramuje vsake ponižbe, da noče nič potrpeti, da noče biti pokoren, da je uporen in da dela zdražbe in prepire.

Če hočemo tega sovražnika premagati, glejmo na božje razpelo. Kristus je bil pokoren, pokoren do smrti, on se je dal svojim sovražnikom v roke, da so delali z njim, kar so hoteli, on ni v največjih bolečinah na križu preklinjal, ampak je mirno trpel in še molil za tiste, ki so ga pre-

tepali, križali in preklinjali. On se ni sramoval trpeti za resnico in pravico največje ponižbe, največjo sramoto. . .

Žalostni del sv. rožnega venca je najboljša šola za vsakega človeka, ako si hočemo pridobiti kremenit in nepremagljiv značaj, ki ga ne more omajati nasprotni vetrič, ki se ne da zavesti ne s trpljenjem ne z obrekovanjem ne s sramotanjem. Človek, ki posnema križanega Kristusa je ponižen, potrpežljiv, vztrajen do konca in zato nepremagljiv.

*

*

*

25. V svetem rožnem vencu imamo torej trojno najboljše orožje zoper trojnega sovražnika. Imejmo torej to orožje vedno pri sebi, da je lahko rabimo ob času potrebe, ob času napada.

Ob času sv. Dominika je bilo mej ljudmi zlasti na Francoskem polno greha in polno nevere. Bila je taka razdivjanost in razuzdanost mej ljudmi, da je nobena človeška moč ne bi bila mogla zatreti. Na duhovnike in tudi na sv. Dominika so ljudje pljuvali. Sv. Dominik je hodil z vso potrpežljivostjo okrog in oznanjeval molitve sv. rožnega venca. In ljudje so se polagoma oprijeli te molitve in vsa razdivjanost, razuzdanost in nevera je po rožnemu vencu izginila.

Poprimimo se torej tudi mi tega uspešnega orožja v teh prežalostnih časih. Vsak posameznik in vsa človeška družba potrebuje te molitve, ki odganja poželenje oči, poželenje mesa in napuh — naše najhujše sovražnike.

Zato priporočam vsem to prelepo molitev. Vsak kristjan imej lep rožni venec s posebno svetinjico ali križcem.

Človek je sicer revna stvarca, toda njegova molitev je vsemogočna. Poprimimo se zvesto in vztrajno vsemogočnega sredstva, da ž njim do-
sežemo, karkoli potrebujemo za časno in večno
srečo! Ničesar se ne bojmo, ampak veseli bo-
dimo, ker je Bog naš pomočnik in naš Odre-
šenik!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

26. Sv. Pavel pravi v pismu do Rimljanov (15): »Veselite se, narodi, z njegovim ljudstvom! Hvalite Gospoda vsi narodi in poveličujte ga vsa ljudstva!« V današnjem evangeliju beremo: »Prositi in prejeli boste, da bo vaše veselje *polno*«.

Bodimo torej vedno veseli, ker imamo pred seboj vsemogočnega Pomočnika. Če beremo življenje svetnikov, vidimo, da so bili svetniki prav veseli ljudje. Don Bosco je bil vedno vesel in se je igral in skakal s svojimi gojenci po dvorišču, da je bilo veselje gledati ga. Znal je celo po žici hoditi in se sukati semtertja. Ko so ljudje to gledali, so mislili, da je znorel. Tako so mislili celo duhovniki. Zato so ga hoteli spraviti v umobolnico. Nekega dne se pripeljeta pred njegov zavod dva duhovnika in ga povabita na voz, da ga povedeta na oddih v umobolnico. Don Bosco je rekel: »Prav, prav!« Nato gre ž njima do voza.

Duhovnika ga prosi, naj bi vstopil v voz. Don Bosco pa pravi, da se ne spodobi, da bi šel on prvi. Ko sta pa gospoda bila v vozu, je Don Bosco zaprl za njima vrata in je rekel vozniku, naj ju vede v umobolnico.

Nihče pa izmed svetnikov ni bil tako vesele narave ko sv. Filip Neri. Na njem se lepo kaže, kako je prava pobožnost združena z veseljem in z zadovoljnostjo. Sv. Pavel pravi: »Božje kraljestvo ni v jedi in pijači, ampak v pravičnosti, v miru in veselju v sv. Duhu«.

Sv. Filip Neri je učakal visoko starost, osemdeset let, pa je bil vedno vesel, je hodil rad z mladino na sprehod in se je z njo igral, kakor je delal to tudi Don Bosco. Ko so se naigrali, je sv. Filip stopil med nje in jim je začel pridigati ter jih opominjati k sv. čednostim. Rekel je večkrat: »Naj se le igrajo, tudi če hočejo drva cepiti na mojem hrbtu, da le ne grešijo!« Če je videl mladenci žalostnega, je takoj stopil k njemu, mu dal lahko zaušnico in mu rekel: »Bodi vesel!« Rekel je večkrat, da se veseli ljudje dajo lažje spraviti na pravo pot ko žalostni. Kakor Don Bosco si je tudi sv. Filip Neri dovolil marsikatero burko. Napisana je cela knjiga takih burk. On je hotel, naj bi ga ljudje zasmehovali kot slaboumnega. Naj vam navedem le par zgledov. Nekega dne gre sv. Filip po ulici v Rimu. Sreča ga sv. Feliks, kapucinski brat, ki je pravkar prihajal z dežele, kjer je nabiral darove za samostan. V leseni posodi je nesel vino, ki ga je bil nabral od ljudi. Sv. Feliks, ki je bil prav tako vesel in šaljiv, vpraša sv. Filipa: »Ali si kaj žejen?« Sv. Filip reče: »Žejen.

žejen!« »Torej pij!« reče sv. Feliks in mu ponudi posodo z vinom, »pij in nikar se ne oziraj na ljudi, ki se ti bodo posmehovali!« Sv. Filip vzame posodo in pije na ulici, da so se mu ljudje posmehovali, češ: Glejte Filipa Nerijs! Pravijo, da se strogo posti in da ne pije vina! Sedaj vidimo, kakšen mož je!« Kmalu pa so ljudje spoznali, da delata sv. Feliks in sv. Filip to nalašč, da bi se urila v ponižnosti in zaničevanju tega sveta in ljudske hvale. Posvetnjaki delajo narobe: Doma pijejo, na ulicah pa se kažejo modre in olikane.

Nekega dne je vzel velik šop rož in je šel ž njim po glavnih rimskih ulicah. Vsi so se mu smejali. Sv. Filip pa je bil tega zasmehovanja zelo vesel.

Nekega dne je prišel v samostan pobožen gospod, ki je hotel tam tudi prenočiti. Sv. Filip pa se je vpričo njega lepo zabaval s tovariši in se prav srčno in na glas smejal. To je delal nalašč, da bi se pred onim gospodom kazal neolikane. Gospod, ki ga je gledal, si je mislil: »Ta pa je res čuden svetnik! Vsi pravijo, da je svet mož, a njegovo obnašanje kaže neumno lahko-miselnost«.

Drugi dan je bil ta gospod pri njem pri spovedi, a se ni spovedal, da je slabo mislil o njem. Sv. Filip pa mu je rekel: »Zakaj se nisi spovedal, da si slabo mislil o meni?« Gospod se je kar začudil nad tem vprašanjem in je potem vse ponižno priznal in se srčno skesal, ker je spoznal, da je Filip Nerijs res božji mož.

Sv. Filip Neri je dočakal osemdeset let. Še tisti dan pred smrtjo je bil prav vesel in je pri sv. maši pel Gloria in excelsis od kraja do konca. V naslednji noči je mirno zaspal v Gospodu.

*

*

*

27. Svetniki in svetnice božje so sicer imeli tudi svoje žalosti, kakor jih imajo vsi ljudje, toda na sploh je svetniško življenje polno veselja in tolažbe. Veselost je znamenje dobre vesti in svetosti, nasprotno pa je tista pobožnost zelo sumljiva, ki je združena z mračnim duhom, svetotožaljem, čmernostjo, in ki se pohujšuje nad vsako šaljivo besedo. Sveta duša dobiva iz nebes vino, ki jo razveseljuje tudi v največjih težavah, in celo ob smrtni uri, kakor pripoveduje živopis sv. Filipa.

»Bodi vesel!« kliče sv. Filip Neri in v najnovejšem času tudi Don Bosco. Bodi vesel in prijazen s tovariši in sploh z vsemi ljudmi, zlasti ko si sprejel sv. zakramente. Če se po sprejetju sv. zakramentov obnašaš černo, žalostno, jezavo, če si nadležen vsem, s katerimi si v družbi — ni to dobro znamenje. Tako nam kliče tudi sv. Pavel: »Veselite se, narodi. . . Hvalite Gospoda in poveljujte ga vsa ljudstva!« Prava pobožnost je v pravičnosti, v miru in veselju v svetem Duhu!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

28. Na vprašanje, kakšna pobožnost je prava, nam odgovarja sv. apostol Jakob, tako-le: »Čista in pred Bogom in Očetom neomadežana pobožnost je ta: *obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi* in neomadežanega se ohraniti pred tem svetom«.

Sv. Jakob zahteva torej za pravo pobožnost ljubezen in usmiljenost do najbolj siromašnih in potrebnih ljudi ter neomadežano življenje pred tem svetom.

Tudi sv. Pavel zahteva za pravo pobožnost pred vsem ljubezen, ko pravi v pismu do Galačanov (5, 22): »Sad duha je: ljubezen«. Potem našteva druge lastnosti: »*Veselje, mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost in čistost*«.

Sv. Avguštin pravi, da je zato postavljena ljubezen na prvo mesto, ker izvirajo vse druge čednosti iz ljubezni (Tract. 87 in Joan.). Najprej je ljubezen do Boga in do bližnjega, potem je: veselje, mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost in čistost.

Kdor hoče biti v pravem pomenu in resnično pobožen, mora pred vsem skrbeti za ljubezen do Boga in do bližnjega. Če tega ni, ni tudi drugih čednosti, ki so potrebne za pravo pobožnost, ni potrpežljivosti, ni krotkosti, ni zvestobe, ni zmernosti, ni zdržnosti in ni čistosti.

Če nimaš ljubezni do starišev, ko se postarajo in ne morejo več delati — nimaš nobene resnične pobožnosti. Ti si bil s stariši prijazen, dokler so ti mogli delati, sedaj pa, ko so morda

oboleli ali pa se postarali, jih zaničuješ, jih potiskaš v kot, jih zanemarjaš, jim greniš življenje, jim ne privoščiš nobene dobre besede in nobenega veselja, jih morda podiš od hiše ali si jih morda že zapodil — glej tvoja pobožnost je prazna, čeprav bi hodil vsak dan v cerkev in bi obiskal vsako leto vse božje poti. Če nimaš te ljubezni, nimaš tudi potrpežljivosti, nimaš dobrotljivosti, nimaš krotkosti in navadno tudi ne zdržnosti, zmernosti in čistosti.

Če ne skrbiš za svoje otroke in za ženo, če grdo ravnaš z njimi — ni tvoja pobožnost nič vredna.

Če se za bližnjega ne zmeniš, da bi pomagal lajšati gorje, ampak le govoriš: Vsak naj skrbi zase — je prazna vsa pobožnost, čeprav bi hodil večkrat k sv. zakramentom.

Če ne daš nikdar vbogajme, če ne daš nikdar nič za siromake, za sv. misijone, ampak misliš le nase, je tvoja pobožnost slaba, čeprav bi veliko molil.

Če ne znaš z ljubeznijo prenašati slabosti svojega bližnjega, če druge žališ, zaničuješ — je zastoj govoriti o kaki pobožnosti.

Če imaš v svojem srcu nevoščljivost ali sovraštvo — ti molitve nič ne pomagajo.

Če druge rad sodiš in obsojaš za vsako malenkost, če si trmast nasproti starišem, duhovnikom in predstojnikom — nimaš prave pobožnosti.

Če ravnaš slabo z delavci in siromaki — upaš zastoj milosti od Boga.

Taki, ki hočejo biti pobožni, a stiskajo druge — škodijo sv. veri, kajti ljudje kažejo s prstom

nanje. Na drugi strani pa kažejo na ljudi, ki nimajo dosti vere, ki ne hodijo tolikokrat v cerkev in k sv. zakramentom, a so kljub temu dobri z delavci in posli. Vse to škodi sv. veri, ker ljudje ne znajo razločevati med pravo in nepravo pobožnostjo. Kdor namreč nima ljubezni do bližnjega, nima prave pobožnosti. To je trdna in jasna beseda božja, kajti Zveličar je rekel: *»Potem bodo spoznali, da ste moji učenci, če se med seboj ljubite* (Jan. 13, 35)«. Sv. Peter, prvak apostolov, nam kliče (I, 4, 8): *»Pred vsem imejte vedno ljubezen med seboj, ker ljubezen pokrije obilnost grehov*«.

»Ko bi razdal ubogim v živež vse svoje premoženje in ko bi svoje telo dal, da bi gorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga. Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ljubezen ni nevoščljiva . . . vse pretrpi . . . vse prenese (1. Kor. 13)«. V pismu do Galačanov (5, 14) beremo: »Vsa postava je v eni postavi obsežena: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. Ako se med seboj grizete in ujedate, glejte, da se med seboj ne pokončate«. Sv. Janez pravi (I, 3, 23): »To je božja zapoved, da verujemo v ime njegovega Sina Jezusa Kristusa in se ljubimo med seboj, kakor nam je dal zapoved«. »Ljubimo se med seboj, ker ljubezen je iz Boga. . . Kdor ne ljubi, ne pozna Boga, zakaj Bog je ljubezen (4, 7)«.

Iz vsega tega je jasno, da ne more biti Bogu všeč, kdor ne ljubi bližnjega.

*

*

*

29. Životopis svetnikov dokazujejo da je ljubezen do bližnjega eden izmed glavnih pogojev, če hočemo biti Bogu všeč. Ko srce umrje in neha biti, umrje tudi človeško telo. Prav tako umrje dušno življenje, ko umrje v nas ljubezen. To resnico moramo imeti vedno v spominu, da nam ne bo kdaj še žal. Če je kdo na pr. nečistosti vdan ali če je kdo kaj ukradel, ve dobro, da se ne more zveličati, ako se ne poboljša, toda če ima kdo sovraštvo ali nevoščljivost v srcu, misli, da se vendar lahko zveliča, če hodi pridno v cerkev, če rad moli in prejema sv. zakramente. To je zmota! Kdor ima sovraštvo ali nevoščljivost v srcu, se ne more zveličati. Tak nima Kristusovega življenja v sebi, nima posvečujoče milosti božje in se prav gotovo pogubi, ako se ne poboljša, kakor se prav gotovo pogubi prešuštnik ali morivec, če se pred smrtjo ne spokori.

Dne 19. nov. l. 1931. smo praznovali sedemstoletnico smrti sv. Elizabete, ki je bila hči ogrskega kralja Andreja Drugega. Radi njene ljubezni do Boga in do bližnjega jo imenujejo pokroviteljico siromakov. Imenujejo jo tudi »Križano ljubezen«, ker je v svojem življenju iz ljubezni do Boga in do bližnjega veliko trpela. Ko je v njenem času nastala v deželi lakota, je sv. Elizabeta siromakom toliko dobrega storila, da se ne da popisati. Ko je stregla bolnikom, ki so imeli ostudne bolezni, se je Jezusu zahvaljevala, da ji je dal priložnost streči siromakom, njegovim najljubšim prijateljem.

Ta svetnica je morala pretrpeti silno sramoto. Ko je nje soprog, deželni grof tiringški Ludovik umrl mej križarskimi vojskami, jo je nje-

gov brat Henrik zapodil iz gradu Wartburg, da je morala s štirimi otroci v hudi zimi okrog hoditi in prositi prenočišča. Nihče je ni hotel vzeti pod streho, ker je novi vladar Henrik to prepo-vedal. Neki krčmar jo je sprejel, pa ji je odkazal le hlev, v katerem so bili tudi praščiči, ker se je bal dati druge prostore. Tu v hlevu je molila do polnoči. Bila je pa ta noč zanjo odločilna za celo življenje, kajti Bog jo je v tisti noči prenapolnil z milostjo in tolažbo. Sklenila je, da hoče odslej posnemati Jezusa, ki je bil rojen v betlehenskem hlevčku in bil siromak. Ko je proti jutru zaslišala zvonček v frančiškanskem samostanu, ki ga je bila sama ustanovila, se je odpravila tja in je prosila očete frančiškane, naj zapojejo Te Deum v zahvalo za nadloge in stiske, s katerimi jo je Bog obiskal. Od tiste skrivnostne noči, ko je bila v hlevčku, je Elizabeta bila popolna svetnica.

Ko so se tiringski vitezi vrnili iz križarske vojske, so seboj prinesli kosti njenega soproga Ludovika in so novemu deželnemu grofu Henriku hudo očitali, da je tako ravnal s soprogo Elizabeto. Deželni grof jo je prosil odpuščenja in jo spet povabil v grad Wartburg. Toda Elizabeta je bila le malo časa tam. Uboštvo se ji je tako priljubilo, da je zapustila grad, kupila malo hišico poleg frančiškanskega samostana v Marburgu in tam stanovala v največjem uboštvu do smrti. Umrla je, ko je bila stara šele štiriindvajset let. Takoj po smrti so se začeli goditi na njenem grobu in po njeni priprošnji veliki čudeži, da jo je cerkev kmalu proglasila za svetnico.

Sv. Elizabeta je nam vsem pravi zgled pobožnosti, ki mora biti vedno združena z lju-

beznijo do bližnjega in zlasti z ljubeznijo do siromakov, ki so najljubši prijatelji Jezusa Kristusa.

Dne 13. januarja praznujemo celo vrsto svetnikov in svetnic: sv. Veroniko, sv. Felicito, sv. Hilarija, sv. Leoncija, sv. Gotfrida itd., a praznujemo tudi neko svetnico, ki jo pri nas skoraj nihče ne pozna, namreč sv. Juto, ki nam je prav v tem, o čemer sedaj govorimo, prelep zgled.

Sv. Jutta je bila v mladosti prijetna, pridna in bogata dekllica. Zato se je zgodaj poročila, a je kmalu ovdovela. Njeni stariši in sorodniki so ji neprestano prigovarjali, naj se spet poroči. Ker ni vse prigovarjanje nič pomagalo, je šel nje oče k škofu in ga prosil, naj hčerko pregovori, da bi se spet poročila. Škof jo pokliče k sebi in jo popraša, zakaj noče ustreči starišem in sorodnikom. Ona pa je odgovorila, da je napravila obljubo, da ne bo nikomur več stregla ko samemu Jezusu Kristusu. Ko je škof to slišal, je izpremenil svoje mnenje. Takoj jo je začel opominjati, naj bo svoji obljubi zvesta in je očeta opozoril, da jej ne sme več vsiljevati poroke.

Ta ženska je začela sedaj prav pobožno živeti. Poglejmo v čem je obstajala njena pobožnost.

Pred vsem je treba povedati, da je ta svetnica veliko in goreče molila. Krajšala si je spanje, da je mogla več časa porabiti za molitev in premišljevanje. Bila je rada molčeča, a kar je govorila, je govorila s premiselkom. Vso to pobožnost pa je v veliki ponižnosti zakrivala.

Toda če bi bila svetnica vedno le zase živela in se za druge ne menila, bi to ne bila še prava pobožnost. Le premišljujmo dalje njeno življenje! Nje životopis pravi, da je imela za siromake prav posebno ljubezen. Siromaka ni nikoli pustila praznega, dala mu je, kar je imela pri rokah. Popotne siromake je rada sprejemala pod streho, lačnim je dajala kruha. Za uboge je sploh tako skrbela, kakor da bi bili nje sorodniki.

V bližini njenega mesta je bila bolnica za gobavce. Gobavost je strašna in gnusna bolezen. V take bolnice ne mara nihče iti v službo. Svetnica pa se je sama ponudila in sicer zastonj, čeprav je takrat štela še-le triindvajset let. V tej bolnici je stregla gobavcem pri jedi, umivala jim roke in noge, prala jim obleko in delala jim postelje. Stregla jim je dolgih enajst let s tako ljubeznijo, kakor bi stregla samemu Zveličarju. Kdor jo je pri tem delu videl, je sam postal goreč v ljubezni do bližnjega in je začel pobožno živeti. Znala je tako ljubeznivo govoriti in se tako lepo obnašati, da so hodili v tisti kraj ljudje iz daljnih mest in vasi, da bi jo videli ali slišali vsaj nekaj besedi iz njenih ust.

Prav tako ljubezen je kazala ta svetnica tudi do grešnikov, za katere je goreče molila in katere je nagovarjala, naj bi se izpreobrnili in poboljšali.

Životopis pravi, da ni imel nihče še take ljubezni in takega usmiljenja do siromakov in do grešnikov ko ta svetnica. To ljubezen in skrb je kazala celo, ko je bila na smrtni postelji. Še na smrtni postelji je zbirala okolu sebe mladenke

ter jim dajala lepe opomine in tolažbe. Skrbela je za zveličanje drugih prav tako kakor za svoje zveličanje. To se pravi: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

30. Sv. apostol Pavel pravi: »Pobožnost je za vse reči koristna«. Pobožnost ne koristi samo človeku, ki je resnično pobožen, ampak tudi drugim ljudem, tudi vsemu narodu, celim državam in dušam v vicah. Bog se ozira le na resnično pobožne ljudi in uslišuje njih molitve in prošnje. Koliko dobrega bi lahko naredili z molitvijo za to ali ono reč, ko bi bili resnično pobožni.

V životopisih svetnikov in svetnic božjih beremo prečudne reči. S svojimi molitvami so svetniki rešili cele dežele in cele narode. Sv. Genovefa je s svojo molitvijo in z molitvijo ženâ in mož, ki jih je zbrala v cerkvi, odvrnila Atilo in divje Hune, da niso šli proti Parizu, ampak da so nenadoma krenili drugam, kakor je bila po božjem razsvitu že prej napovedala.

*

*

*

31. Pobožnost dela velike čudeže, če je res prava. Ne smemo si pa misliti, da je prava pobožnost le v samostanih doma. V vsakem stanu je lahko prava pobožnost. Imamo svetnike in svetnice, ki so bili kmetje in kmetice, delavci in delavke, bogati in siromaki, visoki in nizki. Vprašanje je le, kdo je v resnici pobožen, kajti

le resnično pobožni so Bogu všeč. Resnično pobožen pa ne more biti nihče, kdor nima ljubezni do Boga in do bližnjega, kajti čista in pred Bogom in Očetom neomadežana pobožnost je ta: »Obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi in neomadežanega se ohraniti pred tem svetom«.

* * *

32. Razen ljubezni je torej potrebno, da se ohranimo neomadežane pred tem svetom. Po sv. Avguštinu izvira ta neomadežanost sama po sebi iz ljubezni do Boga in do bližnjega. Najprej je ljubezen, potem je: veselje, mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost in čistost.

Svet je hudoben, neusmiljen, nezmeren, nezdržen, nesramen in nečist. Zato ne smemo hoditi za svetom, da se ne umažemo. Vsega tega nas obrani ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega zlasti ljubezen do siromakov. Kdor hodi za neumnim in nesramnim svetom, prav gotovo nima prave ljubezni in dosledno tudi ne prave pobožnosti.

O sv. Eligiju, ki ga praznujemo dne 1. decembra, pravi životopis, da je živel sredi mej svetom kot angel in da ni sredi mej svetnim šumom drugega mislil, nego kako in kje bi kaj dobrega storil. Če je videl siromaka, mu je takoj dal podporo; če je videl bogatince, ga je takoj opozoril na dobrodelnosti; če je bil na potovanju, je obiskal vsako cerkev in vsak samostan, koder je šel mimo. Tisoč korakov pred cerkvijo je stopil s konja in šel v cerkev z veliko pobožnostjo. Potem je ukazal povabiti iz cele okolice siro-

make ter jih je dobro pogostil. Sam ni jedel mesa ne píl vina in je spal na golih tleh. Njegov prijatelj, ki popisuje njegovo življenje pravi o njem: »O srečni sovražnik tega sveta, o vredni tempelj Gospodov, ki ga je očistil post, ozaljšala molitev, razsvetlila sv. čistost, izurilo bedenje — izvoljenec (Eligius) po imenu in po delu!«

Hodimo za svetniki in za svetnicami po ozki in strmi poti, ki jo priporoča Kristus. Ta pot je pot prave, resnične pobožnosti. Svet vabi na široko pot neumnega veseljačenja in uživanja, a nikar ne hodimo po njej, ker je to pot nesreče in pogube. Človek se mora bojevati, mora krotiti svoje hudo poželenje, da premaga svet in njegove neumnosti.

Misli si, da si v zadnji uri svojega življenja. Takrat bo za te vse na svetu končalo, takrat ti ne bo mogel dati svet nobene tolažbe več, takrat te bo pretresala le ena misel: Ali sem pripravljen vse popustiti in iti v večnost, ali sem vse popravil in poravnal, kar sem zagrešil, ali sem v milosti božji?

Da se nam takrat ne bo treba bati, uredimo sedaj vse potrebno, da bomo takrat mirni. Začnimo izpolnjevati besede sv. Jakoba. Umejmo »popolno postavo prostosti; ostanimo v njej, ne pozabljivi poslušavci, ampak izvrševavci...« Čista in pred Bogom in Očetom neomadežana pobožnost je ta: »Obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi in neomadežanega se ohraniti pred tem svetom«.

*

*

*

*

*

*

*

33. »Kdor je dobro pogledal v popolno postavo prostosti in v njej ostal ter ni pozabljiv poslušavec, ampak izvrševavec dela: ta bo blažen v svojem dejanju«.

Po teh besedah je le tisti pravi kristjan, ki dobro gleda v popolno postavo božjo in jo tudi izvršuje.

Popolno postavo božjo nam podaja sv. Pavel v pismu do Rimljanov (12, 6—16), kjer najdemo vse lepe opomine za popolno krščansko življenje. V tem pismu nam opisuje to popolnost v glavnem tako-le:

»V skrbnosti ne bodite leni!« Vsak človek bodi v svoji službi in na svojem mestu pridn. To je velik nauk za nas vse, za male in velike. Sv. Pavel kliče na drugem mestu: »Kdor ne dela, naj tudi ne je!« Sv. Pavel sam se je natančno ravnal po tem načelu. On je sicer označeval sv. evangelij in bi bil lahko dobival živeža od vernikov, pa niti tega ni hotel, ampak se je preživljal z delom svojih rok, kakor pravi sam. Izdeloval je šotore, da se je le preživljal. Od vernikov ni hotel sprejeti nikoli nobene miloščine. Tako pridn in skrbn je bil sv. Pavel, ki ga pač prištevamo mej najslavnejše može vseh časov.

Tako so delali tudi mnogi drugi svetniki. Bili so tako pridni in skrbni, da niso sploh hoteli jesti kruha, ki bi ga ne bili sami s svojim delom zaslužili.

Ko je sv. Frančišek Asiški ustanovil svoj red, se je pri njem oglasil za učenca brat Egidij. Sv. Frančišek ga je poslal v Rim, da bi tam s svojim zgledom svetil ljudem kakor luč na sveč-

niku. Brat Egidij se je preživljal le z delom svojih rok in ni hotel nikdar jesti kruha brez dela. Nekega dne mu je hotela dati neka gospa nekaj več kakor je bilo delo vredno, ker je vedela, da je učenec sv. Frančiška, toda brat Egidij ni hotel sprejeti, češ, da noče imeti nobene zaloge. Kar je z delom zaslužil, je porabil deloma zase, deloma za siromake. On ni hotel sploh nobenega daru sprejeti, ker je hotel le z priidnim delom živeti. Ljudje so ga zelo spoštovali. Kardinal Nikolaj ga je tako ljubil in tako cenil njegovo sveto življenje, da ga je k sebi povabil, mu ponudil pri sebi stanovanje in hrano; toda brat Egidij ni maral in si je raji v potu svojega obraza služil svoj kruh. Tedaj ga je kardinal prosil, naj prihaja vsaj k njemu in naj pri njem uživa pridobljeni kruh. Bl. Egidij se je temu vdal in je vsak dan prihajal h kardinalovi mizi in je tam jedel kruh, ki si ga je z delom pridobil.

Nekega dne je bil velik dež in kardinal je smejaje se rekel bl. Egidiju: »No, danes pa boš moral jesti moj kruh!« Toda brat Egidij gre v kardinalovo kuhinjo in reče kuharju: »Tvoja kuhinja, dragi moj, je zelo zamazana. Ako hočeš, ti jo izčistim. Dal mi boš dva hleba kruha!« Ko je bil čas obeda, je Egidij prinesel h kardinalovi mizi kar dva hleba kruha. Ob neki drugi priliki je v slabem vremenu ribal kuharju nože, da ni jedel kruha brez dela.

Tako so svetniki izpolnjevali rek sv. Pavla: Kdor ne dela, naj tudi ne je.

Vsakdo naj torej na svojem mestu izpolnjuje svoje dolžnosti. Kdor bi svoje dolžnosti zanemarjal, kdor bi lenobo pasel, bi jedel po ne-

vrednem kruh, katerega so mu drugi pripravili v potu svojega obraza. Kadar dobimo v roke kruh, le pomislimo, koliko ljudi je moralo delati in gibati, preden je prišel ta kruh v naše roke, da ga jemo. Kmet je moral njivo orati, seme sejati, gnojiti, žeti, vezati v snope, sušiti, domov voziti, mlatiti, predajati ali voziti v mlin, trgovci so morali seme ali moko spraviti v zaloge, pek je moral moko kupiti, mesiti, je moral beliti peč in potem prodati kruh. . .

Če pa je toliko dela bilo potrebnega za kruh, ali se spodobi, da ga jemo brez dela? Tudi če bi bili bogati, da bi nam ne bilo treba delati, vendar bi ne smeli jesti brez dela, ampak bi morali biti vsaj drugim hvaležni in koristni. Kdor je in ne dela nič, je podoben mrčesu, ki le žre, a ne dela prav nič.

Vse to premišljevanje nam bodi v pobudo, da bodimo, kakor pravi sv. Pavel, pridni v skrbnosti in ne leni.

Dalje nas opominja sv. Pavel: »V molitvi bodite stanoviltni, svetim v potrebah delite, tuje radi sprejemajte!« Ni dovolj torej sama pridnost, potrebna so tudi druga dobra dela, zlasti molitev in miloščina.

Priporoča nam tudi to-le: »Veselite se z veselimi, jokajte z jokajočimi in bodite ene misli med seboj!«. Na drugem mestu nam priporoča tudi, »da moramo biti ne le enih misli med seboj, ampak tudi enih besedi, da vsi eno govorimo«. To je lep nauk, če se hočemo ogniti preprirom. Človek ne sme zmerom svoje trditi, ampak mora včasih raji poslušati svojega bližnjega in mu ustreči ter pritrditi.

Kako se moramo veseliti z veselimi, nam je pokazal sam Jezus, ki se je z Marijo in z učenci udeležil ženitnine v Kani galilejski, kjer je naredil tudi prvi čudež, da je vodo izpremenil v vino.

Tako moramo tudi mi biti veseli z veselimi in srečnimi. Meji nam ne sme biti nobene nevoščljivosti, ampak veselje mej veselimi in žalost mej žalostnimi.

Dalje pravi, da se moramo drug drugega spoštovati in da si ne smemo visokih reči domišljevati, ampak držati se nizkih, t. j. biti ponižni in drugim postrežljivi.

Izpolnjujmo svete nauke, ki nam jih priporoča sv. Pavel, da postanemo podobni Kristusu, da bomo njegovi bratje in otroci božji. Če bomo res otroci božji, bo vsemogočni Bog naš Oče, ki nam ne bo odrekel nobene prošnje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

34. »Ako boste kaj Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal«. Te besede Kristusove pa si moramo poklicati v spomin zlasti v tem času, ko praznujemo Križev teden. V tem Križevem tednu, bomo po javnih cestah molili in prosili vsemogočnega Boga milosti. Česar koli bomo v tem tednu prosili res v Jezusovem imenu, nam bo Oče nebeški dal.

Da bi z večjo gorečnostjo obhajali Križev teden in da bi si pridobili več potrebnih milosti.

hočemo preiščevati kako je nastala ta pobožnost in kako se moramo obnašati pri procesiji?

*

*

*

35. V petem stoletju po Kristusu je bilo na južnem Francoskem zelo žalostno. Sv. vera se je v ljudstva ohladila, pregrehe so se namnožile in kazni božje so deželo neprenehoma obiskovale. Potres se je vrstil za potresom. Vsak dan se je slišalo, da je potres porušil mesto ali vas. Strašne nevihte in toče so vsako leto pokončevale pridelke. Požari so se nepretrgoma ponavljali. Nagie smrti in kužne bolezni so ljudi strašile — kakor bi se bližal sodnji dan. Pridružila se je tudi lakot:

V tem času je živel na južnem Francoskem v mestu Vienne škof Mamert. Ta je bil zelo pobožen. Molil je in se neprenehoma postil, da bi odvrnil od ljudstva kazni, s katerimi jih je Bog obiskaval. Oznanjeval je vsemu ljudstvu kakor Jona, prerok, naj delajo pokoro, naj se izpreobrnejo k Bogu. Toda ljudje so ga zaničevali, zasmehovali in preganjali. Spomladi leta 469 je nastal v mestu Vienne strašen ogenj. Ljudje so sicer hiteli gasiti, pa zastonj. Ogenj se je naglo razširjal in celo mesto bi bilo kmalu zgorelo. V tej stiski obleče škof Mamert spokorno obleko, sezuje črevlje in gre bos v procesiji v cerkev Mater Božje, da bi od Marije izprosil pomoči v veliki stiski. Glej čudo! Hkratu je ogenj ugasnil in veliko število grešnikov se je radi tega čudeža izpreobrnilo in poboljšalo. In spet je nastal tisto

leto Veliko soboto velik ogenj. Škof je prav takrat opravljal v cerkvi Vstajenje Gospoda Jezusa Kristusa, kar se zasliši veliko vpitje: »Ogenj, mestna hiša gori!« Vse ljudstvo se je prestrašeno zagnalo iz cerkve ter teklo gasiti, le škof Mamert je ostal pri oltarju. Vse je jokalo. Bati se je bilo, da zgori celo mesto, ker je veter netil ogenj. Toda hkratu se plamen poniža in ogenj ugasne popolnoma, da ni bilo nobene škode več. Ljudstvo je veselo drlo spet v cerkev, da bi se Bogu zahvalilo. Po božji službi je stopil škof Mamert na prižnico in je ostro opominjal ljudi, naj se spokorijo in poboljšajo, ako hočejo, da jih Bog popolnoma ne pokonča. Hkrati pa jim je tudi naznanil, da je napravil obljubo, da se bodo obhajale procesije tri dni pred praznikom vnebohoda Gospoda Jezusa Kristusa. Namen teh treh dni bi bil potolažiti jezo božjo in odvrniti razne nesreče, ki so se leto za letom vrstile, bodisi na poslopijih, bodisi na polju, bodisi na živini, bodisi na ljudeh. Sv. škof je vsem priporočil pokoro in zlasti dobro in veljavno spoved. In res! Ko se je približal Vnebohod Gospoda Jezusa Kristusa, so vsi ljudje, mladi in stari, moški in ženske, bogati in vbogi, gospodje in delavci kar drli za škofom v procesiji moleč in pojoč sv. pesmi.

Ta pobožnost je imela dober uspeh, ker kazni božje, ki so prej zadevale polje, živino in ljudi, so odnehale, ljudje so začeli bolj sveto in pravično živeti. To pobožnost so potem kmalu razširili po celem Francoskem, po Belgiji, Nemčiji in po drugih deželah. Papež Leon III. jo je uvedel tudi v Rimu in slednjič so jo papeži uka-

zali obhajati po celem svetu. Dandanes se obhaja po celem katoliškem svetu.

*

*

*

36. Toda reči moramo, da se je ta pobožnost zlasti v naših krajih zelo ohladila in veliko njih je še tako predrznih, da se procesiji smejejo in še druge od procesije odvrčajo. Vsako leto se te procesije manjšajo. Ljudje, ki bi prav lahko šli za procesijo, raji doma ostajajo.

V našem času je potrebno, da te procesije spet oživijo. Ali ne vidimo, kako nas Bog tepe? Vsakovrstne bolezni so se zaplodile po poljih in vinogradih. Od trt odpada listje še prej ko grozdje dozori. Vinorejci škropijo trte z vitrijolom. Teh stroškov prej niso poznali. S trte prihaja ta bolezen na drugo sadno drevje in tudi na krompir. Pri trtnih korenikah so se zaplodili brezštevilni škodljivci, katerim pravijo trtna uš. Kamor se ta golazen zaplodi, trta pogine. Zdaj morajo saditi divje trte, da jih potem precepujejo. Kakšni stroški so pri tem! Če pomislimo, da se naše dežele vzdržujejo s trtami, lahko rečemo, da je to strašna kazen, s katero nas je Bog obiskal. Pomislimo še na vremenske neizgode, na velike nevihte, na točo, katera uničuje vse pridelke, na velike potrese, požare in povodnji! Dalje pomislimo na nagle smrti, s katerimi nas Bog obiskuje. Koliko ljudi umrje dandanes brez sv. zakramentov! Pomislimo dalje na razne zmešnjave, katere so med ljudmi! Kako se ljudje med seboj sovražijo in pobijajo! Pomislimo na krive nauke, ki se dandanes oznanjujejo! — V

resnici žalostni časi so se nam približali in potreba je kakor v petem stoletju po Kristusu, da se k Bogu obrnemo in ga prosimo usmiljenja in milosti.

37. Kako naj se udeležujemo teh križevih procesij? V starih časih so bila na več krajih prepovedana vse tri dni hlapčevska dela, da bi ljudje imeli čas za procesije. Sv. cerkev je to olajšala, ker so se ljudje pritoževali, da ne morejo svojih opravil dopolniti. Posvetnjaki pravijo: Delo, delo, ne procesije! Kaj naj odgovorimo? Takim treba odgovoriti: Ne samo delo, potrebna je tudi molitev in pokora. Kaj vam pomaga samo delo, če vam pa ena sama nezgoda, bodisi nevihta, bodisi toča uniči vse delo celega leta! Ne samo delo, tudi procesije morajo biti! Izbijmo si iz glave to misel, da lahko izhajamo samo z *delom*! Udeležujmo se v obilnem številu procesij, da si izprosimo blagoslova božjega za njive, travnike, gozde, za hiše, za kupčijo, za rokodelstvo, za družino itd.

V starih časih so se ljudje udeleževali teh procesij z veliko ponižnostjo. Trosili so si pepela na glavo in so ves čas hodili bos. Zapisamo je v sv. pismu, da daje Bog milosti ponižnim. V resnici so bile milosti, katere je Bog delil po teh procesijah, izredno velike. Bodite gotovi, da bo Bog tudi na vas izlil obilnih milosti, ko se bomo udeleževali teh procesij z ponižnim in skesanim srcem!

Pri teh procesijah se že iz starodavnih časov molijo in pojejo litanije vseh svetnikov, se opravljajo tudi druge molitve, na pr. sv. rožni venec in se pojejo tudi razne pesmi. Pri procesiji bodimo zbrani in molimo goreče — ker je ta čas zlat čas. V tem času rosi Bog svoj blagoslov na vas, na vaše družine in na vaše premoženje.

Spomnimo se, kako je prerok Jona klical po mestu Ninive: »Še štirideset dni in mesto bo pokončano!« In kralj in vse ljudstvo so oblekli spokorne obleke in tudi žival se je postila. In Bog jim je odpustil in ni pokončal mesta. Če je Bog storil to prebivavcem mesta Ninive, ki so bili pagani, koliko več lahko pričakujemo mi, ki smo kristjani! Molimo tedaj in se nam bo dalo, trkajmo in se nam bo odprlo! Kličimo na pomoč in Bog nas bo rešil.

*
* *
* *
* *
* *

38. Bral sem to-le priliko: Neki človek je nesrečno padel v globok prepad. Ko je letel v globočino, se je ulovil na neko vejo. Pod seboj je videl strašno globočino. Smrt ga je čakala, če bi bil padel vanjo. Nad seboj pa je videl dve miški, belo in črno — ki ste glodali vejo. Če ne bo pomoči, boste miški vejo preglodali in strašna smrt bo v prepadu. V tej stiski je začel na ves glas klicati in prositi: »O dobri ljudje, pridite na pomoč! Podajte mi roko, da ne padem v prepad!« In ljudje so res pritekli na pomoč in ga rešili.

Kdo je ta človek, ki visi nad prepadom? To si ti, ki visiš nad peklom vsak dan in se držiš za vejico šibkega življenja. To vejico lahko Bog pretrže vsak čas. Poleg tega ste dve miški, bela in črna, dan in noč, ki neprestano glodate naše življenje. Zglodali ga boste prej ali slej in potem se odloči večnost. Zato pa posnemajmo onega človeka in kličimo in prosimo vsemogočnega Boga! Stegujemo roke k njemu, obračajmo oči navzgor in kličimo: »Pridi, o Bog, na pomoč, ker drugače poginemo!«

Nespametni govorijo: »Kaj bom molil, saj me Bog gotovo ne usliši. Kaj bom klical Boga na pomoč, ko sem grešen človek!«

Take besede so nespametne. Kristus je rekel vsem: »Prosite in se vam bo dalo! Trkajte in vam bodo odprli«. Če nas Bog ne usliši, je krivda vedno na naši strani, ker ne molimo prav.

*

*

*

39. Kaj je molitev? Katekizem pravi: Molitev je povzdigovanje duha k Bogu. Kadar molimo, dvigamo svojo dušo pred Boga in ga prosimo, česar potrebujemo. Naša duša se v molitvi vzdiguje do božjega srca, do Jezusovega srca in kliče: »Srce Jezusovo, usmili se me! Srce Jezusovo, odpri se in daj mi, česar te prosim!« Srečen človek, kateremu je dovoljeno dvigati se v molitvi do Boga in trkati na božje Srce, na Srce Jezusovo! Na vrata kraljev in cesarjev ni dovoljeno vedno trkati, toda na vrata kralja vseh kraljev, na vrata Božjega Srca je dovoljeno vedno trkati.

Kristus je rekel, da bomo gotovo uslišani, ako bomo molili v njegovem imenu. Kako naj torej molimo, da bo naša molitev res v Jezusovem imenu in da bo gotovo uslišana? Kaj pravi o tem katekizem?

Prvo pravilo je: Moli s pobožnim in ponižnim srcem! Veliko jih hodi v cerkev in molijo in poklekujajo pred Najsvetejšim, veliko jih hodi v procesijah na božja pota, pa njih molitev ni Bogu všeč, ker ne molijo pobožno in ponižno. Dva človeka sta šla v tempelj molit, farizej in cestninar — pravi Kristus. Farizej je bil prevzet in ni imel nobene pobožnosti in ponižnosti, cestninar pa je bil pobožen in ponižen. Farizej je pristopil k oltarju in začel prevzetno tako-le moliti: »Bog, zahvaljujem Te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešuštniki ali kakor ta-le cestninar. Postim se dvakrat v tednu, desetino dajem od vsega, kar imam«. Cestninar pa je imel res pobožno in ponižno srce in je od daleč stal in še oči se ni upal dvigniti proti nebu, temveč se je trkal na prsi govoreč: »Bog, bodi milostiv meni grešniku!« In Kristus je dostavil: »Povem vam, ta, namreč cestninar, je šel opravičen v svojo hišo, oni pa ne!«

Drug zgled iz sv. evangelija: Stotnik iz Kafarnauma je prišel k Jezusu in ga prosil, naj mu ozdravi bolnega hlapca. Jezus se hoče odpraviti tja. Toda stotnik reče: »Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho, marveč reci le z besedo in moj hlapec bo zdrav. Zakaj tudi jaz sem človek, ki sem pod oblastjo in imam vojake pod seboj in rečem temu: »Idi!« in gre in onemu: »Pridi!« in pride in svojemu služabniku: »Stori

to! in stori«. Ko je Jezus to slišal, se je začudil in je rekel: »Resnično, povem vam, tolike vere nisem našel v Izraelu«. Nato je rekel stotniku: »Pojdi in kakor si veroval, naj se ti zgodi (Mat. 8, 5)!«

Tako je Jezus takoj uslišal pobožno in ponižno molitev tega stotnika.

Nadaljnje pravilo je: Moli in prosi Boga s trdnim zaupanjem, da ti bo dal, kar ga prosiš. Kdor dvomi, ne dobi. Bog je ukazal Mojzesu udariti na skalo, da bi iz skale privabil vode za ljudstvo. Vzdignil je roko, pa je dvomil, češ: »Ali bom mogel privabiti iz skale vode za to trdovratno ljudstvo?« Udaril je po skali, pa voda ni pritekla. Sedaj je z zaupanjem udaril drugič in voda je pritekla, da so se napili ljudje in da so napojili tudi živino.

Trdno je treba torej zaupati, ker Kristus je rekel: »Prosrite in prejmete, trkajte in vam bodo odprli!«

Nadaljnje pravilo je: Moli in prosi, kar je resnično potrebno, koristno in Bogu v čast. Ako kdo prosi, kar morda ni koristno in potrebno, mu Bog ne bo dal. Dal mu bo kaj drugega, kar je resnično potrebno in koristno. Bog se v svojih sklepah in v svojih delih ne moti!

Tudi Job je prosil, kakor beremo v sv. Pismu, naj bi ga Bog obranil nesreč. Ko so ga pa zadele nesreče — živina mu je poginila, otroke mu je hiša zasula in ubila — je rekel vdano: »Gospod je dal, Gospod pobral. Kakor je bilo Gospodu všeč, se je zgodilo. Ime Gospodovo bodi čiščeno!« In Bog se je ozrl na njegovo vdano prošnjo in mu je vse povrnil v obilni meri.

Ko bi tudi mi tako molili in bi bili vdani v voljo božjo, resnično vse bi nam Bog dal, kajti Kristus je rekel: »Karkoli boste prosili Boga v mojem imenu, vam bo dal«.

Zadnje pravilo je: Moliti moramo vztrajno, dokler nam Bog ne da, česar ga prosimo. Kristus je rekel: »Ko bi kdo imel prijatelja, pa bi k njemu šel o polunoci ter bi trkal na vrata in klical: »Prijatelj, posodi mi tri hlebe kruha, ker je nekdo prišel k meni, pa nimam ničesar položiti predenj«; prijatelj pa bi mu znotraj odgovoril: »Prosim Te, ne delaj mi nadleže ob tej uri; duri so že zaprte in moji otroci so že z menoj v hramu, ne morem vstati in ti dati«, pa bi oni ne jenjal trkati, ampak bi še bolj nabival na vrata in klical, resnično, ko bi tudi ne vstal in mu ne dal zato, ker je njegov prijatelj, bo vendar zavoljo nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje. Ako delijo tedaj ljudje svojim prijateljem dobro zavoljo nadležnosti, koliko bolj vaš nebeški Oče!«

*

* * *

40. To so po katekizmu kratka navodila, kako moramo moliti, ako hočemo biti gotovo uslišani. Ta navodila kažejo, kaj se pravi moliti v Jezusovem imenu.

Prosim in trkajmo vztrajno. Molitev je poglavitno dobro delo, ki je Kristus zahteva. Kdor prav moli, je izpolnjevavec božje besede in ne le poslušavec. Tak ne vara sam sebe.

Ko se bo naša duša ob smrtni uri ločila od telesa in bo prišla do nebeških vrat, bo zadnjič potrkala: Prosim, odprite mi! Blagor nam, če nam bo takrat Gospod rekel: Pustite jo v moje kraljestvo, ker je bila vztrajna, zakaj kdor prosi dobi, kdor išče, najde in kdor trka, se mu odpre!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

41. »Bodite izpolnjevavci besede in ne samo poslušavci!« Mož, ki je te besede zapisal, je bil Kristusov apostol sv. Jakob, prvi škof v Jeruzalemu. Ustno izročilo pravi, da so se temu apostolu vsled klečanja kolena utrdila, da ni popolnoma nič več čutil. Ta sveti apostol ni samo lepo učil, ampak tudi živel natanko, kakor je učil. Judje so ga vrgli s strehe jeruzalemskega templja, a je še na tleh molil: Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. Vojak prihitel k njemu in ga s kolom ubije. Tako je umrl za Kristusov nauk.

Bodimo po njegovem zgledu izpolnjevavci besede in ne samo poslušavci! Treba je po besedi božji živeti, treba je hoditi po Kristusovih stopinjah!

*

*

*

42. Nekateri mislijo, da so dobri kristjani, ako hodijo ob nedeljah in praznikih v cerkev, ako pazijo na vsako mašnikovo besedo, četudi bi

njih življenje bilo slabo. Če takim ljudem očitaš, da ne živijo prav, bi utegnili odgovoriti: »Kaj hočete še od nas? Ali ne hodimo k sv. maši, ali ne poslušamo besede božje?« Takim moramo odgovoriti: To ni še dovolj! Treba je tudi živeti po božjih naukih, treba je tudi hoditi po Kristusovih stopinjah!

Pri pridigah slišimo, kako grda je prepirljivost, kako grdo je preklinjevanje, kako grda je nevoščljivost in obrekljivost. Koliko nevšečnosti prinaša nepotrpežljivost po družinah itd. Ali se pa poboljšamo?

Majhen je sicer človeški jeziček, pa je kakor iskrica v suhem senu ali v suhi slami. Krotimo ga, če hočemo biti izpolnjevavci besede božje in ne-le poslušavci!

*

*

*

43. Ljudi, ki sicer zahajajo v cerkev in poslušajo besedo božjo, pa po nji ne živijo, primerja sv. apostol Jakob njim, ki se ogledujejo v zrkalu, pa brž pozabijo, kakšni so. V cerkvi se v božji besedi ogledujejo, pa vse hitro pozabijo in proti božji besedi ravnaajo. Taki niso izpolnjevavci božje besede, ampak samo poslušavci.

Besedo božjo hodijo poslušati tudi Judje in krivoverci, pa to je razlika med nami in njimi, da moramo mi tudi po besedi božji živeti in ne-le poslušati. Znamenje pravega kristjana je, da živi po Kristusovem nauku in zgledu, da hodi za Kristusom in nosi za njim svoj križ.

Pred sodnjim stolom nas ne bodo prašali, ali smo poslušali zvesto nauk o božjih zapovedih in ali jih znamo naštet, ampak ali smo jih izpolnjevali. Prav to velja o sv. zakramentih. Ali smo jih prejemali? Kako smo opravljali veliko-nočno dolžnost? Kako smo vzgajali družino?

*

*

*

44. Naredimo vsak dan sklep, da hočemo zapovedi izpolnjevati, da hočemo moliti in rado-voljno in z veselim srcem križ nositi. Stopajmo veselo in pogumno po ravni poti proti večnemu zveličanju. Ne zavijajmo nikamor v stran! Pri vsakem delu, ki je moramo izvršiti, mislimo, da je morda zadnje dobro delo, katero nam je Bog naklonil ali če ni zadnje, da nas bo morda prav to dobro delo tolažilo o smrtni uri in nam izpro-silo pred Bogom milost. Naše življenje na tem svetu je romanje in ni nam znano, katera bo zadnja postaja. Prišli bomo do vrat, ki peljejo v nebesa ali pa do vrat, ki peljejo v pogubo. Na nebeških vratih je zapisano: *Dobra dela*, na vratih pekla pa: *Slaba dela*.

Kadar začne kmet orati, ne ve, kako bo ob času žetve, ali bo dobra ali slaba letina? To pa je gotovo, da je upanje dobre in obilne žetve, če dobro obdela, da pa ni nobenega pravega upanja, če slabo obdela ali če sploh nič ne obdela.

Tako je z nebeškim kraljestvom! Kdor je hoče imeti, mora čvrsto prijeti za oralo in za orodje ter čvrsto delati. Delajmo torej veselo za

zveličanje svoje duše, za nebesa, dokler jih ne dosežemo. Tam nam bo zasijalo novo solnce, ki ne bo nikoli zašlo.

45. »Kdor hoče živeti
in srečo imeti,
naj dela veselo
pa moli naj vmes!«

Tako se glasi lepa pesemca! V njej se nam zapovedujete dve reči: delo in molitev. Delo brez molitve ne more človeka osrečiti, pa tudi sama molitev brez dela ne more človeka zadovoljiti. Oboje mora biti! Krivo je misliti, da je mogoče zveličati se samo z molitvijo, še bolj krivi pa so nazori njih, kateri se za drugo ne menijo ko za ta svet in za posvetne reči, kateri pravijo, da je človek ustvarjen samo za ta svet, da tukaj dela in uživa posvetno veselje!

46. Ali je zadosti, da samo molimo in Boga milosti prosimo? Nauk sv. cerkve je, da ni zadosti, da je treba tudi delati. Prav tako uči tudi sv. Pismo.

Res je, da je zapisano v sv. pismu: »Treba je vedno moliti in nikdar ne odnehati«. »Prositi in se Vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se Vam bo odprlo«. To so besede samega Je-

zusa Kristusa in kdor bi jim ne hotel verovati, bi samemu Jezusu ne veroval. Pa zapisane so tudi besede Kristusove: Ne vsakdo, kateri poreče: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak, kdor bo izpolnjeval voljo mojega Očeta. To so jasne besede! Ne tisti, kateri bo samo v molitvi klical Boga na pomoč, pojde v nebeško kraljestvo, ampak kdor bo hkrati tudi izpolnjeval zapovedi božje.

Sv. Jakob, apostol pravi v svojem pismu, da dobiva človek božjo milost iz dobrih del. Res je, da je tudi molitev dobro delo, pa kaj pomaga, ako samo molitev opravljamo, ako pa drugih dobrih del ne opravljamo. Kaj ti pomaga, če tudi noč in dan klečiš in moliš, če pa s *svojim bližnjim grdo ravnaš*, če nečistosti uganjaš, če kradeš, če opravljaš itd. Zdrava pamet uči, da nam molitev v tem slučaju prav nič ne pomaga.

Dobro si zapomnimo, kaj je rekel Bog, ko je ustvaril prvega človeka in ko je ta grešil: »*V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzet*«. To je tedaj volja božja, da jemo kruh v potu svojega obraza, dokler se ne vrnemo v zemljo, iz katere smo vzeti!

Tej božji volji se protivijo vsi, ki nočejo delati! So ljudje, ki bi radi le na lahko živeli. To ni po volji božji! So drugi, kateri bi radi le druge sleparili, si kapitale zbirali in delavce odirali. Takim pravimo oderuhi.

Ali je to prav? Ali je to po volji božji? Ne! Volja božja je, da vsi brez izjeme v potu svojega obraza jemo svoj kruh.

Zasojeno je ljudem, da *jedo v potu svojega obraza svoj kruh*. Kdor tedaj *ne dela*, nasprotuje volji božji, ta nima milosti božje, nima božjega blagoslova in nima tudi nobene zadovoljnosti na tem svetu. Če tudi je bogat, je vendar pomi-
lovanja vreden.

Kdor hoče živeti

in srečo imeti,

naj dela veselo

pa moli naj vmes!

*

*

*

47. Drug še bolj pogubonosni nazor, ki ga razširjajo krivi proroki med ljudmi, je: Človek je ustvarjen samo za ta svet, da tukaj dela in uživa posvetno veselje. Molitev ni potrebna. Zahajati v cerkev in sprejemati sv. zakramente tudi ni potrebno.

To bi bilo res, ko bi človek bil žival, ki nima duše! Ali mi imamo neumrljivo dušo. Ker je duša neumrljiva, imamo upanje, da bomo živeli tudi po smrti. Za življenje, katero nas čaka po smrti, se moramo pripravljati, ker to življenje bo ali vekomaj srečno ali vekomaj nesrečno. Sedanje življenje traja le nekoliko časa, prihodnje pa bo večno! Naša duša je neumirljiva in ustvarjena za večnost! Zato pa moramo tudi moliti in sv. zakramente prejemati, kakor je Kristus zapovedal.

Človek, pravijo, je ustvarjen samo, da na tem svetu dela in uživa posvetno veselje.

Če bi to res bilo, bi za človeka bilo res žalostno. Bolje bi bilo zanj, da bi se nikdar ne rodil. Samo za delo in za posvetno veselje? Mi vemo, da je dela na tem svetu veliko, da je trpljenja obilna mera, veselja pa je ubogo malo. Od zibelke do groba je človek obložen z delom, s trdom, trpljenjem, boleznijo, žalostjo in bridkostjo. Le redki so veseli časi in ti so tako kratki, da naglo minejo! In človek naj bi bil ustvarjen samo za to trpljenje, kateremu pravimo življenje? Tega si ne moremo misliti od neskončno do brotljivega in neskončno usmiljenega Boga!

Krivi preroki obetajo dandanes delavcem in ubogim ljudem veselje in srečo na tem svetu. Kdo bi ne privoščil, da bi se stanje delavcev in siromakov ne zboljšalo? Vsi to želimo. Toda pomisliti moramo, da na tem svetu ni pravega veselja in prave sreče. Kdor išče na tem svetu sreče in veselja, išče zastonj. Dokler bo svet stal, bo tukaj le solzna dolina, ker ustvarjeni smo, da si s trdom in trpljenjem služimo nebesa.

Ne verujmo krivim prerokom! Ne samo delati in uživati posvetno veselje, treba je tudi moliti, svoje misli k Bogu povzdigovati, premišljevati itd.

Kdor hoče živeti
in srečo imeti,
naj dela veselo
pa moli naj vmes!

*

*

*

48. Vsi cerkveni učeniki pa poudarjajo, da je moč molitve velika in da človek več doseže z molitvijo ko z delom.

Sv. Ludgarda, ki jo praznujemo dne 16. junija, je bila pravi zgled osebe, ki rada in goreče moli. Živela je v cistercijanskem samostanu. Njeni molitvi so se priporočali vsi, ker je bila že v življenju na glasu, da jo Bog prav gotovo usliši.

Neki opat cistercijanskega samostana je umrl nagloma in neprevidoma. Sv. Ludgarda, ki je v življenju tega opata zelo spoštovala, je začela z molitvijo in s posti goreče prositi za njegovo dušo. Kmalu se ji je prikazal pokojnik v nepopisni lepoti ter jej razodel, da bi bil moral biti štirideset let v vicah, ko bi ne bilo njene molitve in njenih postov.

Nekoč se ji je prikazal sam Kristus, jej pokazal svoje rane in jej rekel: »Premišljuj, kako vpijejo moje rane k tebi, da bi moja kri, ki sem jo prelil in moja smrt, ki sem jo pretrpel, ne bila zastonj«. Svetnica je začudeno in prestrašeno prašala, kaj pomenja to vpitje Kristusovih ran? Dobila je ta-le odgovor: »Če boš goreče molila za grešnike, se bo Bog potolažil in jih ne bo obsodil v večno smrt, ampak se bodo po božjem usmiljenju izpreobrnili in se zveličali«.

Stara gospa je stopila v cistercijanski samostan, da bi laže Bogu služila. Bila je pa gluha in jo je zelo bolelo, da ni slišala, ko so redovnice molile in prepevale. Nekega dne se je radi tega v cerkvi jokala. Sv. Ludgarda jo je vprašala, zakaj joče? Gospa je odgovorila: »Kaj bi jaz, si-

romašna, ne jokala, ki sem tako gluha, da ne slišim niti slovesnega petja, s katerim častijo redovnice Boga«. Sv. Ludgarda je takoj začela goreče moliti za ubogo gospo, potem je vstala in se doteknila njenih ušes. Gospa je takoj preslišala in hvalila Boga.

Vojvodinja brabantka, hči francoskega kralja Filipa, je težko obolela. Ker je zelo spoštovala sv. Ludgardo, jej je sporočila v samostan, naj prosi zanjo Boga. Sv. Ludgarda je začela takoj goreče moliti, toda razodeto jej je bilo, da vojvodinja ne bo več vstala. Sporočila je brž vojvodinji, naj opravi dobro spoved in naj se pripravi na prihod Gospodov. Vojvodinja je tako tudi storila in kmalu potem umrla. Sv. Ludgarda pa je v prikazni spoznala, da je rajnka dobila nekaj boljšega ko telesno zdravje, namreč večno zdravje in večno zveličanje.

V njenem životopisu čitamo še o drugih dobrotah, ki jih je Bog podelil po priprošnji sv. Ludgarde, ki dokazujejo, kako mogočna in celo vsamogočna je molitev.

Zato pa je molitev največji blagoslov in največja sreča za posameznika, za družine in za cele narode. Bog več šteje gorečo molitev, ko tvoje pridno delo in daje več dobrot za molitev ko za delo. Prav mnogokrat se več zanašamo na svoje delo ko na molitev, zato pa nimamo prave sreče in božjega blagoslova. Oboje mora biti: delo in molitev, a veliko več koristi imamo od molitve ko od dela. Le na videz se zdi, da je delo vse in da ni treba molitve. Ko nas pa Bog kaznuje z nezgodami in s slabimi vremeni, ki

nam v trenutku uničijo vse pridelke, takrat še-le spoznamo, kako je vse bolj odvisno od Boga ko od našega dela.

Vsi zgledi v životopisih svetnikov dokazujejo, da je oboje potrebno: molitev in delo. Držimo se tega starega načela:

Kdor hoče živeti
in srečo imeti,
naj dela veselo
pa moli naj vmes!

ŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA PRAZNIK KRISTUSOVEGA VNEBOHODA.

1. V *današnjem sv. berilu in sv. evangeliju* beremo, kaj je Jezus delal in govoril v tistih štiridesetih dneh po vstajenju do vnebohoda in kako je v nebesa šel.

V Dejanju apostolov beremo, da se je Jezus po vstajenju štirideset dni prikazoval in apostolom govoril o božjem kraljestvu, t. j. o katoški cerkvi, ki v njej nevidoma kraljuje sam, vidoma pa kraljujejo apostoli oziroma njih nasledniki. Štirideseti dan pa je Jezus ž njimi jedel in jim dal zapoved, naj ne hodijo iz Jeruzalema, ampak naj čakajo prihoda sv. Duha, s katerim bodo krščeni ali napolnjeni.

Ker jim je Kristus po vstajenju večkrat govoril o novem kraljestvu božjem na zemlji in ker jim je obljubil tudi moč sv. Duha, so apostoli mislili, da se bo ustanovilo novo izraelsko ali Davidovo kraljestvo. Kristus jim je odgovoril: »Vam ne gre vedeti časov ali ur, katere je Oče prihranil v svoji oblasti«, t. j. kedaj se bo ustanovilo to kraljestvo, vam ni treba vedeti in o tem tudi ne popraševati; »pa prejeli boste moč sv.

Duha . . . in mi boste priče v Jeruzalemu, po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta«, t. j. kraljestvo se bo sedaj ustanovilo z močjo sv. Duha po vsej zemlji in ne le za izraelsko ljudstvo. Vsi narodje celega sveta bodo v tem kraljestvu. Ko je Jezus te besede izgovoril, se je vpričo njih vzdignil in oblak ga je vzel izpred njih oči. In glej, dva moža v belih oblačilih sta se jim prikazala in sta rekla: »Možje galilejski! Kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo prav tako spet prišel, kakor ste ga videli idočega v nebo«, t. j. Jezus bo sodnji dan spet prišel soditi živih in mrtvih.

Sv. Luka dostavlja v Dejanju apostolov, da so se učenci Gospodovi vrnili po vnebohodu z Oljske gore. Iz tega sklepamo, da se je Kristus vzdignil v nebesa na Oljski gori.

Jezus je bil torej najprej v Jeruzalemu z apostoli, potem je šel na Oljsko goro, in od tu v nebesa. Oljska gora je oddaljena od Jeruzalema dvatisoč korakov proti vzhodni strani. Na to goro je že pred trpljenjem rad zahajal, tam je včasih vso noč premolil. Pod to goro se je pričelo v vrtu Getsemani njegovo bridko trpljenje, kjer je bil žalosten do smrti in je krvavi pot potil. Tu je hotel torej v nebesa iti, nam v lep nauk, da molitev in trpljenje pomaga v nebesa.

*

*

*

2. Sv. evangelist Mark pripoveduje v *današnjem sv. evangeliju*, da je Kristus tisti dan, ko je bil zadnjič z učenci, grajal nevero in hu-

dobijo tistih, ki niso verovali njim, ki so videli. Rekel je potem: »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsem stvarem. Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan; kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen«. Sv. evangelist Matevž (28.) pravi, da je Kristus rekel ob tej priliki tudi te-le besede: »Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej, učite vse narode in kršćujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Učite jih izpolnjevati vse, kar-koli sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem pri vas vse dni do konca sveta«. Dostavil pa je Kristus takrat tudi še nekaj posebnega, namreč, da bodo tisti, ki bodo imeli živo vero, čudeže delali: »V mojem imenu«, je rekel, »bodo hudobne duhove izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali in ako bodo kaj strupenega izpili, jim ne bo škodovalo; na bolnike bodo roke polagali in bodo zdravi«. S temi besedami je Kristus obljubil tistim, ki bodo imeli vanj živo vero, dar čudežev. Ti čudeži so se godili v vseh časih, ko je bilo potrebno, da se je ž njimi potrjevala sv. vera. Gospod je z nami tudi dandanes in daje še vedno pobožnim in svetim kristjanom moč, da delajo čudeže, ko je za sv. vero res potrebno. Kjer je dobra volja in sv. vera, tam je zraven tudi Gospod, ki potrjuje besedo s čudeži. Hudobije in nevere pa Gospod ne potrjuje. Kdor ima zdravo pamet, vidi, da je tudi dandanes roka Gospodova pri nas in da nas Gospod ni zapustil. Le nes pametniki in hudobneži ne vidijo čudežev, ki se gode tudi dandanes. Največji čudež je, da nas Gospod ohranjuje, čeprav smo tako hudobni, da bi zaslužili, da bi nas pokončal. Živimo po božjih

zapovedih, sveto in pravično in bomo vsak dan videli čudeže, ki jih Gospod dela z nami in ga bomo vsak dan zato srčno zahvaljevali.

*

* *

3. Čudeži se torej niso godili le ob času sv. apostolov, ampak v vseh časih, kakor je Kristus obljubil sv. cerkvi. Sv. Frančišek Ksaverski je mnogo mrtvih obudil v življenje, da je potrdil sv. vero pred pagani. Izpreobrnil in krstil je skoraj milijon ljudi. Umrli je l. 1552. Njegovo roko, s katero je čudeže delal, hranijo v Rimu, v jezuitski cerkvi. Leta 1680. so prenesli nekaj njegovih ostankov v Švico v mesto Lucern, kjer so ga prebivavci izvolili za patrona svoje dežele.

Pred nekaj leti je bila proglašena svetnica sv. Terezija Deteta Jezusa. Koliko dokazanih čudežev so takrat našteali v knjigah in časopisih!

Pred leti je umrl Don Bosco, ki je ustanovil salezijanski red, ki je že po vsem svetu razširjen. Sedaj je komaj nekaj let po njegovi smrti, pa ga že častimo kot blaženega.

O čudežih, ki so združeni z njegovo sveto osebo, so spisane cele knjige. Komisija, ki je te čudeže preiskovala, poudarja zlasti dva velika čudeža, ki sta se dogodila na priprošnje blaženega Janeza Bosco. Naj vam jih omenim, kakor objavlja imenovana komisija:

Sestra Provina Negro je imela smrtno bolezen na želodcu, kakor so potrdili zdravniki s prisego. Obrnila se je v skrajni sili na Don Bosca in, glejte, v trenutku je bila popolnoma zdrava.

Gospa Terezija Callegari je bila na smrt bolna. Imela je mnogo bolezni, ki so jo spravile na rob groba. Vse to so njeni zdravniki prisegli. V tej stiski se je obrnila na Don Bosca in kar v trenutku je bila zdrava, da ni imela nobene bolezni več!

V katoliški cerkvi in sicer le v katoliški cerkvi se godijo vedno čudeži, ker je Kristus z nami do konca sveta. To je ravno znamenje, da je naša vera in naša cerkev prava. Gospod dela s sv. cerkvijo in potrjuje besedo s čudeži.

*

*

*

4. Ne bojmo se, Gospod je z nami! Čeprav je odšel v nebesa, je vendar-le sè svojo močjo in pomočjo z nami, z nami je zlasti v najsvetejšem zakramentu. Imejmo torej pogum in srčnost, ker Gospod dela z nami. Gospod ne bo dovolil, da bi se nam kaj takega zgodilo, kar bi bilo v našo pogubo. Kdor veruje vanj in je krščen, bo zveličan.

Zaupajmo vedno v Jezusa. Naše misli naj bodo vedno pri Njem, naše želje vedno v to obrnjene, da bi se mogli kdaj združiti ž njim v nebesih. Sv. Avguštin pravi: »Jezus je šel v nebesa, pojdimo za njim tudi mi. . . Pa vedite, bratje, da napuh, lakomnost, nečistost in nobena druga pregreha ne more z Jezusom v nebesa. Ako hočemo torej za Jezusom v nebesa priti, se moramo prej iznebiti vseh grehov«.

Vnebohod Gospodov nas opominja, da hodimo po Jezusovih stopinjah, da živimo sveto in pravično. Naše prebivanje bodi v nebesih, kjer

sedi Jezus na desnici Boga Očeta in kjer je pripravljen prostor tudi za nas, če bomo pravično živeli.

5. Kristus je šel v nebesa, da nam je pokazal pot.

Naše mrtvo telo bodo nesli na pokopališče — duša pa pojde, ako smo pravično živeli, proti nebesom. Ko se dragi za kom še jočejo, se on morda že veseli v nebesih z angeli in svetniki. To bo naš prvi nad vse veseli vnebohod. Naproti nam bodo prišle zveličane duše in angeli, nas bodo pozdravljali, nam čestitali in nas sprejeli v svojo sredo.

Toda še enkrat bomo slavno in veselo šli v nebesa in sicer z dušo in telesom. Naša telesa bodo na sodnji dan vstala slavno iz grobov, kakor je vstalo Kristusovo telo. Kristus je s svojim vstajenjem in vnebohodom pokazal pot v nebeško kraljestvo vsem, ki sveto in pravično živijo. Na sodnji dan bodo pravični z dušo in telesom posejali zemljo, katera jim je pripravljena na vseh vekov veke z Jezusom v božjem kraljestvu.

6. Kristusov Vnebohod nam kaže pot v nebesa, t. j. v srečno zemljo zveličanih, ki je obljubljena krotkim. Kristus je rekel: *Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli*. Sv. Jeronim raz-

laga te besede tako-le: Posedli bodo zemljo živ-
 čih, t. j. nebesa kot dediči, ne kot delavci ali
 hlapci, ampak kot otroci, ki imajo dedno pra-
 vico. Tista zemlja, o kateri govori Kristus je po
 razlagi sv. Jeronima zemlja živčih na vse veka,
 a po pravici razlagajo nekateri, da pomeni na
 sploh vse to, kar nam je Bog dal, t. j. zemljo
 mrjočih ali zemljo, po kateri hodim in zemljo ži-
 večih, ki proti njej romamo. Posedli bodo božje
 dobrote kot otroci božji in radi tega kot dediči
 božjega kraljestva. Te besede Kristusove se uje-
 majo z besedami: *Blagor mirnim, ker otroci božji
 bodo imenovani*. Potemtakem se krotkim in mir-
 nim obljublja skoraj eno ter isto. Krotkost dela
 dediče božje, mir dela otroke božje.

*

*

*

7. Vpraša se, kdo so krotki in mirni, ki jih
 Jezus tako priporoča in hvali? Ali ni morda mej
 njimi nobene razlike? Je razlika! Oboje pa je za
 človeka zelo potrebno, da se nič ne čudimo, da je
 Kristus na gori druge resnice opustil in raji te
 dve reči nad vse poudarjal.

Kdo so krotki? Krotki so tisti, ki ne godr-
 njajo, se ne jezijo in togotijo, ne razsajajo in ne
 preklinjajo, ko jih ali Bog tepe ali pa ljudje, tudi
 ne, če jih tepejo hudobni ljudje po krivici. Ime-
 nujejo se krotki ali ukročeni, ki jih pa ni ukro-
 tilo železje ali ječa, kakor leva ali tigra, ampak
 sv. čednost, pobožnost in potrpežljivost. Ta krot-
 kost, o kateri govori Kristus, izvira iz ponižnosti
 in potrpežljivosti. Zato je Kristus najprej po-
 udarjal sv. ponižnost: *Blagor ubogim v duhu,*

ker njih je nebeško Kraljestvo, potem pa krotkost, ki se izvaja iz ponižnosti. To dvoje je v zvezi.

*

* * *

8. Iz tega je pa tudi hkrati razvidno, kako velike važnosti je krotkost za vsakega posameznega človeka in zlasti za družinsko in družabno življenje. Kakor pravimo o sv. ponižnosti, moramo reči tudi o krotkosti, da je ni čednosti, ki bi bila tako važna za človeško življenje. Človek, ki ni krotek, ni prav za prav nikjer porabljev in se sam sebe povsod onemogoča in uničuje. Tak človek ni niiti za družinsko življenje, ker ravna z ženo in z otroci kakor žival, kakor lev in tiger. Tak človek ni za rabo v nobenem društvu in sploh nikjer, ker povsod le razdira in uničuje. V svoji jezi in togosti razbije in zapravi vse, kar ima, da se le njegova voljica zgodi.

Vse drugače pa je s krotkim človekom. Takega povsod rabijo, tak je povsod koristen, ker ne razdira in ne uničuje, ampak le zida, tak vzgaja svojo družino v potrpežljivosti in množi premoženje, ki je potrebno za vzdrževanje otrok. Na ta način dobi zemljo v posest že v tem življenju.

Ker pa izvira njegova krotkost iz ponižnosti in ni torej njegovo srce navezano na ta svet, na posvetno premoženje, na posvetno veselje in na posvetne časti, ampak na Boga in na Jezusa, ki sedi na desnici božji, zato je tak človek dedič večnega kraljestva. Kdor dela vse za čast božjo, bo tudi dobil čast božjo — večno kraljestvo. Tako je

v vsakem oziru resnično, kar pravi Kristus: Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli. O tej krotkosti, izvirajoči iz ponižnosti in potrpežljivosti, govori na več mestih tudi sv. Pavel v pismih, pa končuje vselej z besedami: Če bomo deležni Kristusovega življenja in trpljenja, bomo deležni tudi Kristusove časti in njegovega veličastva.

*
* *

9. Nekaj podobnega je izraženo v besedah: Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani. Mirni so torej otroci božji. Vemo pa, da so otroci dediči, otroci božji torej dediči božjega kraljestva. Kristus pa je rekel, da bodo krotki podedovali zemljo, t. j. kraljestvo božje. Iz tega je razvidno, da so krotki in mirni skoraj eno ter isto, prav kakor otroci in dediči. Krotki so tisti, ki v ponižnosti in potrpežljivosti prenašajo vse nezgode, da se nič ne jeze, nič ne preklinjajo in nič ne razsajajo, mirni pa so tisti, ki tudi prenašajo vse nezgode v ponižnosti in potrpežljivosti in se nič ne jezijo, nič ne preklinjajo in nič ne razsajajo, a se hkrati ozirajo na Boga kot na očeta, ki jim bo pomagal kot otrokom, se ozirajo na božjo roko, ki jih bo rešila in dvignila kot otroke. Z mirnostjo je združeno otroško upanje v nebeškega Očeta in otroška ljubezen. Zato imenuje Kristus mirne — otroke božje. To je mir, ki ga svet ne pozna in ne more dati. Otroci božji so utrjeni v ljubezni in milosti, da jih ne more nobena posvetna stvar veseliti, pa tudi nobena stvar žalostiti. To je krščanska popolnost, ki ji je zagotovljeno zveličanje.

*
* *

10. Blagor družinam, v katerih vlada ta božji mir, ker ž njim je združena sreča in zadovoljnost, kolikor je mogoče v tej solzni dolini. Otroci takih družin so ko oljčne veje, ki rodijo obilo sadu. Take družine nimajo nobene skrbi ne za življenje ne za jed ne za telo ne za obleko, ker Oče nebeški jim nametuje vse te reči v obilnosti. Njih srce je pri Jezusu, ki sedi na desnici Boga Očeta.

Pogoj za ta mir je brezmadežno, pravično življenje, kajti greh dela prepire, zdražbe in nezadovoljnost. Za ta mir se mora potegovati vsak posameznik, pa tudi družine, občine in države. Kjer ni tega miru, ni prave sreče. Države, v katerih ni pravičnega življenja, morajo razpasti.

Razvidno je, da priporoča sicer Kristus majhne, preproste reči: krotkost in mir, a da so te majhne in preproste reči tako važne in velike, da je vse naše srečno življenje in tudi zveličanje odvisno od njih: Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli in blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani! Ako teh majhnih reči ne izpolnjujemo, ne morejo biti dolgo skupaj ne družine, ne društva ne države. Kjer ni krotkosti in miru, mora vse kmalu razpasti. Stari latinski pregovor pravi: Kjer je edinost, rastejo tudi majhne reči, kjer je pa zdražba, razpadejo tudi največje reči.

Da postanemo otroci božji in da kdaj posedmo zemljo, imejmo svoja srca pri Jezusu na desnici božji, kamor je današnji dan odšel. Kvišku srca! — nam kliče sv. cerkev. Kvišku srca k Jezusu v žalosti in veselju, v boleznih in v zdravju, v bogastvu in uboštvu, kvišku srca k

Jezusu v vseh okoliščinah pozemeljskega življenja! Na koncu bomo slišali besede Gospodove: »Prav, dobri in zvesti hlapci! Ker si bili v malem zvest, te hočem postaviti čez veliko: Pojdi v veselje svojega Gospoda!«

*

*

*

*

*

*

*

*

*

11. Kristus je odšel današnji dan v nebesa in zapustil svoje učence in apostole na zemlji, da se tukaj trudijo in si služijo s pomočjo milosti božje večno kraljestvo. Mi vsi smo delavci v Kristusovi cerkvi. Poklicani smo, da dobro delamo in da si z dobrimi deli pridobimo nebesa.

Spomnimo se danes prilike, ki jo je povedal Gospod svojim učencem: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je šel na tuje. Poklical je svoje hlapce in jim izročil svoje blago. In dal je enemu pet talentov, drugemu dva, tretjemu eden, vsakemu po njegovi zmožnosti in je odrinil. Šel je pa ta, ki je pet talentov prejel in je kupčeval z njimi in je pet drugih pridobil. Prav tako je tudi tisti, ki je dva prejel, pridobil dva druga. Ta pa, ki je le enega prejel, je šel in ga zakopal v zemljo in skril denar svojega gospoda. Po dolgem času pa pride gospod tistih hlapcev in hoče z njimi obračunati. In je pristopil ta, ki je pet talentov prejel in je prinesel pet drugih talentov in mu je rekel: »Gospod, pet talentov si mi izročil, glej, pet drugih sem pridobil«. Njegov gospod mu je rekel: Prav, dobri in zvesti hlapci! Ker si bili v malem zvest, te bom čez veliko postavil: Pojdi v

veselje svojega gospoda!« Pa tudi ta, ki je dva talenta prejel, je pristopil in rekel: »Gospod dva talenta si mi izročil, glej, dva druga sem pridobil«. Njegov gospod mu je rekel: »Prav, dobri in zvesti hlapec! Ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil: Pojdi v veselje svojega gospoda«.

Ko je bil pa pristopil tudi ta, ki je en talent prejel, je rekel: »Gospod, vem, da si trd človek, da žanješ, kjer nisi sejal in pobiraš, kjer nisi razsipal. Zato sem se bal ter sem šel in skril tvoj talent v zemljo. Glej, tukaj imaš, kar je tvojega«. Njegov gospod pa je odgovoril in mu dejal: »Hudobni in leni hlapec, vedel si, da žanjem, kjer nisem sejal in pobiram, kjer nisem razsipal; torej bi bil moral dati moje denarje menjavcem in kadar bi bil jaz prišel, bi bil prejel svoje z obrestmi. Vzemite mu torej talent in dajte ga onemu, kateri ima deset talentov. Zakaj vsakemu, kateri ima, se mu bo dalo in bo obilno imel; kdor pa nima, mu bo še to, kar se zdi da ima, odvzeto! Nepridnega hlapca pa vrzite v venanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi!«

Te prilike se spominjajmo danes, ko je Gospod odšel na tuje. Dal nam je vsakemu svoje talente, enemu pet, drugemu dva, tretjemu eden. Bodimo pridni, zvesti in požrtvovalni, da si talente podvojimo; da nam bo Gospod rekel, ko bo prišel ob smrtni uri po nas: »Prav, dobri in zvesti hlapec! Ker si bil v malem zvest, te bom postavil čez veliko. Pojdi v veselje svojega gospoda!«

*

*

*

*

*

*

*

*

*

12. »Danes je svet in slovesen god vnebohoda Gospoda našega Jezusa Kristusa; radujmo in veselimo se ga!« — Tako je današnji dan nagovoril sv. Avguštin vernike ter jih opomnil, da je vnebohod vesel praznik, katerega se moramo veseliti, ker s'ta se vnebohoda Jezusovega razveselila nebo in zemlja. Sv. apostoli so bili sicer s prva nekoliko žalostni, pa so se kmalu potem utolažili in se z veseljem vrnili v Jeruzalem, kjer so pričakovali prihoda sv. Duha.

Tako bodi tudi za nas vnebohod vesel dan. Ni razloga, da bi se žalostili, kajti Kristus je šel v nebesa, da nam pripravi prostor: »Grem tja, da vam pripravim prostor. Ko bom odšel in vam prostor pripravil, bom spet prišel in vas k sebi vzel, da boste tudi vi, kjer sem jaz«.

*

*

*

13. Od vnebohoda dalje so apostoli vedno mislili na Jezusa in na prostor, ki jim je pripravljen v nebesih. Tako moramo tudi mi biti vedno v duhu obrnjeni navzgor, kjer je Jezus in kjer je naš pravi prostor. Sv. Avguštin pravi: »Danes je Jezus odšel v nebesa, pojdimo za njim v svojih mislih in željah, v svojem duhu, da bi mogli ob svojem času iti v nebesa tudi telesno«.

To je zlati nauk današnjega dneva: Kvišku srca! Kvišku srca k Jezusu, k Mariji, k angelom in svetnikom v nebesih! Vedimo pa, bratje, da napuh, lakomnost, nečistost in sploh nobena druga pregreha ne more z Jezusom v nebesa. Ako hočemo torej kdaj z Jezusom v nebesa priti, se moramo grehov iznebiti. Iznebiti se moramo

napuha, lakomnosti, nečistosti, nevoščljivosti, požrešnosti, jeze in lenobe v službi božji. To ne gre v nebesa, to tlači človeka k tlom.

Sv. Avguštin pravi, da si napravimo stopnje v nebesa, če premagujemo previdno skušnjave in se modro ogiblremo greha. Zato moramo pogumno z nogami stopati na skušnjave in na greh. To so stopnje na lestvi proti nebesom.

Bodimo modri! Skrbno se ogibajmo vsega, kar nas tlači k tlom in teptajmo z močno nogo napuh, lakomnost, nečistost, nevoščljivost, požrešnost, jezo, lenobo. Ti grehi nam zapirajo nebesa. Če smo pa kdaj grešili, kesajmo se in delajmo vredno pokoro, da bomo mogli spet kvišku stopati.

*

*

*

14. Nekateri stari pisatelji pišejo, da je Jezus na Oljski gori na mestu, kjer se je vzdignil v nebesa, vtisnil v zemljo svojo stopinjo. Tista Jezusova stopinja kaže proti nebesom. Te stopinje ne bomo morda mi nikdar videli in se je ne bomo nikdar doteknili. Čeprav bi se ne mogli nikdar dotekniti z nogo ali roko tiste stopinje, moramo vendar vedno to delati, kar stopinja pomenja, t. j. moramo za Jezusovim zgledom hoditi navzgor in ga posnemati v trpljenju in v težavah. Sv. Peter nam kliče: »Kristus je za nas trpel in nam dal zgled, da hodimo po njegovih stopinjah«. Njegova potrpežljivost v trpljenju in njegovi lepi zgledi božanskega življenja — to so stopinje, po katerih moramo hoditi, da pridemo kdaj k njemu v nebesa.

Naj se vsakdo izmed nas, kar nas je odrastlih in malih, vpraša, ali stopamo po stopinjah Jezuščka in Jezusa? Ali smo tako ponižni, pohlevni, potrpežljivi, ljubeznivi, dobrotljivi, kakor nam je dal zgled Jezus? Kar smo do sedaj morda zamudili, nadomestimo v bodočnosti, kajti ni mogoče priti v nebesa po drugih stopinjah ko po stopinjah Jezusovih.

Srečni bomo, če bomo mogli na koncu svojega življenja reči s pobožnim in pravičnim Jobom: »Svojo nogo sem postavljaj na njegove stopinje, hodil sem vedno to pot in nisem od nje odstopil«.

Kvišku torej svoje srce in svoje misli! Jezus, ki sedi na desnici Boga Očeta, nas kliče! Ne strašimo se nobenega trpljenja in nasprotovanja, ker plačilo v nebesih bo veliko.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

15. Kristus je šel v nebesa, a pomniti moramo, da je šel v nebesa po bridkem trpljenju in smrti. Zgled nam je zapustil, da hodimo po Njegovih stopinjah. Če so Njega sovražili, bodo tudi nas. Kdor je z Jezusom, mora biti na to pripravljen.

Kristus je znamenje, kateremu so v vseh časih hudo nasprotovali. Tristo let je tekla mučeniška kri v potokih in še danes ni mučeništvo končalo.

V teh hudih časih se je cerkev ozirala in so se sv. mučeniki in mučenice vedno ozirali na vzgor, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta. »Vidim nebesa odprta in Jezusa na desnici Boga Očeta« — je klical sv. Štefan ob smrtni uri. Od tam so dobivali moč, tolažbo in modrost. To velja tudi za nas. Če hočemo sveto živeti, se moramo ozirati le navzgor k Jezusu, ki sedi na desnici Boga Očeta. Od tam prihaja vsa svetost. Nikdar ne bi bili mogli sv. mučeniki prenesti toliko trpljenja, ko ne bi bili od tam dobivali moči in luči posebne milosti božje, nikdar ne bi bili mogli spoznavavci in sv. device premagati toliko zapeljivosti tega sveta, ko ne bi bila od tam prihajala tolažba in milost.

*

*

*

16. Naj navedemo nekaj zgledov! Sv. Avguštin prišteva sv. Perpetuo in sv. Felicito mej največje svetnice - mučenice katoliške cerkve. Njiju mučeništvo je bilo dolgotrajno, a oni se niste ustrašili, ampak ste z zaupanjem zrl v nebese, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta. Obe ste bili mladi poročeni ženi, ki ste imeli sinčka še v nežni starosti.

Sv. Perpetua je imela starega očeta, ki je bil pagan. Ko je slišal, da so njegovo hčer Perpetuo zaprli radi krščanske vere, je naglo prišel v ječo in jo začel nagovarjati, naj mu ne dela sramote. Začel jo je pretepati in z nogami suvati. Nato so jo zaprli v strašno ječo, a ni izgubila poguma, še tolažila je svojo mater in svojega brata, ko sta prišla v ječo na obisk.

Za nekaj dni so sv. Perpetuo in sv. Felicito privedli pred sodnika. Obe ste stanovitno izjavili, da ste kristjani in da ju nobena moč ne more pripraviti do tega, da bi darovali malikom. Oče je prinesel na sodišče malega sinčka sv. Perpetue in jo je rotil, naj se usmili vsaj malega otroka. Del jej je otroka v naročje in je jokaje rekel: »Reši si življenje, ker le tako je rešiš nam«. Ona pa je odgovorila: »Kristus Jezus me kliče k sijajnemu mučeništvu, ne bom ga zatajila radi ljudi!« Oče jo je hotel s silo odvesti, toda odgnali so ga s palico. Hčerka je bila tako žalostna, da so očeta topli, da je rekla: Trpela sem, kakor da bi bili mene topli.

Sodnik je dal sedaj obe najprej po obrazu bitti, potem pa ji je obsodil v smrt: Pri prvi gledališki predstavi naj bi se obe vrgli divjim živalim. Ker pa ju živali niso popolnoma umorile, so pagani zahtevali od sodnika, naj ne izpušča več drugih živali nad ženski, ampak naj se jima glavi odsečete. Tako se je tudi zgodilo. Pri sekanju sv. Felicite je glava takoj odletela, sv. Perpetua pa je več trpela, ker se je prvi udarec ponesrečil in jej zadal le globoko rano, da je od strašne bolečine zavpila. Še-le pri drugem udarcu je glava odletela.

V trpljenju je te mučenice in vse druge, ki so bili z njima tolažila in navduševala misel na nebesa, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta. Z njima v ječi je bil tudi neki *Satur*, ki je imel prikazen, ki jo je sam tako-le opisal: »Naše mučenništvo je bilo končano, naše duše so se že ločile od telesa in štirje angeli so je spremljali proti

solnčnemu vzhodu. Zdelo se nam je, kakor da bi stopali na lepo položno višino. Ko smo prekoračili prvi krog, zagledali smo neizmerno luč in jaz sem dejal Perpetui, ki je stopala poleg mene: »To je, kar nam je Gospod obljubil; zdaj smo dosegli obljubo«. Angeli so nas dvignili in prenesli na prostor, ki je bil podoben prijetnemu vrtu, kjer so rastle rožna drevesa in cvetke vseh vrst. Drevesa so bila visoka ko ciprese in listje se je zdelo, kakor da bi žarelo brez prestanka. V tem vrtu smo našli štiri druge angele, ki so bili še svetlejši ko prvi. Ko so nas ti ugledali, so nam izkazali čast in so začeli drug drugemu govoriti čudeč se: »Glejte, to so ti, to so ti!« Angeli, ki so nas nosili, so nas spustili spoštljivo na tla. Hodili smo potem nekoliko časa peš po široki cesti. Tu smo srečali Jukunda, Saturnija in Artaksija, katere so mej zadnjim preganjanjem žive sežgali in Kvinta, ki je umrl v ječi. Prašali smo: »Kje so pa drugi?« Angeli so nam rekli: »Vstopite in pozdravite najprej Gospoda!«

Prišli smo do prostora, ki so se mu stene svetile kot luč in pred vrati so bili štirje angeli, ki so oblačili v bela oblačila vse, ki so hoteli vstopiti. Ko smo vstopili, smo slišali soglasne in neprestane klice: Svet, svet, svet! In zagledali smo belega človeka na prestolu, ki je imel lasi bele kot sneg in mladosten obraz; njegovih nog nismo videli; na njegovi desni in levi strani so stali štirje starešine in za njimi še več drugih. Ko smo se s svetim spoštovanjem približali prestolu, so nas angeli dvignili. Poljubili smo ga, on pa nas je z roko pozdravljal. Starašini so nam rekli: »Pojdite in veselite se!« Jaz pa sem

rekel Perpetui: »Sedaj si dosegla, kar si želela!« Ona pa je odgovorila: »Bogu hvala! Že v življenju sem bila vesela, a sedaj sem še bolj vesela!«

Ko smo prišli vun iz dvorane, smo našli še mnogo drugih bratov mučenikov. Nepopisljiv vonj nas je delal popolnoma zadovoljne in srečne.

*

* *

17. Sv. mučeniki so trpeli strašne muke, a vse so radovoljno trpeli, ker jih je tolažil pogled na nebesa. Pogled na desnico Boga Očeta, kjer sedi Jezus Kristus, jim je sladil strašne trenutke mučeniške smrti. Ta misel naj bi tudi nam dajala moč in luč, potrpežljivost, vztrajnost, svetost in milost.

Ko je cesar Dioklecijan v 4. stoletju preganjal kristjane, je na morišču bila mej gledavci tudi sv. Strattonice, takrat še paganka, ki se je čudila, s kakšnim veseljem gredó kristjani v smrt. Rekla je na glas: »Ti ljudje gredó v smrt, kakor da bi šli na gostijo. Kdo je ta Jezus Kr., ki ga neprestano kličejo?« Krščanski mladenič, ki je stal zraven nje, jo podučil. Tedaj reče mladenka, ki jo je bila milost božja presunila: »Gospod Jezus Kr., pravi Bog kristjanov, odpri mi oči, da bom videla prekrasno luč onega sveta. Reši moje življenje pogube in izkaži mi svojo usmiljenost!« Še ni bila teh besedi izrekla, so se jej nebеса odprla v prikazni in v nebеса so plavale duše sv. mučenikov. Pagansko dekle Strattonice je ta pogled tako prevzel, da je brž skočila

s sedeža, s katerega je gledala sv. mučenike, šla k njihovim truplom in vsa iz sebe zaklicala: »Gospod Jezus Kristus, podeli mi milost, da bi se mogla združiti s temi žrtvami in da bi se moja kri združila s krvjo teh mučenikov!« Tako silno jo je bil prevzel pogled na sv. nebesa, kamor so plavale duše sv. mučenikov! Od takrat ni drugega mislila ko na sveta nebesa, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta. Pridobila je za sv. vero tudi svojega ženina Selevka, s katerim je trpela stanovitno in pogumno strašne muke. Oba sta bila tako polna sv. Duha, oba tako razsvitljena in v sv. veri, v upanju in v ljubezni utrjena, da ju ni mogla nobena moč več odtrgati od Jezusa. Ta dva sta gledala nebesa odprta, kakor sv. Štefan, ki je mej kamenjanjem klical: »Vidim nebesa odprta!«

Sodnik je obsodil oba v smrt. Preden so jima pa odsekali glavi, so ju na strahovit način mučili. Sodnik jima je dal prevrtati nos z razbebljenim železom; sv. Strattonice so na les zvezali ter ji noge prevrtili s svedrom; obema so tudi roke odsekali. Ker je ljudstvo začelo vpiti na sodnika, dal ju je vesti na hribček, kjer so jima glavi odsekali. Pred smrtjo sta molila: »Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo!« Ker je iz njiju telesa tekla kri kar curkoma, so ljudje to sv. kri lovili ter si jo ohranili kot dragoceno relikvijo.

Takega trpljenja ne bi mogel človek prenesti brez posebne milosti božje. Tista posebna milost je delala mučenike srečne, vesele, zadovoljne v največjem trpljenju. Njih duša je gledala odprta nebesa, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta.

Nekaterim svetnikom se je tudi Marija prikazala, jim prinesla dete Jezusa, katerega so smeli prejeti v naročje. Vse to je posebna milost, ki je delala svetnike in svetnice božje tudi v trpljenju neskončno zadovoljne in vesele.

*

* * *

18. V nas, navadnih ljudeh, zadržuje meso in kri, da ne moremo gledati nebeških reči. Kdor pa kroti svoje telo in svojo kri z bedenjem, postom, z molitvijo, s premišljevanjem in s pokoro, gleda božje reči v drugačni luči. Takim svetim osebam se je tudi Jezus večkrat prikazal in so večkrat gledali nebeške reči. Sv. Arnulfu, ki ga praznujemo dne 30. junija, se je mej molitvijo prikazal Jezus, ki mu je rekel: »Kaj želiš od mene? Kaj naj ti storim?« Sv. Arnulf mu odgovori: »Gospod, saj veš, kaj želim?« Gospod mu je rekel: »Ali ti ni dovolj, da sem se radi tebe učlovečil, da sem radi tebe trpel zaničevanje, pljuvanje, tepenje, da so mi trnjevo krono deli na glavo in da so z žebli prebili moje noge in roke, da so me nagega pribili na križ, da sem s svojo smrtjo premagal smrt, da so me zločincem prišteli in me nedolžnega obsodili v smrt? Ali ni to dovolj?« Svetnik je odgovoril: »Ti veš, o Gospod, da mi to ni dovolj!« In Gospod mu reče: »Dvigni oči više, da boš gledal prečudne reči, ki ti jih hočem pokazati!« Svetnik je dvignil oči in je videl kore svetnikov in svetnic božjih; videl je kore angelov v prečudni svetlobi. Svetnik je vse to občudoval, toda njegovo srce se nad tem ni moglo še umiriti. Gospod mu reče: »Ali ti ni to

dovolj, ali se hočeš še više dvigniti?» Svetnik reče: »Gospod, to mi ni dovolj!« Gospod reče: »Dvigni oči više in boš gledal mojo slavno mater, katero ti hočem pokazati«. Dvignil je oči in zagledal nad angelskimi kori presladko in preljubo mater Marijo v takem sijaju, da se ni mogel nagledati in prečuditi. Toda vse to ga ni moglo še zadovoljiti. Ko vidi Gospod, da ga tudi to ni še popolnoma zadovoljilo in da bi rad prišel do samega trojedinega Boga, mu de: »Dvigni se torej še više, občuduj in uživaj visokost in nepopisno veselje mojega veličastva!« Ko je zagledal Jezusa na desnici Boga Očeta, se mu je zdelo, da se je pogreznil v neizmerno globočino božje luči. Začel je uživati samega, večnega in vsemočnega trojedinega Boga. V tem uživanju obstaja večno življenje. Še-le ta pogled je sv. Arnulfa popolnoma zadovoljil in umiril.

In Jezus, ki je ž njim govoril, je izginil.

Take izredne prikazni so imeli le svetniki in svetnice božje. Pa tudi mi nismo zapuščeni. Bog pošilja tudi nam v bedenju in v sanjah razna navdihovanja, razne prikazni, s katerimi nas opominja, svari in vodi po poti pravičnosti in svetosti. Ta navdihovanja, ki so posebna milost božja, moramo premišljevati, jih obračati v dobro in po njih uravnavati svoje življenje.

Kako nam Bog navdihuje dobre in zveličavne misli tudi v sanjah, naj pojasni ta-le zgled. V petem stoletju po Kr. r. je živel sv. Peter Krizolog. Takrat je umrl škof v Raveni in voliti so morali po tedanji šegi novega škofa, katerega pa je moral potrditi papež, ki je bil takrat Ksist Tretji. Šli so tedaj v Rim z novoizvoljenim du-

hovnikom, katerega naj bi papež potrdil. Ž njimi je šel tudi mladenič sv. Peter Krizolog. Sv. Očeta Ksistu Tretjemu pa je bilo v sanjah povedano in naročeno, naj nikar ne potrdi za škofa novoizvoljenca, ampak nekega mladeniča, ki bo prišel v spremstvu. V sanjah je papež tudi videl podobo tistega mladeniča. Ko je vse spremstvo stopilo pred papeža Ksista, je papež takoj zagledal tistega mladeniča, namreč sv. Petra Krizologa in je takoj odločil, da naj tisti mladenič postane škof v Raveni. Vse spremstvo in tudi ljudstvo v Raveni je bilo s početka nezadovoljno, ko so pa slišali o prikazni, ki jo je imel papež, so se vdali in kmalu tudi spoznali, kako izvrstnega škofa so dobili. Ta mladenič je postal velik govornik in izvrsten škof. Častimo ga kot svetnika dne 4. decembra.

Nekaj enakega se je zgodilo tudi s sv. Nikolajem, ki ga praznujemo dne 6. decembra. Škofom, ki so volili škofa za mesto Miro v Liciji, je bilo razodeto in naročeno, naj izvolijo tistega, ki ga bodo drugi dan našli prvega v cerkvi. Našli so prvega pri vratih sv. Nikolaja, ki so ga potem posvetili škofa.

To so milosti in navdihovanja iz nebes, ki nam jih Bog pošilja, da uberemo vselej pravo pot v čast božjo, v svoje zveličanje in v zveličanje bližnjega.

*

*

*

19. Poslušajmo glas božji, ki nas opominja na razne načine, zlasti po naši vesti. Vest naša je orodje, po katerem nam govori sam Bog. Glas

vesti nam pravi, da se moramo vedno gor ozirati, kjer je Kristus na desnici Boga Očeta. Vest nas opominja, da delajmo vedno dobro in ko kaj slabega storimo, nas sstraši, da delajmo pokoro. Kdor posluša glas vesti in živi po tem glasu, se ne bo bal nobenega preganjanja in mučeništva, ker krona nebeška mu je zagotovljena.

Gori se torej ozirajmo, kjer sedi Jezus Kr. na desnici Boga Očeta! Naše srce bodi pri Jezusu v veselju in v žalosti, v zdravju in bolezni, v sreči in nesreči, v uživanju in v trpljenju. Ravnajmo se po Njegovih naukih in navdihovanjih, kajti prav ta Jezus nas bo sodil poslednji dan.

*
* *
* * *
* * * *

20. »Ta Jezus, ki je bil odvzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli idočega v nebo«. Tako sta govorila angela apostolom današnji dan. Rekla sta jim še: »Kaj stojite in gledate v nebo?«, t. j. na delo sedaj, ker Kristus je šel v nebesa, a bo prišel spet prvič ob smrtni uri, drugič pa na sodnji dan, da mu bomo dali račun za svoje delo in prejeli plačilo ali pa kazen, kakor si bomo pač zaslužili. Zato nas današnji praznik Vnebohoda Gospodovega opominja k treznemu, pridnemu in svetemu življenju, delovanju in bojevanju.

Sv. Pavel pravi: »Dobro sem se bojeval, svoj tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Go-

spod . . . pa ne le meni, ampak tudi vsem, *kateri ljubijo njegov prihod* (II. Tim. 4, 8)«.

Iz teh besedi je razvidno, da je gotovo znamenje, da smo namenjeni za zveličanje ali za krono pravice, ako ljubimo prihod Gospodov.

Kaj se pravi: ljubiti prihod Gospodov? Ljubiti prihod Gospodov se pravi biti pripravljeni nanj in ga željno pričakovati.

*

*

*

21. Vpraša se, ali smo pripravljeni? Ali smo tako pripravljeni, kakor je bil pripravljen sv. Jožef, ki je umrl v Jezusovih in Marijinih rokah? Tako - le pravi o Jožefovi smrti ustno izročilo: Ko je Jožef umiral, je pogledal Jezusa in rekel: »Ne bojim se umreti, ker si pri meni Ti, moj Bog«. . . In Jezus mu je rekel: »Brez tlesnega očeta sem prišel na ta svet, pa ti si mi bil več kot oče. Ti si bil tolažba moji materi, ti si bil rednik moji mladosti. Loči se potolažen; saj si prost in čist vseh grehov!«

To je bila lepa smrt. Zato je sv. Jožef patron umirajočih. Tako smrt imajo le ti, ki se nanjo pripravljajo z lepim, krščanskim življenjem in s pogostnim prejetjem sv. zakramentov. Taki se prihoda Gospodovega ne boje, ampak ga z ljubeznijo pričakujejo.

*

*

*

22. Izkušnja uči, da imajo svete osebe, ki so se v življenju skrbno ogibale greha, sveto smrt. Beremo o sv. Hugonu, ki ga praznujemo

dne 1. aprila, da je v smrtni bolezni popolnoma izgubil spomin na vse posvetne reči in da je samo svete reči ponavljal in samo svete in tolažbe polne besede izgovarjal. Ležeč na postelji je po cele dneve izgovarjal litanije, psalme, izreke sv. pisma itd. Nekoč je samo v eni noči izmolil tristo očenaš-ev. Vse drugače pa se godi na smrtni postelji posvetnjakom. Ti izgubijo navadno ves spomin na svete reči, na Boga in na sv. zakramente in se mučijo navadno le s posvetnimi rečmi: oderuh s preštevanjem obresti, preklinjavec s preklinjanjem, nečistnik z nečistostimi itd.

Posvetnjaki so na smrtni postelji strašno sitni in sami seboj nezadovoljni. Vse drugače se obnašajo sveti ljudje. Sv. Hugo je bil na smrtni postelji čisto miren. Strežnikom ni hotel nikoli nič ukazati, ampak jih je le lepo prosil in če je mislil, da je koga kaj žalil, se je sam sebe obtoževal in to bridko objokaval.

Sveti ljudje ne potrebujejo na smrtni postelji od drugih tolažbe in opominov, ampak sami še druge tolažijo in opominjajo. Sv. Hugo je dajal na smrtni postelji duhovnikom in posvetnim, ki so ga obiskali, krasnih opominov in tolažb. Nekega dne je prišel k njegovi smrtni postelji z drugimi tudi neki plemenitaš, ki je pokleknil pred svetnika proseč ga, naj bi mu dal sv. blagoslov. Svetnik pa je uprl oči proti njemu in mu rekel s strogim glasom: »Tebe čaka večna poguba, ako ne odnehaš od krivičnih terjatev, ki si jih naložil svojim kolonom«. Plemenitaš se je kar zavzel nad temi besedami, zlasti ker je bil res nedavno povišal svojim kolonom davke.

Rekel je: »Umirajoči svetnik je moral to izvedeti po božjem razodetju in mi je gotovo dal ta opomin po božji navdihbi«. Zato pa se je takoj poboljšal in odnehal od krivičnih terjatev.

Ko je prišel nekoč k njemu prijatelj in mu povedal, da hoče stopiti v strog red, je bil svetnik tako vesel, da je služabnike prosil, naj ga denejo s postelje, da bo na kolenih Boga zahvalil, da se je ta oseba odločila posvetiti se popolnoma Bogu.

Svojim postrežnikom in drugim, ki so prihajali k njemu, je večkrat priporočal, naj zanj molijo. Rekli so mu: »Česa naj prosimo?« On pa je vselej odgovoril: »Da bi Bog v meni uničil vse posvetno in vžgal gorečo ljubezen«.

V tem svetniku, ki je dočakal osemdeset let, imamo lep zgled blažene smrti, kakršno občudujemo na sv. Jožefu.

*

*

*

23. Prav tako je bil tudi sv. Alojzij na smrtni postelji vesel in poln tolažbe. Ko je prišel k njegovi smrtni postelji pater provincial in ga vprašal: »No, brat Alojzij, kako je s teboj?«, je Alojzij odgovoril: »Ljubi pater, mi gremo svojo pot!« — »Toda kam?« reče pater provincial. Alojzij odgovori: »V paradiž!« »V paradiž?« reče pater. »Da, ljubi pater, v paradiž . . . upam, da bom s pomočjo božjega usmiljenja prišel tja« — je odgovoril Alojzij. Ko se je približala zadnja ura, je uprl svoje oči proti božjemu razpelu in se odkril. Strežnik ga je spet pokrila, toda Alojzij

se je kmaľu spet odkril, pokazal z očmi na božje razpelo in rekel: »Jezus je umrl z odkrito glavo!« Tako je umrl oziraje se na Jezusa, kakor je sv. Jožef umrl v Jezusovih rokah oziraje se nanj.

*
* *

24. Za lepo smrt pa se je treba pripravljati. Prava priprava za srečno in zadovoljno smrt je lepo krščansko življenje. To lepo in požrtvovavno življenje se mora kazati zlasti takrat, ko nas zadenejo nadloge, preganjanje in stiske.

Sv. Ciprijan, škof v Kartagini, ki ga praznujemo dne 16. septembra, je živel v najstrašnejših časih, t. j. ob času strašne kolere in strašnega preganjanja kristjanov. Sv. Ciprijan je izdal takrat na kristjane lepo pastirsko pismo, v katerem opominja kristjane k lepemu krščanskemu življenju. V njem pravi: »Ali smo postali radi tega verni, da bi nemoteno uživali veselje tega sveta? Ali nas ne uči sv. vera, da moramo vse nevšečnosti potrpežljivo prenašati in svojo dušo hraniti za večno veselje? . . . Kristjan mora biti pripravljen, da bo moral še več trpeti ko pagani, še več se boriti ko drugi. To je pot pravičnih. Boj vede k zmagi. Kdor zmaga, dobi venec. Za pagane je smrt strašna, za kristjane pa je smrt izhod iz ječe tega sveta in prehod v zveličanje. Svojih bratov, ki so umrli, ne smemo pomilovati, dobro vedoč, da niso izgubljeni, ampak da so le odpoštovali pred nami. Ne smemo se za njimi jokati, ampak si le za njimi želeči. Smrt je most, ki vede v nesmrtnost. Večno življenje se začne še-le po ločitvi od tega sveta. Ko

preživimo ves določeni nam čas, je na koncu le prehod k vratom večnosti in ne popolna ločitev. Kdor hoče priti k prestolu Kristusovemu in v veličastvo nebeškega Očeta, ne sme žalovati in jokati, ampak veseliti se in ukati. Ne žalujmo, ko Gospod odpokliče koga izmed naših najdražjih oseb in tudi ko pokliče nas, pojdimo radostno za glasom Gospodovim. Odpovedali smo se svetu in smo tu le tujci in gostje. Vsak popotnik želi kmalu vrniti se iz tujine v domovino. Naša domovina je paradiz. Ali ne bomo hiteli tja? Tam nas čakajo prijatelji, stariši, bratje, otroci in velika množica ljudi, ki so že gotovi svojega zveličanja, pa so v skrbah za naše zveličanje in nas željno pričakujejo. Tam je veličastni zbor apostolov, tam je zbor veselečih se prerokov, tam brez števila mučencev, ki nosijo krono boja in zmage, tam so device, ki slavijo zmago, ki so jo izvojevale z zdržnostjo nad svojim telesom, tam so usmiljeni, ki so bogato poplačani, da so si z nasitovanjem siromakov nabirali dela pravičnosti in izpreminjali pozemeljske dobrote v nebeške zaklade. Zato pa govorimo s svetim apostolom: Kristus je moje življenje, smrt moj dobiček.

S takimi besedami je sv. Ciprijan ob času kolere in preganjanja opominjal ljudi k delom usmiljenja, k pogumu, k ljubezni, potrpežljivosti in ponižnosti. In kako je sam bil pogumen, potrpežljiv, svet in poln ljubezni, nam dokazuje njegova mučeniška smrt. Ko mu je sodnik naznanil, da je obsojen na smrt z mečem, je rekel na glas: »Bogu bodi hvala!« Kristjani, ki so bili navzočni, so začeli vpiti: »Obglavite tudi nas.

ker smo tudi mi kristjani!« Ko so ga privedli na morišče, je ukazal svojim ljudem, naj dajo rablju 25 zlatih, potem si je sam zavezal oči in uklonil glavo. Kristjani so podložili prt, da bi na njem nalovili njegovo kri. Po noči so potem njegovo truplo pokopali. Kasneje so mu sezidali v Kartagini dve cerkvi, eno na morišču, drugo pa na mestu, kjer je bil pokopan.

*

*

*

25. Za lepo krščansko življenje je nujno potrebno, da dobro opravljamo svoje spovedi. Kdor bi sv. spovedi ne imel v redu, naj jih popravi s splošno spovedjo. V ta namen se prirejajo duhovne vaje in sv. misijoni. Če beremo življenje svetnikov, vidimo, da so svetniki in svetnice opravili splošno ali veliko spoved, ko so začeli novo življenje. Tako beremo o sv. Ignaciju, o sv. Frančišku Ksaverskem i. dr. Sv. Karel Boromejski je imel vrlo lepo krščansko življenje in ni nikdar storil nobenega smrtnega greha, pa je vendar večkrat opravljal veliko spoved, deloma iz ponižnosti deloma da je svojo vest potolažil. Ko človek očisti svojo dušo in stopi vanjo sv. Duh, se v njem vzbudi prav srčna ljubezen do Boga in do Jezusa. Tak se ne boji več prihoda Jezusovega, ampak koprni po njem, ker je nanj popolnoma pripravljen, kakor je bil sv. Jožef v Jezusovih in Marijinih rokah popolnoma pripravljen.

Stariši bl. Marije sv. Terezije, ki se je spominjamo dne 3. novembra¹⁾, so hoteli, naj bi

¹⁾ Alban Stolz: *Legende*.

njih hčerka postala redovnica. Zato so jo vtaknili k uršulinkam. Hčerka pa je bila precej posvetna in ni marala za redovniški stan. Kljub temu pa je hotela ustreči željam svojih starišev. Nastopila je noviciat, pa ne rada. Izpolnjevala je redovna pravila le, da bi je ne odslovili. Pravi sprejem v red so morali odnesti do tretjega leta, ker se niso mogli prepričati o njenem poklicu. Ker so prav takrat praznovali jubilejno leto, se je lahkomišno dekle odločilo opraviti odkrito-srčno veliko spoved. Ta spoved je bila temelj vsega njenega svetega življenja, je bila sredstvo, katerega se je milost božja poslužila, da je to mlado dušo vzbudila in njeno lahkomišnost in mlačnost odstranila. Od te spovedi dalje je bila vsa drugačna. Koprnela je iz cele duše po krščanski popolnosti.

Večkrat se zima kar noče umakniti. Mrzli in ledeni oblaki pokrivajo nebo in zadržujejo vse pomladno cvetje in zelenje. Ko se pa ob spremenu meseca nebo razvedri, se ulijejo topli žarki na zemljo in hkratu je vse v cvetju in zelenju. Hkratu se vse zamujeno nadomesti. Tako je bilo z bl. Marijo, ko je v njeno dušo posijalo solnce milosti božje. Ko je milost božja razgnala mrak in stopila led njenega srca, je nje duša kar čez noč postala najlepši vrt sv. čednosti. Od takrat je neprenehoma mislila na pričujočnost božjo in zdelo se ji je nerazumljivo, kako more človek na druge reči misliti in ne na Boga. Včasih je prebedela cele noči v molitvi. Pri molitvi je bila tako srečna, da bi bila raji umrla, nego bila le za trenotek raztresena. Spovedniki in predstojniki so jo na razne načine preizkuševali, ali je njena

pobožnost prava in od sv. Duha, ali ni morda le notranja zaslepljenost in od hudobnega duha, ki vzgaja včasih take pobožne duše s sladkimi čutili k domišljavosti in duhovni prevzetnosti. Toda Marija je bila v vsem tako ponižna in pokorna, da ni nihče več mogel dvomiti o čistosti njene pobožnosti.

Njena krščanska ljubezen se je kazala zlasti v dveh rečeh: *Prvič* v njeni goreči pobožnosti do najsv. zakramenta. Prejemala je ta zakrament prav pogostoma, obiskovala pa ga je neprestano. Vsakikrat je čutila, kako se ji je pri tem ogenj božje ljubezni znova zanetil, kakor da bi se bila približala razbeljeni peči. *Drugič* se je njena krščanska ljubezen kazala v občevanju z bližnjim. Do vseh, ki so bili v hiši, je bila ljubezniva, prijazna in postrežljiva. Posluževala se je vsake priložnosti, da je le mogla komu kaj olajšati ali mu kako dobroto izkazati.

Posnemajmo to svetnico! Očistimo pred vsem svojo vest, da bo tudi v našo dušo stopil sv. Duh in da se bo v njej vzbudila prav srčna ljubezen do Boga in do Jezusa.

*

* *

26. Kdor hoče biti stanoviten v ljubezni do Jezusa in Marije kakor sv. Jožef, mora biti priden v molitvi in drugih pobožnostih. O sv. Karlu Boromejskem beremo, da je veliko molil. Vsako jutro in vsak večer je zbral vse svoje služabnike in služabnice v nadškofijski kapelici in je z njimi molil jutranjo in večerno molitev. In kadar se mu je kaj slabega pripetilo, je začel prav goreče moliti.

Posnemajmo ga in opravljajmo vestno svoje molitve zjutraj in zvečer, zlasti pa ob nedeljah in praznikih, ker prazniki so priprava za prihod Gospodov. Lepa priprava za prihod Gospodov je zlasti molitev sv. rožnega venca, ki naj ga molijo po družinah skupno!

*

*

*

27. Da ostanemo stanovitni v ljubezni do Jezusa in Marije, je nujno potrebno, da radi poslušamo besedo božjo. Sv. Karel Bor. je tako ljubil besedo božjo, da je vsak dan bral sv. Pismo in celo med jedjo in da jo je neprestano označeval.

Posnemajmo ga tudi v tem. Kdor ljubi besedo božjo, ljubi tudi Jezusa in ljubi njegov prihod in ga z zaupanjem pričakuje. Njegova smrtna ura bo tolažbe polna, kakor je bila smrt sv. Jožefa.

*

*

*

28. Nadaljna sv. čednost, ki vede k srečni smrti je pravičnost in ponižnost. Sv. Jožef je bil iz kraljevske rodovine, pa je bil vendar mizar in je živel v veliki siromaščini. O sv. Karlu Bor. beremo, da je spal iz ponižnosti na stelji in na trskah, včasih na golih tleh, kamor je raztegnil le svoj plašč, čeprav je bil iz bogate, plemenite družine. Čeprav je bil knez, kardinal in nadškof. je jedel pri mizi s služabniki in je hotel imeti le ilnate krožnike. Rad je govoril o svojih slabostih in pogreških, zakrival pa je vse dobro, kar je storil.

To nas uči, da bodimo iz srca ponižni, ako hočemo Bogu ugajati. Če so bili taki možje, ki so bili iz kraljevskih in knežjih rodov, ponižni, moramo biti tudi mi. Kako smešni so ljudje, ki nič niso in nič ne znajo, pa hočejo biti vendar visoki in iščejo le hvale in slave. Take zaničuje Bog in jih zaničujejo ljudje. Na smrtni postelji bodo to bridko obžalovali, ker bo vse minulo.

*

*

*

29. Bridko žalost bodo občutili ob smrtni uri ti, ki niso bili usmiljeni z bližnjim. Slišali bodo ostre besede Jezusove: »Poberite se izpred mene, prokleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim angelom; zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti; žejen sem bil in mi niste dali piti; ptuj sem bil in me niste pod streho vzeli; nag sem bil in me niste oblekli; bolan in v ječi sem bil in me niste obiskali«. Jokaje bo-
mo takrat govorili: »Gospod, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali ptujega ali nagega ali bolnega ali v ječi in ti nismo postregli?« Takrat bo Jezus odgovoril: »Resnično, povem vam, kar niste storili kateremu teh najmanjših, tudi meni niste storili (Mat. 25.)!«

Delajmo torej dobro, kakor zahteva od nas Jezus, ako hočemo imeti lepo in tolažbe polno smrtno uro. Priložnosti za dobra dela imamo vsak dan brez števila. Vsak dan lahko storimo svojemu bližnjemu dobroto ali uslugo ali milost v potrebah in stiskah, v boleznih in žalostih. Ob prihodu Jezusovem, ob smrtni uri in ob sodbi po smrti nam bo to v največjo tolažbo. Jezus bo

naš zagovornik, on nas bo predstavil nebeškemu Očetu. Kakor je rekel sv. Jožefu ob smrtni uri, rekel bo tudi nam: »Loči se potollažen, saj si prost in čist vseh grehov!« Tako bo naša smrt sladka, kakor je bila sladka smrt sv. Jožefa v naročju Jezusovem in Marijinem.

Prekrasen zgled nam je dal v tem sv. Karel Bor., ki je ob času kuge vse razdal mej siromake in bolnike. Razdelil je mej nje svoja oblačila, vse postelje, vse zavese in preproge, da je nadškofijsko palačo izpraznil in sam spal na golih tleh. Nam tega ni treba, a kljub temu imamo tudi mi mnogo priložnosti da lahko pomagamo, če le hočemo.

*

*

*

30. Če hočemo imeti srečno in zadovoljno smrt, moramo posnemati sv. Jožefa v krotkosti. Koliko bridkosti, koliko sitnosti in trudov je imel sv. Jožef zavoljo Jezusa in Marije — pa se ni nikdar potožil in se ni nikoli jezil.

Sv. Karol Bor. je bil po naravi nagnen k nagli jezi in razdražljivosti. Poleg tega je imel veliko sitnosti in nevšečnosti, pa se je z molitvijo in s premagovanjem tako privadil, da se ni nikdar razjezil. Tiho in vdano je prenašal, kar se ni dalo premeniti, krotko in mirno je odgovarjal nasprotnikom, in ko so predenj prišli strastni prepirljivci, jih je vendar-le mirno prenašal in poslušal.

To je posebno lep in koristen nauk za nas. Kdor si hoče pridobiti sv. čednosti, se mora pridno premagovati. To velja tudi glede krot-

kosti. Človek mora pridno in pazljivo premagovati strast jeze in sovraštva, pridno in pazljivo nositi svoj križ od postaje do postaje, od nevšečnosti do nevšečnosti, od bridkosti do bridkosti, od žalitve do žalitve, od nasprotnosti do nasprotnosti, od sovražnosti do sovražnosti, od preganjanja do preganjanja, od obrekovanja do obrekovanja itd. Tako si bomo pridobili krotkost sv. Jožefa in si zagotovili lepo in srečno smrtno uro v rokah Jezusovih in Marijinih.

*

* *

31. Če bomo sveto in pravično živeli, se ne bomo bali prihoda Gospodovega.

Pripravljajmo se torej resno na veliki dan smrti in sodbe, ko bomo vsi pravično sojeni, ko bomo prejeli plačilo ali kazen, kakor smo si pač zaslužili. Bog daj, da bi takrat smeli reči: »Dobro sem se bojeval, svoj tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je pripravljena krona pravice, katero mi bo dal Gospod . . . pa ne le meni, ampak tudi vsem, kateri ljubijo njegov prihod«.

*

* *

*

*

*

*

*

*

32. »Ta Jezus, ki je bil odvzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli idočega v nebo«. Kristus bo spet prišel in takrat bo našini delom odmeril pravično plačilo ali kazen. Zato nas praznik Vnebohoda Kristusovega opominja, da premišljujemo tudi o pravični sodbi, o plačilu in o kazni, ki nas čaka za naša dela.

Pregovor pravi: Bog ne plačuje vsak dan, a plača prav gotovo. Mnogo je pregreh, ki jih Bog sploh ne kaznuje na tem svetu, ampak jih bo kaznoval še-le na onem svetu. Zato pravi sv. Peter: »Nikar ne pozabite, preljubi, da je pred Bogom en dan kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan. Gospod zna rešiti pobožne iz skušnjave in prihraniti hudobne v dan sodbe trpljenja«.

Hudobneži so torej prihranjeni trpljenju v dan sodbe. Včasih pa kaznuje Bog tudi na tem svetu in včasih celo takoj.

Naši prvi stariši, Adam in Eva, so bili takoj po grehu ostro kaznovani. Kajn je bil tudi takoj kaznovan, ko je ubil svojega brata Abelja. Takoj se je oglasil glas božji: »Kajn, kaj si storil? Kri tvojega brata vpije iz zemlje do mene. Zato bodi preklet na zemlji, katera je odprla svoja usta in je sprejela kri tvojega brata iz tvoje roke. Kadar jo boš obdeloval, ti ne bo dala sadu. Potikal se boš in bežal po zemlji!«

Ob času splošnega potopa, je Bog potrpežljivo čakal stodvajset let, da bi se ljudje izpreobrnili. Uganjali so namreč take pregrehe, da je bilo Bogu žal, da je človeka ustvaril. Samo Noe in njegova družina je še častila pravega Boga in se čuvala tistih grdob, s katerimi se je bilo takrat umazalo vse človeštvo. Ljudje pa se niso poboljšali, ampak se še poslabšali. Zato jih je Bog kaznoval s strašno kaznijo. Razen Noeta in njegove družine so vsi umrli v groznem potopu. Takrat je bila strašna stiska mej ljudmi — prava slika sodnjega dneva. Sv. Peter (I, 3) pravi, da so se razen Noeta in njegove družine

spokorili v tisti stiski še nekateri drugi, se skesali in se zveličali.

Naglo in kakor bi trenil so bili pokončani nečisti in nesramni prebivavci Sodome in Gomore, ki so uganjali ostudna dejanja, katerim pravimo sodomski greh. Bog jih je z ognjem in žveplom požgal.

Tako kaznuje Bog večkrat že na tem svetu grehe, zlasti tiste grehe, ki so pred Njegovimi očmi ostudni. Tudi v našem času vidimo večkrat strašne kazni, s katerimi obiskuje Bog razne pregrehe. Pred Bogom ni nič skritega. Bog, ki je ustvaril ušesa, sliši vse, ki je ustvaril oči, vidi vse in ki je ustvaril neumrljivo razumno dušo, vidi tudi misli in želje. Zato se moramo skrbno čuvati greha, ker vsak greh bo dobil svojo kazen. Mnogi grehi pa ne dobe na tem svetu kazni, ampak jo bodo dobili na onem svetu, t. j. ali večno kazen v peklu ali časno kazen v vlačah. Duše, ki niso še popolnoma zadostile za grehe, se očiščujejo v vlačah. Najstrašnejša pa bo kazen za krivičnike na sodnji dan, če zamudijo delati pokoro na tem svetu. Takrat bodo še pravični trepetali.

Sv. Luka, evangelist, nam opisuje sodnji dan, ki bo za vse strašen, zlasti pa za grešnike, tako-le: »Znamenja bodo na solncu in mesecu in zvezdah in na zemlji bo stiska med narodi za voljo strašnega šumenja morja in valov. In ljudje, ki bodo takrat živeli, bodo koprneli od strahu in pričakovanja tega, kar ima čez ves svet priti, zakaj nebeške moči se bodo gibale«. V čem bodo obstajala znamenja na solncu, mesecu, na zvezdah in na zemlji, ne vemo. To je

gotovo, da bodo takrat vsi ljudje v velikem strahu, da bodo od strahu in pričakovanja koprneli. In takrat se bo prikazal Sin človekov Jezus Kristus na oblaku z veliko močjo in veličastvom. Vsi ljudje bodo iz groba vstali in prišli na sodbo. Izvoljeni bodo vstali z izpremenjenimi telesi, dočim se telesa krivičnih ne bodo izpremenila.

Takrat bo vse poravnano. Pravični bodo dobili svoje plačilo, krivični pa svojo kazen. Takrat bo vse odkrito.

Večni sodnik poreče izvoljenim: Pridite, vi izvoljeni in posedajte kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta; krivičnim pa poreče: Poberite se, vi prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen satanu in njegovim angelom (Mat. 25).

Neko staro izročilo pravi, da se bosta pred sodnjim dnevom prikazala prerok Elija in očak Henoh, ki se bosta bojevala proti pogubnim naukom Antikrista. Antikrist da ju bo umoril, a da bosta tretji dan od smrti vstala in šla v nebesa. To pa je le pobožno mnenje, ki ni verska resnica.

Malo je, kar vemo o sodnjem dnevu, a to malo, kar vemo, je dovolj, da spoznamo, kako strašen bo tisti dan plačila.

Nihče pa se ne sme zanašati, češ, sodnji dan je še daleč, kajti sodnji dan je za vsakega človeka pred durmi. Čas za pripravo ima človek samo to malo število let, ko živi. Sedaj je torej prijeten čas, sedaj so dnevi zveličanja, sedaj moramo čednostno živeti in se čuvati greha. Ko bo naša duša ob smrtni uri stopila v večnost, bodo tudi zanjo veljale besede: Tisoč let je ko en dan in en dan ko tisoč let!

Bodimo modri in pripravljajmo se na prihod Gospodov, kajti »ta Jezus, ki je bil današnji dan vzet v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli idočega v nebo«.

*
* *
* * *
* * * *

33. Premišljevanje vnebohoda Gospodovega, kakor nam ga opisuje sv. evangelist Luka, je zelo koristno, ker nam predočuje tudi konec, ki bo začetek večnega veselja. Oglejmo si to bolj natančno!

Sv. evangelist Luka, ki nam opisuje vnebohoda Jezusa Kr., je bil izmed dvanajsetdesetih učencev Jezusovih. Bil je po poklicu zdravnik in najbrže tudi slikar, zvest tovariš sv. apostola Pavla. Imel je bogoljubnega prijatelja Teofila. Temu je spisal svoj evangelij od rojstva Jezusovega do Njegovega vnebohoda, potem pa mu je spisal še druge bukve, v katerih pripoveduje, kaj so apostoli delali od vnebohoda Jezusovega in kako so razširjali sv. vero. Tem svetim bukvam pravimo Dejanje apostolov. Začetek iz teh bukev beremo današnji dan. Sv. Luka pravi: »V prvem pisanju sem ti govoril, o Teofil, kaj je Kristus delal in učil od začetka do dneva, ko je šel v nebesa. Popisal sem ti, kako je po svojem trpljenju častito od mrtvih vstal, se prikazal svojim učencem, jih prepričal, da je še živ in se jim potem prikazoval še štirideset dni ter jim dajal posebne nauke o božjem kraljestvu«. V štiridesetih dneh po vstajenju je Jezus Kristus učil

svoje apostole, kako naj po vsem svetu širijo sv. cerkev. Naročil jim je: »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangellij vsem stvarjem. Kdor bo veroval in se bo dal krstiti, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen. In glejte jaz sem z vami vse dni do konca sveta«.

*

*

*

34. Kakor je iz teh besedi razvidno, je za zveličanje in torej tudi za dosego katerekoli milosti pred vsem potrebna vera. Kristus je pred vsem zahteval vero. Tako je na pr. rekel Kristus tistemu slepcu, ki je za njim vpil: »Kaj hočeš, da naj ti storim?« Slepec je rekel: »Gospod, da bi izpregledal«. Jezus mu reče: »Izpreglej! Tvoja vera ti je pomagala«. Torej vera je pomagala! Vera je bila pri tem slepcu vsaj začetek dobrega. Gotovo je imel tudi zaupanje v Kristusa, ker drugače ne bi bil tako vpil (Luka 18).

Tista žena, ki je na krvotoku trpela dvanajst let, se je približala Jezusu in se doteknila roba njegovega oblačila, zakaj rekla je sama pri sebi: »Ako se le njegovega oblačila dotaknem, bom ozdravela«. Jezus pa se je obrnil in ko jo je videl, je rekel: »Zaupaj, hči, tvoja vera te je ozdravila«. In žena je bila zdrava od tiste ure. Vera jo je ozdravila. Vera je bila pri tej ženi vsaj začetek pomoči. Imela pa je tudi zaupanje in, kakor se razvidi iz njenih besedi, tudi ljubezen.

Ko je šel Jezus po cesti proti domu, sta dva slepca za njim šla in vpila: »Sin Davidov, usmili se naju«. Ko je bil pa domov prišel, sta slepca k

njemu stopila. Jezus jima reče: »Verujeta, da vama morem to storiti?« Ona mu rečeta: »To je da, Gospod!« Tedaj se je dotaknil njunih oči in rekel: »Po vajini veri naj se vama zgodi!« In oči so se jima odprle (Mat. 9). Tudi tema dvema slepema je vera pomagala ne-le na duši, ampak tudi na telesu.

Ko je prišel Jezus nekoč v svoje mesto, so mu prinesli mrtevoudnega, ležečega na postelji. In ker je Jezus videl *njih vero* — pravi sv. Matej — je rekel mrtevoudnemu: »Zaupaj, sin, odpuščeni so ti tvoji grehi!« in je potem rekel: »Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom (Mat. 9)«.

Kristus je slovesno obljubil: »Resnično, povem vam, ako imate vero in ne pomišljate . . . ako porečete tej gori: »Vzdigni se in vrzi se v morje, se bo zgodilo. In vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, boste prejeli«.

Od vere je odvisna večna in časna sreča, ker je Kristus rekel: »Kdor veruje in bo krščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen. Za njimi pa, ki bodo verovali, pojdejo ta znamenja: V mojem imenu bodo izganjali hudiče, govorili nove jezike, prejemale kače in ako bodo kaj strupenega pili, jim ne bo škodovalo, pokladali bodo na bolnike roke in bodo zdravi«.

Prvo torej, kar se zahteva, je vera, ki je poseben dar božji, dar sv. Duha. Mi, ki smo bili rojeni v tej veri, ne znamo niti prav ceniti tega daru, a pomislimo, kako težavno je koga izpreobrniti h krščanski veri.

Ko je prišel sv. Pavel s sv. Timotejem v Filipe, je šel v judovsko molivnico in je tam začel

oznanjevali Jezusa Krístusa, toda samo ena žena, Lidija, ki je tam škrlat prodajala, iz mesta Tiatire, in je bila bogaboječa, je zvesto poslušala in *Gospod jej je odprl srce.*

Le-ta edina ženska je bila potem krščena, pa tudi ta bi ne bila verovala, če bi jej Bog ne bil odprl srca (Dej. ap. 16).

Ko je sv. Pavel pridigal v Atenah v mestnem zboru, so se mu eni posmehovali, drugi pa so mu rekli: Poslušali te bomo drugič. Le mala peščica jih je bilo, katerim je Bog odprl srce in jim dal milost sv. vere. Meji temi je bil Dionizij, areopagit, ki je bil potem prvi atenski škof.

Sv. apostoli so imeli torej trdo delo. Zato pa so veliko molili, da so vendar-le imeli lepih uspehov.

Prav tako imajo tudi danes misijonarji trdo delo. Ne smemo si misliti, da je mogoče hitro kar cele dežele izpreobrniti. Misijonarji morajo pridobivati od moža do moža kakor sv. apostoli. Treba je s pomočjo milosti božje vsakega prepričati. Zato pa morajo veliko moliti in zato kličejo vse katoličane na pomoč, naj pridno molijo in prosijo sv. Duha, naj bi nevernike razsvetlil in nagnil, da bi sprejeli sv. vero.

*

*

*

35. V tistih štiridesetih dneh je učil Jezus apostole, kako naj delijo sv. zakramente v odpust grehov in v zveličanje duš, kako naj posvečujejo mašnike, kako naj birmujejo, kako naj delijo zakrament sv. poslednjega olja in kako naj kri-

stjani sklepajo sv. zakon. Najbrže je Jezus v tem času postavil vse sv. zakramente razen zakramenta sv. krsta, ki ga je postavil že prej, in zakramenta sv. Rešnjega Telesa, ki ga je postavil pri zadnji večerji. V tem času je postavil sv. Petra za vrhovnega glavarja svoje cerkve, ko ga je trikrat vprašal: »Simeon, ali me ljubiš?« Takrat mu je Kristus naročil, naj pase njegova jagnjeta in njegove ovce.

*

*

*

36. Štirideseti dan po vstajenju pa je zbral Jezus v Jeruzalemu svoje apostole v obednici, kjer je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa.

Premišljujmo Njegove zadnje besede in njegovo obnašanje, ko je bil zadnji dan z apostoli. Rekel jim je, ko je ž njimi jedel, naj ne hodijo iz Jeruzalema, ampak naj čakajo obljube Očetove, namreč prihoda sv. Duha, kajti »kakor je Janez Krstnik krščeval svoje učence z vodo, prav tako boste vi krščeni s sv. Duhom kmalu po teh dneh«. Ta obljuba se je izpolnila po desetih dneh na binkoštni praznik, ko se je sv. Duh spustil nad nje v podobi ognjenih jezikov.

Ko so apostoli slišali, da jim bo Jezus dal moč sv. Duha, s katero bodo razširili kraljestvo božje po vsem svetu, so ga brž poprašali: »Gospod, ali boš v tem času obnovil izraelsko kraljestvo?« Apostoli so si mislili, da bo Jezus takoj ustanovil izraelsko kraljestvo, kakršno je bilo ob času Davida in Salomona. Oni niso še umeli, da bo Jezus sedaj ustanovil le duhovno

kraljestvo, ki bo za cel svet in ne le za Izraelce. Kakor so Judje sploh pričakovali, da se bodo sedaj uresničile stare prerokbe o izraelskem kraljestvu, prav tako so tudi apostoli pričakovali, da se bo Izrael takoj izpreobrnil in da se bo obnovilo izraelsko kraljestvo. Jezus pa je odgovoril apostolom: »Vam ni vedeti ne časov ne ur, katere je Oče ohranil v svoji oblasti, toda prejeli boste moč sv. Duha, kateri bo v vas prišel in z močjo sv. Duha mi boste pričali v Jeruzalemu, v Samariji in do kraja sveta«. To je tisto kraljestvo, katero je dandanes razširjeno po vsem svetu, kateremu pravimo katoliška cerkev, v katerem smo tudi mi bili rojeni in krščeni. Beseda »katoliška cerkev« pomenja splošno cerkev, ki je za vse ljudi in za vse kraje celega sveta. To so bile Jezusove zadnje besede. Ali so nam te besede Kristusove svete? Ali smo verni sinovi tega kraljestva, ali ljubimo sv. katoliško cerkev ali izpolnjujemo njene zapovedi, ali spoštujemo njene predstojnike, zlasti rimskega papeža in škofo?

*

*

*

37. »Vam ni vedeti ne časov ne ur, katere je Oče ohranil v svoji oblasti«. Tako je odgovoril Kristus, ko so ga apostoli vprašali, ali bo v tem času obnovil izraelsko kraljestvo? Kristus ni rekel, da ga ne bo obnovil. Upanje je torej, da se bo to kraljestvo res obnovilo. Toda kako? Prav gotovo le v katoliški cerkvi, ko bodo Izraelci vstopili vanjo. O tem vstopu govori tudi sv. Pavel na več mestih, kjer pravi, da bo takrat z izraelskim ljudstvom pridobilo krščanstvo velikanski na-

predek. To bo novo, veliko izraelsko kraljestvo, v katerem bo imel Izrael prvo besedo. Prav v tem zmišlu govorijo tudi preroki.

*

*

*

38. Ko so pojedli, je šel Kristus ž njimi iz Jeruzalema proti Betaniji. Šli so čez potok Cedron. Pot proti Betaniji vede čez Oljsko goro. Ko so prišli na Oljsko goro, od koder se vidi na Jeruzalem in na Betanijo, je Kristus blagoslovil apostole in se pred njimi dvignil v nebesa. Svitel oblak jim ga vzame izpred oči. Apostoli so se strmeč ozirali za njim. Ko bi trenil pa stopita pred nje dva moža v belih oblačilih, dva nebeška poslanca ali angela in rečeta: »Možje galilejski, kaj stojite in gledate v nebo. Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli idočega v nebo!«, t. j. videli ga boste, ko bo prišel na oblakih neba z velikim veličastvom.

Tako sta rekla angela. Apostoli so se vrnili v Jeruzalem. Po binkoštnem prazniku pa so začeli po vsem svetu oznanjevati Kristusa, ki bo prišel poslednji dan še enkrat na oblakih neba.

*

*

*

39. Jezus bo prišel vdručič na oblakih neba sodit živih in mrtvih. Mi nismo videli Jezusa, ko je šel v nebesa, a videli ga bomo, ko bo prišel vdručič. Prikazalo se bo znamenje Sinu človekovega, sv. križ, in prišel bo z nebeškimi angeli. Takrat bodo trepetali pred njim vsi rodovi zemlje. V bukvah življenja bodo brali, kar so storili

dobrega ali slabega. V teh bukvah so zapisane vse hudobije od prvega bratomora Kajnovega do poslednjega hudodelstva. Očitni bodo tudi vsi skriti grehi, naj jih ljudje sedaj še tako skrivajo in tajijo. Videli bomo pa tudi skrito nedolžnost pravičnega, brali vsa dobra dela ponižnih, ki se bodo svetili ko zvezde na nebu. Takrat bodo hvaležili pravični Jezusa za toliko prejetih milosti, kleli pa bodo trdovratni grešniki in klicali: »Gore, pokrite nas, hriboje, zasujte nas!«

Jezus bo prišel vdruči kot pravičen sodnik. Stali bomo pred njim kot zrelo žito na polji. Ti, ki bodo na levi strani, bodo zreli za večno pogubo, ti pa, ki bodo na desni, bodo zreli za večno zveličanje.

To bo najstrašnejši dan, za katerega se moramo skrbno in resno pripravljati z lepim krščanskim življenjem, »kajti ta Jezus, kateri je bil vzet v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli idočega v nebo«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

40. Preden je Jezus odšel v nebesa, je rekel sv. apostolom, kakor beremo v sv. evangeliju (Mark 16), da bodo tisti, ki bodo verovali, delali čudeže. Ob času apostolov se je zgodilo veliko očitnih čudežev. V poznejšem času se je število očitnih čudežev zmanjšalo. Vpraša se, zakaj? Ali morda nimamo vere? Sv. Gregor pravi (Hom 29): »Ali morda dandanes ne verujemo, ker ne

delamo čudežev? Toda čudeži so bili potrebni v začetku krščanstva, ker je bilo treba vero utrjevati s čudeži, da se je število vernikov množilo, kajti tudi mi zalivamo drevesca, ko jih vsadimo, dokler se v zemlji ne primejo, ko se pa korenike dobro primejo, preneha zalivanje«.

Čudeži so bili torej potrebni v začetku krščanstva, pa bodo gotovo še potrebni. Ko bodo potrebni, se bodo gotovo tudi godili, ker Jezus ni zapustil svoje cerkve. V manjši meri se godijo čudeži še dandanes. Koliko čudežev je bilo potrjenih samo o priliki, ko je sv. cerkev proglasila nove svetnike: Sv. Janeza Vianney-a, sv. Terezije Deteta Jezusa in dr. Koliko pravih čudežev se je v zadnjem času zgodilo v Lurdu!

Pa naj tu omenim čudežni dogodek, ki so o njem poročali časopisi z dne 11. decembra 1931. v kraju Cormons pri Gorici. V tamošnjem samostanu čč. sester Božje Previdnosti je bila sestra Rozarija hudo bolna, da se ni mogla na postelji niti ganiti. Sestra in njene tovarišice v samostanu so se v gorečih molitvah obrnile za pomoč k Patru Alojziju Scrosoppi-ju, ustanovitelju tega samostana. Čeprav pa je bila sestra že v mesecu aprilu 1931. na čudežen način oproščena hude bolezni, je vendar-le še dalje hirala za jetiko na pljučih in v sapniku. Ta bolezen jo je spravila na rob groba. Prejela je sv. zakramente za umirajoče in ves samostan je pričakoval njene smrti od dne do dne. Zadnjih sedem dni pred enajstim decembrom ni mogla več niti kapljice vode požiti. Sama kakor tudi njene tovarišice v samostanu so goreče prosile Patra Alojzija Scrosoppi-ja, ustanovitelja, naj bi izprosil od Boga pomoči in

ozdravitve, kajti drugače bi se vtegnili tudi ljudje posmehovati, češ, saj ni bilo v minulem aprilu nobenega čudeža.

Molitve so bile uslišane. Sestra Rozarija je imela dvakrat *sanje*. V prvih sanjah se ji je prikazal P. Alojzij Scrosoppi z Materjo Pavlo Martinelli, ki je tudi umrla v duhu svetosti, ter jej rekel: »Hčerka,, imej zaupanje, kajti ura milosti božje se približuje. Prosi prednico, naj te pelje v Orzano na moj grob!« Pater jej je še naredil križ na čellu in izginil. Mati Pavla, ki se je bila postavila k njenim nogam, je z glavo potrjevala besede Patra.

Po teh sanjah je bolna sestra vse sicer povedala svoji prednici, pa ni prosila, naj bi jo peljali na grob Patra Alojzija v Orzano.

S početka se v samostanu niso dosti menili za te sanje, saj je bilo tudi vreme vedno deževno in mrzlo, a moliti so začeli bolj goreče. V zadnjih osmih dneh so vsak trenotek mislili, da s. Rozarija umrje. Tako je bila slaba. Dne 10. dec. 1931. je umirajoča spet hotela govoriti s prednico. Pri tem razgovoru je prednici povedala, da je v sanjah ob isti uri spet videla Patra Scrosoppi-ja, ki ga je spremljala Mati Pavla. Pater jej je resno, a prijazno očital: »Zakaj nisi bila ponižna, da bi bila prosila prednico, naj bi te peljali v Orzano? Ponižnost, ponižnost, hčerka moja!« Potem je prikazen izginila.

Umirajoča je sedaj ponižno prosila prednico, naj bi jo peljali v Orzano, na grob Patra Alojzija, ustanovitelja, ker da je prepričana, da bo tam ozdravela. Prednica je nje prošnjo uslišala in je poskrbela za dovoljenje tamošnjega zdravnika

Dr. Gvida Bernardelli-ja za prevoz umirajoče v Orzano. Položili so jo s posteljo na avto Zelenega Križa. Spremljali so jo nje spovednik, Matti prednica in neka druga Matti, bolniška postrežnica. Po potu so bili večkrat v strahu, da jim umrje. Tako so dospeli v Orzano ob dveh popoldne. Šofer in bolniška postrežnica neseta bolnico na postelji v cerkev. Tu so začeli moliti na grobu svetega ustanovitelja. Pri tretji molitvi se bolnica zgane in reče prednici: »Mati, čutim, da diham dobro« in za nekaj minut: »Zdaj se čutim dobro, prosim, dajte mi čašico vode!« Prinesejo jej vode, katero popije z lahkoto v eneni dušku, čeprav je bila prej tako bolna, da ni mogla v zadnjih sedmih dneh použiti niti kapljice vode. Molili so dalje, a kmalu poskoči bolnica iz postelje, gre z lahkimi koraki k oltarju, poklekne, nekoliko pomoli in poljubi altarne stopnjice. Vsi navzočni so ostrmeli, ko so to videli. Najbolj sta se začudila šofer in bolniška postrežnica, ko sta zagledala, da nesejo iz cerkve prazno posteljo. Tekla sta v cerkev in sta ostrmela, ko sta zagledala sestro, prej umirajočo sedaj zdravo in stopajočo z lahkimi koraki iz cerkve.

Ko so prišli iz cerkve, je sestra Rozarija z dobrim tekom použila kavo z mlekom in kruhom. Nato je šla v cerkev, kjer je s svojimi tovarišicami pella Te Deum. Po opravljeni pobožnosti je sama stopila v avto. Ko so se vrnili domov, je veselo stopala po samostanskih stopnjicah in prišla mej strmeče tovarišice, ki so skupaj z njo zapele pesem v zahvalo Bogu.

Sestra Rozarija je ozdravela in pridobiva čedalje več moči. Zdravnik, ki jo je brž drugi

dan, t. j. dne 12. dec. preiskal, je izjavil: »To ni več oseba, ki je bila včeraj. Vidim, da je prav dobra. Preden se izjavim o tem, jo hočem v petnajstih dneh še enkrat preiskati. Do takrat naj se njena vročina vsak dan zjutraj in zvečer zapisuje«.

Sestra Rozarija je zdrava in nima nobene mrzlice!

Prepričani bodimo, da Kristus ne bo zapustil svoje cerkve, ki je njegovo kraljestvo, čeprav je odšel današnji dan v nebesa. Če so se v prvih stoletjih godili čudeži, ker je bilo to potrebno, se bodo godili brez dvojbe tudi v drugih časih, ko bo to potrebno. Bogu bodi hvala po Gospodu Jezusu Kristusu.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

41. Sv. kat. cerkev ponavlja današnji praznik tudi te-le pomenljive Kristusove besede: »Grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu (Jan. 20, 17)«. Te besede nam dajajo veliko tolažbo. Oče Jezusa Kristusa je tudi naš Oče. Mi smo bratje Jezusovi in ž njim otroci nebeškega očeta: »Grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu«.

Kristus, naš brat, se poslavlja danes od nas in gre k našemu Očetu. Če imamo kako željo ali prošnjo do nebeškega Očeta, ki nas je ustvaril in ki nas je z vsemi dobrotami prenapolnil, izročimo bratu Jezusu, da nese v nebesa.

Česa hočemo prositi? Imamo sto in sto potreb! Pred vsem prosimo svojega bratla Jezusa, naj se svojemu Očetu in našemu Očetu zahvali za vse do sedaj izkazane dobrote.

Drugo, kar nam leži na srcu, so naši grehi! Naj nam nebeški Oče odpusti in izbriše vse grehe, s katerimi smo razžalili njega, svojega najboljšega Očeta in Jezusa, svojega ljubega bratla, ki je za nas kri prelihl.

Prosimo Jezusa, naj nas priporoči, ko pride k svojemu Očetu in k našemu Očetu, za ljubo zdravje, za zdravje naših krščanskih družin in za zdravje vsega krščanskega ljudstva.

Prosimo Jezusa, naj nas priporoči svojemu Očetu in našemu Očetu za dobro letino, da bi mogli brez težav sebe in družine poživljati, naj nas obrani lakote, naj nas obrani kuge, vojske, potresa in drugih nezgod, ki nas lahko zadenejo.

Prosimo Jezusa, naj priporoči svojemu Očetu in našemu Očetu sv. katoliško cerkev, da bi se razširjala po vsem svetu, naj bi kmalu privedel vanjo vse paganske, nesrečne narode, ki molijo v temi nevere malike.

Prosimo, naj priporoči svojemu Očetu in našemu Očetu vse bolnike in siromake, ki na tem svetu trpé, naj bi jim nebeški Oče olajšal bedo in trpljenje.

Prosimo, naj nas priporoči svojemu Očetu in našemu Očetu, da bi ponižal vse sovražnike naše svete vere, ki napadajo katoliško cerkev, naj bi jih ponižal in privedel v kat. cerkev.

Ne smemo pozabiti naše mladine, ki je danes izpostavljena sto in sto neprilikam. Prosimo Jezusa naj priporoči vse otroke in vso našo

mladino svojemu Očetu in našemu Očetu, da bi rastla v pobožnosti in v strahu božjem.

Priporočimo se tudi za zadnjo uro. Prosimo Jezusa, naj nas priporoči svojemu Očetu in našemu Očetu; da bi srečno umrli, da bi nas obranil sovražnika zlasti ob zadnji uri.

Ne pozabimo tudi svojih dragih rajnkih, ki so v vicah. Prosimo Jezusa, naj jih priporoči svojemu Očetu in našemu Očetu, da bi kmalu bile rešene.

*

*

*

42. To so naše prošnje do *odhajajočega Jezusa*. Preden ga zakrije oblček neba, poklekimo in pozdravimo ga v duhu s svetimi apostoli: »Dragi Zveličar! Pripravi nam v nebesih prostor, kakor si obljubil, ko si bil še na zemlji in si rekel: »V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč. Ko odidem in vam pripravim mesto, bom spet prišel in vas bom k sebi vzel, da boste tudi vi, kjer sem jaz«. Spomni se te svoje obljube! Ko boš spet prišel prvič ob naši smrtni uri in drugič na sodnji dan na oblakih neba, naj bi tisti strašni dan ne bili brez luči, ki pomenja Tebe in Tvojo milost.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

43. Velikonočna sveča, katero vidite na evangelijski strani velikega oltarja, ki je gorela pri vseh slovesnostih od velike sobote naprej, se

danes po odpetem evangeliju upihne. Ta sveča pomenja namreč Kristusa. Kristus pa je današnji dan odšel v nebesa. Treba je torej danes svečo odstraniti. Kristus je šel v nebesa in sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega!

To se je zgodilo — kakor pravi neko ustno izročilo — na četrtek in sicer opoldne. Kristus je bil v grob položen na večer, je vstal od mrtvih zjutraj in je v nebesa šel opoldne. Z njim so šle v nebesa tudi vse duše, ki so se ločile od teles pred Njegovim prihodom in ki so čakale v predpeklju odrešitve!

*

*

*

44. Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritemu v njivih. Človek, ki ga najde, ga zakrije in gre od veselja in proda vse, kar ima, da si kupi tisto njivo.

Ali smo mi podobni temu človeku? Ali mislimo vedno na neskončni zaklad v nebesih, ki je Jezus Kristus? Ali delamo in se trudimo, da ga dobimo? Ali se kaj žrtvujemo?

Spet je nebeško kraljestvo podobno kupcu, kateri išče dobrih biserov. Ko najde drag biser, gre in proda vse, kar ima, da ga kupi.

Ali smo podobni temu kupcu? Našli smo dragi biser — Jezusa, ki je v nebesih na desnici Boga Očeta. Ali mislimo vedno nanj? Ali delamo in se trudimo, da ga dobimo? Ali se kaj žrtvujemo?

Jezus v nebesih je največji zaklad, je neprecenljiv biser! Žal, da nam je premalo mar zanj!

*

*

*

45. Pred leti je bila v južni Afriki strahovita vojska med Angleži in med hrabrimi Buri. Vojska je trajala dolgo. Tisoč in tisoč hrabrih mladeničev in mož je obležalo na bojnem polju. In zakaj? . . . Angleži so hoteli imeti polja, v katerih so veliki zakladi zlata. Te zaklade so si hoteli ohraniti in zato je tekla kri v potokih.

Poglejte, kaj vse storijo ljudje za pozemeljske minljive zaklade! Toda ti zakladi niso nič v primeri z zakladom, ki ga imamo v nebesih. Jezus je naš največji zaklad in zasluži, da zanj vse žrtvujemo, da damo zanj tudi življenje.

Štrašna je bila tudi vojska mej Rusi in mej Japonci. Vojska je trajala več ko poldrugo leto in več ko 200.000 hrabrih ruskih in japonskih mladeničev je pustilo svoje življenje na bojnem polju ali pa utonilo v vodah tihega oceana. In zakaj? . . . Šlo je za *morje Tihega oceana*, ki je smatrate za velik zaklad obe državi, ruska in japonska.

Kaj vse storijo ljudje za pozemeljske, minljive zaklade! Ti zakladi pa niso nič v primeri z zakladom, ki ga imamo v nebesih. Jezus je naš največji zaklad, ki edino zasluži, da zanj prelijemo kri, da zanj umrjemo!

*

*

*

46. Sursum corda! Gori srca! Tako vam oznanjujemo vsak dan, vsako nedeljo in praznik. Toda žal, da jih je mnogo, ki nimajo srca obrnena navzgor, ampak navzdol. Njih zaklad je ta svet, njih zaklad so posvetne veselice, njih zaklad je meseno poželenje, njih zaklad je trebuh!

Cel svet je razdeljen v dve veliki stranki, v katoliško stranko in v brezversko stranko! Katoliška stranka kliče: Sursum corda! Gori srca! Skrbeti moramo sicer tudi za posvetne reči, a naše srce mora biti v prvi vrsti obrneno navzgor, kjer je naš zaklad. Brezverska stranka pa vpije: Dolu srca! Na zemljo! Skrbimo za posvetno bogastvo, za posvetno veselje, za svoj trebuh! Po smrti je vsega konec!

K tej brezverski stranki so se prištevali v prejšnjih časih navadno le bogatinci, o katerih je Kristus rekel, da pojde prej velblod skozi luknjico šivanke, ko pa bogatinec v nebeško kraljestvo. Pa žal, da pristopajo v naših časih k tej brezverski stranki tudi mnogi delavci in kmetje. Ali ni to žalostno?

Sursum corda! Gori srca! Gospod je rekel: »Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rija in molj konča in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo, temveč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne konča ne rija, ne molj in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo (Mat. 6, 19)«.

Kdo si je boljši del izbral, ali ubogi Lazar, ki je mislil na Boga in je imel v nebesih svoj zaklad ali tišti bogatinec, ki se je veselil in gostil pri obloženih mizah? Lazar je šel po smrti v nebesa in se veselil v naročju Abrahamovem, bogatinec pa je šel v večno pogubo, kjer je proklinjal

dan svojega rojstva in proklinjal dneve svojega življenja. Dvigal je iz pekla svoje roke in milo prosil Abrahama, naj bi poslal Lazarja, da bi pomočil prst v vodo in mu ohladil jezik, a ni mu bilo dano. »Pomisli«, mu je rekel Abraham, »da je Lazar prejel v življenju slabo, ti pa dobro — zato se sedaj Lazar veseli, ti pa trpiš!«

Ne navezujmo se torej na minljivosti tega sveta, ampak dvigajmo kvišku srca k večno-trajnim vzorom, ki so nam pripravljeni v nebesih. Kakor so se apostoli vedno ozirali v nebesa in so imeli srce vedno pri Jezusu, katerega so pristrčno ljubili, prav tako moramo tudi mi svoje srce neprenehoma povzdigovati v nebesa k Jezusu, ki je naš pravi zaklad.

S tem ni še rečeno, da ne smemo skrbeti za posvećeno blago, ampak je rečeno le, da moramo v prvi vrsti skrbeti za nebeški zaklad, ki nas čaka po smrti.

*
* *

47. Sv. Peter je vprašal Kristusa, kaj da nas čaka po smrti? Rekel je: »Gospod, mi smo vse zapustili in smo šli za Teboj, kaj bomo tedaj dobili zato?« Jezus mu odgovori: »Resnično, povem vam, da boste po vstajenju, kadar bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, sedeli tudi Vi, kateri ste šli za menoj, na dvanajstih sedežih in boste sodili dvanajstere Izraelove rodove. In sleherni, ki zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zavoljo mojega imena, bo stotero prejel in dosegel večno življenje«.

Sv. Celestin, ki je živel v trinajstem stoletju, je bil puščavnik. Premišljeval je sv. skrivnosti in nosil okolu ledja železen pas. Prav takrat je bila volitev papeža. Kardinali so izvolili njega, ne da bi ga bili prej opozorili. Ko so mu prišli povedati v samostan, da je izvoljen za papeža, je izvolitev le težko sprejel. Postal je papež, dosegel najvišjo čast, a kmalu je spoznal, da kot papež radi velikih opravil ne more več tako prosto premišljevati svetih skrivnosti. In kaj je storil? Odpovedal se je najvišji časti tu na zemlji, odložil je papeštvo in šel spet v puščavo, da bi si tam z ostro pokoro in s premišljevanjem služil nebesa. Ko je umrl, so ga brž vsi začeli častiti svetnika. Šest let po smrti ga je papež Klement V. razglasil že svetnika.

Posnemajmo svetnike in svetnice božje, ki so hrepeneli po nebesih in po nebeškem veselju. Sursum corda! V nebesih je naš največji zaklad, v nebesih bodi naše srce!

EDENINŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA ŠESTO NEDELJO PO VELIKI NOČI.

1. Kristus je obljubil apostolom sv. Duh, da bi jim pomagal pri oznanjevanju svetih nauk in pri razširjanju sv. vere po celem svetu. Zato jim je rekel: »Sv. Duh bo pričeval o meni in vi boste pričevali, ker ste od začetka pri meni«. Potreben pa je bil apostolom tolažnik sv. Duh tudi radi velikih preganjanj, ki so jih čakala in ki jih je Kristus napovedal: »Iz shodnic vas bodo metali, ura celo pride, da bo vsak, ki vas umori, menil, da stori Bogu službo. . . To sem vam pa povedal, da se spomnite, ko ura pride, da sem jaz pravil«.

*

*

*

2. Tako je Kristus napovedal preganjanje apostolom, njih naslednikom in vsem praviim kristjanom. Kristjane mečejo iz shodnic, kakor izvržek in jih preganjajo in morijo. To je bilo v vseh časih. Zgodovina uči, da niso hudobneži tega sveta nobene vere preganjali razen krščanske. Tako je tudi dandanes. Nobene vere in nobene duhovščine ne sovraži svet razen krščanske.

Le krščanski veri in krščanskim misijonarjem in duhovnikom nasprotujejo hudobneži, ker vedo, da je le ta vera resna in njih hudobijam nasprotna. Nikdar ne slišite, da bi hudobneži smesili ali preganjali kako drugo vero, niti paganske, ki časti in moli solnce, mesec in zvezde za Boga. Druge vere niso njih hudobijam tako nasprotna, niso resne, zato se jih hudobneži nič ne boje. Hudobneži se boje luči, se boje solnca, ki je krščanski nauk. To nam je Kristus naprej povedal, da se spomnimo, kadar pride ura, da nam je on to pravil. Zato nam je obljubil sv. Duha in nam ga daje v tolažbo, v pomoč in v prosvetto.

*

*

*

3. Ker je stališče katoliških kristjanov tako težavno in ima sv. vera toliko sovražnikov, je pač jasno, da morajo kristjani biti edini, da se morajo drug drugega ljubiti in podpirati. Zato kliče sv. Peter kristjanom, kakor beremo v *današnjem sv. berilu*: »Preljubi, bodite modri in čujte v molitvah. Pred vsem imejte vedno ljubezen med seboj. . . Jemljite radi drug drugega pod streho brez godrnjanja. Kakor je kdo prejel dar od Boga, s tem postrezite drug drugemu, kakor dobri delivci mnogotere milosti božje«. Kristjani bi morali biti mej seboj ko bratje in sestre, ki si drug drugemu pomagajo. Svet naj spozna iz naše ljubezni in iz naše edinosti, da je naša vera prava. Sveti Peter priporoča, da bodi vse naše delovanje in govorjenje tako, kakor bi po nas sam Bog govoril in delal, da bo v vseh rečeh Bog česčen po Jezusa Kr., Gospodu našem. Iz naše

ljubezni in edinosti naj neverniki spoznajo našega Boga in Zveličarja in naj se izpreobrnejo k pravi veri in k lepemu krščanskemu življenju.

*

*

*

4. Ne smemo si misliti, da so bili le apostoli preganjani, vsi, ki pobožno živijo in zlasti duhovniki morajo preganjanje trpeti. Naj vam povem le nekaj zgledov, kako so krivoverci preganjali dobre in svete misijonarje!

Mož, ki je veliko preganjanja trpel, je bil sv. Krizostom, škof v Carigradu. Drsali so ga sovražniki v pregnanstvo, a je na potu v velikem siromaštvu in v velikih bolečinah umrl l. 407. Ta mož pa piše sv. Olimpiji o preganjanju to-le: »Ko gledaš, koliko zla je zadelo cerkev, si gotovo žalostna, toda v žalovanju si moraš postaviti mejo; kajti če ni potrebno, če ni priporočljivo, ampak celo škodljivo in pogubno, da se preveč žalostimo radi dejanj, ki smo jih sami zagrešili in za katere se bomo morali zagovarjati, koliko bolj je nepotrebno, nekoristno, da celo satansko in duši pogubno, če obupujemo in jočemo radi dejanj, ki so jih drugi zagrešili. Ko je sv. apostol Pavel videl, da je nesramneža v Korintu obvladala velika žalost, je odnehal od svoje strogosti in je priporočil Korinčanom: »Dajte mu pogum, da ga prevetlika žalost ne potlata in da satan tega ne izkoristi proti nam, kajti njegove namere so nam dobro znane«.

Ta veliki mučenik sv. Krizostom nas torej uči, da si ne smemo jemati preveč k srcu preganjanj, ki jih moramo trpeti, ampak da mo-

ramo biti pogumni in tudi v nesrečah veseli. kajti prevelika žalost in zlasti obupavanje je od satana.

Sv. Terezija, ki jo praznujemo dne 15. okt., je trpela veliko preganjanja. Govorili so jej, da je neumna, da ima hudobnega duha — a vse to je ni prav nič motilo, ker je bila pohlevna in ponižna. Bila je vedno mirna. Kakor se morje ne vžge, če pade iz parobroda vanje iskrice, prav tako se njena duša ni vžgala v jezi in nepotrpežljivosti, če so jo drugi sovražili in jej napravljali vse mogoče neprijetnosti. Preganjanje je nam v veliko korist in v veliko zaslugo, ako je prenašamo s potrpežljivostjo in ljubeznijo.

Sv. Peter Kanizij, ki je živel ob času, ko so luterani najbolj smešili katoliško cerkev, je bil poklican v Freiburg v Švici, da bi tam iztrebil Lutrovo krivo vero. Jezdil je tja s papeževim poslancem. Ko prideta v mestu Bern, so pravkar spremljali nekega hudodelca v smrt. Za njim je šla velika množica. Ko so pa zagledali sv. Petra Kanizija in papeževega poslanca in ju spoznali po obleki, so se brž obrnili od hudodelca in so ju začeli zasramovati in zmerjati. Eden izmed množice hoče celo papeževega poslanca s konja potegniti govoreč: »On in njegov spremljevalec zaslužita vislice bolj kakor ta-le hudodelec«. Prav ta človek pa, ki je nad njima tako vpil, je bil kasneje obsojen radi velike hudobije na vislice, katere je bil prisodil prej tema svetima možema, kajti Bog je pravičen plačnik.

Zgodovina priča, da so luterani povsod strašno smešili in preganjali katoličane.

Prav tako se je godilo tudi drugod, kjer so druge krive vere razsajale. Sv. Dominiku so krivoverci Albigenzi in Valdenzi pljuvali v obraz, metali vanj blato in norčevaje se ž njim privezovali mu šopke slame na plašč.

Zgleda iz najnovejše zgodovine imamo v Mehiki.

Dne 25. aprila 1927. so umrli v Mehiki za sv. vero misijonar P. Solà, kaplan Rangel in še nek drug mladenič, ki so ga zasačili pri sv. obhajilu v zasebni hiši.

Pater Solà je vzpodbujal oba druga k mučeništvu, je pred ustrelitvijo podaril vojaku svojo uro. Preden so jih ustrelili, so zaklicali: »Živel Kristus, kralj! Druga sta bila hitro mrtva. P. Solà pa je še živel tri ure in je rekel: Recite materi, da ima mučenika.

Na veliki petek leta 1927. so mučili mladeniča Emanuela Bonilla. Preden so ga ustrelili je pisal materi in zaročenki: »Moja kri bo iztekla do zadnje kapljice, da izpove vero v Stvarnika vseh stvari«.

Pater Mihael Pro, jezuit, je bil zavoljo sv. vere z bratom svojim Humbertom in še z dvema drugima ujet dne 17. nov. 1927. in ž njimi ustreljen dne 23. nov. 1927. Na njegov grob prihaja vsak mesec na tisoče častivcev, ki se mu priporočajo v raznih dušnih in telesnih potrebah.

Socialistični divjaki v Mehiki so se tako spozabili, da je vojni minister napravil celo pojedino v cerkvi pred oltarjem.

Po odstopu španskega kralja in po uvedbi republike so tudi v Španiji izrabili socialisti in komunisti nastale zmede za naskok na kato-

liške samostane in zavode ter jih oropali in nekatere celo zažgali. Zgorelo je mnogo dragocenih in zgodovinskih predmetov. Vsi ti dogodki dokazujejo, da se v vseh časih uresničujejo Kristusove besede o preganjanju njegove cerkve in so nam v opomin, da moramo biti čujoči, kajti sovražnik ne spi. Imeti moramo pripravljeno primerno organizacijo, ki lahko zabrani naklepe peklenskih sovražnikov.

Lahko bi vam navedel tisoč in tisoč takih primerov, ki pričajo o Kristusovih besedah: »Iz shodnic vas bodo metali, ura celo pride, da bo menil vsak, ki vas umori, da stori Bogu službo«.

Tako je Kristus napovedal. To je znamenje, kje je resnica in kje so pravi nasledniki apostolov. Kristusov nauk in Kristusovi učenci in misijonarji imajo mnogo sovražnikov. Sovraži jih svet, sovražijo jih vsi hudobneži in zločinci. Ko bi jih ne sovražili, bi to bilo slabo znamenje.

Bodimo torej pogumni in veseli v preganjanju, saj nam je Kristus to naprej povedal! Ako nas preganjajo, smešijo in zaničujejo, vedimo, da smo na pravi poti, na poti pravice in resnice, ki vede v zveličanje.

*

*

*

5. Prosimo Jezusa, ki je pričujoč v najsv. zakramentu, naj nam pošlje svojega sv. Duha, duha modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega, da bi mogli sveto in pravično živeti na tem svetu, da bodo neverniki in grešniki videli naša dobra dela in se izpreobrnili. Brezverstvo, brezbožnost in hudobija

se je dandanes tako namnožila, da jo le sama moč sv. Duha more zatreti. Prosimo tedaj Jezusa, naj pošlje sv. Duha, ki naj nam prinese svoje darove v večno zveličanje.

*
* * *

6. Modrijan Sokrat, ki je živel v petem stoletju pred Kristusom, je rekel, ko je videl vso hudobijo svojega časa: Tega grešnega ljudstva ne more nihče drug poboljšati ko sam Bog, ako pride iz nebes. In res je prišel iz nebes Bog Sin — Jezus Kristus in ljudje so se poboljšali. Sedaj pa sedi Jezus Kristus na desnici Boga Očeta in ne bo prišel več na svet ko sodnji dan soditi živih in mrtvih. Kdo bo prišel sedaj iz nebes popraviti strašne hudobije in grozna zla, ki so se v našem času namnožila? Kristus nam je obljubil sv. Duha: Jaz bom Očeta prosil, in vam bo dal drugega Tolažnika, da pri vas ostane vekomaj, Duha resnice.

Ako pomislimo, kako veliko je dandanes pomanjkanje vere, nas mora biti v resnici strah. Mnogo je ljudi, ki nimajo skoraj nič vere. Na Boga ne mislijo nikoli, na neumrljivost duše so pozabili, v cerkev ne hodijo ali pa se v cerkvi nespodobno obnašajo, ko gredo mimo cerkve, se ne odkrijejo, da bi pozdravili Jezusa v najsvetejšem zakramentu, o molitvi v družini ni niti govora! Ali ni to žalostno?

To delajo, ker nimajo sv. Duha, t. j. božje ljubezni v svojem srcu.

Poln sv. Duha je bil sv. Frančišek Regis! Ko bi ta svetnik živel mej nami in bi videl tako malomarno obnašanje pred najsvetejšim zakramentom, bi se razjokal. Ta svetnik je vsakikrat, ko je šel mimo cerkve, ljubeznivo pozdravil Jezusa. Če je našel cerkev zaprto, je pokleknil pred vrata, da je delal družbo Jezusu v najsvetejšem zakramentu, katerega je ljubil nad vse.

Prosimo sv. Duha, naj pride na veseli binkoštni praznik k nam na zemljo in naj se razlije po naših srcih, da bomo zvesto živeli po sv. katoški veri.

Koliko zanikarnosti je dandanes na svetu v prejemanju svetih zakramentov! Četrta cerkvena zapoved se glasi: »Spovej se postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in sprejmi o velikonočnem času sv. Rešnje telo«. Toda še to se zdi nekaterim preveč in prelamljajo lahko-miselno še to najsvetejšo zapoved.

Kdo naj te ljudi spet spravi na pravo pot? Nihče drug ko Bog sv. Duh!

*
* * *

7. Kako so dandanes ljudje utopljeni v posvetne reči, kako tekajo le za posvetnimi veselici! Svojih misli ne obrnejo nikdar k Bogu. Pravijo, da nimajo vere, da po smrti ne bo nobenega veselja več, da se je treba tukaj na tem svetu veseliti! Tako živijo brez upanja na boljšo večnost, živijo le za ta svet! In kolikokrat slišimo

ali beremo, da se je kdo sam sebe usmrtil, da se je obesil ali ustrelil in da je umrl kakor žival.

Kdo naj vsemu temu pomaga? Nihče drug ko Bog sv. Duh.

*

*

*

8. Kako je umrla mej ljudmi ljubezen! Vse se dandanes prepira. Kje je še krščanska družina, da bi bil v njej božji mir, da bi se v njej ne prepirali? Otroci se upirajo starišem in netijo prepir. Delavci se prepirajo z gospodarji, gospodarji utrgujejo delavcem zaslužen plačilo. Izumrla je ljubezen! Kolikokrat slišimo in beremo, da kdo položi svojo hudobno roko celo na življenje svojega bližnjega, da ga umori kakor žival! To vpije v nebesa za maščevanje!

Kdo naj nam prinese na svet božjo ljubezen, ki dela ljudi srečne, mirne in zadovoljne? Nihče drug ko sam Bog!

*

*

*

9. Koliko drugega zla, koliko drugih hudobij je še na svetu! Koliko sleparstev, tatvin in obrekovanj in koliko strašnega preklinjevanja! Ljudje se lahkomišlno spakujejo z najsvečejšimi rečmi!

Pripoveduje se o nekem modrijanu v starem zakonu, da je nekega dne vzel luč in hodil z lučjo o belem dnevu okrog po mestu, kakor da bi nekaj iskal. Ljudem se je to čudno zdelo. Zato so ga vprašali, kaj da išče o belem dnevu z lučjo? Modri mož je odgovoril: Iščem modrega človeka!

Tudi dandanes bi morali z lučjo iskati modrega, pravičnega človeka. Svet je poln hudobij, zvijač in goljufij!

*

*

*

10. Sv. pismo pripoveduje: Ko je Bog v začetku svet ustvaril, je bilo vse pusto in prazno, zemlja in voda zmešana in tema nad vodami. Solnca, lune in zvezd ni še bilo. Nad temo in nad vodami pa je plaval Duh božji, ki je v malem času vse prečudno uredil, razložil dan od noči, ločil zemljo od vode, postavil solnce, luno in zvezde, ustvaril travo, drevje, živali in človeka.

Tako pričakujemo pomoči od sv. Duha tudi mi v sedanjih zmešnjavah. Vera, upanje, ljubezen in druge krščanske čednosti so pozabljene in namesto njih se baha le hudobija. Vse je pusto, prazno, nevoščljivo, sovražno, prevzetno, nesramno in ostudno. Kdo naj vse to uredi? Nihče drug ko Bog sv. Duh! Sv. Duha prosimo, naj nas razsvetli, da bomo spoznali kriva pota in se spet obrnili k Bogu. Kakor je modrijan Sokrat pričakoval pomoči le od Boga, prav tako more le sv. Duh s svojo milostjo, s svojimi darovi in čudeži spraviti človeški rod spet na pravo pot večnega zveličanja. Človeške moči so preslabe, da bi mogle to doseči. To more doseči le čudežno delo sv. Duha.

*

*

*

*

*

*

*

*

11. Sv. Duh dela z nami čudeže in blagor človeku, ki v ponižnosti in v pokorščini posluša njegova navdihovanja. Naj navedem nekaj zgledov. Sv. Romuald, ki ga praznujemo dne 7. februarja, je bil sin bogatega italijanskega vojvode. V mladosti je živel lahkomiselno in je bil nagnen k nečistosti, a sv. Duh mu je govoril na srce zveličavne misli. Nekega dne je imel njegov oče dvoboj z nekim svojim sorodnikom in je zahteval, da mora biti sin Romuald navzoč. Sorodnik je v dvoboju zgubil življenje, a Romualda je ta prizor tako pretresel, da je šel takoj v nek samostan in je sklenil, da hoče delati štirideset dni pokoro, čeprav ni sam nič zakrivil, ampak le gledal. Po štiridesetih dneh se je hotel vrniti v svet, toda ko je sam molil v cerkvi, ga je sv. Duh tako presunil in mu vžgal v srcu tako ljubezen, da je začel točiti solze in da je padel pred redovnike na kolena proseč, naj ga sprejmejo v red, ker da noče nič več slišati o svetu. Sv. Duh ga je hkratu vsega premenil. Redovniki so ga sprejeli v samostan in mladenič Romuald, ki je bil prej razbrzdan in posveten mladenič, je postal v trenutku pobožen in resen redovnik.

Take velike čudeže dela v nas moč sv. Duha.

Prav tako je bil tudi sv. Avguštin v mladosti vdan razbrzdanosti in nesramnosti. Toda kakor strela ga je zadela milost sv. Duha. Tekel je na bližnji vrt in je ponavljal besede: »Koliko časa bom še govoril: Jutri, jutri! Zakaj ne sedaj? Zakaj bi takoj ne končal sramotnosti? O Bog, nikar se ne spominjaj mojih pregreh!« Ko je to govoril, je zaslišal besede: »Vzemi in beri! Vzemi in beri!« Tekel je v hišo in tu najde na mizi sv. pismo in njegov pogled pade na besede sv. Pavla:

»Ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti, ne v zdražbi in nevoščljivosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa in ne strezite telesu z nasladnostimi«. Te besede so ga tako pretresle, kakor da bi mu jih bil govoril sam Bog. Takoj se je izpreobrnil in je takoj postal popoln kristjan, kasneje škof in eden največjih in najslavnejših cerkvenih očetov — sv. Avguštin.

Take čudeže more delati le Bog — sv. Duh. V življenju svetnikov imamo polno takih slučajev. Sv. Kamil Leljski je bil v mladosti velik postopač in igravec. Zaigral je celó srajco, toda sv. Duh ga je milostno kar hkratu privedel na pravo pot.

Kaj naj rečemo še o moči, ki jo je dajal sv. Duh mučenikom in mučenicam božjim. Celo otroci, dečki in deklice, na pr. sv. Neža, sv. Doro-teja itd. so trpeli najstrašnejše muke z največjim pogumom in celo z velikim veseljem. Ali ni bil to največji čudež? In kako modre odgovore so dajali ti otroci in drugi preprosti ljudje sodnikom in cesarskim namestnikom! Vse to je delal v njih sv. Duh, ki jih je razsvitljeval in jim dajal nadnaravno moč.

Zato pa prosimo sedaj, ko se bliža lepi bin-koštni praznik, naj pride sv. Duh v hišico našega srca z obilnostjo svoje milosti in svojih darov, naj nas razsvetli in naj nam da nadnaravno moč, da bi mogli pričati o Jezusu s svetim in pravičnim življenjem in doseči krono, ki nam je pripravljena po zaslugah Gospoda Jezusa Kr.

* * *
* * *
* * *

12. Sv. apostol Peter nas opominja v današnjem berilu k ljubezni. Pravi: »Pred vsem imejte ljubezen mej seboj. . . Bodite gostoljubni brez godrnjanja. Postrezite drug drugemu vsak s tistim darom, ki ga je prejel«. . .

Tako nas sv. Peter opominja k ljubezni, da bo svet spoznal, da smo Kristusovi učenci in da bo Bog češčen v vseh rečeh.

Ta ljubezen, prijaznost in postrežljivost, ki smo jo dolžni drug drugemu, je poseben dar sv. Duha, ki nam ga Kristus daje in ki dela naše srce tempelj božji.

»Vaša prijaznost bodi znana vsem ljudem« — piše sv. Pavel Filipljanom (4), katere je ljubil in katerim je večkrat pridigal sv. evanġelij. Ta prijaznost je vedno združena s ponižnostjo. Le ponižni človek je prijazen vsem ljudem in zna prenašati slabosti svojega bližnjega s potrpežljivostjo. Prevzetni človek je neprijazen, oduren, žali s prevzetnimi besedami druge ter jih odbija.

Če beremo životopise svetnikov in svetnic božjih, vidimo, da so vsi bili prijazni, pohlevni in ponižni. Imeli so sv. Duha, ki je duh ljubezni, miru, veselja, prijaznosti, potrpežljivosti in ponižnosti. Kdor nima sv. Duha, je prevzet in ošaben. Če človek ni prijazen, pohleven in vedrega obraza, je to znamenje, da v njegovi duši ni vse v redu, da nima sv. Duha. Kadar je Don Bosco videl v svojem zavodu mladeniča, ki je bil žalosten, do drugih neprijazen in oduren, je šel k njemu in ga je takoj peljal k sv. spovedi.

Če hočemo druge ljudi pridobiti za dobro stvar in jih poboljšati, moramo biti prijazni ž njimi, drugače ne opravimo nič.

Resnične in za vse čase veljavne so besede sv. Frančiška Saleškega: »S par kapljicami medu privabimo več muh nego s celim sodom kisa.«.

Svetniki in svetnice božje so bili celo z živalmi zelo prijazni. Ptički so jim sedali na ramena, na roko in pobirali iz njih rok hrano.

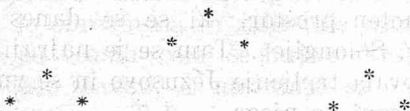
Kdor ima svetega Duha, bo vedno prijazen, odkritosrčen in resničen, si ne bo dovolil nobene ničemurnosti ne v obnašanju ne v noši, nobene laži in nobene kletvine v besedah in nobenega sleparstva v dejanju.

V sv. evangeliju se nam podaje lep zgled ponižnega, pohlevnega in prijaznega sv. Janeza Krstnika. Ko so ga vprašali: »Kdo si ti? Ali si ti Kristus?« je pohlevno odgovoril: »Jaz nisem Kristus! Jaz nisem vreden Kristusu niti jermenov pri čevljih odvezati!« »Kaj torej?« so mu rekli dalje, »ali si ti Elija?« »Nisem!« odgovori pohlevno sv. Janez Krstnik. »Si li prerok?« In odgovoril je: »Ne!« Rekli so mu tedaj: »Kdo si pa, da odgovor damo njim, ki so nas poslali? Kaj praviš sam o sebi?« In sv. Janez Krstnik odgovori pohlevno: »Jaz sem glas vpijočega: V puščavi pripravite pot Gospodu!« . . . On je, ki pride za menoj, ki je bil pred menoj; njemu jaz nisem vreden odvezati jermenov od čevljev«.

Tako pohleven je bil sv. Janez Krstnik. Posnemajmo ga in nikar ne bodimo prevzetni, ošabni in neprijazni! Če le eno trdo, ošabno ali neprijazno besedo izgovorimo, nas drugi hitro spoznajo, da nimamo prave vzgoje in omike. Sv. Janez Krstnik se ni nič bahal, nič hvalil, si ni pripisoval lastnosti, ki jih ni imel, ampak je od-

kritosrčno priznal: Nisem Kristus, nisem Elija ali prerok, ampak le glas vpijočega: V puščavi pripravilte pot Gospodov, ker Zveličar je blizu. Njemu nisem vreden jermenov od čevljev odvezati!

Bodimo torej ponižni, pohlevni in prijazni, ohranimo v svojem srcu vedno ljubezen božjo, ki je poseben dar sv. Duha, da bomo otroci božji in dediči večnega kraljestva.

13. Ljubezen, o kateri govori v današnjem berilu sv. Peter, izvira iz sv. Duha, ki je naš tolažnik. Ako ne izvira iz sv. Duha, ni prava ljubezen.

Kristus je rekel, da bo svet spoznal po tej ljubezni, da smo njegovi učenci. Ta ljubezen mora biti torej sveta, t. j. izvirajoča iz sv. Duha, ker drugače bi svet ne mogel spoznati, da smo Jezusovi učenci. Ta ljubezen, ki izvira iz sv. Duha, priča o Jezusu, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju: Ko pride Tolažnik, ki vam ga bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja od Očeta, on bo pričeval o meni in tudi vi boste pričevali, ker ste od začetka pri meni«.

Že stari grški in latinski pagani so razločevali dvojno ljubezen, pravo in nepravo. Pravo ljubezen so imenovali *Urania*, t. j. nebeško.

Razliko med pravo in nepravo ljubeznijo naj pojasni zgled!

Dne 10. maja praznujemo god sv. Solongije. Ta je bila hčerka preprostih kmetskih starišev na Francoskem, pa je bila čudovito lepa po telesu pa še veliko lepša na duši po svoji nedolžnosti in svetosti. Stariši so jo lepo vzgojili, da je že s sedmim letom začela srčno ljubiti Jezusa. Njemu je darovala vso svojo ljubezen. Če je kaj ljubila na tem svetu, je ljubila le v Jezusu. Že takrat je napravila obljubo devištva.

Nedaleč od njenega rojstnega kraja je bil lep, samotni prostor, ki se še danes imenuje »polje sv. Solongije«. Tam se je najraje mudila, premišljevala trpljenje Jezusovo in se vнемala v sveti ljubezni do njega.

To je bila prava sveta ljubezen, ki je izvirala iz sv. Duha.

O tem lepem in pobožnem dekletu pa je slišal tudi sin namestnika tistega okraja. Brž se je odpravil tja, na videz kakor da bi šel na lov. Našel jo je samo na samotnem kraju, kjer je navadno opravljala svoje pobožnosti. Ko jo zagleda, stopi s konja in jo pozdravi. Začel se ji je takoj dobrikati in jej obljubljati ljubezen. V svoji strasti jo je takoj poželil imeti za svojo ženo. Obljubljal jej je srečno in večno ljubezen.

Ta ljubezen pa ni bila prava in sveta, kakor se je kmalu pokazalo. Ko mu je deklica odgovorila, da je svojo ljubezen za vedno izročila Jezusu in da je njegova namera nemogoča, jo mladenič strastno zagradi, posadi na konja in zdirja ž njo proč. Deklica vpije in se mu hoče iztrgati. Ko prideta do nekega potoka, se mu deklica res izvije in pade s konja na tla. Mladenič pa se je v svoji strasti tako razjezil, da je potegnil meč in mahnil po deklici, ki se je mrtva zgrudila.

Ta zgled nam kaže, da ni imel mladenič prav nobene ljubezni, ampak le strast. Malo prej je zagotavljal večno ljubezen, potem pa jo je umoril na grozovit način. Sv. Solongiji se je zgodilo kakor egiptovskemu Jožefu, katerega je hotela nesramna ženska zavesti v greh, a ga je potem obrekovala, ker jej ni hotel privoliti. Jožef je moral radi njenega obrekovanja v ječo. Prav tako sta hotela dva judovska sodnika zavesti v greh pobožno Suzano. Ker jima ni hotela privoliti, sta jo obrekovala in zahtevala njeno smrt. Zgodbi se pa včasih celo še hujše. Nespametne osebe se dajo zavesti, a nazadnje se vsa stvar konča z umorom. Taka je nesramna in nečista ljubezen.

Čuvajte se nesramne ljubezni nečistih in strastnih ljudi, kakor se morate čuvati strupene kače, čeprav bi bila lepo pisana!

Naša ljubezen mora izvirati iz Jezusovega presv. Duha. Dovoliti si ne smemo nobene misli, nobene želje in nobenega dejanja, ki bi bilo proti Jezusovi ljubezni. V zgled nam bodi sv. devica Solongija. Njena ljubezen je bila čista in sveta in zato tudi večna, ker se nadaljuje v nebesih.

Njeno sveto truplo je bilo položeno v drago-ceno rakev. Včasih so je tudi v procesijah nosili. Pravljica pravi, da je nekoč niso mogli dvigniti in spraviti z mesta, ker so bili nosivci omadežani z velikimi grehi. Le-ti so morali prej odstopiti in namesto njih drugi nastopiti.

Dne 10. maja, t. j. na nje god se je vsako leto shajala velika množica na »polju device Solongije«. Tam so imeli slovesno procesijo. Ker je pa bil prostor preozek, je ljudstvo potlačilo

vse žito okolu njenega polja. Pravljica pa pravi, da je vse potlačeno žito spet vstalo in bilo lepše ko drugo, ki ni bilo potlačeno.

Pravljica pravi tudi, da je bila steza, po kateri je Solongija hodila na samotni kraj vse lepše in bujnejše zarastla ko drugi prostor na okolu.

*

*

*

14. Glejmo tedaj vsi, da bo naša ljubezen čista in sveta, ker le taka ljubezen priča, da smo Jezusovi učenci in pokrije množino greha. Nesramna ljubezen le množi greh in kliče na nas prokletstvo in nesrečo. To je za vsakega človeka silno važen nauk. Kdor noče biti nesrečen na tem in onem svetu, naj se čuva nepravde ljubezni in naj goji le pravo, sveto in čisto ljubezen. Zapomnite si ta nauk in zapišite si ga dobro v svoje srce. Kristus je rekel: »To sem vam govoril, da se spomnite, ko pride ura, da sem vam jaz to pravil«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

15. »Pride ura, ko bo vsak, ki vas umori, menil, da stori Bogu prijetno delo«, pravi Kristus v današnjem sv. evangeliiju. Te besede so se v stoletjih natančno izpolnjevale. Apostoli so umrli kot mučeniki in prav tako je na tisoče in tisoče mašnikov in vernikov umrlo zavoľjo Jezusa Kristusa.

Apostoli so bili v trpljenju veseli, saj jim je bil Kristus že naprej napovedal, da bodo morali zanj veliko trpeti. Tudi prvi kristjani so se v trpljenju in v mukah veselili. Ko so jih trinogi vedli v smrt, so prepevali hvalne pesmi.

* * *

16. Da bi pogumno prenašali križe in težave, katere nam Bog pošilja zavoljo Jezusa in sploh vse križe in težave pozemeljskega življenja, premišljujmo, zakaj nam Bog pošilja trpljenje na tem svetu?

Pred vsem moramo priznati, da je za nas včasih trpljenje potrebno in koristno. Ali bi moglo rasti zelišče, žito in drevje, ko bi vedno sijalo solnce? Gotovo ne! Čeprav je solnce prijetno in ljubo, bi vse požgalo in posušilo, ako bi neprestano sijalo in pripekalo. Imamo skušnjo poleti, ko pripeka solnce po cela dva meseca, ko se žito, cvetice in drevesa pripogibajo in sušijo, ker ni dežja.

Ko bi tedaj vedno solnce sijalo, bi nikakor ne bilo dobro in koristno. Prav tako pa bi tudi ne bilo prav, ko bi vedno deževalo. Žito, cvetice in drevesa bi v vodi segnila.

Ne bilo bi torej prav, ko bi vedno solnce sijalo, pa tudi bi ne bilo prav, ko bi vedno deževalo. Prepustimo to skrb Bogu, ki je vse najbolje ustvaril in uredil, da imamo solnce za dežjem in dež za solncem.

Prav tako bi ne bilo prav, ko bi nam bilo vedno le veselje. V samem veselju bi se v grehih popolnoma usušili. Vse svete čednosti, ki so cve-

tice v našem srcu, bi ovenele in zamrle. Istotako bi samo trpljenje in žalost za človeka ne bilo prav. V samem trpljenju bi obupali in sv. čednosti bi v našem srcu zamrle.

Prepustimo to najsvetejši volji božji, ki je vse najboljše uredila. Bodimo iz srca hvaležni Bogu, ki nas kakor dober oče sedaj tolaži in razveseljuje sedaj opominja in tepe.

* * *

17. Trpljenje uči človeka pameti. Največ greha storijo ljudje pri veselicah in na plešiščih, ob dobrih letinah in ob veselih dogodkih. V prevzetnosti so se že toliko spozabili, da so plešišča močili z vinom. V veselju počenja človek reči, katerih se kasneje sramuje. Kaj pravi sv. Pismo o Davidu? Dokler je bil David pastirček, dokler ga je Savel preganjal, da se je moral po puščavah skrivati, je ljubil Boga in mu zvesto služil, ko je pa zavladal in bil ves obdan z dobrotami, je postal prešuštnik in ubijavec. Izgubljeni sin je bil prevzetan, dokler je imel očetovo premoženje, je v prevzetnosti zapustil svojega očeta, se klatil po svetu in uganjal z nesramnicami pregrešnosti. Tako je delal, dokler mu je sijalo solnce obilnosti. Ko mu je pa zmanjkalo denarja, ko je začel stradati ter si želel jesti, kar so jedle pri očetu svinje, tedaj se je spametil. Vzdignil se je ves raztrgan in izstradan, se skesal, stopil pred očeta, padel na kolena in rekel: Oče, grešil sem proti tebi in proti nebesom. Nisem vreden, da me imenuješ svojega sina!

Trpljenje uči človeka pameti in zabranjuje greh. Ne pritožujmo se torej preveč radi trpljenja in križev, ki nam jih Bog pošilja, kajti trpljenje je zid, ki nas brani sovražnikov, hudobnega duha in slabih ljudi; trpljenje je ograja, ki brani rožice, ki rastejo v našem srcu, namreč sv. čednosti.

*

*

*

18. Ljudje so nevoljni in nekateri celo kolnejo, ko jim Bog pošlje trpljenje in nadloge in vendar bi morali pomisliti, da si s trpljenjem in z nadlogami služimo krono. Čim več nadlog prenesemo v potrpežljivosti, tem več imamo zaslug pred Bogom, tem lepša bo naša krona. Toliko človek velja, kolikor dobrih del prinese v potrpežljivosti.

Koliko hudega je trpel egiptovski Jožef! Njegovi bratje so ga zasramovali, so ga vrgli v vodnjak in potem prodali izmaelskim kupcem za dvajset srebrnikov. Bog pa ga je povišal. Postal je v Egiptu prvi za Faraonom. Faraon sam je položil prstan na njegovo roko, je ukazal napreči voz ter voziti ga po mestu. Vse ljudstvo je moralo pred njim poklekati kakor pred kraljem.

Ne bojmo se tedaj trpljenja, ki nam ga pošilja nebeški Oče, ne bojmo se nadlog in bridkosti, ker ž njimi si služimo nebeško krono, ž njimi si služimo nebesa.

*

*

*

19. Kristus je primerjal človeka trti. Trta zdivja in ne obrodi nobenega sadu, ako je vsako

leto ne obrežemo. Če jo obrežemo in prestrižemo, obrodi obilen sad. Tako tudi človek zdivja, ako ga Bog vsako leto ne obreže in prestriže z nadlogami in bridkostmi. V bridkostih in nadlogah obrodi človek v potrpežljivosti stoteren sad, sv. čednosti in dobrih del za večno kraljestvo.

Sv. Bernard primerja človeka zvezdam. Zvezde svetijo le po noči. Po dnevu, ko sveti solnce, so zvezde skrite. Prav tako se človek sveti še-le v noči trpljenja, nadlog in bridkosti. Takrat se pokažejo zvezde sv. čednosti.

Sv. Avguštin pravi, da nam Bog radi tega pošilja trpljenje in nadloge, da se ne zaljubimo v posvetne reči, na nebesa pa pozabimo: »Zato je sedanje življenje namešano s trpljenjem in z bridkostmi, da iščemo drugega življenja, kjer ne bo nobene bridkosti«.

*

* * *

20. Spoznajmo, da smo za grehe zaslužili od Boga veliko pokoro! Ko nam Bog pošlje trpljenje, nadloge in bridkosti, mislimo, da je vse to za pokoro. To trpljenje je zapisano in pošteto za večnost. Sv. Avguštin kliče: »Zakaj tožite? Kar trpite, je zdravilo in ne kazen, je pokora in ne poguba. Ne branite se šibe, če nočete biti odvrženi od večnega zveličanja«. Sv. Bernard pravi: »Bridkosti so nebeška vrata«. Bodimo torej pogumni v prenašanju trpljenja, ki nam ga Bog pošilja, bodimo potrpežljivi in vztrajni v izpolnjevanju božjih zapovedi. Kristus je rekel: »Ne tisti, ki bodo klicali: Gospod, Gospod, pojdejo v

nebeško kraljestvo, ampak tisti, ki bodo izpolnjevali božje zapovedi«. In ob drugi priliki je rekel Kristus: »Prej pojde velblod (kamela) skozi luknjico igle ko bogatin (t. j. človek, ki živi v svojem bogastvu le za ta svet) v nebeško kraljestvo«.

Sprejemajno torej kazni božje za pokoro, ker sodba, ki nas čaka, bo natančna. Takrat bo kaznovano tudi najmanjše pregrešno veselje, katero smo uživali na tem svetu.

*

* *

21. Bodimo potrpežljivi in vdani v voljo božjo, ko smo v trpljenju in v nadlogah, ki nam jih Bog pošilja. Pomislimo, da je Kristus trpel, da je trpela Marija, njegova deviška Mati, da je trpel sv. Jožef, njegov deviški rednik, da so trpeli njegovi apostoli, da so trpeli svetniki in svetnice božje, ki se sedaj veselijo v večnosti. Kristus je rekel, da bodo trpeli preganjanje in zaničevanje vsi, ki hočejo pobožno in sveto živeti.

*

* *

22. Trpljenje je torej koristno, trpljenje je potrebno, trpljenje mora biti, da se ne prevzamemo, ko bi živeli v samem veselju. »Trpeti ali umreti« — je ponavljala sv. Terezija. Kristus nam je obljubil tolažnika sv. Duha, da ne obupamo in omagamo v trpljenju tega sveta. S pomočjo sv. Duha premaga človek z lahkoto vse

težave in vse skušnjave tega sveta. Nebeško kraljestvo trpi silo in le tisti, ki se zna premagovati in zatajevati, je potegne nase.

*

* *

23. Da se moramo neprestano premagovati, da dosežemo zveličanje, naj priča ta-le mična a resnična dogodbica. V neki redovniški cerkvi sta po opravljeni sv. spovedi klečala dva majhna dečka. Molila sta zahvalno molitev in se že tudi pripravljala na prvo sv. obhajilo, katero sta imela prejeti drugi dan. Prvi deček je bil star kakih deset let, drugi je bil nekoliko mlajši. Ko sta tam klečala, se vzbudi v starejšem dečku nek dvom, da je postal nemiren. Rad bi bil šel še enkrat k sv. spovedi. Ali naj kliče še enkrat spovednika, ki je že odšel iz spovednice? To se mu je zdelo težko. Zato vpraša mlajšega dečka za svet. Pošepeta mu nekaj na uho in pričakuje od njega odgovora. Mlajši deček mu reče te-le skrivnostne besede: »*Stori, kar te stane več!*« Starejši deček je te besede — ki so se mu zdele ko od Boga poslane — nekoliko premislil, se osrčil in poklical še enkrat spovednika, ki ga je pomiril in mu razgnal dvom, da je bil spet miren.

Po teh besedah: Stori, kar te stane več, se je potem ta deček ravnal celo svoje življenje. Imel jih je vedno v mislih: Stori, kar te stane več! Premagaj se, čeprav se ti zdi težko, kajti, ko gre za zveličanje, nam ne sme biti nobena stvar pretežka. Ko je dorastel, je skušal res storiti vsaki-krat, kar ga je največ stalo: Stopil je v samostan in je kasneje postal misijonar ter umrl v duhu svetosti.

To pravilo naj velja tudi nam: Stori, kar te stane več! Sprejemajmo radovoljno vse trpljenje in vse nadloge, ki nam jih Bog pošilja, ne branimo se težkih del in sitnih opravil, ne žalostimo se radi poniževanj in preganjanj — storimo vselej to, kar nam sv. Duh navdihuje, če tudi bi nas to več stalo, da si pridobimo več zaslug za nebesa! Bodimo modri, da se nam posreči potegniti nase kraljestvo božje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

24. Sv. Peter pravi (I. 4, 7): »Bodite modri in čujte v molitvah. Pred vsem pa imejte vedno ljubezen mej seboj, ker ljubezen pokrije obilnost grehov. Jemljite radi drug drugega pod streho brez godrnjanja. Kakor je vsak prejel dar, s tem postrezite drug drugemu kakor dobri delivci mnogotere milosti božje. Ako kdo govori, naj govori kakor božje besede, ako kdo služi, naj služi iz moči, katero Bog daje, da bo Bog v vseh rečeh česčen po Jezusu Kr., kateremu bodi čast in gospostvo na vse veke«.

*

*

*

25. Prvi opomin sv. Petra je: »*Bodite modri in čujte v molitvah!*« Sv. očetje pravijo, da ne zna živeti, t. j. modro živeti, kdor ne zna moliti. To je zlato pravilo za vsakega človeka, čeprav bi se zdelo težko in mučno.

Ajdje, Turki, Judje pa včasih tudi malo-
 verni kristjani so v stiskah, boleznih in slabih le-
 tinah iskali čudodelnih sredstev, ki naj bi vse-
 mu zlu pomagala. Vražarji so neumnim ljudem
 zatrjevali, da znajo vse doseči, vse bolezni ozdra-
 viti, vsem ljudem denarja pridobiti itd. Te vra-
 že so navadno sleparstvo in greh in so že marsi-
 koga spravile v nesrečo.

Vsemogočni Bog pa je dal ljudem čudodelno
 sredstvo, s katerim lahko vse dosežemo. To čudo-
 delno sredstvo ni ne sleparstvo ne greh. Imenuje
 se molitev in se naslanja na vsemogočno roko
 božjo, katera vse premore. Tega vsemogočnega
 sredstva se lahko poslužimo vsak čas in če ga
 znamo dobro rabiti, lahko ž njim vse dosežemo.

To čudodelno sredstvo, ki se naslanja na
 vsemogočno roko božjo, je potrebno, če hočemo
 imeti mirno, modro, srečno, zadovoljno in blago-
 slovljeno življenje na tem svetu in če hočemo do-
 seči večno srečo v nebesih. Ko bi se vsi posluže-
 vali tega čudodelnega sredstva goreče in stamo-
 vitno, bi delali čudeže, bi dosegli vse, kar-koli bi
 želeli in bi zabranili marsikatero zlo, ki nas tare.

Životopisi svetnikov nam to resnico lepo
 dokazujejo in pojasnjujejo z resničnimi dogodki
 pa tudi z lepimi pripovedkami. V životopisu sv.
 Severina, katerega praznujemo dne 8. januarja,
 čitamo o več slučajih, ki pričajo, kako mogočna
 in celo vsemogočna je molitev. Naj navedem le
 par dogodbic:

Pripovedka se glasi:

V mestu *Fabianae* (damašnji Dunaj) je nastala silna lakot. Ladje, ki bi bile morale donesti živeža po reki Inni, so zamrznile. Prebivavci mesta *Fabianae* so v tej veliki stiski poklicali sv. Severina na pomoč. Sv. Severin jim je svetoval, naj se zatečejo k molitvi in pokori. Sam je tudi prav goreče molil, kajti vsa druga človeška sredstva so bila brezuspešna. In res! Molitev se je pokazala vsemogočna. Led se je nepričakovano pretrgal in ladje so srečno prispele z živežem v mesto.

Druga pripovedka se glasi:

Človek je bil že dvanajst let bolan, da ni mogel niti udati geniti in je strašno trpel. Nobeno sredstvo ni več pomagalo. V tej nadlogi ga je mati spravila na voziček in ga peljala k sv. Severinu. Prosila je iskreno, naj bi sina ozdravil. Pobožni mož odgovori: »Tega ne morem storiti jaz, ampak le Bog; dati pa ti hočem ta-le svet: »Daj miloščino siromakom, kolikor moreš!« Žena ni imela nič pri sebi, a je slekla gornjo obleko in jo hotela dati siromaku. Ko je sv. Severin videl nje vero, je ukazal, naj spet vzame obleko in naj doma da miloščino, ko bo sin že ozdravel. Nato je začel svetnik prav goreče in srčno moliti in takoj je bolnik ozdravel, da so se vsi čudili. Šel je kar peš domov. Ta dogodek se je zdel vsem tako čudežen, da niso mogli niti verovati, da je to tisti človek. Tudi ta pripovedka potrjuje, da imamo, ako le hočemo, čudodelno sredstvo v rokah, s katerim vse lahko dosežemo. Večkrat nam Bog ne da, česar ga prosimo, a nam da kaj drugega, kar je nam še bolj koristno.

Tretja pripovedka se glasi:

Žena, ki je bila že dolgo časa bolna, je zgubila zavest. Bila je ko mrtva, da so mislili mnogi že na pogreb in so jokali okolu nje kakor okolu mrliča. Tedaj so jo nekateri bolj pogumni dvignili in nesli pred vrata svetnikova. Svetnik jih vpraša: »Kaj želite?« Rekli so: »Da bi se nezavestna s tvojo molitvijo spet zavedela«. Svetnik zakliče: »Kaj zahtevate od siromašnega človeka tako velikih reči! Saj jaz sem nevreden človek. Kaj bi maral, ko bi le sam sebi mogel izprositi odpusta grehov!« Oni pa so dejali: »Mi verujemo, da ji ti z molitvijo lahko izprosiš zdravja!« Svetnik se je dal preprositi, ker je videl njih vero in se je z veliko gorečnostjo obrnil k Bogu za pomoč. Žena je takoj vstala in bila zdrava. Svetnik pa jim reče: »Nikar ne mislite, da sem jaz to storil. To je dosegla od Boga vaša vera. Bog dopušča take reči, da se utrdi vera v Stvarnika, ki dela čudeže v nebesih in na zemlji, ki spravlja izgubljene na pravo pot in mrtve obuja v življenje«. Žena, ki je bila z molitvijo ozdravljena, je po treh dneh že delala na polju.

Takih in podobnih pripovedk beremo v životopisih svetnikov brez števila. Iz vseh teh dogodbic je jasno, da nam je Jezus zapustil čudodelno sredstvo, s katerim lahko vse dosežemo. To sredstvo je prava molitev v Jezusovem imenu, kakor je Jezus sam rekel: »Kar-koli boste Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal«.

Primimo torej za to sredstvo, ki je vsemogočno: »Kar-koli boste prosili v mojem imenu, vam bo dal!« Če ne prejmemo, je krivda na naši

strani ali pa nam Bog da še kaj boljšega ko to, česar ga prosimo.

Iz vsega tega razmišljanja je razvidno, da ni za človeka nobena stvar boljša ko molitev. Molitev je pravo čudodelno sredstvo, je pred Bogom veljaven denar, s katerim si lahko kupimo vsako reč. Ta denar ima vedno stalno in nepremisljivo vrednost.

*

*

*

26. Dalje pravi sv. Peter: »Pred vsem pa imejte vedno ljubezen med seboj, ker ljubezen pokrije obilnost grehov«.

Vsi smo grešniki in če bi kdo rekel, da nima grehov, bi bil lažnik — pravi sv. Janez, evangelist. In ne samo to! Vsi imamo obilnost grehov. V veliko tolažbo pa imamo po besedah sv. Petra sredstvo, ki pokrije obilnost grehov, t. j. mejselbojna ljubezen.

Sv. Roza Limanska, je bila siromašno dekle, pa je kljub temu toliko dobrot izkazovala siromakom, da so ti na glas jokali, ko je umrla in govorili: »Umrta je naša mati!« Vse, kar je najboljšega dobila, je moralo biti za siromake. Ne koč ni imela nobene stvari, da bi jo darovala ubogi ženski, pa se je osem dni postila ob kruhu in vodi, da je mogla dati prihranek ubožici. Prostovoljno je hodila po bolnicah, da je stregla bolnim osebam in šivala strgano obleko za bolnike.

Najlepši zgled ljubezni do bližnjega nam je dal sv. Karol Boromejski, ki je bil nadškof v Milanu ob času strašne kuge. Takrat se je ta

sveti nadškof popolnoma žrtvoval za dušno blaginjo bolnikov in siromakov in je vse svoje premoženje do same postelje razdal, da je olajšal strašno gorje, ki je zadelo ljudstvo. Taka ljubezen pokrije ne-le množico grehov, ampak celo obilnost grehov.

To je zlat nauk, ki nam ga daje sv. apostol Peter. Imejmo ljubezen mej seboj, zlasti v domači družini, prenašajmo se s potrpežljivostjo; imejmo pa usmiljenje tudi z drugimi, zlasti siromaki. Tako si bomo pokrili obilnost grehov.

*
* *

27. Dalje nas opominja sv. Peter: »Jemljite radi drug drugega pod streho brez godrnjanja. Kakor je vsak prejel dar, s tem postrezite drug drugemu, kakor dobri delivci mnogotere milosti božje«.

Če beremo životopise svetnikov, vidimo, da so bili svetniki prijazni, mirni in veseli. Imeli so sv. Duha in sv. Duh je duh ljubezni, miru in veselja.

Taki moramo biti tudi mi s svojim bližnjim: prijazni, veseli in gostoljubni brez godrnjanja. Kdor-koli pride k nam, naj gre vesel in poboljššan od nas. Če nimaš nič drugega, ponudi mu prijazno in veselo vsaj stolico ali stol, da se odpočije pod tvojo streho. Slabo znamenje je, če je kdo neprijazen, čmeren in oduren s svojim bližnjim in če nima nobenega prijatelja. To je skoraj gotovo znamenje, da nima sv. Duha, ker sv. Duh je Duh ljubezni, veselja in miru. Tak človek, ki je oduren, brez ljubezni in prijaznosti, ne more nobenega pridobiti in izpreobrniti.

Sv. Frančišek Saleški, ki je bil nad vse dober, prijazen in ljubezniv v občevanju z drugimi, je brez števila ljudi, brezvercev in krivovercev izpreobrnil. Vsem je priporočal prijaznost in ljubeznivost v občevanju z drugimi.

Nad vse lepo je, kar beremo o sv. Baziliju in sv. Gregorju Nazijanzenkem. Ta dva sta bila v šolah na Grškem v Atenah. Stanovala sta v istem stanovanju, sta jedla pri isti mizi in sta bila skupaj v šoli, kjer sta se izobraževala v istih vedah. Ko je sv. Bazilij umrl, je sv. Gregor o njem tako-le govoril: »Kako naj bi o tem govoril, da ne bi jokal? Naju obeh je bil en namen, namreč učenost, ki sicer najbolj vleče k tekmovanju, a si njsva bila nikdar nevoščljiva. Nisva se borila, da bi si drug drugemu odvzela prvo mesto, ampak da bi si drug drugemu odstopila prvo mesto. Vsak je smatral čast drugega za svojo lastno čast. En duh je oživiljal oba. Bila sva kot drug v drugem. Oba sva se trudila edino-le za sveto čednost in le po nji hrepenela. Hotela sva imeti tako življenje, ki bi nama dajalo upanje večnega življenja. Rada bi se bila iznebila tega življenja, še preden sva je zapustila. Vodila naju je božja postava. Če bi se ne bal, da bi mi lahko očitali ničemurnost, bi dejal: Eden je bil drugemu zgled, da je lahko videl, kaj je prav in dobro in kaj ni prav in dobro. Drugi so se radi ponašali s tem, kar daje pred svetom čast, najina najvišja čast pa je bila, da sva se imenovala kristjana in da sva tudi bila kristjana«.

To so prelepe besede, ki kažejo, kako moramo tudi mi živeti v lepi prijaznosti, v miru, v potrpežljivosti in postrežljivosti. Prijateljstvo sv.

Gregorja in sv. Bazilija je bilo prelepo in vzorno. Tako so živeli svetniki, tako so se ljubili med seboj in tako so tekmovali v spoštovanju do svojih sobratov. Hodimo za njimi: »Kakor je vsak prejel dar, s tem postrezite drug drugemu kakor dobri delivci mnogotere milosti božje«.

*

* *

28. Dalje pravi sv. Peter: »Ako kdo govori, naj govori kakor božje besede, ako kdo služi, naj služi iz moči, katero Bog daje, da bo Bog v vseh rečeh česčen po Jezusu Kr., kateremu bodi čast in gospostvo na vse veke«.

O svetem Baldomerju, ki ga praznujemo dne 27. febr., ki je bil kovač in ga kovači in rokodelci častijo za patrona, beremo, da je vedno tako govoril svojim tovarišem in učencem, kakor da bi bil dušni pastir. Priporočal je vsem, naj hvalijo Boga za prejete dobrote in naj se mu priporočajo. Če je koga kaznoval, ni storil tega v jezi, ampak da bi ga poboljšal.

Po tem zgledu bi morali biti očetje, matere, učitelji, gospodarji in mojstri mladini z lepim življenjem in z lepimi nauki dušni pastirji. Tista leta, ko človek zapusti ljudsko šolo in navadno tudi domačo hišo, so za celo življenje odločilna. Zato je velevažno, kako se obnašajo gospodarji in mojstri nasproti svojim pomočnikom, učencem in poslom. Če jim dovolijo, da delajo, kar hočejo, je to grešno, kakor bi bilo grešno za dušnega pastirja, ko bi molčal k vsem grehom, ki se dogajajo v občini ali ko bi molčala državna uprava k vsem zločinom, ki bi se dogajali v dr-

žavi. Očetje, matere, učitelji, gospodarji in mojstri so postavljeni predstojniki in dušni pastirji v svoji hiši, v svoji delavnici, v svoji učilnici itd. Izpolnjujmo vsi svoje dolžnosti: Kar govorimo, govorimo kakor božje besede, kar opominjamo, opominjajmo ko namestniki božji, kar delamo, delajmo ko da bi opravljali božjo službo. Gospodarji in mojstri, ki imajo mladino pod seboj, naj gledajo, da bodo vsi njim podložni opravljali verske dolžnosti, da bodo večkrat v letu prejemali sv. zakramente, da ne bodo preklinjali ali kaj nespodobnega govorili ali kaj nespodobnega prepevali, da ne bodo pijančevali ali hodili po slabih družbah. Kdor bi ne hotel ubogati in bi dajal drugim v hiši slab zgled, odločite ga od drugih, da ne bo še drugih okužil.

*

* *

29. Razume se pa samo po sebi, da veljajo te besede sv. Petra najbolj tistim, katere je Jezus izvolil za svoje namestnike tu na zemlji, t. j. škofom in duhovščini, ki so najbolj njegovi, ker so se njemu popolnoma posvetili, ki podučujejo in delijo sv. zakramente in opravljajo sv. mašo namesto Njega.

Sv. Janez Krizostom ali Zlatoust je bil zelo učen in slaven govornik. Njegova slava je bila od vzhoda do zahoda. Če pa človeka hvalijo in slavijo, se rad prevzame, kar je zanj potem velika škoda. Toda sv. škof Janez Krizostom se ni prevzel, ampak je še z večjo gorečnostjo iskal le časti Božje. Sam piše tako-le: »Bodi v pravilo vsega našega življenja pregovor: *Bodisi da jeste*

ali pijete ali kaj drugega delate, vse delajte v čast Božjo. Naj torej molimo ali se postimo, naj tožimo ali odpuščamo, naj gremo z doma ali domov, naj prodajamo ali kupujemo, naj molčimo ali govorimo ali kaj drugega delamo — vse naj bo v čast Božjo. *Če ni kaj v čast Božjo, je bolje, da se ne zgodi.* To besedo nosimo povsod s seboj, kamor-koli gremo. Imejmo jo kot zanesljivo palico, brambo, gotovost in neprecenljiv zaklad. Če bomo vse delali in govorili v čast Božjo, bomo tudi deležni časti božje tu na zemlji in po smrti na onem svetu.

To so zlate besede, ki veljajo zlasti škofom in duhovščini, ki so Jezusovi namestniki, veljajo pa tudi vsem. Vse, kar govorimo, govorimo kakor božjo besedo, vse, kar delamo, delajmo v čast božjo, da se bo v vseh rečeh častil Bog po Jezusu Kr., kateremu bodi čast in gospodstvo na vse veke.

*

*

*

30. Od kar je sv. Peter, prvi poglavar sv. cerkve, te besede priporočal prvim kristjanom, je kmalu že dvatisoč let in vrsta rimskih papežev od sv. Petra do današnjega dne je nepregledna — a vsi papeži, mej katerimi jih je cela vrsta svetnikov, so vernikom vedno to priporočali, kar nas uči sv. Peter v prvem pismu. Ti opomini so v vseh okrožnicah rimskih papežev. To so najbolj potrebni nauki, najbolj koristni opomini. Kdor se po njih ravna, blagor mu, a blagor tudi njemu, kdor ima stariše in predstojnike, ki te nauke izpolnjujejo in s svojim zgledom kažejo pot do večne sreče.

Sprejmimo opomine sv. Petra in rimskih papežev kot besedo Božjo, kot besedo sv. Duha, ker njim je Kristus obljubil sv. Duha, ki jih bo učil vso resnico, da bodo lahko vse ljudi vodili po pravi poti večnega zveličanja.

*

*

*

*

*

*

*

*

31. »Ko pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, duh resnice, ki izhaja iz Boga Očeta, on bo pričal o meni«. Tako je rekel Kristus. Sv. Duh, ki je duh resnice, priča o Jezusu in o njegovem nauku. Kar so apostoli učili, kar učijo dandanes papež in škofje — to je prav za prav pričevanje sv. Duha. Sv. Duh, ki je duh resnice in modrosti, govori po sv. cerkvi. Zato se cerkev ne more nikdar zmotiti v nauku svetih resnic. Sv. cerkev uči čisto resnico v vseh časih. Kakor je učila čisto resnico ob času apostolov, uči čisto resnico tudi danes, ker govori po njej sv. Duh, ki je duh resnice.

Iz tega sklepamo, da je cerkev nepremagljiva, ker resnica zmaga gotovo prej ali slej.

*

*

*

32. Sovražniki so hoteli že večkrat uničiti cerkev. Uničiti so jo hotel že v prvem stoletju. Takrat so poklicali farizeji in judovski duhovniki apostole v veliki zbor in so jim zapretili, da ne smejo več oznanjevati Jezusa Kristusa in

njegovega nauka. Sv. Peter pa je povzdignil glas in jim z vso odločnostjo povedal, da je treba Boga bolj poslušati ko ljudi. Farizeji in veliki duhovniki so bili tako razjarjeni, da so jih hoteli umoriti. Tu pa je vstal farizej Gamaliel, častitljiv mož, in je rekel: »Možje Izraelci, premislite dobro, kaj hočete storiti tem ljudem. Pustite jih, kajti če je to delo od ljudi, se bo samo razdrlo, če je pa od Boga, ga ne boste mogli razdreti«.

Besede Gamalielove so bile resnične. Farizeji in judovski duhovniki so se trudili na vso moč, da bi razdrli to delo in zatrli krščansko cerkev, pa ni šlo, ker je krščanska vera in krščanska cerkev božje delo, delo sv. Duha. Ko bi sami apostoli oznanjevali sv. vero, bi jo bili farizeji gotovo zatrli. Toda apostoli so govorili z močjo sv. Duha. Sv. Duh je govoril po njih, kakor jim je bil obljubil Jezus: »Ko pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja iz Boga Očeta, on bo pričal o meni«.

*

*

*

33. Ko se je krščanska vera začela razširjati po celem svetu, preganjali so jo rimski cesarji tristo let. Kri je tekla v potokih. Kristjani so se morali skrivati po podzemeljskih katakombah. Pod zemljo se je darovala tudi sv. maša, pod zemljo so se skrivali papeži, da jih niso dobili sovražniki. Tisoč in tisoč kristjanov je umrlo na križu, tisoč in tisoč je bilo vrženih v žrelo

divjih zveri. Kristjane so nabadali na kole, mazali s smolo, jih zažigali in po mestu nosili goreče. Tisoč in tisoč kristjanov so rezali na koščeke, morili z lakotjo itd. Rimski cesarji so hoteli kristjane iztreti. Po človeško je bilo nemo-goče, da bi se bila vera in cerkev ohranila. Marsikdo je obupaval govoreč: »S krščansko vero ne bo nič, kristjane bodo pomorili. Konec je s Kristusovim naukom«.

In vendar se to ni zgodilo, čeprav je bilo strašno preganjanje. Tristo let je tekla mučeniška kri, a vera se je kljub vsem zaprekam naglo razširjala. Neki pisatelj iz onih časov pravi: »Bolj ko kristjane preganjajo, več jih je!«

Vprašamo, kako je bilo mogoče, da se je katoliška cerkev vendar-le ohranila? Na to nam odgovarja današnji sv. evangelij. Ko bi naša vera bila človeško delo, bi bila že davno omagala; ko bi bili sami ljudje oznanjali krščanski nauk, bi bilo že davno vsega konec. Toda Kristusa in njegov nauk oznanjuje sv. Duh, ki je duh resnice, katerega je obljubil Kristus: »In ko bo prišel Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal, duh resnice, ki izhaja od Boga Očeta, on bo pričal o meni«.

*

*

*

34. Bilo je že večkrat, da je imela katoliška cerkev slabe škofe, slabe duhovnike, da, celo slabe papeže in zdelo se je na videz, da mora propasti.

In vendar ni propala! Pokazalo se je vselej, da krščanska cerkev ni človeško delo. Sv. Duh oznanjuje po duhovnikih, škofih in papežih Kristusov nauk, kakor je obljubil Kristus.

*

*

*

35. V teku stoletij je vstalo mnogo krivovercev, ki so ljudi zavajali v krive vere. V šestnajstem stoletju je vstal krivoverec Luter, ki je odtrgal velik del človeškega rodu od katoliške cerkve. Tudi takrat so ljudje obupavali: »Zatrlji jo bodo!« In vendar je niso zatrli. Takrat bi jo bili gotovo zatrli, ko bi cerkev bila človeško delo. Toda cerkev je delo sv. Duha in zato je peklenška vrata ne bodo premagala.

Tudi danes ima cerkev premnogo sovražnikov. Ti sovražniki imajo razna imena: liberalci, brezverci, socialisti, komunisti, prostozidarji, svobodnjaki itd. Tudi ti prorokujejo konec krščanski veri in katoliški cerkvi.

To bi se tudi prav gotovo zgodilo, če bi cerkev bila človeško delo in bi vse bilo odvisno le od peščice duhovnikov in redovnikov, ki se trudijo za sv. vero. Toda za duhovščino je Bog, je sv. Duh, ki nas podpira in dela cerkev nepremagljivo.

*

*

*

36. Kristus je rekel sv. Petru: »Ti si skala in na to skalo bom zidal jaz svojo cerkev in vrata peklenška je ne bodo premagala«. V vseh časih so se vrata peklenška zaganjala proti tej skali, a

vselej so se razbila. Naj bi se torej sovražniki spametili, kajti cerkve ne bodo nikdar uničili, tretji; da jo lahko poskušajo, da je pa nikdar ne Cerkev vzdržuje sv. Duh: »Ko bo prišel Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal, duh resnice, on bo pričal o meni«.

Sv. Jeronim pravi, da sovražniki lahko napadajo sv. cerkev, a da je nikdar ne morejo zatreti, da jo lahko poskušajo, da je pa nikdar ne morejo omajati, ker je Gospod Jezus obljubil pomoč. Prav tako govori tudi sv. Avguštin: Sv. cerkev ne bo nikdar omagala, ker je zgrajena na trdni podlagi, ki je Kristus.

Sv. Duh, ki ga je Kristus obljubil, oživlja sv. cerkev in jo uči vso resnico, ker sv. Duh je resnica.

*

*

*

37. Oklepajmo se tedaj zvesto sv. cerkve. V katoliški cerkvi je Bog Oče, je Kristus — Sin Božji in je sv. Duh. Vse druge vere so več ali manj polne neresnic in pogubnih zmot. Izpolnimo zvesto zapovedi sv. cerkve, sprejemajmo sv. zakramente, ki jih cerkev deli, zlasti pa poslušajmo božjo besedo, ki se v cerkvi oznanjuje. Vsakdo je dolžan poslušati ob nedeljah in praznikih besedo božjo, če ni še natančno podučen v krščanskih resnicah. In kdo je dovolj podučen v krščanskih resnicah? Nihče! Poslušati besedo božjo je dolžna zlasti mladina. Zanja bodo morali dajati odgovor tudi stariši, ki morajo skrbeti, da hodijo njih otroci k besedi božji.

Storimo torej vsi svojo dolžnost, da bomo pravi otroci sv. matere katoliške cerkve. Sv. katoliška cerkev je podobna Noetovi ladji. Nihče se ni mogel rešiti potopa, kdor ni bil v Noetovi ladji. Prav tako se tudi nihče ne more zveličati, kdor po lastni krivdi ni v katoliški cerkvi, katero vodi sv. Duh proti bregu srečne večnosti.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

38. »Sv. Duh bo pričal o meni, pa tudi vi boste pričali, ker ste od začetka pri meni«. Iz teh Kristusovih besedi je razvidno, da zahteva Kristus od svojih vernikov, da morajo o njem pričati in ga javno spoznavati, ako hočejo biti pravi učenci njegovi.

Pred vsem so dolžni o Jezusu Kr. pričati nasledniki apostolov, ki so škofje in mašniki. Ti morajo stati v prvih vrstah bojujoče se cerkve. Poleg njih pa so dolžni o Jezusu pričati tudi vsi drugi kristjani, ker smo vsi učenci Kristusovi. Katoliško delo ali *katoliška akcija* je sveta dolžnost vseh vernikov.

*

*

*

39. Oglejmo si to splošno dolžnost nekoliko bolj natanko.

Pred vsem smo dolžni vsi brez izjeme pričati o Jezusu doma *v svoji hiši in v svoji družini*. To velja najprej za stariše in gospodarje. Stariši so dolžni pričati o Jezusu Kristusu svo-

jim otrokom, t. j. dolžni so vzgajati svoje otroke v ljubezni do Gospoda Jezusa Kristusa. Kar so duhovniki v cerkvi, bi morali biti stariši v domači hiši in kar so stariši svojim otrokom, bi morali biti gospodarji svojim poslom. Vsa družina mora dajati pričevanje o Jezusu Kristusu.

Stopimo v duhu v notranjost naših družin! Kako se kaže v njih sv. vera? Po nekaterih hišah nimajo niti znamenja, da so kristjani, nimajo božjega razpela, nimajo podobe Jezusa Kr., nimajo podobe Matere B. Malo je družin, v katerih molijo skupno sv. rožni venec. Mnogo je očetov in mater, ki nikdar ne govorijo pred otroci o verskih in svetih rečeh, ki se pred svojimi otroci celo posmehujejo verskim resnicam in svetim rečem. Mnogo je starišev, ki dopuščajo, da se otroci nespodobno oblačijo, da hodijo v slabe družbe. Vsak dan je starišem priložnost pričati o Jezusu Kr. Ko bi le hoteli, pa bi bilo takoj vse drugače.

Dolžni pa smo vsi pričevanje dajati tudi pred drugimi ljudmi. Apostoli so se razšli po vsem svetu in so povsod oznanjevali Jezusa Kristusa križanega. Niso se bali ne kraljev ne cesarjev, ne sodnikov ne biračev, ne meča ne ognja, ne kamenjanja ne zaničevanja — pred vsemi ljudmi so pogumno oznanjevali Jezusa. Vsi so dali zanj tudi življenje. Od nas se ne zahteva, da pojdimo po vsem svetu in oznanjujmo sv. vero vsem ljudem, dovolj je, da sv. vero pričamo mej ljudmi, mej katerimi živimo. Koliko dobrega bi lahko storili z dobrim zgledom, z lepim, krščanskim obnašanjem in lepim govorjenjem! Koliko priložnosti ima človek vsak dan, da lahko pokaže

sv. vero, da da pričevanje o Jezusu Kristusu. Imaš-li sosedo? Zakaj ne živiš z njimi v miru in v ljubezni, da bi s tem kazal, da si Jezusov učenec? Kristus pravi: »Po tem bo svet spoznal, da ste moji učenci, ako se med seboj ljubite!«

Ko greste mimo cerkve ali mimo križa, ko nesejo po cesti sv. popotnico k bolnikom, zakaj ne pokažete, da ste kristjani? Ko slišite govorjenje proti sv. veri, ko slišite nespodobno govorjenje, zakaj ne odprete ust in javno opominjate v imenu Gospodovem? Ko slišite preklinjati Boga, Mater Božjo, presveti zakrament, zakaj ne zamašite prevzetnežem ust? Ali ste bojazljivi? Zakaj se skrivate? Kristus se ni skril, ampak je dal svoje življenje na križu! Zakaj nismo pravi učenci Gospodovi, ki se morajo kazati celi kristjani, t. j. kristjani v mislih in željah, kristjani tudi v besedah, v dejanju, v obleki in v nastopih? Ko bi vselej neustrašno kazali svojo vero, bi lahko mnogo dobrega storili in marsikaj slabega zabranili. Brezverci in grešniki bi videli naša dobra dela in bi se izpreobrnili k svojemu Zveličarju Jezusu Kristusu.

Pričevati o Jezusu Kr. smo dolžni zlasti v cerkvi. Pred vsem so dolžni duhovniki v cerkvi pričevanje dajati Jezusu z besedo in z zgledom. Pa tudi verniki! Če se v cerkvi lepo vedeš, če pobožno sprejemaš sv. zakramente, če rad zahajaš k sv. maši, k službi božji, če ljubiš besedo božjo, če z veseljem sodeluješ pri cerkvenih slovesnostih — s tem daješ lepo pričevanje Jezusu Kristusu.

Kakšno pričevanje dajejo Jezusu ti, ki ne hodijo k sv. maši, ki ne hodijo k službi božji, ki ne poslušajo besede božje, ampak hodijo ob ne-

deljah in praznikih raji po veselicah ali pa po raznih zletih? Rekel je Kristus: »Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pagan in očiten grešnik« in: »Zato vi ne poslušate božje besede, ker niste iz Boga«. Kakšno pričevanje dajejo ti, ki se nespodobno vedejo mej povzdiganjem pred Najsve-tejšim, ki samo enkrat v letu ali celo nobenkrat ne pristopijo k mizi Gospodovi?

Koliko dobrega bi lahko storili, ko bi bili bolj vestni in zvesti v izpolnjevanju svojih dolžnosti? Nikar se ne zanašajte le na duhov-nike, ki jih je zelo malo! Tudi verniki morajo sodelovati ter oznanjevati Kristusa. To je kato-liška akcija!

Pričevati pa moramo o Jezusu zlasti ob smrtni uri. Pokazati moramo zlasti ob smrtni uri, da smo kristjani. In kako naj pokažemo? S tem, da pobožno sprejmemo sv. zakramente. Kako sramotno in hkratu pregrešno je, da ne-kateri ne marajo klicati duhovnika, ne marajo, da bi jim duhovnik v hišo prinesel sv. popotnico! Kako sramotno je, da kličejo duhovnika raji po noči ko po dnevu! Kako sramotno je, da čakajo s sv. zakramenti do zadnjega trenutka, ko zgubi bolnik že zavest in ne more več prejeti vseh sv. zakramentov!

Najlepše pričevanje daš Jezusu, ako vdano v voljo božjo prenašaš bolečine, vdano v voljo božjo sprejmeš sv. zakramente in v Bogu umrješ.

Dobra smrt pravičnega človeka je prelep zgled za vso občino, za vse mesto.

Vsi moramo torej dajati pričevanje Jezusu: doma mej svojimi ljudmi, mej sosedi, v domači vasi, v cerkvi itd. Z lepim vedenjem, z lepim živ-

ljenjem, z lepimi besedami, pravičnimi deli in z ljubeznijo do Boga in bližnjega kažemo najlepše, da smo Jezusovi učenci in da smo v milosti božji, kajti ljubezen pokrije vse grehe.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

40. Sv. Peter pravi v današnjem sv. berilu, da *ljubezen* pokrije obilnost grehov. Bodi še tako slab človek in ves v grehe zakopan, če ima dobro srce, če ima v srcu pravo ljubezen, lahko rečemo: Ta bo že prišel na pravo pot, ker ljubezen pokrije vse grehe.

*

*

*

41. Krščanska ljubezen je nadnaravna čednost, ki nas nagiblje ljubiti Boga nad vse in bližnjega, kakor ljubimo sami sebe.

Pred vsem moramo torej ljubiti Boga. Bog je sam na sebi neskončna dobrota in neskončna lepota. Nobena stvar ni tako dobra, tako lepa in tako sladka ko Bog. Bog je nad vse! Ako ljubi kdo Boga na ta način, t. j. ako ga ljubi, ker je Bog sam na sebi neskončna dobrota in lepota — je njegova ljubezen popolna in ako se kesa svojih grehov iz popolne ljubezni — je tudi njegovo kesanje popolno, ki izbriše grešniku vse grehe tudi brez spovedi, da ima le voljo spovedati se o prihodnji priložnosti.

To je dobro vedeti, ker ne vemo kakšna smrt nas čaka. Morda nas čaka nagla smrt, da ne

bomo mogli prejeti sv. zakramentov. V tem slučaju je nujno potrebno, da obudimo popolno ljubezen in popolno kesanje. Ta ljubezen in to kesanje pokrije vse grehe.

Boga pa moramo ljubiti tudi radi tega, ker je naš *največji* dobrotnik. Le pogledjmo in videli bomo, da imamo vse, kar-koli imamo, od Boga. Čigavo je telo? Božje je in mi ga ne moremo povečati niti za las na glavi! Čigava je duša? Kdo nam daje živeža, da živimo, kdo vode, katero pijemo, zraku, ki ga dišemo? Vse, kar-koli imamo, imamo od Boga. In Bog nam je pripravil po smrti takšno srečo, kakršne oko ni še videlo in uho ni še slišalo. Resnično, Bog je naš največji dobrotnik in zato ga moramo ljubiti bolj ko vsako drugo reč.

Tudi ta ljubezen, ki sicer ni popolna, pokrije naše grehe. Ako se pokesamo iz te nepopolne ljubezni in sprejmemo sv. zakramente, dobimo odpust vseh grehov.

Ljubiti pa moramo tudi svojega bližnjega, t. j. vsakega človeka, prijatelja in neprijatelja ali sovražnika. Ljubiti moramo svojega bližnjega, ker je Bog tako zapovedal, ker je vsak človek ustvarjen po božji podobi, ker je vsak človek otrok božji in dedič večnega kraljestva. Bližnjega moramo torej ljubiti radi Boga.

Kdor ljubi svojega bližnjega, ljubi tudi Boga in kdor ljubi Boga, ljubi tudi svojega bližnjega.

Ljubezen do bližnjega je torej gotovo znamenje ljubezni do Boga. Zato lahko rečemo, da tudi ljubezen do bližnjega pokrije vse grehe.

Ako bi kdo rekel: Jaz ljubim Boga, a tega ali onega človeka sovražim in mu ne morem odpustiti — nimam prave ljubezni do bližnjega in vsled tega tudi ne prave ljubezni do Boga. Taka ljubezen je prazna in ne pokrije grehov.

Ako bi kdo ne ljubil Boga in bi se nič ne bal Boga, pa bi nam zagotavljal ljubezen — ne verujmo mu! To je hinavščina! Kako bo ljubil tebe, če ne ljubi Boga? Zato moramo dobro gledati, s kom sklepamo prijateljstva in zveze. Od človeka, ki bi nas hotel zavesti v greh, ki torej ne ljubi Boga in se ga ne boji — bežimo proč in ne me nimo se ž njim. Tak človek je podoben volku, oblečenemu v ovčjo kožo. Bežimo daleč od njega! Kdor Boga ne ljubi, tudi nas ne ljubi. Taka ljubezen je prazna in ne pokrije grehov.

* *

42. Bog je sama ljubezen in zato hoče, da tudi mi *ljubimo*. Prvič moramo ljubiti Boga, ki je neskončna dobrota in lepota sam na sebi in ki je nam vse dobrote storil, drugič pa moramo ljubiti tudi svojega bližnjega, prijatelja in sovražnika zavoľjo Boga. Kdor ima v srcu to dvojno ljubezen, ljubezen do Boga in do bližnjega, ima milost sv. Duha. Njegovo srce je tempelj sv. Duha po Jezusu Kristusu, kajti ljubezen pokrije vse njegove grehe. Tak človek je v tem oziru podoben Mariji, prečisti Devici, ki je bila nevesta sv. Duha in brez vsakega tudi najmanjšega greha.

* *

*

*

*

*

*

*

43. Vsa lepa je bila Marija,¹⁾ brez madeža izvirnega greha, polna milosti in vsa ozaljšana z darovi sv. Duha. Billa je *nevesta* sv. Duha, zato si ne moremo misliti, da bi jej sv. Duh ne bil dal katere-koli milosti, katerega-koli daru. Prejela je vso obilnost darov sv. Duha. Njena duša je bila prekrasen tempelj božji. Luči, ki so v njem gorele, so bile milosti in darovi sv. Duha: dar modrosti, dar umnosti, dar sveta, dar moči, dar učenosti, dar pobožnosti in dar strahu Božjega.

Kristus je imenoval sv. Duha tolažnika, kakor beremo v današnjem sv. evangeliu: »Kadar pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri od Očeta izhaja, on bo pričeval o meni«. Ker pa je bila Marija polna sv. Duha, zato imenujemo v litanijah tudi Marijo tolažnico žalostnih in pomoč kristjanov. Kdo je tolažil apostole in jim dajal pogum, ko so morali zavoljo Jezusa veliko trpeti? Sv. Duh je bil ž njimi, a beremo, da je bila ž njimi tudi Marija, tolažnica žalostnih in pomoč kristjanov, ki jim je s svojo modrostjo dajala svete. Beremo v Dejanju apostolov, da je bila Marija z apostoli tudi na binkoštni praznik, ko so prejeli svetega Duha v podobi ognjenih jezikov (Luk. 1, 14 in 2, 1).

*

* *

44. Kakor apostole, je Marija tolažila v vseh časih sv. cerkev, škofe, duhovnike in vernike, ko so jih preganjali zavoljo imena Jezusovega. Sv. cerkev se je v vseh časih obračala z go-

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od št. 184 do 192.

rečimi prošnjami do Marije. To se je godilo zlasti ob času turških vojsk, ko so Turki hoteli uničiti krščanstvo. Zato je sv. cerkev postavila v litanije besede: Pomoč kristjanov, prosi za nas!

Bilo je l. 1571. dne 7. oktobra, ko so kristjani pri Lepantu popolnoma premagali Turke. Za zmago je takrat ves svet klical na pomoč Marijo. Zmaga je bila sijajna in papež Pij V. je zaukazal, naj se v spomin na to zmago postavijo v lavretanske litanije besede: Pomoč kristjanov, prosi za nas! Papež Gregor XIII. je ukazal, da se mora v spomin na to zmago vsako leto prvo nedeljo v oktobru praznovati praznik sv. rožnega venca.

Na enak način so bili Turki tepeni tudi pred Dunajem za cesarja Leopolda I. dne 12. septembra 1683., ko je poljski kralj Sobieski prihitel na pomoč kristjanom. V spomin zmage nad Turki pred Dunajem je papež Inocencij XI. ukazal praznovati prvo nedeljo po rojstvu Marijinega praznika presladkega imena Marijinega.

Salezijani imajo patrono Marijo Pomočnico. Z njeno pomočjo se je ta red razširil v kratkem času po vseh delih sveta. Don Bosco je imel brezmejno zaupanje v Marijo Devico, pomočnico kristjanov.

*

*

*

45. Marija je tudi vsakemu posamezniku najboljša svetovavka in najboljša pomočnica. V litanijah jo zovemo: Sedež modrosti božje, Mati dobrega sveta, prosi za nas! Spomnite se, koliko spominskih tablic je bilo na Sv. gori pred voj-

sko, ki so pričale o velikih milostih, ki jih je Marija izkazovala vsem, ki so se s skesanim srcem k njej obračali v teku stoletij.

*

*

*

46. Živimo v težkih časih. Delo, ki ga imajo dandanes duhovniki, je zelo težavno. Nevera se širi in duhovstvo se zaničuje. Zato se že od časa papeža Leona XIII pospešuje po celem svetu proslavljanje sv. Duha in češčenje Marije Device, neveste sv. Duha. Pred binkoštnim praznikom se mora opravljati devetdnevnic v čast sv. Duhu, da bi nas razsvetlil in spravil spet na pravo pot. Češčenje Marije Device pa se je po vseh cerkvah povečalo s tem, da se šmarnice obhajajo povsod in da se posebno meseca oktobra moli po vseh cerkvah sv. rožni venec, ki ga je zlasti papež Leon XIII priporočal kot posebno orožje proti grehu in neveri. V zadnjem času priporoča sv. cerkev tudi češčenje sv. Družine: Jezusa, Marije in Jožefa, kajti glavno gorje nam prihaja dandanes iz slabih družin, v katerih rastejo otroci brez pravega poduka, brez odgoje in brez vere.

Časi, v katerih živimo so taki, da ne opravijo duhovniki sami nič. Pornagati morajo za zmago dobre stvari vsi, ker so vsi krščeni ne-le z vodo pri sv. krstu, ampak tudi s krstom sv. Duha pri sv. birmi, ko so bili maziljeni s v. krizmo za bojevnike božje. Spomnite se, kako so verniki pomagali sv. apostolom, kako so pridno pomagale apostolom tudi ženske, ki se omenjajo v pismih sv. Pavla. Mej vsemi je bila najbolj goreča preblazena Devica Marija, ki je z naukom

in dobrim svetom pomagala. Prvi kristjani so dali zgled, kako morajo tudi verniki pomagati s katoliškim delom ali s katoliško akcijo.

Bliža se sv. binkoštni praznik, ki je praznik sv. Duha, ženina Marije D. Prosimo ga, naj tudi nas napolni s svojimi milostmi in s svojimi darovi, t. j. z darom modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega, da bi mogli po zgledu Marije D. živeti pravično v čast božjo in v zveličanje sebi in drugim. Iz našega življenja naj sovražniki spoznajo, da je naša vera prava. Izpolnimo to, kar priporoča sv. Peter v današnjem sv. berilu: »Preljubi, bodite modri in čujte v molitvah. Pred vsem imejte vedno ljubezen mej seboj. Jemljite se drug drugega radi pod streho!«. Na ta način bomo najlepše posnemali zgled Marije Device, ki je mati lepe *ljubezni*, *tolažnica* žalostnih in *pomoč kristjanov*, postavljena za vzor krščanskim dekletom, krščanskim materam in sploh vsemu krščanskemu ljudstvu.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

47. Marija ni bila samo devica, ampak tudi nevesta sv. Duha in mati Božja. Zato jo morajo imeti za zgled in vzor ne-le dekleta, ampak tudi krščanske matere.

Krščanska mati potrebuje mej vsemi najbolj darov sv. Duha: modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu Božjega, kajti od nje je odvisna vsa vzgoja in vse versko

življenje v družini. Zato pa bi se morala vsaka krščanska mati vsak dan obračati k sv. Duhu, naj bi jej dal potrebnih milosti, da bi vsaj nekoliko postala podobna najvišjemu ženskemu zgledu, Mariji, nevesti sv. Duha, ki je bila polna milosti in polna vseh nebeških darov. Ko bi vse naše krščanske matere izpolnjevale svoje vzvišene dolžnosti po zgledu neveste sv. Duha, bi se vse socialne zmede v človeški družbi takoj odpravile. Na ta način bi matere uspešno podpirale *Katoliško akcijo*.

Zato pa hočemo na tem mestu premišljevati s prav posebnim namenom tudi o tem predmetu, t. j. o dolžnostih krščanskih mater.

* * *

48. Ko so pokopavali mater velikega in slavnega nemškega škofa Ketteler-ja, je bila navzoča ogromna množica ljudstva, bilo je zlasti mnogo krščanskih mater. Na grobu je imel govor sam škof Ketteler, nje sin. Ko je le-ta izrekel besede: »Ti, o ljuba mati, si mi dala to, kar sem postal na tem svetu in po tebi bom prejel, kar upam prejeti na onem svetu«, so vse nemške matere jokale.

To so znamenite besede, ki izražajo, kako važno je imeti dobro krščansko mater. Zgodovina starega in novega časa potrjuje, da so bili vsi slavni možje iz takih družin, v katerih so bile dobre matere. Dobra krščanska mati je postavila podlago njih prihodnji sreči in slavi.

Zato priporoča sv. cerkev ustanavljanje Marijinih družb tudi za krščanske matere, da bi se matere v teh družbah podučevale in posveče-

vale, kajti matere imajo nad vse važno nalogo: vzgajati otroke v strahu in ljubezni božji. Kristus je dvakrat rekel sv. Petru: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta! Ta jagnjeta so otroci, je mladina, so mladeniči in dekleta, katere mora cerkev vzgajati v strahu božjem. To je najsvetejša naloga cerkve, zlasti dušnih pastirjev. Istotako pa veljajo besede Kristusove starišem, zlasti materam: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta!

Da je pa materam mogoče izpolnjevati to najsvetejšo nalogo, katero jim je sam Bog naložil, se morajo pripravljati. To se godi najlepše v Marijinih družbah za krščanske matere. V teh družbah se postavlja materam najvišji zgled, Marija, mati Sina božjega. Marija je bila tako dobra, tako popolna, tako vzorna, da jo je sam Bog hotel imeti za mater. V to Marijino šolo bi morale stopiti vse matere, da se tu nauče, kako jim je živeti, kako dajati otrokom poduk in zgled lepega krščanskega življenja v strahu božjem in v ljubezni božji.

*

*

*

49. Ko je dne 15. julija l. 1099. po Kr. križarska vojska po strašni bitki zavzela Jeruzalem, so vojskovodje in knezi, ki so bili navzočni, sklenili, da postavijo v Jeruzalemu krščanskega kralja. Rekli so: Jeruzalemski kralj mora biti prvič dober vladar in drugič izvrsten kristjan. Posvetovali so se, kdo bi bil najboljši kristjan. Poprašali so sluge in spremstvo vseh navzočnih knezov, kako se v verskem oziru obnašajo njih gospodarji. Sluge lotaringijskega vojvode, ki se je

imenoval Gottfried Bulonjski, so povedali, da ima njih gospodar samo en pogrešek, namreč da se po končani službi božji predolgo časa mudi v cerkvi, dokler pripravljene jedi popolnoma ne omrznejo. Ko so to slišali drugi knezi in vojskovodje, so soglasno izvolili Gottfrieda Bulonjskega za jeruzalemskega kralja. Gottfried je sicer sprejel vladarstvo, a ni hotel imeti iz velike ponižnosti zlate krone, češ, da se to ne spodobi v Jeruzalemu, kjer je Zveličar nosil trnjevo krono. Cel svet je takrat slavo pel temu izvrstnemu in pobožnemu vladarju, ki je postal jeruzalemski kralj.

Zanimivo pa je vedeti, da je njegova mati bila blažena Ida, katere se spominjamo dne 13. aprila. Uresničilo se je tudi v tem slučaju, da imajo veliki in slavni možje navadno dobre in pobožne matere, kakor je bila nad vse pobožna blažena Ida. Če hoče mati vzgojiti otroke za sv. čednosti, mora sama dajati lep in vzvišen zgled. Sv. Ida je svetila v družini kakor solnce, da so mož in otroci nanjo gledali in jo posnemali. Skrbela je za siromake, sirote, vdove in za bolnike kakor prava mati. Istotako je podpirala cerkve in samostane.

Glede vzgoje otrok pravi životopis o njej: »Blažena Ida je vzgajala svoje otroke v strahu božjem in v lepem obnašanju, jih učila vsemu, kar se je njih stanu spodobilo ter jih navajala k lepim in svetim šegam«.

Vsaka mati hoče navadno, naj bodo sinovi in hčere take, kakor je ona sama. Če ljubi mati sv. čednosti, ponižnost, pohlevnost, svetost in potrpežljivost, hoče, da postanejo tudi sinovi in

hčere ponižni pohlevni, sveti in potrpežljivi. Če je mati ničemurna, če ljubi nesramno obleko in je prevzetna, zahteva tudi od sinov in hčera, da se prevzetno in gizdavo oblačijo.

Blažena Ida je imela pomenljive sanje, ko so bili še njeni otroci majhni. Videla je v sanjah solnce, ki se je spustilo z neba v njeno naročje. To je pomenilo, da se bodo njeni otroci, ki jih je nosila v naročju, svetili kot solnce. In res, dva sina sta postala kralja, ena hči pa soproga cesarjeva. Zlasti pa se je kot solnce svetil Gottfried, ki je bil izvoljen za kralja jeruzalemskega.

Imela je še drugo prikazen. Ko so njeni sinovi šli s križarsko vojsko proti Jeruzalemu, je šla bl. Ida v cerkev in pokleknila pred žalostno Mater Božjo ter goreče molila za svoje sinove. V tej goreči molitvi je imela prikazen. Videla je v prikazni svojega sina Gottfrieda, kako se je hrabro boril in prvi splezal na jeruzalemski zid. To je pomenilo, da bo izvoljen za prvega v Jeruzalemu.

Ko je nje soprog umrl in so otroci vsi odrastli in bili na krasnih mestih, se je bl. Ida na stare dni popolnoma posvetila svetim čednostim in dobrim delom. Bog je njeno pobožnost in strah božji poplačal tudi s čudeži. Nekoč je bila bl. Ida na praznik v cerkvi. V cerkev je takrat prišla tudi siromašna ženica, ki je seboj privedla gluhonemo deklico. Bil je mrzel dan in gluhonema deklica je bila slabo oblečena, da se je na vsem žiyotu od mraza tresla. Pobožna grofinja Ida je to videla in je s prstom namignila gluhonemi deklici, naj pride k njej. Ko je deklica prišla, jo je grofinja skrila pod svoj plašč, da bi

jo ogrela. Toda v trenutku je deklica dobila posluš in govor, ki ga ni imela od rojstva in je vsa iz sebe zaklicala na glas: »Mama, mama!« Njena mati je brž tekla k njej in z veseljem objela deklico, ki je pod plaščem bl. Ide popolnoma ozdravela. Cerkveni predstojnik je v zahvalo Bogu takoj zapel *Te Deum* in vse ljudstvo je Boga zahvaljevalo za veliko dobroto, kajti vsi so vedeli, da je bila deklica gluhonema.

*

*

*

50. Marsikatera mati pravi, da ni dovolj učena in da nima dovolj zmožnosti, da bi znala dobro vzgajati svoje otroke. To je da, niso vse matere učene, pa vendar lahko dobro vzgajajo otroke, ker imamo sredstvo, ki vso učenost in izobraženost nadomesti. To sredstvo je *strah božji*. Če tudi niste učene, vendar strahu božjega lahko učite svoje otroke z besedo in z zgledom in strah božji nadomesti vse. Naše matere niso bile učene in izobražene in vendar so nas dobro vzgojile, ker so nam vcepile strah božji. Imejte torej strah božji in učite strahu božjega otroke. Kjer je strah božji, tam je molitev, zlasti molitev sv. rožnega venca; kjer pa je molitev, tam je sreča in blagoslov božji.

*

*

*

51. Imamo prekrasen zgled na sv. Moniki, ki je bila mati ednega najslavnejših in najbolj učenih mož, kar jih pozna zgodovina — sv. Avguštin. Sv. Avguštin je v mladosti zašel na

kriva pota in v krive vere. Mati je neprestano molila in ga opominjala s solzami v očeh, naj bi se izpreobrnil. Četudi ni bila učena, kakor je bil sin, je vendar dosegla, kar je tako srčno želela.

Nekoč je imela sanje, da je stala na dolgi deski in se jokala. Prišel je angel k njej in jo je vprašal, zakaj toliko joče? Ona je rekla: »Radi sina, ki je zabredel v krivo vero!« Angel jej reče: »Nič več ne joči, ker sin bo že prišel k tebi«. V tem trenutku je videla sina Avguština, ki je prišel k njej.

Ko je te sanje povedala sinu, je ta rekel: »No vidiš, tudi ti boš sprejela mojo vero in bomo spet skupaj«. Mati pa mu je odgovorila: »To ni mogoče, saj angel ni rekel, da bom jaz prišla k tebi, ampak da boš ti prišel k meni, t. j. da boš sprejel spet katoliško vero, katero imam jaz«. Te besede so sina Avguština ganile, da je začel resno premišljevati svoje zmote.

Toda sin Avguštini se leta in leta ni hotel izpreobrniti. Sv. Monika je jokaje šla k škofu in ga prosila, naj bi ga škof poklical k sebi in ga skušal prepričati. Toda škof je odgovoril, da bi to nič ne pomagalo, ker je Avguštini radi svoje učenosti prevzet in poln napuha. Rekel je jokajoči materi: »Le pusti ga in nadaljuj z molitvijo; on bo nazadnje sam spoznal, da je manihejska vera kriva in brezbožna«. Sv. Monika pa ni bila s tem zadovoljna, ampak je še bolj srčno prosila škofa, naj sina pokliče na razgovor. Škof pa je odgovoril: »Le nadaljuj to, kar si do sedaj delala, ker je nemogoče, da bi se izgubil tvoj sin, ki si zanj prelila toliko solza!« Te besede

so sv. Moniko tako potolažile, kakor da bi jej sam Bog zagotovil, da se sin ne bo pogubil.

Toda sin Avguštin je nekega dne, ko je bil star že devetindvajset let, na skritem ušel od matere najprej v Rim, potem pa v Milan, kjer je postal profesor govorništva. Žalostna mati sv. Monika je šla za njim. Ko je prišla v Milan, kjer je bil takrat škof sv. Ambrož, je našla Avgušтина že vsega premenjenega. Sv. Ambrož je namreč Avgušтина pregovoril, naj pusti manihejsko vero, ki je kriva in prazna. To je Avguštin tudi sam spoznal. Toda o katoliški veri je imel še vedno marsikateri dvom. To je trajalo še dolgo časa. Mati sv. Monika pa je srčno molila, da bi se sin izpreobrn timer. Prosila ga je, naj hodi poslušat govore sv. Ambroža. Nekoč je slišal govor o sv. Antonu in o drugih možeh, ki so vse na svetu popustili, da bi se popolnoma Bogu posvetili. To je napravilo odločilen vtis v njegovi duši. Kakor smo že prej omenili, je sv. Avguštin šel nato na nek vrt, se milerazjokal in rekel: »Koliko časa bom še ponavljal: Jutri, jutri. Zakaj bi takoj sedaj ne prenehal s tem sramotnim življenjem. O Bog, nikar se ne spominjaj mojih starih grehov!« Ko je tako jok al, je zaslišal glas: »Vzemi in beri! Vzemi in beri!« Šel je z vrta v hišo in našel sv. Pismo. V sveti knjigi je bral te-le besede: »Ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepiru in v nevoščljivosti, ampak oblecite Jezusa Kristusa in ne strežite mesu v poželjivosti«.

To je bilo dovolj. Avguštin se je takoj izpreobrn timer. Prošnje in solze sv. Monike so bile uslišane. Zmagala je čudežno molitev sv. Monike,

četudi ni bila tako učena, kakor sin Avguštin. Njeno orožje je bilo strah božji in molitev.

Posnemajte jo v pobožnosti, v strahu božjem in v molitvi! Če hočejo imeti matere dobre, pobožne in svete otroke, morajo same biti dobre, pobožne in svete. Če hočejo, da se izpreobrnejo njih otroci, ki so morda zašli na slabe poti, morajo same kazati strah božji in goreče moliti. Same besede ne pomagajo! Škof je rekel sv. Moniki: »Pusti ga, bo že sam spoznal, da je na krivi poti. Nadaljuj molitve zanj! Nemogoče je, da bi se pogubil sin, ki si zanj prelila toliko solza«.

Držite se tega pravila! Kažite otrokom lep zgled strahu božjega, pobožnosti in molitve, vse drugo se bo samo po sebi zgodilo. Če imajo stariši strah božji, ga imajo navadno tudi otroci. Takí otroci so stanovitni v dobrem in značajni.

*

*

*

52. Ko so peljali sv. Simforijana v smrt, se je njegova mati postavila na zid, koder so ga peljali in mu je klicala: »Sin moj, imej v spominu živega Boga, bodi stanoviten! Mi se ne smemo bati smrti, saj smrt vodi v življenje. Dvigni svoje srce v nebesa, sin moj, oziraj se na tistega, ki vlada v nebesih! Danes ti ne bodo vzeli življenja, ampak ti ga le zamenjali. Ti pojdeš danes v boljše življenje«.

Tako je govorila pobožna mati. Priporočala mu je, naj se boji edinega Boga in nikogar drugega. Takih mater pa je malo! Posnemajte jo v svojih družinah, drage matere in učite svoje

otroke strahu božjega. Če bodo imeli strah božji bodo stanovitni, značajni in spoštovani pri Bogu in pri ljudeh.

Dandanes je mnogo mater, ki so same ničemerne in svoje otroke nič drugega ne uče ko ničemurnost, lišpanje, plesanje, mehkužnost, prevzetnost, veseljačenje itd. Iz takih otrok ne bo nikoli prida.

*

*

*

53. V zgledih, ki sem vam jih navedel, je mnogo zlatih naukov za krščanske matere. V šoli Marijinih družb se taki nauki večkrat razlagajo in priporočajo. Marijine družbe so prave šole ne-le za mladino, ampak tudi za odrastle, zlasti za matere. Mej Nemci je skoraj v vsaki župniji družba za krščanske matere. Ko je bil evharistični shod na Dunaju l. 1912., sem videl mnogo nemških ženskih družb, ki so prišle s svojimi zastavami, na katerih je bilo zapisano: Družba krščanskih mater. Marijine družbe za krščanske matere so na sploh v Nemcih zelo razširjene. Zato je prav lepa misel, naj bi se ustanovljale tudi pri nas Marijine družbe za krščanske matere, ki naj bi vodile matere po pravi poti. Lepe so dekluške in mladeniške Marijine družbe, a zelo potrebne so tudi družbe krščanskih mater, kajti krščanska mati zelo potrebuje naukov, navodil in tolažbe, ker je mati v družini navadno najbolj obložena s skrbmi, z odgovornostjo, z bledostmi in z žalostjo.

V Marijini družbi imajo dekleta in mladeniči zgled v Mariji Devici, matere pa v Mariji

Materi Božji, ki je bila tako dobra, da jo je sam Bog hotel imeti na zemlji za svojo mater. To je najvišji zgled in najvišji vzor, ki se postavlja pred oči v šolah Marijinih družb. Vse matere, o katerih sem vam tu govoril, so imele za zgled in vzor Marijo Devico in Mater Božjo. Tako si jo morate izvoliti tudi vi. To storite najlepše, če pristopite k Marijini družbi za krščanske matere, zlasti pa, če natančno izpolnujete dolžnosti Marijine družbe.

*

*

*

54. Sv. Monika je pregovorila sina Avguščina, naj bi se ž njo vrnil iz Milana domov. Ko sta se pa vračala, je sv. Monika v mestu Ostia pri Rimu obolela. Pred smrtjo je rekla svojemu sinu: »Sin moj, zagotavljam te, da je ni več nobene stvari na svetu, ki bi me veselila. Zato ne vem, kaj bi več delala na tem svetu. Do sedaj sem si želela živeti edino-le radi tebe, da bi tebe videla še pred smrtjo kristjana in katoličana. Bog mi je dal še več, kakor sem si želela. Dal mi je milost, da sem dočakala, da si se popolnoma posvetil službi božji in da zaničuješ vse dobrote in ugodnosti tega sveta. Kaj naj sedaj še delam na tem svetu?«

S temi besedami je umrla. Kako srečni so stariši, ki morejo reči na smrtni postelji s sv. Moniko: »Kaj naj delamo še na tem svetu? Izpolnili smo vse svoje dolžnosti in zapuščamo za seboj, kakor upamo, dobre otroke, ki bodo Bogu služili, se nas hvaležno spominjali in za nas molili. Z Bogom, otroci dragi, na svidenje v srečni večnosti!«

Drage matere, če hočete kdaj dočakaŕi tako srečno smrt, morate v življenju goreče klicati na pomoč sv. Duha, ki naj vodi vas in otroke po poti pravičnosti in ljubezni boŕže! Le s pomočjo sv. Duha lahko doseŕžete vse, kar priporoča v današnjem sv. berilu sv. Peter, da bo v vaŕih druŕzinah čeŕšen Bog po Jezusu Kristusu, Gospodu naŕem.

VSEBINA

TRETJEGA ZVEZKA DRUGE KNJIGE.

	Stran
1. Sedemintrideseto branje. Za tretjo nedeljo po Veliki noči	1261
2. Osemintrideseto branje. Za četrto nedeljo po Veliki noči	1318
3. Devetintrideseto branje. Za peto nedeljo po Veliki noči	1376
4. Štirideseto branje. Za praznik Kristusovega vnebohoda	1449
5. Edeninštirideseto branje. Za šesto nedeljo po Veliki noči	1507

C081SS X042X00

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000429696